

Sven Winnell:
sammanställning 041112 ändrad 050121:
Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen ?

Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
Kunskaper om verksamheterna och deras samband
för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

(050206: Sid 3 kompletterad. Nya versioner av SNI+SSYK sid117-)

Innehåll:

Sidor märkta 141-213 är från "Sven Winnell 040308: Mellanöstern, hela världen, Sverige och den strategiska IT-gruppen."

Sid

- 4 Läget i världen.
- 4 Sven Winnells hemsida.
- 5 141 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
- 9 145 Verksamheter, problem och system i de första högkulturen för 5000 år sedan.
- 9 145 Områdena 1-9.
- 13 Klassifikationssystem för verksamheter.
- 15 151 Människorna har olika behov av information i olika roller.
- 16 152 Informationsstress vår nya folksjukdom.
- 17 153 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen.

- 18 Sex bilder med samband mellan områdena 1-9
- 19 154 Schema över påverkans- och förändringsproblem
- 20 155 Den fundamentala påverkanskedjan
- 21 156 Politiska och opolitiska planeringar
- 22 157 Samband mellan verksamheter
- 23 158 Omvärldsanalys
- 24 159 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter
- 25 160 Den fundamentala påverkanskedjan.
- 26 161 Sammanfattningar om den mjuka infostrukturen och klassifikationssystemet för verksamheter.
- 29 164 031020: Om hård och mjuk infostruktur. Information, informationsteknik, informationssystem, tillväxt, välfärdsfördelning och demokrati och dylikt.
- 30 165 031105: Förslag till mjuk infostruktur på SverigeDirekt.
- 31 166 031205 med tillägg 031231: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
- 32 040308: Mellanöstern, hela världen, Sverige och den strategiska IT-gruppen.
- 36 040421+ 040607: Utbildningar vid universitet och högskolor.
- 37 Utredningar hösten 2004 och senare. (ny sida 050121)
- 38 187 SverigeDirekt. Myndigheter mm fördelade på områden 10-99. Ersatt 050121 med "Uppdelning av LIBRIS-SABs områden A-Ä, och myndigheter i sverige.se på områdena 1-9 i SWsystemet. Också med forskningsämnen enligt SCB."
- 117 Antal arbetsställen 1998. Fördelade på 10-99.
- 127 Förvärvsarbete i Sverige. Fördelade på 10-99.
- 142 201 Svenska statistiknätet. Fördelat på 10-99.
- 145 207 Om välfärdsått.
- 145 207 Vad ska demokratin användas till ?
- 148 210-213 Några kommentarer om infostrukturen.

148-199 Välfärd, planering, miljöer, politik, global politik mm
152 Skatter och bidrag. Välfärdsfördelning.
157 Något om kostnader för datorer.
159 Samhällsplanering. Några kommentarer.
159 Planering av fysiska och sociala miljöer.
160 Informationsförsörjning i planprocessen.
161 Sveriges Arkitekter
162 Sociala verksamheter och sociala miljöer.
163 Sociala miljöer i området 795.
164 Sociala miljöer i Kina. (Nytt 050121)
167 Vilka sociala miljöer vill vi ha?
169 Regeringens utgiftsområden i statsbudgeten:
169 Regeringens politikområden:
170 Hur ska man kunna förbättra världen?
171 Finansministern.
174 Företagsflytt. (Nytt 050121)
175 Sjukskrivningar.
177 Samma välfärd i hela landet.
179 Politikerna måste bli ärligare
180 Kandidaterna i presidentvalet i USA
183 USA-valet. USA-politik.
186 USA:s skulder (ny)
189 Mellanöstern
192 En palestinsk epok har gått i graven.
193 Befolkningens genomsnittliga mediekonsumtion, i Sverige.
194 Informations- och kunskapsflöden.
195 Citat ur Agenda 21.
199 Kommentarer till Agenda 21.
200-214 Planeringsprocesser, demokrati, förändringar mm.
200 Planeringsprocesser : samspel mellan inre verkligheter i demokratiska förändringsprocesser.
201 Individens möjligheter att förbättra för sig. Att påverka och

förändra individer och miljöer.
202 Rådande och väntade bristsituationer och konfliktrisker medför krav om mer och bättre planeringar.
203 Människorna avgör tillsammans världens framtid. Inre och yttre verkligheter. Samspel med symboler.
204 Symboler, symbolsystem, informationsmedel, informationskanaler informationskanalsystem.
205 Människorna kan påverka fysiska ting med fysiska krafter och påverka psyken med information.
206 Processer i de inre verkligheterna som föregår människornas agerande i den yttre verkligheten.
207 Inre verkligheter, spekulativt tänkande och empirism. Framtidsplaneringens möjligheter. Medvetande. Ansvar.
208 Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.
209 Inre verkligheter och åsikter förändras vartefter. Åsiktsledande institutioner och organisationer.
210 Människor i samspel. Inre verkligheter och verksamheter kommer till uttryck i yttre verksamheter.
211 Viljor, framtidsvisioner, problem, makt och planeringar.
213 Inre och yttre verkligheter och verksamheter hos personer och organisationer.
213 Sändare, förmedlare, mottagare, överföringsfel och problem.
[215-222 Sammanfattning om forskningsarbetet.](#)
[215 Fyra forskningsvägar om samhällsplaneringens problem.](#)
[215 Världen och dess problem. Förändringsprocesserna.](#)
[219 Klassifikationssystemet. Ett system som sorterar förändringsverksamheterna och deras samband.](#)
[219 Hantering av förändringsprocesserna. Planeringar.](#)
[220-222 Förslag om slutsatser och åtgärder.](#)

Läget i världen.

Mänskligheten har hållit på länge med att försöka förbättra världen. Stora tekniska framsteg har gjorts och förmågan att hantera mänskliga relationer har ökat, men inte så mycket som man kan önska. Krig och osämja mellan grupper av människor sätter en sorglig prägel på förhållandena i världen. Konflikten mellan Israel och palestinierna är ett exempel på höggradig oförmåga att hantera relationer.

Konflikterna tidigare i Sydafrika med apartheid höll på länge men fick så småningom en sorts upplösning. I oktober 2004 råder fortfarande krigsliknande förhållanden i Irak. I många delar av Afrika är förhållandena ohyggliga. I Tjetjenien och Afghanistan finns problem. Nordkorea har isolerat sig och sägs vilja göra atombomber som kan hota västvärlden. I Ostasien och i Syd- och Mellanamerika och på Balkan och Nordirland finns spänningar. Förhållandena mellan staterna i EU är inte problemfria. USA går inte i takt med den europeiska västvärlden.

Skillnader i religioner, levnadstraditioner, statssystem och ekonomiska resurser ger upphov till konflikter och nya konkurrensförhållanden. Nya industrier i tidigare tekniskt outvecklade länder kan med låga löner konkurrera ut västvärldens industrier med högre löner

De största problemen i världen gäller relationer mellan människor och grupper och konsekvenser av människornas materiella aktiviteter, men det finns också problem som kommer av annat: jordbävningar, regn, vindar, värme, kyla, gaser, farliga djur, bakterier, sjukdomar od.

På <http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr93.html> finns en förteckning över makthavare i världen efter andra världskriget, en kort världshistoria fram till slutet av 1995, några rapporter om våldet i världen och FN:s historia och verksamheter mm.

Uppsala universitets hemsida (<http://www.uu.se/>): Den 27 oktober 03 ska enligt Vetenskapsradion/samhälle finnas en ny databas om öppnade konflikter i världen efter andra världskriget. Sök på institutionen för fred-och konfliktforskning.

Sven Winnells hemsida.

Är inlagd på Internet våren 1998,
<http://w1.861.telia.com/~u86105430/>

Innehåller en relativt kort redovisning av ett forskningsarbete med titeln:

” Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen.”

Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter .

Rubrik i den engelska introduktionen:

" Problems in Planning. How can we make the World a better place?

An Encyclopedic Classification of Human Activities."

Redovisningen omfattar sju inledande dokument och 129 dokument med innehåll i 129 verksamhetsområden inom 9 huvudområden 1-9 som formar världens framtid.

För att förklara och illustrera de olika verksamhetsområdenas innehåll har i områdena lagts in texter av olika slag, som finns redovisade i “ Verksamheter i Sverige och i världen.”

(<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr03.html>) (80K)

Antal texter: omr 1+2 ca 100, omr 3-4 ca 100, omr 5-6 ca 100, omr 7-9 ca 100. (Finns som pdf)

Från <http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40e.pdf> :

“Sven Winnell 040308: Mellanöstern, hela världen, Sverige och den strategiska IT-gruppen”

hämtas följande sidor med sidnummer 141-213 och med uppgifter om forskningsarbetet:

Sven Winnell.

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.

Kunskaper om verksamheterna och deras samband

för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

(Sven Winnells hemsida <http://w1.861.telia.com/~u86105430/>)

(000606)

När man ser ut över världen finner man lätt på både nära och långt håll kriser och elände som leder till olycka för många. Människorna försöker alltid lösa sina problem, med deras olika grader av komplexitet, olika rumsliga dimensioner (lokala - nationella- globala), olika tidsperspektiv (kortsiktiga - långsiktiga), mer eller mindre välinformerade om verkligheten som omger dem. Ofta med oförändrade förhållanden som resultat och inte sällan till det sämre.

Några viktiga frågor i samband med mänskliga verksamheter:

- * Hur kan man undvika svåra konflikter mellan grupper av människor och mellan individer?
- * Hur kan man göra det lättare för människor med olika bakgrund och olika yrken att kommunicera?
- * Hur kan man lösa detaljerna utan att förlora de stora sammanhangen ?
- * Hur kan man minska informationsstressen, en ny svensk folksjukdom?
- * Hur kan man bli litet mer förutseende så att man undviker sorgligheterna?
- * Kan man inte planera och styra utvecklingen på ett förnuftigt sätt så att man når lyckligare förhållanden? Det är utgångspunkten .

För att få svar på detta har forskningsarbetet gått efter fyra vägar :

1. Undersökningar och beskrivningar om världen och alla dess problem med tillstånd och förändringar.
2. Konstruktion och beskrivning av ett beskrivningssystem eller ett klassifikationssystem som på ett systematiskt sätt redovisar eller ger en bild av världen och dess problem. I systemet klassificeras problemen in så att de och deras samband kan förstås och så att systemet kan bli ett hjälpmedel för styrningar mot framtiden.
3. Undersökningar och beskrivningar om planeringar som medel att förbättra världen och om beskrivningssystemet-klassifikationssystemet som ett hjälpmedel för planeringar.
4. Förslag om slutsatser och åtgärder som kan förbättra utvecklingen. Några påpekanden och förslag som är särskilt viktiga och av grundläggande betydelse.

Det finns ett behov av att sortera upp all information så att den blir hanterlig och så att man får hjälp att forma framtiden på bra sätt.

En sådan sortering görs i det här redovisade klassifikationssystemet. Systemet är uppbyggt med utgångspunkt från världens största system för klassifikation av dokument, det mer än 100 år gamla amerikanska bibliotekssystemet DC, Dewey Classification, och det på det systemet senare byggda DK, eller som det också heter UDK, Universella Decimalklassifikationen.

Men det uppgjorda klassifikationssystemet är i första hand ett system för klassifikation av mänskliga verksamheter, och är uppgjort med tanke på att utvecklingen i världen huvudsakligen beror av dessa verksamheter. Systemet har följande avdelningar på högsta nivån:

1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.
2. Religiösa verksamheter o d.
3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer :

Individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.

Individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet.

Individens fysiska miljö - fysiska samhälle. De fysiska miljöerna gäller det fysiska i omgivningarna. De fysiska miljöerna kan gälla:

- * De fysiska miljöerna som estetiska objekt med kulturella värden och funktioner.
- * De fysiska miljöerna som materiella objekt med ekonomiska värden och teknologiska funktioner.

Individens sociala miljö - sociala samhälle, dvs människornas psykiska samspel, de sociala miljöerna .

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter :

Individernas viljor.

Kollektiva viljor. (Politik).

Handlingar för kroppen (ekonomiska- teknologiska handlingar).

Handlingar för psyket (informationshandlingar- kulturella handlingar).

Verksamheterna påverkar varandra i en påverkanskedja utan slut.

Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller i livet:

A.Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.

Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.

Hur kan det bli ? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?

Hur bör det bli ? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

Vill man förbättra världen - göra världen till en bättre plats - måste man arbeta på alla de fyra områdena om psykiska och kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer. De fyra områdena påverkar varandra och direkt eller indirekt slutmålet: tillfredsställelse för individen.

Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världsförbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskningar, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska allas åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 6 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i 143

psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den s k representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem.

Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet. Arbetet vänder sig i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information.

De nio verksamhetsområdena har delats upp så att det blir 128 verksamhetsområden:

1-4: 43 områden. 5-6: 41 och 7-9 45 områden. Varje sådant område är vanligen mycket innehållsrikt och kan delas upp i mindre områden, men för förståelsen av det hela är det lämpligt med just de 129 förtecknade områdena.

Verksamheterna är inte i alla områden av samma karaktär. Man kan säga att det i huvudområdena 1-4 i grunden är fråga om tankeverksamheter och registrering av tankeverksamheter o d. Område 5 gäller i grunden naturforskningsverksamheter och 6 teknologisk-ekonomisk användning av naturforskningens rön till kroppslig-materiell nytta. Områden 7-9 kan anses gälla kulturella verksamheter, där man visserligen använder materiella ting, men där huvudsyftet är nytta för psyket, verksamheterna kan beskrivas som informationsverksamheter med olika slags uttrycksmedel.

Den uppgjorda förteckningen över verksamheterna är grundad på mycket långa studier där verksamheterna hämtats från från etablerade system och klassifikationer för näringsgrenar, yrken, utbildningar, forskningar och bibliotekssystemens dokument mm. Utgångspunkten för huvudupplägget är det mer än 100 år gamla bibliotekssystemet DC, som dock i väsentliga avseenden reviderats med hänsyn till de under de många åren inträffade samhällsförändringarna. I några delar stämmer systemet mer med DK och det udda svenska bibliotekssystemet SAB .

Det här visade systemet för klassifikation av verksamheter finns närmare behandlat på Internet, på hemsidan <http://w1.861.telia.com/~u86105430> Där finns bl a för vart och ett av de 128 områdena angivet förhållandet till DC, DK, SAB och många andra olika system.

Verksamheter, problem och system i de första högkulturerna för 5000 år sedan.

För problem man hade fanns verksamheter som avsåg att lösa problemen och bakom verksamheter man hade fanns problem.

Problemen 1-9 (10-99) och motsvarande verksamheter är mänsklighetens ständiga följeslagare. Problemen och verksamheterna har funnits hela den historiska tiden och kommer säkerligen att finnas också i framtiden.

1. Filosofiska verksamheter. Problem om kunskaper o d.
2. Religiösa verksamheter och problem
3. Politiska verksamheter och problem och system med lagar och härskare som styrde.
4. Sambands- och sammanhangsproblem om kraftspel, orsak och verkan o d.
5. Naturforskningsverksamheter, naturproblem och system med bl a matematik och astronomi.
6. Teknologiska / ekonomiska verksamheter och problem med delsystem för olika slags ekonomiska verksamheter :
 - 61 Hälso-och sjukvårdsproblem o d för det levande.
 - 62 Problem med konstruktioner för de döda tingen.
 - 63 System för åkerbruk och boskapsskötsel o d.
 - 64 System för hushållsteknik, matlagning, boende, energi- och hygienförsörjning o d.
 - 65 System för administration, krig, handel, transporter od.
 - 66 / 68 System för tillverkning av varor.
 - 69 System för tillverkning av byggnader och anläggningar.

7. Formgivningsverksamheter och formgivningsproblem.
 - 71 / 72 System för estetisk formgivning av byggnader och anläggningar.
 - 73 / 78 System för formgivning av föremål, bilder, tecken, ljud.
 - 79 System för samvaro, förströelse och mänskliga kontakter, hjälp o d, dvs system för formgivning av beteenden och sociala miljöer
8. System för talspråk och skriftspråk och påhittade berättelser, sagor.
9. System för beskrivning av allehanda händelser och förhållanden som verkligen ägt rum.

Områdena 1-9

I det följande först en sida med en sammanfattning av områdena 1-9.

Sedan två sidor med något utförligare om 1-9 och därefter två sidor med de 129 områdena.

1 Filosofiska och psykologiska verksamheter o d

10 Samhällets samlade kunskaper. 101 Arkiv. 102 Bibliotek. 103-107 Encyklopedier mm 108 Samhällsguiden od. 109 Filosofihistoria od. 11-19 Individens inre verklighet.

2 Religiösa verksamheter. Dogmer . Regler.

3 Politiska vetenskaper och verksamheter.

4 Sambandsforskning. Infostruktur.

5 Naturforskning och matematik.

6 Teknologiska/ekonomiska verksamheter

61 Hälso- o sjukvård 62 Ingenjörsvetenskap 63 Biologisk produktion 641-642 Mathållning. 643 Boende. 644 Energi- o hygienförsörjning. 645 Utrustning. 646 Personlig hygien 647 Hushållsekonomi . 648 Tvätt Städning. 649 Hemsjukvård . 651 Kontorsverksamheter Datoranvändning. 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning. 6525-629 Militärt . 653 Handel. 654 Tele. Internet. 655 Förlag. 656. Transporter 657 Penningverksamheter. 658 Företagsekonomi Arbetskraft .659 Reklam. 66-69 Tillverkning av varor, byggnader och anläggningar.

7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.

70 Allmänt om konst o kultur. 71 Planering av fysiska miljöer. 72 Formgivning av byggnader anläggningar. 73 Museer. 74 Formgivning av föremål. 75-77 Bildkonst. 78 Musik.

7911-7913 Seder o bruk. 7914-7919 Film Radio TV o d. 792 Teater od. 793 Sällskapsnöjen Lek Hobby Fritid. 794 Spel Lotteri Tips.

7951 Socialtjänst. 7952-7956 Sociala miljöer 7957 Undervisning Forskning. 7958 Sociala miljöer i boendet. 7959 Grupper o d.

796-799 Sport Idrott o d Motion.

8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

9 Saklitterärt. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

90 Tidningar Tidskrifter Journalistik. 91 Allmän geografi Reseskildring Lokalhistoria. 92 Biografi Släkthistoria Memoarer. 93-99 Allmän historia.

1 Filosofiska och psykologiska verksamheter o d

10 Samhällets samlade kunskaper och övergripande värderingar.
101 Arkiv. 102 Bibliotek. 103-107 Encyklopedier mm
108 Samhällsguiden od.109 Filosofi- idé- och lärdomshistoria.

11-19 Individens inre verklighet. 11 Kunskaper. Erfarenheter.
12 Framtidsvisioner. 13 Känslor. Värderingar. 14 Ideologi.
15 Psyke.16 Logik.17Moral.

2 Religiösa verksamheter. Dogmer . Regler.

3 Politiska vetenskaper och verksamheter.

31 Statistik Demografi.
32 Statssystem Demokrati Val Folkomröstning.
33 Nationalekonomi Internationell ekonomi.
34 Lagar Förordningar Traktat Konventioner Juridik.
35 Demokratiska församlingar.
351 Riksdagen. 352 Kommuner. 353 Regeringen. 354 EU, FN o d.
36-39 Politiska krav

4 Sambandsforskning. Infostruktur.

5 Naturforskning och matematik.

50 Allmän naturkunskap.
51 Matematik.
52 Astronomi Rymdforskning. 53 Fysik. 54 Kemi.
55 Geologi Klimat. 56 Paleontologi Arkeologi.
57 Biologi Mikrobiologi Ekologi Naturgeografi Utvecklingslära.
58 Botanik. 59 Zoologi.

6 Teknologiska/ekonomiska verksamheter

60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter
61 Hälso- och sjukvård Räddningstjänst Veterinärverksamhet Djurförsök.
62 Ingenjörsvetenskap : Maskiner El Elektronik Apparater Gruvor Militärt Byggnader Väg o vatten Hygien Transportmedel
63 Biologisk produktion Jordbruk Skogsbruk Trädgård Djurhållning Jakt Fiske
64 Hushållsverksamheter. 641-642 Matlagning. Servering.
643 Boende.
644 Energi- o hygienförsörjning.
645 Utrustning. 646 Personlig hygien
647 Hushållsekonomi Fastighetsförvaltning.
648 Tvätt Städning. 649 Hemsjukvård Hemvård i allmänhet.

651 Kontorsverksamheter Datoranvändning.
6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
6525-629 Militära verksamheter.
653 Handel.
654 Telekommunikationer Internet.
655 Förlag Informationsspridning.
656.Transporter Resebyrå Lagring.
657 Penningverksamheter Finans Försäkring Skatter.
658 Företagsekonomi Arbetskraft Arbetsförmedling Arbetarskydd.
659 Marknadsföring Reklam.

66-68 Tillverkning av varor.
69 Tillverkning – byggande av byggnader och anläggningar.

7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.

70 Allmänt om konst o kultur.

71 Planering av fysiska miljöer.

72 Formgivning av byggnader o anläggningar Arkitektur

73 Skulptur Museer Utställningar.

74 Konsthantverk Formgivning av bruksföremål
Industridesign Inredning.

75-77 Bildkonst. 75 Måleri. 76 Grafiskt Teckenkonst. 77 Foto.

78 Musik.

79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks.Sport

7911-7913 Seder o bruk Etnologi Etnografi Mode Livscykeln
Familjebildning Takt Kvinnorörelser Folketro Folkminnen.

7914-7919 Film Radio TV o d Offentliga fester o d.

792 Teater Opera Konserter Revyer Konstdans.

793 Sällskapsnöjen Sällskapsdans Lek Hobby Fritid.

794 Skicklighets- o turspel Lotteri Tips.

795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.

7951 Sociologi Socialvård Socialtjänst.

7952-7956 Sociala miljöer i olika fysiska miljöer Polis
Kriminalvård o d Integration.

7957 Undervisning Forskning Dagis.

7958 Sociala miljöer i boendet.

7959 Sociala miljöer o verksamheter i grupper o d.

796-799 Sport Idrott o d Motion.

8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

80 Språk. 801 Allmänt. 802 Engelska.

803 Germanska Tyska Svenska mm.

804 Franska od. 805 Italienska o d. 806 Spanska Portugisiska o d.

807 Latin Grekiska.

808 Slaviska o baltiska.

809 Orientaliska o övriga språk.

81 Litteraturvetenskap.

82-89 Skönlitteratur.

9 Saklitterärt. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.

90 Tidningar Tidskrifter Journalistik.

91 Allmän geografi Reseskildring Lokalhistoria.

92 Biografi Släkthistoria Memoarer.

93-99 Allmän historia.

93 Världshistoria Forntidshistoria.

94-99 Medeltid o nyare tid.

94 Allmänt o Europa.

95 Asien.

96 Afrika.

97 Nord- o Mellanamerika.

98 Sydamerika.

99 Oceanien Polarområdena Rymden.

Klassifikationssystem för verksamheter

O....1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

- O....10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar
- O....101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.
- O....102 Biblioteksverksamheter.Databaser.Internetsökning
- O....103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar
- O....104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband
- O....105 Övergripande om forskning och planering
- O....106 Övergripande om ekonomiska verksamheter
- O....107 Övergripande filosofier om utbildning o d.
- O....108 Samhällskunskap. Samhällsguiden.
- O....109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

- O....11/19 Individernas inre verkligheter.
- O....11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
- O....12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
- O....13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
- O....14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.
- O....15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
- O....16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.
- O....17 Individens moral och uppfattningar om moral.
- O....18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

-
- O....2 Religiösa verksamheter o d
 - O....20 Övergripande religiösa verksamheter o d
 - O....21 Allmän religionsvetenskap
 - O....22/28 Kristna religioner
 - O....29 Icke kristna religioner o d

-
- O....3 Politikvetenskaper.Politiska verksamheter.
 - O....31 Statistik och demografi
 - O....32 Statsvetenskap
 - O....33 Nationalekonomi, internationell ekonomi
 - O....34 Lagar o förordningar, traktat, juridik

- O....35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.
- O....351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)
- O....352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)
- O....353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)
- O....354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d)

- O....36/39 Politiska krav och politiska planeringar:
- O....36...om individernas kroppsliga förhållanden.
- O....37...om utbildning o d.
- O....38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.
- O....39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d

-
- O....4 Sambandsforskningsverksamheter.
 - O....40. 41-49. Systemvetenskap. Infostruktur.

-
- O....5 Naturforskning.Matematikverksamheter.
 - O....50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap
 - O....51 Matematik
 - O....52 Astronomi, rymdforskning
 - O....53 Fysik o d
 - O....54 Kemi o d
 - O....55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d
 - O....56 Paleontologi, arkeologi o d
 - O....57 Biologi,ekologi.Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet
 - O....58 Botanik.
 - O....59 Zoologi

-
- O....6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
 - O....60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter
 - O....61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks
 - O....62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)
 - O....63 Biologisk produktion.Jordbruk,skogsbruk,jakt, fiske
 - O....64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.
 - O....641 Matlagning. 642 Måltider,servering, restauranger.
 - O....643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.
 - O....644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
 - O....645 Användning av inventarier o d.

O....646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).
O....647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter
O....648 Städtings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.
O....649 Personvård: barn, hemsjukvård, allm. hushållsarbete.

O....65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d
O....651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning
O....6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.
O....6525-6529 Militära verksamheter
O....653 Handelsverksamheter.
O....654 Telekommunikationsverksamheter.
O....655 Förlagsverksamheter o d.
O....656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.
O....657 Penningverksamheter.Finans Försäkring.Skatter.
O....658 Allm.företagsekonomi,Arbetsförmedling o-marknad
O....659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

O....66/68 Tillverkning av varor
O....66 Tillverkning av kemivaror o d
O....67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d
O....68 Tillverkning av komplexvaror
O....69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar

O....7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.
O....70 Allmänt om konst o kultur.
O....71 Övergripande planering av fysiska miljöer
O....72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur
O....73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning
O....74 Konsthantverk,formgivn.bruksföremål.Inredning
O....75/77 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafiskt, 77 Foto
O....78 Musik (konserter o d 792)

O....79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks.Sport
O....7911-7913 Seder och bruk .
O....7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.
O....792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
O....793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

O....794 Spel. Skicklighets-och turspel Lotteri. Lotto. Tips

O....795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.
O....7951 Sociologi. Socialvård. Kriminologi.
O....7952/7956 Sociala miljöer o verks. i fysiska miljöer
O....7957 Undervisning o d.
O....7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
O....7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d

O....796/799 Sport, idrott o d.

O....8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
O....80 Språk.Språkliga verksamh. 802/809 motsv. 82/89.
O....81 Litteraturvetenskap-historia. 812/819 motsv. 82/89.

O....82/89 Skönlitteratur på olika språk
O....82 Engelsk skönlitteratur o d.
O....83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.
O....84 Fransk skönlitteratur o d
O....85 Italiensk skönlitteratur o d
O....86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d
O....87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d
O....88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d
O....89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d

O....9 Saklitterärt.Allm.geografi, historia.Biogr.
O....90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen
O....91 Allm. geografi, reseskildr.913/919 motsv. 93/99.
O....92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d

O....93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.
O....93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshist.
O....94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa
O....95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.
O....96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.
O....97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika
O....98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika
O....99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden 150

Människorna har olika behov av information i de olika rollerna.

Var får man tag på den information man behöver?

Man kan gå till biblioteken och söka i böcker eller köpa böcker i bokhandeln. Man kan läsa i tidningar och tidskrifter, höra radio, se på TV, uppsöka forsknings- och utbildningsanstalter och organisationer osv. Men idag kan man sedan ett tiotal år söka på Internet som nu vuxit så att de flesta svenska betydande organisationer har hemsidor där. Ännu är dock dess hemsidor ofta ofullkomliga.

Med utländska hemsidor kan svenskarna nu på Internet finna miljontals sidor med objektiva fakta och subjektiva åsikter. Om man är skicklig och har tur kan man på Internet hitta svar på många frågor som rör detaljer. Men det är mycket svårt att hitta svar på frågor om hur allting hänger samman och svar på frågor om konsekvenserna av åtgärder som förespråkas på Internet.

Det finns på Internet hjälpmedel med vilka man kan söka sig fram. Det finns många sökanordningar med fasta ämnesindelningar som man kan gå in i, men ämnena tycks vanligen tämligen godtyckligt valda och ordnade. Man kan också i en del fall söka ämnen på ord i bokstavsordning, ödlor klassas då ihop med öron, öglor, Öregrund och annat på Ö, vilket inte ger någon överblick över ämnenas sammanhang.

Informationsfloden är enorm, vilket är ett skäl till uppbyggnaden av klassifikationssystemet för verksamheter. Genom att ha verksamheter som ingångar kan man avsevärt minska antalet ingångar och öka hanterbarheten jämfört med ett system som byggs upp efter ämnen. Vill man veta något frågar man sig vilka personer eller organisationer som kan veta något och går på det.

I rollen A1 behöver man information så att man klarar det dagliga livet. I den rollen kan man ställas inför problem var man ska köpa varor bäst, hur man lagar bra mat, hur man kan resa bäst, hur man gör för att bota krämpor, vart man vänder sig när man blir sjuk, hur man knypplar, vad aktierna står i, vad de ger på bio och teater, vem som vann fotbollsmatcherna etc etc. I den rollen vet man vad man vill efterfråga och det kan då vara bra med en söktjänst där man bara skriver in t ex ”fotbollsmatcher” eller ”magont”. I ett väl utvecklat nät ska man då få ”träffar” som beskriver det man är ute efter.

I rollen B1 gäller det att hitta ett bra jobb man trivs med och man får betalt för så mycket man vill ha. I den rollen måste man välja utbildning om man inte har någon man tycker räcker och då får man söka på utbildningar och lediga jobb.

I rollen B2 gäller det att göra jobbet bra, dvs man måste göra det på bästa sätt och på rätt tid. Vill man använda Internet för den här rollen får man söka på det yrke man valt och se om man kan få några tips om hur man bör göra. Arbetsgivarna bör tala om hur arbetet ska skötas och anställda och specialister och forskare kan komma med förslag till förbättring av arbetsrutinerna.

Rollen A2 är den verkligt svåra rollen : Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Klassifikationssystemet som redovisas här är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat allt som man behöver veta i de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med det uppgjorda klassifikationssystemet för verksamheter.

Informationsstress vår nya folksjukdom.

Under 1900-talet har kommunikationstekniken för varu- och persontransporter och för överföring av meddelanden utvecklats mycket kraftigt. I början av seklet kom bilar, flygmaskiner, radio och rörliga bilder på biografer. Efter andra världskriget har tillkommit TV, kommunikationssatelliter och datorer och faxar som kan kopplas in i världsomspännade kommunikationsnät. Bilder och meddelanden förmedlas med blixstens hastighet. Handel med värdepapper mellan motsatta delar av jordklotet kan ske på några sekunder och varje dag handlas med skyhöga belopp.

Varuhandeln över klotet är mycket betydande. En stor del av svenskarnas elektroniska produkter och kläder kommer från Ostasien, en stor del av våra underhållningsprodukter kommer från USA.

Människorna i världen är inflätade i ett stort nät av samband och byten där alla är beroende av varandra. Några vinner på det som händer i det stora nätet, några förlorar. Konkurrensen mellan människorna och folken leder lätt till konflikter som i värsta fall leder till krig. Det gäller att hålla reda på det som händer så att man kan göra rätt och inte hamnar bland förlorarna.

Det har blivit så mycket att hålla reda på att människor drabbas av informationsstress. Psykologiprofessor Marianne Frankenhaeuser menar, att informationsstressen är en ny svensk folksjukdom.

I Dagens Nyheter den 22 maj 1995 på sid A14 fanns följande notis från TT om den nya folksjukdomen: ” Har du svårt att koncentrera dig? Känner dig förvirrad? Kanske stänger du av omvärlden en stund för att du inte orkar ta in mer ? Då kan du ha drabbats av den nya folksjukdomen: informationsstress.

- Väldigt stora grupper människor går omkring med känslan av att här händer det en massa saker som de borde ta till sig, men de märkar inte med, säger Marianne Frankenhaeuser, professor emeritus vid

Stockholms universitet. Hela sitt yrkesliv har hon forskat i frågor som rör människor och deras förhållande till stress. Hon ser en ökad klyfta mellan högutbildade och lågutbildade i framtiden.

- När man bombarderas med ett sådant flöde av impulser gäller det att sovra och tolka den information man tar emot för att få fram det som är värdefullt, säger hon. Här har de högutbildade ett övertag, eftersom de kan placera in informationen i ett sammanhang där den får mening, och de kan därmed också sortera bort det överflödiga och oväsentliga. Hur yttrar sig informationsstressen ?

- Först tappar man förmågan att koncentrera sig och börjar känna sig förvirrad, man kanske stänger av omvärlden en stund för att man inte orkar ta in mer. Om detta får fortsätta, obearbetat, kommer man ohjälpligt in i nästa stadium, det farliga. När situationen blir övermäktig ger man upp. Då är risken för likgiltighet stor. Man blundar och slår dövörat till istället och slutar engagera sig i omvärlden.

Marianne Frankenhaeuser anser att fördelarna med den nya tekniken är påtagliga, men att problemet ligger i att människan inte vill gå med på de biologiska begränsningarna. Inbyggt i nervsystemet finns en gräns för hur mycket information och intryck man kan ta till sig.

Hon menar att det är en illusion att människor skulle fatta klokare beslut ju mer information de får. Upp till en viss gräns stämmer det, men sedan växer inte klokheden utan bara förvirringen. På senare tid har hon sysslat mycket med överstimulans, hur människan reagerar om hon får för många intryck. Enligt Frankenhaeuser fungerar nervsystemet och hjärnan optimalt med lagom mycket stimulans. Både för mycket och för lite stimulans mår man dåligt av.”

Det finns ett behov av att sortera upp all information så att den blir hanterlig. En sådan sortering görs i klassifikationssystemet för verksamheter.

Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen

Det uppgjorda klassifikationssystemet är ett system för klassifikation av mänskliga verksamheter, och är uppgjort med tanke på att utvecklingen i världen huvudsakligen beror av dessa verksamheter.

Verksamheterna är infogade i ett system med 9 huvudområden betecknade 1-9. Varje sådant område delas upp i 10 delområden, i princip enligt en decimalprincip, så att man erhåller 90 områden betecknade 10-99. Vart och ett av dessa områden delas sedan in i 10 områden så att man får 900 områden 100-999. Därefter kan delas in i områden med 4 siffror 1000-9999, etc.

Fördelningen av verksamheterna på de 9 huvudområdena innebär en mycket grov sortering som bara ger en första överblick. Indelningen på nivån med tre siffror och 900 områden innebär fler områden än man kan hålla i huvudet.

Nivån med 90 områden 10-99 innebär en indelning som på någorlunda fattbart sätt ger en överblick över verksamheterna samtidigt som områdena på det hela taget motsvarar vanligen förekommande områdesindelningar och således inte blir för grov.

En del av områdena 10-99 är dock så omfattande att en längre gående uppdelning måste göras om man vill ha en klarare uppfattning om verksamheterna.

Systemet är uppbyggt med utgångspunkt från världens största system för klassifikation av dokument, det mer än 100 år gamla amerikanska bibliotekssystemet DC, Dewey Classification, och det på det systemet senare byggda DK, eller som det också heter UDK, Universella Decimalklassifikationen.

DC- och DK-systemen har mycket stora likheter, men har också skillnader. De klassificerar med hjälp av siffror ungefär som systemet här. Systemen är uppgjorda för klassifikation av dokument, medan systemet här avser klassifikation av verksamheter. Det är en väsentlig skillnad, men klassifikationerna i systemet här överensstämmer i stor utsträckning med klassifikationerna i DC och DK. Vilka skillnaderna är förbigås nu.

I den svenska nationalbibliografin, den officiella förteckningen över svenska dokument, och i svenska forskningsbibliotek och folkbibliotek används i första hand för klassifikation av dokument ett svenskt system, som är mycket udda i jämförelse med system som används i andra länder, SAB:s klassifikationssystem, upprättat 1921 av Sveriges Allmänna Biblioteksforening, senare reviderat.

SAB-systemet klassificerar med hjälp av bokstäver och har huvudområden betecknade med "stora" bokstäver A-Å (versaler). Som indelningsgrund därefter används "små" bokstäver (gemena). Siffror används ibland som tilläggsbeteckningar.

DC, DK och SAB har samma dokument att klassificera och områdena i de olika systemen har ofta samma omfång, men med olika beteckningar. Som exempel kan nämnas, att område 2 i DC och DK gäller religion, medan i SAB religion betecknas C.

Allmänt kan sägas, att DC-och DK-systemen har fördelar framför SAB-systemet, men att en övergång till DC eller DK i svenska nationalbibliografin och i svenska bibliotek inte varit möjlig på grund av att så mycket sedan 1921 är klassificerat enligt SAB.

I systemet för verksamheter har klassifikationerna för dokument så att säga översatts till klassifikationer för verksamheter, tonvikten har lagts vid de verksamheter som dokumenten beskriver eller är resultat av.

Sex bilder med samband mellan områdena 1-9

* Schema över påverkans -och förändringdproblem.

Människornas kroppar
Människornas psyken
Fysiska miljöer
Sociala miljöer

* Den fundamentala påverkanskedjan och ett schema med pilar som visar påverkan mellan områdena.

* Schema med politiska och opolitiska planeringar.

* Bild med pilar för påverkan mellan olika områden.

1/2 Individernas inre verklighet (i psyket) sedd som medel.
Vilja och förmåga att förändra.

3/4 Politiska styrningar i den yttre verkligheten (medel).

5/6 Ekonomiska handlingar i den yttre verkligheten (medel till kroppslig nytta).

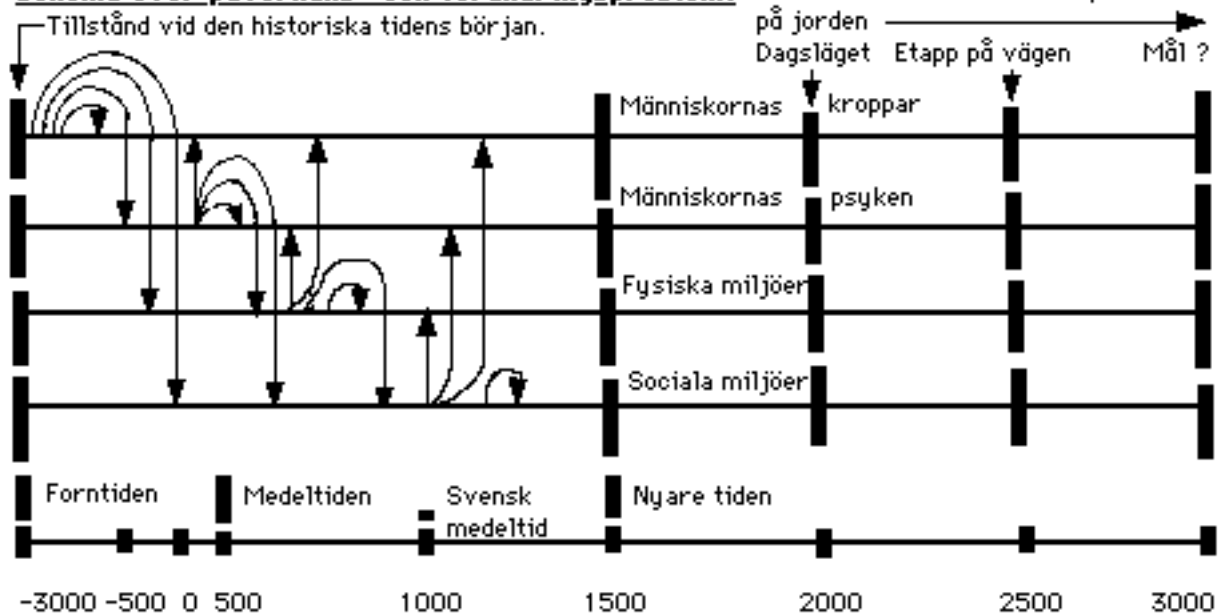
7/9 Kulturella handlingar i den yttre verkligheten (medel till psykisk nytta).

1/2 Individens inre verklighet (i psyket) sedd som mål.
Upplevelse av tillfredsställelse.

* Omvärldsanalys. Ett schema med alla områden.

* Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter.

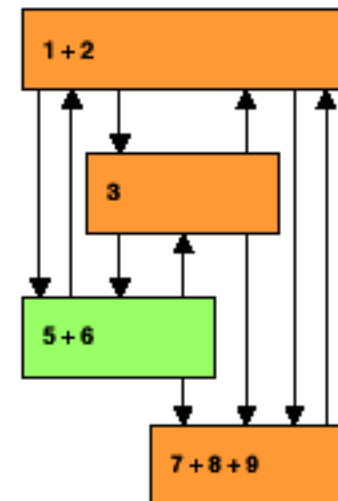
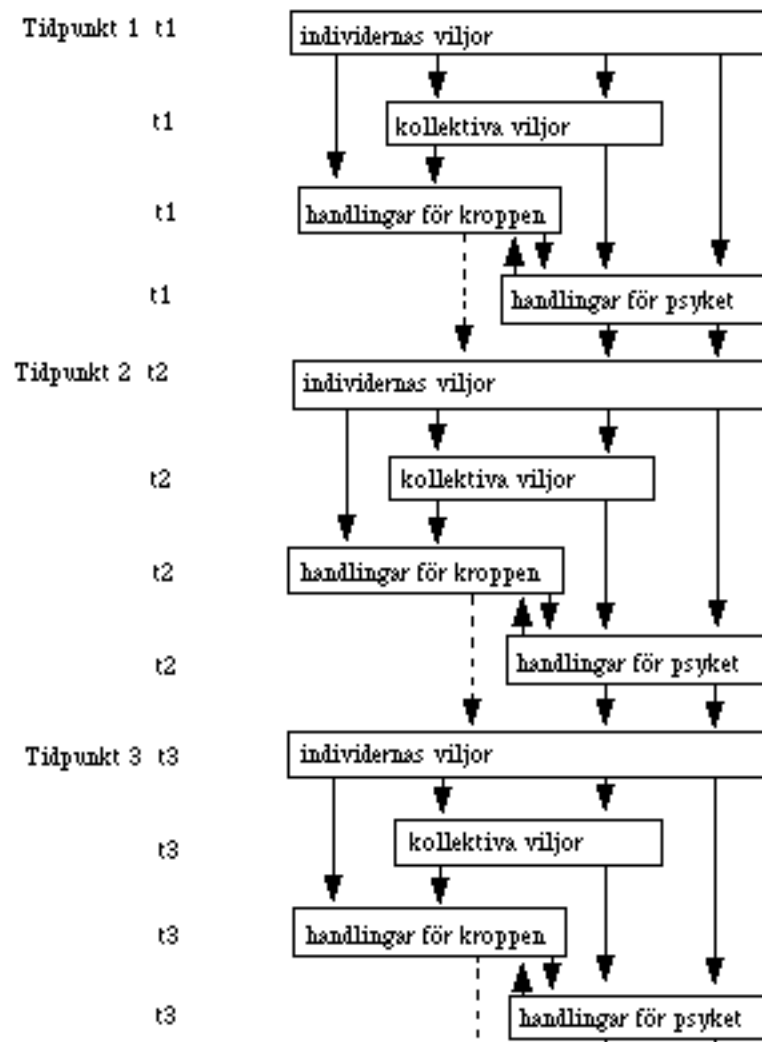
Schema över påverkans- och förändringsproblem.

16 pilar med direkta och indirekta påverkansmöjligheter.

Hur kan och bör människorna påverka utvecklingen, medvetet och omedvetet ?

Den fundamentala påverkanskedjan

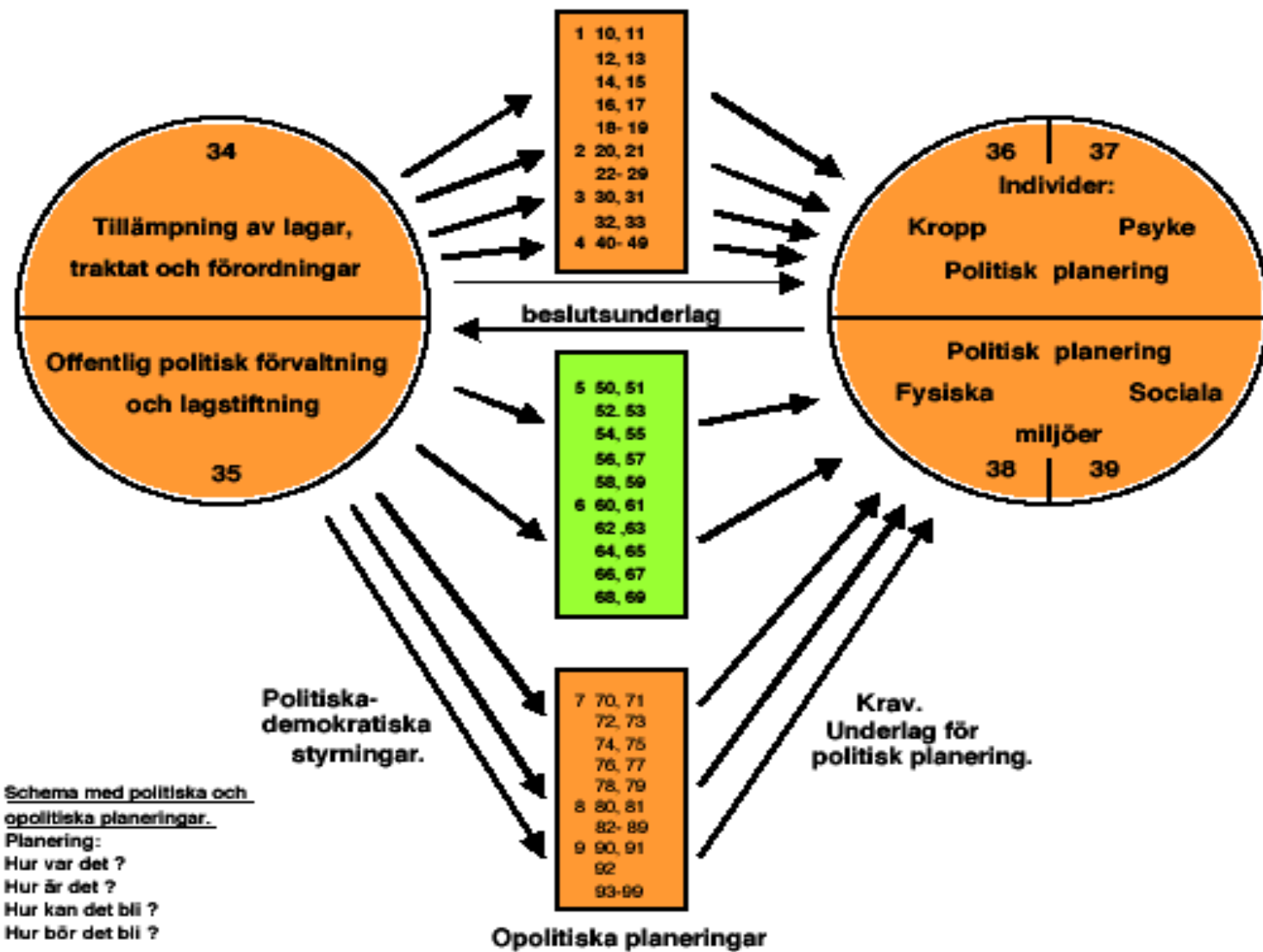

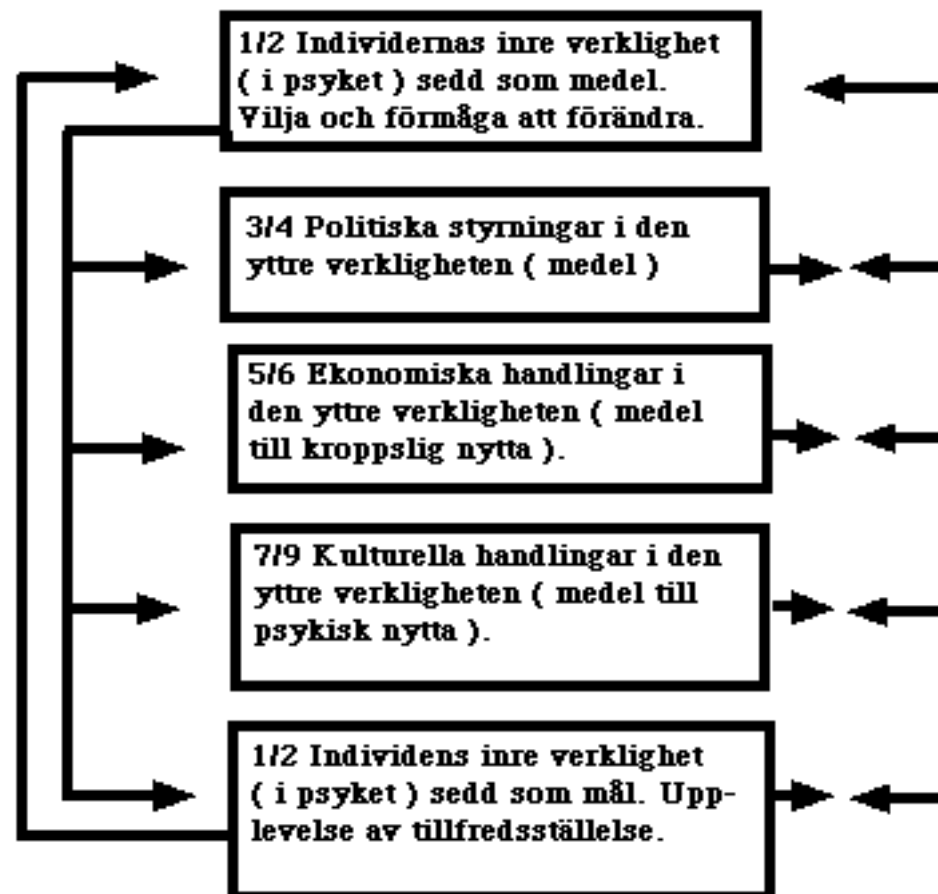
- 1-2 Filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter.
- 3 Politiska vetenskaper och politiska verksamheter.
- 5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
- 7-9 Kulturella verksamheter.
- 4 Bakgrundens med pilarna: Sambandsforskning på samhällsnivå.

Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt.

Se vidare Sven Winnells hemsida:
<http://w1.861.telia.com/~u86105430/>

020130

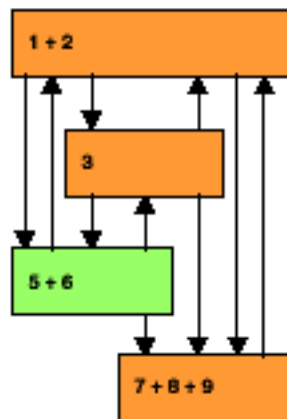

Omvärldsanalys

Alla mänskliga verksamheter kan finnas i följande lista som innehåller verksamheter motsvarande de kortfattade beteckningarna. En person eller ett företag på ett ställe har alla andra verksamheter som omvärld.

Orange övre delen = filosofiska, psykologiska och religiösa verksamheter samt politiska vetenskaper och politiska verksamheter,
Grönt = naturvetenskap och teknologiska / ekonomiska verksamheter,
Orange nedre delen = kulturella verksamheter.

010503 Sven Winnell

4 = bakgrunden med pilarna.
Påverkan enligt pilarna sker direkt eller indirekt. Se vidare:

<http://w1.861.telia.com/~u86105430>

10 Samhällets samlade kunskaper och övergripande värderingar. Arkiv. Bibliotek. Filosofi- idé- och lärdoms historia.

11-19 Individens inre verklighet. Kunskaper. Erfarenheter. Framtidsvisioner. Känslor. Värderingar. Ideologi. Psyke. Logik. Moral.

2 Religiösa verksamheter. Dogmer . Regler.

31 Statistik Demografi. 32 Statsystem Demokrati Val Folkomröstning. 33 Nationalekonomi Internationell ekonomi.

34 Lagar Förordningar Traktat Konventioner Juridik.

35 Demokratiska församlingar. 351 Riksdagen. 352 Kommuner. 353 Regeringen. 354 EU, FN o d. 36-39 Politiska krav

4 Sambandsforskning.

50 Allmän naturkunskap. 51 Matematik. 52 Astronomi Rymdforskning. 53 Fysik. 54 Kemi. 55 Geologi Klimat.

56 Paleontologi Arkeologi. 57 Biologi Mikrobiologi Ekologi Naturgeografi Utvecklingslära. 58 Botanik. 59 Zoologi.

61 Hälso- och sjukvård Räddningstjänst Veterinärverksamhet Djurförsök.

62 Ingenjörsvetenskap : Maskiner EI Elektronik Apparater Gruvor Militärt Byggnader Våg o vatten Hygien Transportmedel

63 Biologisk produktion Jordbruk Skogsbruk Trädgård Djurhållning Jakt Fiske

64 Hushåll. 641-642 Matlagning. Servering. 643 Boende. 644 Energi- o hygienförsörjning. 645 Utrustning. 646 Personlig hygien

647 Hushållsekonomi Fastighetsförvaltning. 648 Tvätt Städning. 649 Hemsjukvård Hemvård i allmänhet.

651 Kontorsverksamheter Datoranvändning. 6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning. 6525-629 Militära verksamheter.

653 Handel. 654 Telekommunikationer Internet. 655 Förlag Informationspridning. 656. Transporter Resebyrå Lagring.

657 Penningverksamheter Finans Försäkring Skatter. 658 Företagsekonomi Arbetskraft Arbetsförmedling Arbetarskydd.

659 Marknadsföring Reklam. 66-68 Tillverkning av varor. 69 Tillverkning – byggande av byggnader och anläggningar.

70 Allmänt om konst o kultur. 71 Planering av fysiska miljöer. 72 Formgivning av byggnader o anläggningar Arkitektur

73 Skulptur Museer Utställningar. 74 Konsthantverk Formgivning av bruksföremål Industridesign Inredning.

75-77 Bildkonst. 75 Måleri. 76 Grafiskt Teckenkonst. 77 Foto. 78 Musik.

7911-7913 Seder o bruk Etnologi Etnografi Mode Livscykeln Familjebildning Takt Kvinnorörelser Folketro Folkminnen.

7914-7919 Film Radio TV o d Offentliga fester o d. 792 Teater Opera Konserter Revyer Konstdans.

793 Sällskapsnöjen Sällskapsdans Lek Hobby Fritid. 794 Skicklighets- o turspel Lotteri Tips.

7951 Sociologi Socialvård Socialtjänst. 7952-7956 Sociala miljöer i olika fysiska miljöer Polis Kriminalvård o d Integration.

7957 Undervisning Forskning Dagis. 7958 Sociala miljöer i boendet. 7959 Sociala miljöer o verksamheter i grupper o d.

796-799 Sport Idrott o d Motion.

80 Språk. 801 Allmänt. 802 Engelska. 803 Germanska Tyska Svenska mm 804 Franska o d. 805 Italienska o d.

806 Spanska Portugisiska o d. 807 Latin Grekiska. 808 Slaviska o baltiska. 809 Orientaliska o övriga språk.

81 Litteraturvetenskap. 82-89 Skönlitteratur.

90 Tidningar Tidskrifter Journalistik. 91 Allmän geografi Reseskildring Lokalthistoria. 92 Biografi Släkthistoria Memoarer.

93-99 Allmän historia. 93 Världshistoria Förtidshistoria. 94-99 Medeltid o nyare tid. 94 Allmänt o Europa. 95 Asien.

96 Afrika. 97 Nord- o Mellanamerika. 98 Sydamerika. 99 Oceanien Polarområdena Rymden.

Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter.

Den fundamentala påverkanskedjan.

Det är viktigt att observera den fundamentala påverkanskedjan, där individernas inre verkligheter ger viljor som styr världens utveckling. Viljorna styr de kollektiva politiska viljorna och individernas viljor och de politiska kollektiva viljorna styr tillsammans handlingarna i den yttre verkligheten.

Handlingarna styr dels ekonomiska/teknologiska verksamheter till kroppslig nytta (eller onytta), dels kulturella verksamheter som är informationsverksamheter med olika uttrycksmedel - till psykisk nytta (eller onytta).

De kulturella verksamheterna påverkar individernas inre verkligheter som i sin tur ger upphov till nya viljor, nya kollektiva viljor och och nya ekonomiska och kulturella handlingar.

Vill man förbättra världen måste man se till att individernas inre verkligheter blir lämpliga, vilket kan göras bara med hjälp av lämpliga kulturella verksamheter.

Man kan säga att individernas inre verkligheter och viljor idag på det hela taget är olämpliga, hur ska man då kunna åstadkomma lämpliga kulturella verksamheter? Bland de kulturella verksamheterna finns de offentliga utbildningssystemen (grundskola, gymnasium etc) som genom årtal av förändringar i teorin blivit tämligen bra, i Sverige. I världen för övrigt finns många dåliga utbildningssystem eller inga alls.

Men utbildningssystemen är bara en liten del av alla kulturella verksamheter. Verksamheter som påverkar individernas inre verkligheter och viljor finns också i alla andra kulturella verksamheter: i nöjesindustrin, i reklamindustrin, i tidningar, tidskrifter, radio, TV, video etc, i konst- och designvärlden, överallt. Dessa verksamheter översvämmas av informationer och program som visar livsstilar som inte befrämjar uppkomsten av lämpliga inre verkligheter och lämpliga viljor.

Nere på kontinenten ser man spritförsäljning som en kommersiell verksamhet som inte får störas av restriktioner som förhindrar fylleri. I Sverige har man observerat spritkonsumtionens skadlighet och har haft regler som reducerar spritens skadliga verkningar, nu är det efter inträde i EU i stort sett slut med de reduceringarna.

De kollektiva viljorna, dvs politiken, styrs av individernas viljor och politiken blir då också via individernas inre verkligheter på gott och ont beroende av de kulturella verksamheterna.

Nu råder i Sverige förbud mot den proffsboxning, som går ut på att boxarna ska skada varandra, vilket kan ske med obotliga svåra skador som följd. Nu finns förslag om att ta bort förbudet, bl av kommersiella skäl, och om så sker kommer slagsmål i boxningsringen att ge nya olämpliga livsstilsförebilder.

De ekonomiska/teknologiska verksamheterna är beroende av individernas inre verkligheter och viljor och av de kollektiva/politiska viljorna. Det innebär idag fördelning av produktion och konsumtion av varor och tjänster som är mer ojämlig än den behövde vara. Den nvarande fördelningen är resultat av de bilder av livsstilar som de kulturella verksamheterna förmedlar.

Individernas inre verkligheter och deras viljor, politiken, de ekonomiska verksamheterna och de kulturella verksamheterna bildar alltså fyra stora problemkomplex, som påverkar varandra i ständigt pågående påverkanskedjor.

Komplexen innehåller många skevheter som borde rättas till.

Värderingar.

Vill man rätta till skevheter i de fyra komplexen bör man ha lämpliga värderingar som utgångspunkt. Eftersom hela jordklotet bildar ett enda stort system bör man ha värderingar som gäller överallt.

Det som då finns att tillgå är FNs mänskliga rättigheter med komplement som Rio-deklarationen och Agenda 21. 160

Sammanfattningar om den mjuka infostrukturen och klassifikationssystemet för verksamheter.

Innehållet i de med rött markerade sammanfattningarna finns på område 40 på hemsidan.

Inlagt på Sven Winnells hemsida:

011231:

Inlagt på område 40 :

Uppsatsen på område 40: "000608: Infrastruktur för information." i pdf-format på 17 sidor:

○ **Sven Winnell: infrastruktur för information.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr40a.pdf>)

En pdf-fil på 23 sidor med ett sammandrag om samhällsplaneringens problem :

Samhällsplaneringens problem (23 sidor)

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01a.pdf>)

Den har ersatts av en pdf-fil med 51 sidor (010526):

○ **Samhällsplaneringens problem (51 sidor)**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01c.pdf>)

011014 inlagt på 658: En pdf-fil på 41 sidor.

Sven Winnell. Samhällsplanering och företagsplanering.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr658b.pdf>)

En pdf-fil på 59 sidor, senare utökad till 201 sidor (020218):

○ **Klassifikationssystemet för verksamheter.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01d.pdf>)

En pdf-fil på 72 sidor (011231) :

○ **Den mjuka infostrukturen.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01e.pdf>)

Senare inlagt:

En pdf-fil på 44 sidor (020125) :

○ **Demokrati. Samhällsplanering. Skolan. Infostrukturen.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01f.pdf>)

En pdf-fil på 35 sidor (020202) :

○ **Samhällsplaneringens problem. Verksamheter som formar framtiden.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01g.pdf>)

020606:

En pdf-fil på 112 sidor (020606) :

○ **Sven Winnell 020606: Den mjuka infostrukturen.**

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01h.pdf>)

020923: En pdf-fil inlagd på entrésidan, kompletterad 021005 och 021022:

○ **Sven Winnell 020920, kompletterad 021005 och 021022: Samhällsplaneringens problem, IT-kommisionen och den mjuka infostrukturen (71 sidor).**
(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr01i.pdf>)

021231: Från omr 102, 106, 107 och 353 kopierat in på område 40 sammanfattningar som inte haft till syfte att i första hand illustrera den mjuka infostrukturen utan visar förhållandet till andra klassifikationssystem o d:

En jämförelse mellan tre klassifikationssystem: SW, UDK och SAB.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr102b.pd> (000720))
Innehåller också sammanställningar om samhällsplaneringens problem och verksamheter, arbetsställen och myndigheter mm enligt Sverige direkt fördelade på områden i SW-systemet.

Från Internet 7 juni 1999. 2 st söksystem byggda på bibliotekssystemet DC (söksystemet BUBL LINK) och bibliotekssystemet DK (söksystemet NISS). En jämförelse och en jämförelse också med Sven Winnells systemtabell.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr102a.html>)

SAB-systemet, en pdf-fil på 42 sidor:

(A HREF="<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr102e.pdf>)

Sven Winnell 991006: En sammanställning från Mölndals stadsbiblioteks länkkatalog. Länkarna även ordnade enligt Sven Winnells systemtabell. (Inlagt på omr40 011231)

Översikt över Mölndals stadsbiblioteks länkkatalog

Innehåller över 12 000 utvalda länkar.

(A HREF="<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr102g.html>)

Med summariska sifferhänvisningar till Sven Winnells systemtabell.
(Flyttad 021216 från 102 till särskild sida 102g)

Många länkar till Internet finns i en sammanställning om Skoldatanätet och klassifikationssystemet för verksamheter som nås med följande länk (även på område 107 och 7957):

Skoldatanätet och klassifikationssystemet för verksamheter

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr107b.html>)

Den 5 aug 2000 inlagt som pdf-fil:

SAFARIs klassifikationssystem CERIF inlagt i områden enligt SW klassifikationssystem.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr102c.pdf>)

020923: SAFARI skall läggas ned. Ersätts av

<http://www.forskning.se>

Sven Winnell 020528 pdf-fil : Svenska regeringens årsbok om EU 2001.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr353d.pdf>)

En version där avsnitten huvudsakligen ordnats enligt SW klassifikationssystem.

SCB:s Företagsregister 1999: Antal arbetsställen 1998 - fördelat på näringsgrenar och områden i SW klassifikationssystem.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr106b.html>)

Se även hemsidans inledande dokument:

Till Entrésidan

Till Introduktionen

Till Forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem.

Till Verksamheter i Sverige och i världen.

Till Verksamheter i rollerna A och B

Till Sven Winnells systemtabell.

Till popup-tabell.

Se även område 4 om de stora sambanden.

På 651 och 654 finns delar av utredningar om infostrukturen från IT-kommissionen

(<http://www.itkommissionen.se/>)

På 36-39 inlagt länkar om politiska partier, välfärdsfördelning, demokrati o d:

020210 inlagt en pdf-fil:

Innehållsförteckningar till partiprogrammen som de är 020210.

Med några kommentarer och Internetadresser till programmen.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr36-39c.pdf>)

020213:

En pdf-fil med en lättläst version av socialdemokraternas partiprogram.

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr36-39d.pdf>)

020425:

En pdf-fil med en sammanställning om demokrati, välfärdsfördelning , EU och EMU. 020425. (Kompletterad 020512och 020606)

(<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr36-39e.pdf>)

Tillkommit hösten 2003:

<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40b.pdf>

Sven Winnell 031020:

**Om hård och mjuk infostruktur.
Information, informationsteknik,
informationssystem, tillväxt,
välfärdsfördelning och demokrati och
dylikt.**

Innehåll

sid

2	Introduktion.
3-54	Den fjärde IT-kommissionens arbete 1998-2003. Kopia av rapport 70/2003.
3	Innehållsförteckning till rapporten.
4	Sammanfattning av rapporten.
55	SOU 2003:55 Digitala tjänster – hur då? Slutbetänkande av IT-kommissionen En IT-politik för resultat och nytta. (Rapport 1/2003)
78	IT-politisk strategigrupp med början i juni 2003. Efterträder IT-kommissionen. Gruppen enligt bilaga till regeringsprotokoll. Ledamöter i gruppen.
82	Sven Winnell 1995: Världshistorien på nio sidor.
90	Teknikhistoria.

92	Sven Winnell: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter. Kunskaper om verksamheterna och deras samband för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.
96	1-2 Filosofiska och religiösa verksamheter
96	3-4 Politiska verksamheter och sambandsforskning.
97	5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter
98	7-9 Kulturella verksamheter
99	Systemvetenskap.
101	Den mjuka infostrukturen. Problem och förslag.
101	En lämplig infrastruktur för information. Kan bildas av verksamhetsområdena i klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter
105	Sammanfattningar om klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter och den mjuka infostrukturen.
108	Innehållet i de med rött markerade sammanfattningarna.
116	Den nya regeringens nya hemsidor på internet.
116	Några citat ur läroplanen Lpo 94
118	Vad ska man informera om?
122	Det ska demokratin användas till.
123	Kommentarer till IT-kommissionen och strategigruppen.
126	Några kommentarer om infostrukturen.
130	Från regeringsförklaringen hösten 2003

Tillkommit hösten 2003:

<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40c.pdf>

[Sven Winnell 031105:](#) [Förslag till mjuk infostruktur på](#) [SverigeDirekt \(sverige.se\).](#)

Innehåll

Sid

2	SverigeDirekt.Ämnesområden - det offentliga Sveriges webbplatser sorterade efter ämnesområden.
2	Ett principförslag
6	Den mjuka infostrukturen
7	Sven Winnell. Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?
11	1-2 Filosofiska och religiösa verksamheter.
11	3-4 Politiska verksamheter och sambandsforskning.
12	5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
13	7-9 Kulturella verksamheter
14	En lämplig infrastruktur för information.
14	Några kommentarer om infostrukturen.
18	Sammanfattningar om den mjuka infostrukturen och klassifikationssystemet för verksamheter.
20	Professorer
21	Professorer enligt Sveriges statskalender1976 (SK76)
22	Institutioner i Sveriges Statskalender 1976 (SK76)

23	Sverigedirekt.
24	SverigeDirekt. Ämnesområden - det offentliga Sveriges webbplatser sorterade efter ämnesområden.
28	SverigeDirekts ämnesområden.
33	SverigeDirekts ämnesområden enligt klassifikationssystemet för verksamheter.
34	1-2 Filosofiska och religiösa verksamheter.
39	3-4 Politiska verksamheter och sambandsforskning.
47	5-6 Naturforskning och teknologiska/ekonomiska verksamheter.
75-98	7-9 Kulturella verksamheter

På Sven Winnells hemsida (<http://w1.861.telia.com/~u86105430/>)
finns varianter av förslaget:

systemtabell (<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr04.html>)

popup-tabell (<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr05.html>)

På hemsidans entrésida finns en förminskad systemtabell.

I dessa tabeller kan man klicka och (on line) komma till 128 sidor om
verksamhetsområden.

Tillkommit hösten 2003:

<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40d.pdf>

Sven Winnell 031205 med tillägg 031231:

Samhällsplaneringens problem.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.

Med kunskaper om verksamheterna och deras samband för bättre demokrati och bättre framtid i en gemensam värld.

- 2 Hamlet
- 4 Förslaget om EU-konstitutionen
- 5 Världshistorien på nio sidor.
- 13 Teknikhistoria.
- 15 Samhällsplaneringens problem.
Hur ska man kunna förbättra världen ?
Ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
- 19 Verksamheter, problem och system i de första högkulturena för 5000 år sedan.
- 20 Klassifikationssystemet
- 26 Människorna har olika behov av information i de olika rollerna.
- 27 Informationsstress vår nya folksjukdom.
- 28 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen
- 29 Kort om några skillnader mellan klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen DC, DK och SAB.
- 30 DC, DK och SAB:
- 31 Schema överpåverkans- och förändringsproblem
- 32 Den fundamentala påverkanskedjan
- 33 Politiska och opolitiska planeringar
- 34 Samband mellan verksamheter

- 35 Omvärldsanalys
- 36 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter
- 37 Verksamheter i Sverige och i världen.
- 60 Att förstå områdenas innehåll.
- 63 Sammanfattningar om den mjuka infostrukturen och klassifikationssystemet för verksamheter.
- 66 Innehållet i de med rött markerade sammanfattningarna.
- 73 Regeringens nya hemsidor på internet.
- 74 Tillkommit hösten 2003: Om hård och mjuk infostruktur. Information, informationsteknik, informationssystem, tillväxt, välfärdsfördelning och demokrati och dylikt.
- 75 Tillkommit hösten 2003: Förslag till mjuk infostruktur på SverigeDirekt.
- 76 Tillägg 031231:
- 78 Om forskningsarbetet
- 86 Något om världen.
- 90 Systemvetenskap och infostruktur
- 91 IT-kommissionen
- 93 En lämplig infrastruktur för information.
- 93 Några kommentarer om infostrukturen.
- 97 Sambandsforskning
- 101 En uthållig demokrati! Politik för folkstyrelse på 2000talet. Demokratiutredningens slutbetänkande SOU 2000:1
- 111 Några citat från demokratipropositionen.
- 119 Informationsproblem. Infostrukturen.
- 122 De mänskliga rättigheterna.
- 126 Riodeklarationen. Agenda 21.
- 127 Rio-deklarationen om miljö och utveckling. Agenda 21.
- 135 Planeringsprocesser : samspel mellan inre verkligheter i demokratiska förändringsprocesser.
- 149-150 Klassifikationssystem för verksamheter.

Tillkommit våren 2004:

(<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40e.pdf>)

Sven Winnell 040308: **Mellanöstern, hela världen,** **Sverige och den strategiska IT-gruppen.**

Innehåll

Sid

- 5 **040120-040223: Om Israel och Palestina.**
- 7 Ambassadören utnyttjar antisemitismens fobier.
- 9 Bibeln. Gamla Testamentet.
- 12 Palestina-Israel.
- 19 Syrien avvisar invit från Israel.
- 21 Sverige stöder fredsinitiativ.
- 21 Sharon vill få bort bosättare i Gaza.
- 23 EU måste förklara krig mot antisemitismen.
- 24 Barriären som delar världssopinionen.
- 25 Israels hökar är av många slag.

- 26 **Om religioner.**
- 26 Varning för religioner.
- 28 Religionens återkomst är välfärdsstatens paradox.

- 29 **EU och USA**
- 30 Öppet brev till Bushs utmanare.
- 31 Framtiden avgörs redan i november. USA-valet.
- 32 Det är födelsetalen, dumskalle. USA-imperialismen.
- 34 Haiti.

36 **De mänskliga rättigheterna.**

- 36 FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna.
- 41 Mänskliga rättigheter i Sverige.
- 42 Mänskliga rättigheter i svensk utrikespolitik.
- 44 Mänskliga rättigheter i världens länder.
- 47 Om de mänskliga rättigheterna.
- 50 Mänskliga rättigheter på de palestinska områdena 2003.
- 61 Mänskliga rättigheter i Israel 2003.
- 67 Mänskliga rättigheter i USA 2003.

76 **Sverige i Sveriges omvärld.**

- 77 Regeringens utrikesdeklaration 2004.
- 84 UD om handel och utveckling.
- 88 Kritik av svensk integrationspolitik.
- 91 Svensk vård och omsorg.
- 92 Socialstyrelsen.
- 97 Välfärdsmått.
- 100 De politiska partierna.
- 105 Opinionsbildare i Sverige.
- 106 Valet till EU-parlamentet 2004.

108 **Makthavarna.**

- 108 Makthavare utomlands.
- 109 Sveriges riksdag.
- 116 Sveriges regering.
- 121 Sveriges kommuner.
- 122 Stockholms stad.
- 125 Stockholms läns landsting.
- 126 Svenska myndigheter mm.
- 133 Myndigheter mm i andra länder.
- 133 Företag och arbetsställen i Sverige.
- 140 Företag och arbetsställen i andra länder.

140 **Det behövs ett system för att få grepp om världens problem**

- 141 Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.
- 145 Verksamheter, problem och system i de första högkulturerna för 5000 år sedan.
- 151 Människorna har olika behov av information i olika roller.
- 152 Informationsstress vår nya folksjukdom.
- 153 Klassifikationssystemet för verksamheter och bibliotekssystemen.
- 154 Schema över påverkans- och förändringsproblem
- 155 Den fundamentala påverkanskedjan
- 156 Politiska och opolitiska planeringar
- 157 Samband mellan verksamheter
- 158 Omvärldsanalys
- 159 Schema om inre och yttre verkligheter och verksamheter
- 160 Den fundamentala påverkanskedjan.
- 161 Sammanfattningar om den mjuka infostrukturen och klassifikationssystemet för verksamheter.
- 164 031020: Om hård och mjuk infostruktur. Information, informationsteknik, informationssystem, tillväxt, välfärdsfördelning och demokrati och dylikt.
- 165 031105: Förslag till mjuk infostruktur på SverigeDirekt.
- 166 031205 med tillägg 031231: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ? Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter.

167 **Regeringens IT-politiska strategigrupp**

- 182 **Kommentarer till strategigruppens verksamhetsplan.**
- 187 SverigeDirekt. Myndigheter mm fördelade på områden 10-99
- 194 Antal arbetsställen 1998. Fördelade på 10-99.
- 197 Förvärvsarbetande i Sverige. Fördelade på 10-99.
- 201 Svenska statistiknätet. Fördelat på 10-99.
- 203 Verksamhetsplanen.
- 207 Om välfärdsmått.
- 207 Vad ska demokratin användas till ?
- 210 Några kommentarer om infostrukturen.

På Sven Winnells hemsida <http://w1.861.telia.com/~u86105430/ges> en relativt kort redovisning av ett forskningsarbete med titeln: ” Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen.” Med ett klassifikationssystem för mänskliga verksamheter .

Rubrik i den engelska introduktionen:

" Problems in Planning. How can we make the World a better place? An Encyclopedic Classification of Human Activities."

Redovisningen nu ingår i detta forskningsarbete och finns på (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40e.pdf>)

Sammanfattning om innehållet. Sid 5-25 Om Israel och Palestina.

Världen har förändrats kraftigt de senaste hundra åren. Flyget har minskat avstånden. På 1930-talet var det här i Sverige en sensation att göra en flygtur på några minuter för tio kronor med Albin Ahrenberg när han hade uppstigningar med sitt lilla sjöflygplan. Kina var då för svenskarna avlägset nära nog som en annan planet. Det är annorlunda nu. Och med TV och Internet kan man ha omedelbar kontakt med hela världen.

Människornas tänkesätt har ändrats, men det finns kvar många fördomar och det finns stora brister i kunskaperna om världen och dess problem. Svenskarna ser sig nog som tämligen fördomsfria till skillnad från folk i världen utanför som har konstiga uppfattningar.

Konflikten Israel-Palestina har pågått hela efterkrigstiden och den blir bara värre och värre. Varför kan de inte komma överens? På de första sidorna nu undersöks konfliktens historia och hur Israelerna nu hanterar Golanhöjderna, Gazaremsan, Västbanken och bygger murar mot Palestinierna. Israelerna menar att Moses för tusentals år sedan hade en överenskommelse med en högre makt om att Israels barn ska ha de områden palestinierna nu har.

Judarnas religion innehåller fördomar som borde ha rensats bort för länge sedan.

Redovisningar om mänskliga rättigheternas ställning i Palestina och Israel finns i det följande på sidorna om de mänskliga rättigheterna.

26-28 Om religioner.

På de här sidorna finns några studier om religioner, som visar att det finns anledning varna för religionernas skadlighet.

29-35 EU och USA

Israel vill ha EUs hjälp, men EU har egna problem. Det anses att USA stödjer Israel. USA ses nu som den enda supermakten och vill styra världen. Världens öde avgörs i presidentvalet hösten 2004. Tänkesätten i USA skiljer sig från dem i Europa. Religionerna har tämligen stark ställning i USA och dödsstraffet i USA ogillas av européerna. Tänkesätten i USA påverkar dem i Sverige.

De mänskliga rättigheterna i USA redovisas på sidorna om de mänskliga rättigheterna.

Här också något om Haiti, där fattigdomen tycks vara grunden för konflikterna

36-75 De mänskliga rättigheterna.

FNs förklaring om de mänskliga rättigheterna återges, de är en grund att stå på när det gäller världens framtid. Svenska utrikesdepartementet har på sin hemsida redogörelser för de mänskliga rättigheternas ställning i nästan alla cirka 190-200 länder i världen. De kan laddas hem och det lär bli cirka 3000 sidor. Här återges redovisningarna för Palestina, Israel och USA. Man kan ana att det i världen på det hela taget är dålig med rättigheterna.

Här redovisas UD:s tankar kring de mänskliga rättigheterna som de framgår av UD:s hemsida på Internet.

76-107 Sverige i Sveriges omvärld

På de här sidorna börjas med Regeringens utrikesdeklaration 2004, som inte säger så mycket om Sveriges förhållande till världen utanför, men ändå är vad Sveriges makthavare menar. Här också vad UD anser om handel och utveckling.

Sedan följer kritik av integrationspolitik, som rymmer många lager av fördomar. Därefter något om svensk vård och omsorg, bl a utdrag från nyligen komna redovisningar från socialstyrelsen.

Efter det något om välfärdsmått, sedan om de politiska partierna, opinionsbildare i Sverige och så något om valet till EU-parlamentet i juni 2004. (Välfärdsmått se även sidorna efter 181)

De här sidorna avser bara att ge några drag i svensk välfärd och svensk politik.

108-140 Makthavarna.

Det föregående har gett några drag i världens och Sveriges problem, med avsikten att de ska ge en påminnelse om att världen är stor, att Sverige är beroende av världen utanför och värderingarna där och måste finna sätt att skaffa kunskaper om världen och mer än hittills ta in yttervärlden i svenska planeringar för framtiden.

Sverige har cirka 200 länder i världen att samarbeta med och det räcker inte med att bara ha klart för sig de mänskliga rättigheternas

ställning därute. UD borde för alla länder redovisa också andra förhållanden som är av betydelse för Sveriges framtid: statsskick, tänkesätt, ekonomi, kultur mm.

Maktavare i världen finns för det första i stater, organisationer och företag utomlands och för det andra samma i Sverige.

Här görs en översikt över riksdagen, regeringen, kommunerna, myndigheter och stora organisationer och företag i Sverige. Det är mycket och man kan undra hur man ska kunna få grepp om allt .

140-166 Det behövs ett system för att få grepp om världen.

Här redovisas kortfattat forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem, som går ut på att få grepp om allt. Innehållet framgår i korthet av innehållsförteckningen i det föregående.

167-181 Regeringens IT-politiska strategigrupp

Den strategiska IT-gruppens nyligen framlagda verksamhetsplan återges. Planen är tämligen omfattande och svåröverskådlig.

182-202 Kommentarer till strategigruppens verksamhetsplan.

Till en början några enkla kommentarer om interna och utåtriktade verksamheter i organisationer av olika slag, där IT-gruppen skulle kunna göra insatser.

Sedan framförs påpekanden med hjälp av utdrag från forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem.

Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Människornas levnadsvillkor beror av fyra föränderbara faktorer : Individens kroppsliga förhållanden, psykiska förhållanden, fysiska miljö - fysiska samhälle och sociala miljö - sociala samhälle.

Förändringsprocesserna i världen hålls i de mest väsentliga avseendena igång av människornas verksamheter : Individernas viljor. Kollektiva viljor. Handlingar för kroppen. Handlingar för psyket

Människorna påverkar genom verksamheter i fyra olika roller:

A. Huvudroll: allmän levnadsroll lekmanroll-fritidsroll.

A1: att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2: att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas levnadsförhållanden, som beror av de fyra ovan nämnda faktorerna.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll.

B1: att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2: att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Människorna har olika behov av information i de olika rollerna. Var får man tag på den information man behöver? För det behövs den infostruktur som finns i de uppgjorda klassifikationssystemet med alla mänskliga verksamheter ordnade överblickbart och logiskt. Några delar av systemet visas.

Till slut några ytterligare kommentarer.

Tillkommit våren 2004:

(<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40f.pdf>)

Sven Winnell 040421+ 040607:

Utbildningar vid universitet och högskolor

Innehåll

2	Ämnen vid universitet och högskolor enligt Högskoleverkets (HSV) hemsida 040421.	31	Klassifikationssystemet för verksamheter. Med 040421 inlagda utbildningar hösten 2004 vid universitet och högskolor.
13	Universitet och högskolor enligt HSV.	32	1. Psykologiska och filosofiska verksamheter.
14	Studieorter enligt HSV.	36	2. Religiösa verksamheter o d.
16	Vilken examen? Enligt HSV.	37	3. Politikvetenskaper och politiska verksamheter.
17	Utbildningar vid universitet och högskolor hösten 2004. enligt Verket för högskoleservice (VHS).	42	4. Sambandsforskningsverksamheter. Infostruktur.
18	Sven Winnell: Samhällsplaneringens problem. Hur ska man kunna förbättra världen ?	43	5. Naturforsknings- och matematikverksamheter.
22	Verksamheter, problem och system i de första högkulturerna för 5000 år sedan.	49	6. Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.
23	Klassifikationssystem för verksamheter.	92	7. Formgivning av fysiska och sociala miljöer.
25	Klassifikationssystemet för verksamheter och VHS-ämnen.	128	8. Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.
		130	9. Blandade saklitterära verksamheter. Tidningar. Allmän geografi. Biografi. Allmän historia.
		135	Bilaga med VHS-områden som styckats.
			Tillägg 040607:
		143	Högskoleverkets årsrapport 2004. Helårsstudenter.
		147	Avlagda examina 2002/03
		149	Antal professorer. Oktober 2003.

Utredningar hösten 2004 och senare.

Sven Winnell 041112: Sammanställning om samhällsplaneringens problem. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40g.pdf>)
Kompletterad 050206.

Sven Winnell 041214: Kunskaper vid universitet och högskolor i Sverige. Från en pågående, ej avslutad, undersökning. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40h.pdf>)

Sven Winnell 050109: Infostruktur. Klassifikationssystem: LIBRIS - SAB och SW-systemet. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40i.pdf>)

Sven Winnell 050101: SBC:s forskningsämnen inlagda i SW-systemet. Samt nedlagda SAFARIs ämnen inlagda i SW-systemet. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40j.html>)

Sven Winnell 050112: Termer ur MeSH (Medical Subject Headings). (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40k.html>)

Sven Winnell 050112: Några databaser och bibliotek. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40l.html>)

Sven Winnell 050121: sverige.se som ersatt SverigeDirekt. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40m.html>)

Kompletteringar 050206:

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Från Internet 050126. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40n.pdf>)

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Inlagda i SW klassifikationssystem. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40o.pdf>)

Sven Winnell 050130: CPV-koder 2003. Inlagda i SW-klassifikationssystem. Områdena 66-69 förkortade. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40p.pdf>)

Sven Winnell 050203: SNI 2002. Och antalet arbetsställen 1999. Inlagda i SWklassifikationssystem. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40q.pdf>)

Sven Winnell 050203: SSYK 96. STANDARD FÖR SVENSK YRKESKLASSIFICERING. Yrken inplacerade i SW-klassifikationssystem. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40r.pdf>)

Sven Winnell 050206: SUN, utbildningsklasser, Inlagda i SWklassifikationssystem. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40s.pdf>)

Sven Winnell 050206: SW-klassifikationssystem med inagda: SAB/LIBRIS, sverige.se, forskningsämnen, CPV för varor/tjänster, SNI arbetsställen, SSYK yrken, SUN utbildningar. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40t.pdf>)

**Uppdelning av LIBRIS - SABs
områden A-Ä,
och myndigheter i sverige.se
på områdena 1-9 i SWsystemet.
Också med forskningsämnen enligt SCB.**

Områdena A- Ä hämtade från KB LIBRIS på Internet 050105.
Se:” Sven Winnell 050109: Infostruktur.
Klassifikationssystem: LIBRIS - SAB och SW-systemet.”
(Länk till denna sammanställning finns på
<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr40.html>)

sverige.se redovisas i det följande efter uppdelningen på 1-9.

Forskningsämnen är hämtade från
“Sven Winnell 050101: Forskningsämnen.”
(Länk till denna sammanställning finns på
<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr40.html>)

1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar.

101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.

- Aa Bibliografi (74 979)
- Aa:b Bibliografisk forskning (1 051)
- Aa:d Bibliografisk teori, filosofi och metodlära (1 121)
- Aa:k Bibliografins historia (84)
- Aa.0 Särskilda typer av bibliografier och förteckningar (7 753)
- Aa- Särskilda länder och områden (14 378)
- Aaa -Aay Bibliografier för områdena A-Y.
- Ac Arkiv (8 690)
- Ac:bf Arkivinstitutioner (12)
- Ac:d Arkivteori, -filosofi, metodlära (7)
- Ac:k Arkivhistoria (11)
- Ac:oe Arkivlagstiftning (10)
- Ac- Särskilda länder och områden (7 246)
- Aca Arkivteknik och -organisation (837)
- Acb Arkivens målsättning och uppgifter (10)
- Acc Arkivens organisation, administration och ekonomi (55)
- Acd Arkivbestånd (122)
- Ace Specialsamlingar (80)
- Acf Arkivens service (92)

sverige.se:

- Riksarkivet RA
- Arbetsrörelsens arkiv o bibliotek. ARAB (Äv102)
- Svenska arkivsamfundet
- Ljud- och bildarkiv, Statens, SLBA

102 Biblioteksverksamheter. Databaser.

Internetsökning.

- A Bok- och biblioteksväsen (120365) (Delar.Delar även på 101, 655, 75/77)
- Ab Bibliotek (30 232)
- Ab:bf Biblioteksinstitutioner (80)
- Ab:d Biblioteksteori, -filosofi, metodlära (84)
- Ab:k Bibliotekshistoria (189)
- Ab:oa Bibliotekssociologi (78)
- Ab:oe Bibliotekslagstiftning (60)
- Ab.0 Särskilda typer av bibliotek (838)
- Ab- Särskilda länder och områden (19 027)
- Aba Biblioteksteknik och -organisation (1 874)
- Abb Bibliotekens målsättning och uppgifter (440)
- Abc Bibliotekens organisation, administration och ekonomi (1 587)
- Abd Bokbestånd (3 979)
- Abe Specialsamlingar (968)
- Abf Bibliotekens service (4 582)
- Abg Bibliotekssamarbete (284)
- Abh Kontaktskapande arbete och PR (357)

sverige.se:

Utredningen om SverigeDirekt
Kungliga biblioteket, KB
Statens psykologisk-pedagogiska bibliotek SPPB
Talboks- och punktskriftsbiblioteket TPB
Institutet för byggdokumentation
Svensk Biblioteksforening
Arbetarrörelsens arkiv o bibliotek ARAB (Äv101)
Fråga biblioteket!
Kulturnät Sverige (även 70)

Skoldatanätet (även 108 och 7957)

SUNET

Sweden.se

sverige.se

Svensk Biblioteksforening

Svenska Miljönätet

SverigeDirekt

Forskningsämnen enligt SCB:

1391 Biblioteks- och informationsvetenskap.

103 Allmänna encyklopedier. Övergripande värderingar.

Ba Allmänna encyklopedier (3 049)

sverige.se:

Mänskliga rättigheter

104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband.

Samband och samordning av verksamheter behandlas i område 4.

105 Övergripande om forskning.

sverige.se:

Forskning.se (även 7957)

106 Övergripande om ekonomiska verksamheter.

107 Övergripande filosofier om utbildning o d.

Utbildning ingår i 7957)

sverige.se:

Skoldatanätet (även 102 och 7957)

108 Samhällskunskap. Samhällsguiden.

sverige.se:

Samhällsguiden

109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

- Be Allmän idé- och lärdomshistoria (12 040)
- Be- Särskilda länder och områden (5 143)
- Db Filosofins historia (35 997)
- Dbb Medeltidens och renässansens filosofi (1 382)
- Dbc Nya tidens filosofi (fr o m Descartes) (9 148)
- Dbd Icke-västerländsk filosofi (2 296)
- D(x) Filosofiska lexikon (304)
- D:d Filosofisk teori och metodlära (35)

sverige.se:

Lärdomshistoriska samfundet

Forskningsämnen enligt SCB:

- 1113 del.Vetenskapshistoria
- 1113 del.Idé- och lärdomshistoria

11/19 Individernas inre verkligheter.

- D Filosofi och psykologi (132299) (Delar på 109 och 11-19)

Forskningsämnen enligt SCB:

- 1111 Filosofiämnen
- Häri ingår (exempel):
- Logik. Till 16
- Praktisk filosofi. Till 17
- Teoretisk filosofi. Till 16
- Vetenskapsteori. Till 16
- 1312 Psykologi. Till 15
- 119 Övrig humaniora och religionsvetenskap. Till 11-19+70 resp 2
- 1199 Övrig humaniora och religionsvetenskap

11 Individens lager av kunskaper, erfaringer o d.

12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.

13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.

De Värdefilosofi: allmänt (242)

Df Estetik (2 832)

14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.

Dj Verklighetsuppfattningar (metafysik, ontologi, kosmologi m m)
(3 940)

Dja Determinism (288)

Djb Förändringsteorier (185)

Djc Rummets och tidens filosofi (549)

Dh Filosofisk antropologi (3 040)

15 Individens psykiska mekanismer. Psykologi o d.

Do Psykologi (57 399)
Doa Psykologisk metodik (4 339)
Dob Psykologins historia (1 898)
Doc Särskilda riktningar och skolor (7 275)
Dod Fysiologisk psykologi (6 847)
Doe Kognitiv psykologi (12 976)
Dof Utvecklingspsykologi (14 061)
Dog Differentiell psykologi (4 085)
Dok Tillämpad psykologi (7 138)
Don Grafologi (98)
Dop Parapsykologi (848)

Forskningsämnen enligt SCB:

1312 Psykologi.
1316 del. Socialpsykologi. Även 7951
234 Kommunikation mellan människor

16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.

Dc Logik och språkligt orienterad filosofi (5 558)
Dca Logik (2 294)
Dcb Argumentationsanalys (273)
Dcc Språkligt orienterad filosofi (1 172)
Dd Kunskapsteori och vetenskapsteori (9 977)
Ddb Kunskapsteori (1 979)
Ddc Vetenskapsteori (2 580)

Forskningsämnen enligt SCB:

1111 del. Logik.
1111 del. Teoretisk filosofi.
1111 del. Vetenskapsteori.

17 Individens moral och uppfattningar om moral.

Dg Etik (13 085)

Dgb -Dgv Etik för områdena B-V

Forskningsämnen enligt SCB:

1111 del. Praktisk filosofi.

18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

Da Äldre västerländsk samt icke-västerländsk filosofisk litteratur
(5 353)

Daa Antika filosofers skrifter (1 848)

Dab Medeltidsfilosofers och renässansfilosofers skrifter (1 233)

Dad Icke-västerländska filosofers skrifter (1 448)

Dbz Särskilda filosofer (22 497)

2 Religiösa verksamheter o d

20 Övergripande religiösa verksamheter o d.

C Religion (182521)

sverige.se:

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund

21 Allmän religionsvetenskap.

C(x) Religionslexikon (125)

C:d Religionsfilosofi och -psykologi (6 329)

C:oa Religionssociologi (1 980)

Forskningsämnen enligt SCB:

110 Religionsvetenskap/teologi

Religionsbeteendevetenskap

Tros- och livsåskådningsvetenskap

119 Övrig humaniora och religionsvetenskap. Till 11-19+70 resp 2

22/28 Kristna religioner.

- Ca Kristendomen: allmänt (6 424)
- Cb Bibelutgåvor (5 708)
- Cc Exegetik och litteratur om Bibeln (25 057)
- Cd Äldre teologisk litteratur (6 384)
- Ce Dogmatik och symbolik (14 906)
- Cf Teologisk etik (4 167)
- Cg Praktisk teologi (11 201)
- Ch Gudstjänsten (5 676)
- Ci Uppbyggelselitteratur (12 701)
- Cj Kyrkohistoria (39 292)
- Ck Kristna samfund (20 826)
- Cl Kristen mission (5 183)

sverige.se:

Svenska kyrkans centralstyrelse
Kyrkomötet
Ansvarsnämnden för biskopar

Forskningsämnen enligt SCB:

Bibelvetenskap/exegetik
1113 del.Kyrkohistoria

29 Icke kristna religioner o d.

- Cm Religionshistoria (47 128)
- Cn Moderna religionsbildningar (2 552)

Forskningsämnen enligt SCB:

Islamologi
Judaistik

3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

31 Statistik och demografi.

- Oi Statistik (11 727)
- Oi(x) Statistiklexikon (50)
- Oi:d Statistisk teori och undersökningsmetodik (1 358)
- Oi:k Statistikens historia (67)
- Oj Demografi (befolkningsvetenskap) (10 391)
- Oj:bf Demografiska institutioner (23)
- Oj:d Demografisk teori, filosofi och metodlära (348)
- Oj:k Demografisk forskningshistoria (233)
- Oj:oi Statistiska demografiska tabeller (53)
- Oj- Allmänt: särskilda länder och områden (5 499)
- Oja Nativitet och mortalitet (706)
- Ojc Flyttningar och befolkningsändringar (1 491)
- Ojd Befolkningssammansättning och -fördelning (479)
- Ojf Folkbokföring (209)
- Ojp Befolkningspolitik (414)

sverige.se:

Statistiska centralbyrån SCB
Statistiska Föreningen
Svenska statistikersamfundet
Svenska Statistiknätet

Forskningsämnen enligt SCB:

1332 Statistik
1317 Demografi

32 Statsvetenskap.

- O Samhälls- och rättsvetenskap (461868) (Del. Delar på 31-39, 652, 657, 658, 71, 79, 7951-7956)
- Ob Internationella relationer (39 932)
- Ob(x) Allmänt: lexikon (65)
- Ob:bf Allmänt: institutioner (155)
- Ob:k Allmänt: historia (87)
- Obb Freds- och nedrustningsfrågor (7 174)
- Obd Internationellt samarbete: allmänt (1 901)
- Obe Nationernas förbund (NF) (436)
- Obf Förenta nationerna (FN) (4 476) (FNs egna dokument till 354)
- Obk Regionalt mellanfolkligt samarbete (5 776)
- Obl Försvarspakter (577)
- Obn Nordiskt samarbete (1 004)
- Obq Utvecklingsbistånd och internationell hjälpverksamhet (5 959) (även 7951)
- Obr Röda korset (och likvärdiga organisationer) (343) (även 7951)
- Oc Statskunskap och politik (111 152)
- Oc(x) Allmänt: lexikon (254)
- Oc:bf Organisationer och institutioner (61)
- Oc:d Politisk teori, politisk psykologi och metodlära (4 076)
- Oc:k Statskunskapens vetenskapshistoria (415)
- Oc:oa Politisk sociologi (1 354)
- Oc.0 Särskilda statsvetenskapliga och politiska delområden, politiska skrifter (6 751)
- Occ Sveriges statskunskap och politik (13 717)
- Ocf Främmande länders statskunskap och politik (48 003)
- Ocg Politiska begrepp och politiska åskådningar (37 005) (Även till 36-39)
- Ocl Utomparlamentariska metoder, konspirativ verksamhet, terrorism m m (2 143)

sverige.se:

Sipri
Utrikespolitiska Institutet
Valmyndigheten
Demokratiinstitutet
Demokratitorget
Svenska institutet för europapolitiska studier, Sieps
Svenska FN-förbundet

Forskningsämnen enligt SCB:

1318 Statsvetenskap
Häri ingår (exempel):
Freds- och konfliktforskning

33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.

- Q Ekonomi och näringsväsen (277434) (Del. Delar på 33, 63, 64-649, 651-659)
- Qa Nationalekonomi och finansväsen (115 789)
- Qa(x) Nationalekonomiska etc lexikon (194)
- Qa:k Nationalekonomins historia (160)
- Qa:oe Lagstiftning (6)
- Qaa Ekonomisk teori (24 058)
- Qab Ekonometri (3 154)
- Qac Konjunkturteori och konjunkturlära (2 289)
- Qad Ekonomiska förhållanden (62 817)
- Qae Penning- och bankväsen (19 497) Till 657
- Qaf Finansväsen med finansrätt (17 348) (Delar till 657)

sverige.se:

Konjunkturinstitutet KI
Handelshögskolan i Stockholm, SSE(Även på 7957 + 658)
Nationalekonomiska föreningen
Stiftelsen Östekonomiska Institutet SITE
Institutet för tillväxtpolitiska studier, ITPS

Forskningsämnen enligt SCB:

1323 Nationalekonomi

34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

- O(x) Samhälls- och rättsvetenskapliga lexikon (232)
- O:bf Samhälls- och rättsvetenskapliga institutioner (52)
- O:d Samhälls- och rättsvetenskapens filosofi och metodlära (10 207)
- O:k Samhälls- och rättsvetenskapens historia (176)
- O- Allmänt: särskilda länder och områden (4 882)
- O-a Europa: allmänt (86)
- O-b Norden: allmänt (59)
- O-c Sverige (1 016)
- O-d Övriga Norden (227)
- O-e Brittiska öarna (Storbritannien) (168)
- O-f Mellaneuropa (340)
- O-g Nederländerna, Belgien och Luxemburg (20)
- O-h Schweiz (24)
- O-i Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta) (73)
- O-j Frankrike och Monaco (172)
- O-k Spanien (inkl Andorra och Gibraltar) (33)
- O-l Portugal (16)
- O-m Östeuropa (398)
- O-n Balkanländerna (115)
- O-o Asien (971)
- O-p Afrika (521)
- O-q Amerika (683)
- O-r Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien) (62)
- O-s Polarländerna (10)
- Oba Folkrätt (9 378)
- Ocb Statsrätt (6 151)
- Oe Rättsvetenskap (91 018)
- Oe(x) Juridiska lexikon (508)

Oe(u) Lagar och lagförslag: allmänt (233)
Oe:d Rättsfilosofi och rättsvetenskaplig metodlära (3 643)
Oe:oa Rättssociologi (744)
Oe- Juridik: särskilda länder och områden (8 779)
Oea Civilrätt (41 438)
Oeb Straffrätt (6 358)
Oek Processrätt (9 281)
Oel Tryckfrihetsrätt (1 175)
Oep Kriminologi och polisväsen (10 099)
Oeq Kriminalvård (2 496)
Oer Rättsfall (3 183)
Oes Försvars- och krigslagstiftning (1 046)
Oet Rättshistoria (9 474)
Oeö Särskilda verksamheters juridik (631)

sverige.se:

Hovrätten för Övre Norrland
Arbetsdomstolen AD
Högsta domstolen
Marknadsdomstolen
Hovrätten för Nedre Norrland
Domstolsverket
Hovrätten för Västra Sverige
Regeringsrätten
Svea Hovrätt med Vattenöverdomstolen
Hovrätten över Skåne och Blekinge
Riksåklagaren RÅ
Rättshjälpsmyndigheten
Rättshjälpsnämnden
Göta Hovrätt
Institutet för rättshistorisk forskning

Kammarrätten i Göteborg
Kammarrätten i Jönköping
Kammarrätten i Stockholm
Kammarrätten i Sundsvall
Lagrådet
Patent- och registreringsverket PRV
Patent- och registreringsverket, Bolag
Patent- och registreringsverket, Varumärke
Patentbesvärsrätten PBR
Sveriges advokatsamfund
Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
Göteborgs tingsrätt
Länsrätten i Norrbottens län
Länsrätten i Uppsala
Uddevalla tingsrätt
Sala tingsrätt
Norrköpings tingsrätt
Valprovsnämnden
Europeiska gemenskapernas domstol (även 354)
Förstainstansrätten (även 354)
Finsk-svenska gränsälvskommisionen
Lagrummet

Forskningsämnen enligt SCB:

12 RÄTTSVETENSKAP/JURIDIK
120 Rättsvetenskap/juridik
1201 Offentlig rätt
Häri ingår (exempel):
Förvaltningsrätt
Konstitutionell rätt
1202 Processrätt

Häri ingår (exempel):

Civilprocess

Straffprocess

Förvaltningsprocess

Skiljemannarätt

1203 Straffrätt

1204 Finansrätt

1205 Civilrätt

Häri ingår (exempel):

Allmän avtalsrätt

Arbetsrätt

Bolagsrätt

Försäkringsrätt

Immateriellrätt

Sakrätt

Skadeståndsrätt

Speciell avtalsrätt

1209 Övrig rätt

Häri ingår (exempel):

Allmän rättslära

EU-rätt

Folkrätt

Internationell privat- och processrätt

Komparativrätt

Marknads- och konkurrensrätt

35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.

O Samhälls- och rättsvetenskap. Del. Bara egna dokument.

sverige.se:

Offentliga sektorn (Även på 652)

351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)

O Samhälls- och rättsvetenskap. Del. Bara egna dokument.

sverige.se:

Riksdagens överklagandenämnd (BN)

Sveriges Riksdag

Riksdagens revisorer

Utrikesnämnden

Från Riksdag och Departement (även 353)

Riksdagen

352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)

O Samhälls- och rättsvetenskap. Del. Bara egna dokument.

sverige.se:

Sveriges kommuner (Även på 652)

Landsting (Även på 652)

353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)

O Samhälls- och rättsvetenskap. Del. Bara egna dokument.

sverige.se:

Regeringen

Från Riksdag och Departement (även 351)

Försvarsdepartementet

Jordbruksdepartementet

Justitiedepartementet

Kulturdepartementet

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Näringsdepartementet

Regeringen och Regeringskansliet

Socialdepartementet

Statsrådsberedningen

Utbildnings- och kulturdepartementet

Utrikesdepartementet

354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d)

Obf Förenta nationerna (FN) (4 476) (FNs egna dokument till 354)

sverige.se:

SverigeDirekt Uppgifter om EU

Nordiska rådets svenska delegation

OSSE:s parlamentariska församling, Svenska delegationen

Europaparlamentet

Europeiska ekonomiska och sociala kommittén, EESK

Europeiska gemenskapernas domstol (även 34)

Förstainstansrätten (även 34)

Europeiska gemenskapernas kommission (Europeiska kommissionen)

Europeiska ombudsmannen

Europeiska revisionsrätten

Europeiska unionens råd (Ministerrådet)

EU-upplysningen

36/39 Politiska krav och politiska planeringar.

36 ...om individernas kroppsliga förhållanden.

37 ...om utbildning o d.

38 ...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.

39 ...om sociala miljöer, nöjen, sport o d

Ob.09 Allmänt: politiska skrifter (321)

Ocg Politiska begrepp och politiska åskådningar (37 005) (Även till 32)

Oh Sociala frågor och socialpolitik (138 739) (del om politiska krav)

Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning (294)

Oh- Allmänt: särskilda länder och områden (7 282)

Oha Arbete och arbetsmarknad (48 272)

Ohc Bostäder (7 432)

Ohd Emigration och immigration (10 443)

Ohe Minoriteter (11 616)

Ohf Social omsorg (21 813)

Ohg Frivillig hjälpverksamhet (2 322)

Ohi Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor (7 247)

Ohj Könsrollsfrågor (27 806)

Ohk Fritidsverksamhet (2 133)

Ohm Allmänna samlingslokaler (296)

Op Framtidsstudier (1 861)

Op- Särskilda länder och områden (415)

Moderata samlingspartiet (m)

Socialdemokraterna (s)

Vänsterpartiet (v)

EU-stafetten (EU 2004-Kommittén)

Statens Offentliga Utredningar, SOU

Stockholms Internationella Forum?

Se även 32.

sverige.se:

Centerpartiet (c)

Folkpartiet liberalerna (fp)

Kristdemokraterna (kd)

Miljöpartiet de gröna (mp)

4 Sambandsforskningsverksamheter.

40 Systemvetenskap. Infostruktur.

Forskningsämnen enligt SCB:

1331 Informatik, data- och systemvetenskap

41-49 Samband och samordning mellan olika verksamheter.

5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.

50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.

U Naturvetenskap (206667)

U(x) Naturvetenskapliga lexikon (471)

U:b Naturvetenskaplig forskning och n naturvetenskapliga institutioner (575)

U:d Naturvetenskaplig teori, filosofi och metodlära (1 681)

U:k Naturvetenskapens historia (2 110)

U:oa Naturvetenskapens sociologi (125)

U.02 Allmän instrumentlära (429)

sverige.se:

Naturhistoriska riksmuseet (Även på 739)

51 Matematik

T Matematik (44887)

Ta Matematik: allmänt (15 967)

Tb Aritmetik (251)

Tc Algebra (5 390)

Td Analys (8 830)

Te Geometri (4 026)

Tf Mått, mål och vikt (403)

Th Sannolikhetskalkyl och matematisk statistik (10 358)

sverige.se:

Institutet för tillämpad matematik ITM

Svenska matematikerförbundet

Forskningsämnen enligt SCB:

140 Matematik

1401 Algebra, geometri och analys

Häri ingår (exempel):

Matematisk logik

1402 Tillämpad matematik

Häri ingår (exempel):

Matematisk statistik

Numerisk analys

Optimeringslära

Teoretisk datalogi

1409 Övrig matematik

52 Astronomi, rymdforskning

Ua Astronomi (9 739)

sverige.se:

Rymdstyrelsen

Institutet för rymdfysik IRF

Kartografiska sällskapet

Svenska astronomiska sällskapet

Svenska rymdaktiebolaget

Forskningsämnen enligt SCB:

1505 Astronomi och astrofysik

53 Fysik o d

Uc Fysik och kemi (45 566) (del om fysik)

Forskningsämnen enligt SCB:

150 Fysik

1501 Elementarpartikelfysik

1502 Kärnfysik

1503 Atom- och molekylfysik

1504 Kondenserade materiens fysik

1505 (Astronomi och astrofysik) till omr52

1506 Geokosmofysik och plasmafysik

1509 Övrig fysik

54 Kemi o d

Uc Fysik och kemi (45 566) (del om kemi)

Forskningsämnen enligt SCB:

151 Kemi

1511 Teoretisk kemi

1512 Fysikalisk kemi

1513 Analytisk kemi

1514 Molekylär biofysik

1515 Oorganisk kemi

1516 Organisk kemi

1517 Biokemi

1518 Miljö kemi

1519 Övrig kemi

55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d

Ub Geofysik (16 112)

Ud Geologi och paleontologi (25 673) (paleontologi till 56)

sverige.se:

SMHI, Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut

Sveriges geologiska undersökning, SGU

Polarforskningssekreteriatet

Geologiska Föreningen

Internationella meteorologiska institutet i Stockholm

Svenska geofysiska föreningen

Forskningsämnen enligt SCB:

153 Geovetenskap

1531 Endogen geovetenskap

Häri ingår (exempel):

Berggrundsgeologi och petrologi

Fasta jordens fysik

Mineralvetenskap

1532 Exogen geovetenskap

Häri ingår (exempel):

Exogen geokemi

Historisk geologi och paleontologi. Paleontologi till omr 56

Kvartärgeologi

Naturgeografi

Sedimentologi

1533 Atmosfärs- och hydrosfärsvetenskap

Häri ingår (exempel):

Hydrologi

Klimatologi

Meteorologi

Oceanografi

1539 Övrig geovetenskap

56 Paleontologi, arkeologi o d

J Arkeologi (56863)

- J(x) Arkeologiska lexikon (129)
- J:bf Arkeologiska institutioner (541)
- J:dd Arkeologisk metodlära (2 108)
- J:k Arkeologins historia (458)
- J:oe Allmän arkeologisk lagstiftning och allmän fornminneslagstiftning (42)
- J.0 Allmän arkeologi: särskilda aspekter (1 312)
- J. Allmän arkeologi: särskilda perioder (1 900)
- Ja Europa (allmän och klassisk arkeologi) (15 929)
- Jb Norden: allmänt (1 431)
- Jc Sverige (9 033)
- Jd Övriga Norden (2 361)
- Je Brittiska öarna (Storbritannien) (2 318)
- Jf Mellaneuropa (4 255)
- Jg Nederländerna, Belgien och Luxemburg (351)
- Jh Schweiz (406)
- Ji Italien (exkl klassisk arkeologi) (887)
- Jj Frankrike (915)
- Jk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar) (611)
- Jl Portugal (77) Jm Östeuropa (2 331)
- Jn Balkanhalvön (995) Jo (6 918)
- Jp Afrika (4 024) Jq Amerika (2 666)
- Jr Australien och Oceanien (179)
- Js Polarländerna (129)
- Ud Geologi och paleontologi (25 673) (geologi till 55)

sverige.se:

Svenska arkeologiska samfundet

Forskningsämnen enligt SCB:

1112 Arkeologiämnen

Häri ingår (exempel):

Historisk osteologi

1532 del. Historisk geologi och paleontologi. Paleontologi till omr 56

57 Biologi,ekologi.Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet

Ue Biologi (31 020)

Uh Miljöfrågor och naturskydd (31 586) (vetenskap till 57, för övrigt till 71 och praktiska skyddsarbeten o d till 63)

Forskningsämnen enligt SCB för områdena 57-59:

152 Biologi

1521 Terrestisk, limnisk och marin ekologi

Häri ingår (exempel):

Beteendekologi

Etologi

1522 Organismbiologi

Häri ingår (exempel):

Mikrobiologi

Systematik och fylogeni

Utvecklingsbiologi

Växtfysiologi

Zoofysiologi

1523 Cell- och molekylärbiologi

Häri ingår (exempel):

Immunologi

Molekylär genetik

Neurobiologi

1529 Övrig biologi

58 Botanik.

Uf Botanik (25 312)

Forskningsämnen enligt SCB:

Se område 57

59 Zoologi

Ug Zoologi (30 173)

Forskningsämnen enligt SCB:

Se område 57.

6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter

- Kv Allmän ekonomisk historia (22 409) (även till 93-99)
- Kv. Särskilda historiska perioder (2 616)
- Kv- Särskilda länder och områden (18 600)

Forskningsämnen enligt SCB:

1113.del Ekonomisk historia. Även 93-99

61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverksamheter.

- Ps Brandteknik och brandväsen (1 278) (räddningstjänst till 61)
- V Medicin (129004)**
- V(x) Medicinska lexikon (579)
- V:b Medicinsk forskning och medicinska institutioner (364)
- V:d Medicinens filosofi och metodlära (1 451)
- V:k Medicinshistoria (5 479)
- V:oa Allmänt: medicinsk sociologi (639)
- V:oe Allmänt: medicinlagstiftning (87)
- V:oi Allmänt: medicinstatistik (82)
- Va Medicinsk genetik, mikrobiologi, immunologi m fl icke-kliniska discipliner (4 449)
- Vb Anatomi (2 668)
- Vc Medicinsk fysiologi, biofysik och kemi (7 064)
- Vd Farmakologi (4 783)
- Ve Allmän medicin (30 765)
- Vf Kirurgi och anestesi (4 853)
- Vg Gynekologi och andrologi (3 848)
- Vh Pediatrik (3 043)
- Vi Oftalmologi (ögat) (1 392)
- Vj Otorinolaryngologi (1 779)
- Vk Odontologi (3 362)
- Vl Psykiatri (17 850)
- Vm Terapimetoder (4 950)
- Vn Samhällsmedicin, hygien, sexologi (17 538)
- Vna Samhällsmedicin och socialmedicin (6 594)
- Vnb Hygien (4 721)
- Vnd Sexologi (5 477)
- Vo Rättsmedicin (278)
- Vp Hälso- och sjukvård (22 152)

Vp- Särskilda länder och områden (6 144)
Vpa Sjukvårdsekonomi (1 202)
Vpb Sjukvårdsadministration och -organisation (2 862)
Vpd Sjukvårdspersonal (3 550)
Vpe Sjukvårdslokaler och -utrustning (1 095)
Vpf Sjukvårdsarbete (211)
Vpg Omvårdnad (4 475)
Vph Primärvård (1 500)
Vpj Akutvård (1 240)
Vpk Intensivvård (327)
Vpl Långvård (245)
Vpm Palliativ vård (639)
Vs Geriatrik (1 417)
Vt Flyg- och navalmedicin, rymdmedicin (40)
Vu Idrottsmedicin (499)
Vx Militärmedicin (908)

sverige.se

Socialstyrelsen (Även på 7951)
Karolinska institutet
Folkhälsoinstitutet
Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
Alkoholkommittén
Nordiska högskolan för folkhälsovetenskap, NHV
Kemikalieinspektionen
Strålskyddsinstitut, statens, SSI
Medicinsk-etiska råd, statens, SMER
Handikappinstitutet
Handikappombudsmannen (Även på 7951)
Smittskyddsinstitutet SMI

Räddningsverk, Statens SRV
Röda Korset
Rättsmedicinalverket RMV
Läkemedelsverket LV
Stiftelsen WHO Collaborating Centre on International Drug Monitoring.
Apoteket AB (Även på 653)
Giftinformationscentralen, GIC
Statens veterinärmedicinska anstalt SVA
Veterinära ansvarsnämnden
Centrala försöksdjursnämnden
Alkoholsortimentsnämnden
Alkoholprofilen (även 7951)
Apotekarsocieteten
Cancerfonden
Cancerföringen i Stockholm
De Handikappades Riksförbund DHR
Handikappförbundens Samarbetsorgan HSO
Handikappombudsmannen
Hjälpmiddelsinstitutet
Hjärt-Lungfonden
Institutet för psykosocial miljömedicin IPM
SBL, Vaccin AB
SOS Alarm AB
Spri
Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, Statens, SBU
Stiftelsen Allmänna Barnhuset
Stiftelsen för vård- och allergiforskning
Svenska Brandförsvarsförbundet
Svenska föreningen för psykisk hälsa SFPH
Svenska Läkaresällskapet SLS

Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund
Steriliseringsersättningsnämnden
Provinsiälläkarstiftelsen
Hjärt-och Lungsjukas Riksförbund
Asperger Center
Centralförbundet för alkohol- och narkotikaypplysning, CAN
Etik i vården
Familjemedicinska Institutet, Fammi
Ge blod.nu
Handikappåret 2003
Hivaktuellt
Infomedica
Kondom.nu (även 7911)
Krisberedskapsmyndigheten
Lafa, Landstinget förebygger aids
Livsviktigt
Läkemedelsförmånsnämnden
Mobilisering mot narkotika, MOB (även 7951)
P-piller.nu
Suntliv.nu
Vårdguiden
Yrkesföreningen Miljö och Hälsa
Synskadades riksförbund

Forskningsämnen enligt SCB:

233 Hälsa- och sjukvård i samhället.
2331 Hälsa- och sjukvård i samhället
237 Vårdvetenskap .
2371 Arbetsterapi.
2372 Medicinsk laboratorievetenskap.
2373 Omvårdnad. Till 61+64+7951

2374 Sjukgymnastik/fysioterapi.
2375 Social omsorg/socialpedagogik. Till 61+ 64+7951
2376 Vetenskapsteori med inriktning mot vård- och omsorgsområdet.
Till 61+64+7951

18 MEDICIN

180 Kirurgi
1801 Anestesiologi och intensivvård
Häri ingår (exempel):
Anestesiologi
Intensivvård
Katastrofmedicin
Traumatologi
1802 Kirurgisk forskning
Häri ingår (exempel):
Endokrin kirurgi
Handkirurgi
Kirurgi
Kärlkirurgi
Neurokirurgi
Ortopedi
Otoneurologi
Pediatrik kirurgi
Plastikkirurgi
Thoraxkirurgi
Transplantationskirurgi
Urologi och andrologi
1803 Obstetrik och kvinnosjukdomar
1804 Onkologi
Häri ingår (exempel):
Klinisk onkologi

1805 Otorhinolaryngologi

Häri ingår (exempel):

Audiologi

Logopedi och foniatrik

181 Morfologi

1811 Cellbiologi

1812 Morfologi

Häri ingår (exempel):

Anatomi

Biomaterial

Histologi

Tumörbiologi

1813 Patologi

Häri ingår (exempel):

Patologi

Rättsmedicin

182 Medicin

1821 Dermatologi och venerologi

1822 Genetisk forskning

Häri ingår (exempel):

Klinisk genetik

Medicinsk genetik

Molekylärbiologi

1823 Invärtesmedicin

Häri ingår (exempel):

Endokrinologi

Gastroenterol

Geriatrisk och medicinsk gerontologi

Hematologi

Kardiologi

Lungsjukdomar

Neurologi

Njursjukdomar

Pediatrisk medicin

Prenatal- och perinatalforskning

Reumatologi

183 Fysiologi och farmakologi

1831 Farmakologisk forskning

Häri ingår (exempel):

Farmakologi

Klinisk farmakologi

Toxikologi

1832 Fysiologi

Häri ingår (exempel):

Fysiologi

Klinisk fysiologi

Medicinsk informatik

Medicinsk teknik

Neurobiologi

Neurofysiologi

Näringslära

1833 Oftalmologi

1834 Radiologisk forskning

Häri ingår (exempel):

Diagnostisk radiologi

Medicinsk radiofysik

Strålningsbiologi

184 Socialmedicin

1841 Folkhälsomedicinska forskningsområden

Häri ingår (exempel):

Allmänmedicin

Arbetsfysiologi

Epidemiologi
Folkhälsovetenskap
Miljömedicin
Samhällsmedicin
Socialmedicin
Yrkesmedicin
185 Mikrobiologi
1851 Immunologi
Häri ingår (exempel):
Allergologi
Immungenetik
Immunologi
Klinisk immunologi
1852 Mikrobiologi
Häri ingår (exempel):
Bakteriologi
Klinisk bakteriologi
Klinisk mikrobiologi
Klinisk virologi
Medicinsk mikrobiologi
Virologi
1853 Infektionssjukdomar
186 Kemi
1861 Kemi
Häri ingår (exempel):
Biokemi
Klinisk kemi
Neurokemi
Rättskemi
187 Psykiatri
1871 Psykiatri

Häri ingår (exempel):
Barn- och ungdomspsykiatri
Beroendelära
Psykiatri

19 ODONTOLOGI

190-192 Odontologi
1901 Biokemi
1902 Biomaterial
Häri ingår (exempel):
Dentala material
1903 Cariologi
1904 Cell- och molekylärbiologi
1905 Endodonti
1906 Farmakologisk forskning
Häri ingår (exempel):
Farmakologi
Toxikologi
1907 Fysiologi
Häri ingår (exempel):
Klinisk oral fysiologi
1908 Gerodontologi
1911 Kirurgisk forskning
Häri ingår (exempel):
Oral kirurgi
1912 Morfologi
Häri ingår (exempel):
Anatomi och histologi
1913 Odontologisk beteendevetenskap
1914 Oral mikrobiologi
1915 Oral patologi och rättsodontologi

1916 Oral protetik
1917 Ortodonti
1918 Parodontologi
Häri ingår (exempel):
Inflammationsforskning
Vävnadsregeneration
1921 Pedodonti
1922 Radiologisk forskning
Häri ingår (exempel):
Oral radiologi
1929 Övrig odontologi

21 FARMACI

210-211 Farmaci
2101 Biofarmaci
2102 Biologisk beroendeforskning
2103 Farmaceutisk biokemi
Häri ingår (exempel):
Läkemedelsmetabolism
2104 Farmaceutisk farmakologi
2105 Farmaceutisk kemi
Häri ingår (exempel):
Analytisk farmaceutisk kemi
Fysikalisk och oorganisk farmaceutisk kemi
Organisk farmaceutisk kemi
2106 Farmaceutisk mikrobiologi
2107 Toxikologi
2108 Farmakognosi
2111 Galenisk farmaci
2112 Samhällsfarmaci
2119 Övrig farmaci

22 VETERINÄRMEDICIN

220-221 Veterinärmedicin
2201 Biokemi och klinisk kemi
2202 Cellbiologi och genomforskning
Häri ingår (exempel):
Sjukdomsgenetik
2203 Husdjurens etologi
2204 Farmakologisk forskning
Häri ingår (exempel):
Farmakologi
Toxikologi
2205 Fysiologi och näringslära
2206 Husdjurshygien
2207 Kirurgi
2208 Livsmedelshygien
2211 Medicin
Häri ingår (exempel):
Icke idisslare
Idisslare
2212 Mikrobiologi och immunologi
2213 Morfologi
2214 Obstetrik och gynekologi
2215 Patologi
2216 Radiologi
2217 Veterinärmedicinsk epidemiologi
2219 Övrig veterinärmedicin

62 Ingenjörsvetenskap (konstruktion o d).

P Teknik, industri och kommunikationer (183153)

Till 62 hör delar av P som gäller ingenjörskonstruktion o d.

Delar som gäller tillverkning i industrier o d ingår i 66-69.

- P(x) Tekniklexikon (730)
- P:b Teknisk forskning och tekniska institutioner (547)
- P:d Teknisk teori och filosofi (354)
- P:k Allmän teknikhistoria (1 592)
- P:k. Särskilda perioder (199)
- P:ka Europa: allmänt (9)
- P:kb Norden: allmänt (8)
- P:kc Sverige (110)
- P:kd Övriga Norden (14)
- P:ke Brittiska öarna (Storbritannien) (59)
- P:kf Mellaneuropa (29)
- P:kg Nederländerna, Belgien och Luxemburg (6)
- P:ki Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta) (7)
- P:kj Frankrike och Monaco (14)
- P:kk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar) (4)
- P:km Östeuropa (25)
- P:ko Asien (53)
- P:kp Afrika (4)
- P:kq Amerika (95)
- P:oa Allmänt: sociologiska aspekter (953)
- P.0 Allmänt: särskilda aspekter, amatör- och hobbyvetenskap (20 753)
- Pa Teknisk fysik (2 491)
- Paa Teknisk akustik (834)
- Pab Teknisk optik (961)
- Pac Teknisk värmelära (470)
- Pb Maskinteknik (6 339)
- Pc Elektroteknik och elektrisk industri (17 476) (drift av energisystem till 644)

- Pc:bf Allmänt: institutioner (19)
- Pc:oe Allmänt: lagstiftning (12)
- Pc.0 Allmänt: särskilda aspekter (369)
- Pca Elektrisk kraftproduktion (500)
- Pcb Elektrisk kraftöverföring och distribution (1 141)
- Pcc Elektriska maskiner (525)
- Pcf Elektrisk ljus teknik (313)
- Pcg Elektrisk värmeteknik (49)
- Pch Teknisk elektrokemi (131)
- Pci Elektronik (5 516)
- Pcj Radio- och teleteknik (7 294)
- Pd Bergsbruk (4 974)
- Pe Metallbearbetning och metallindustri (4 303)
- Pf Stenindustri (287)
- Pg Glas, keramik, porslin (1 061)
- Ph Träteknik och träindustri (2 758)
- Pi Pappersindustri (2 363)
- Pj Textil- och beklädnadsindustri (2 550)
- Pk Läder- och pälsvaruindustri (464)
- Pl Övriga produkter (258)
- Pm Kemisk teknik och kemisk industri (10 873)
- Pn Fotografi o filmteknik (9 774)(drift av fotoverksamhet till 77)
- Po Tryckeri och bokbinderi (1 683)
- Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien (23 063) (drift av hygien till 644)
- Pp.01 Materiallära (11)
- Pp.02 Mätteknik och mätinstrument (6)
- Pp.03 Maskiner och redskap (22)
- Pp.05 Industri (352)
- Pp:bf Allmänt: organisationer och institutioner (87)
- Pp:oe Byggnadslagstiftning (462)

Pp.0 Allmänt: särskilda aspekter (392)
 Ppa Byggnadsteknik (3 490)
 Ppb Byggnadsproduktion: husbyggnad (7 295)
 Ppba Projektering, produktion (790)
 Ppbb Byggnadsdelar (797)
 Ppbc Värme, vatten, ventilation, kyla (2 143)
 Ppbd Byggnader för särskilda ändamål (2 302)
 Ppc Byggnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad (3 593)
 Ppca Väg- och gatubyggnad (1 155)
 Ppcb Järnvägsbyggnad (210)
 Ppcc Tunnelbyggnad (101)
 Ppcd Brobyggnad (376)
 Ppce Flygplatsbyggnad (16)
 Ppcf Vattenbyggnad (788)
 Ppcg Vattenkraftbyggnader (402)
 Ppch Torrläggning och bevattning (124)
 Ppd Teknisk hygien, vatten o avlopp, värmeförsörjning m m (6 042)
 Ppda Vattenförsörjning och avlopp (1 960)
 Ppdb Renhållning och avfallshantering (1 874)
 Ppdd Buller (416)
 Ppde Gatu- och vägbelysning (52)
 Ppdf Värmeförsörjning (228)
 Pr Transportmedel och kommunikationer (30 474) (drift av transporter till 656)
 Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik (10 769)
 Prb Järnvägar och spårvägar (2 883)
 Prc Fartyg och sjöfart (8 802)
 Prd Luft- och rymdfarkostteknik (4 091)
 Prf Svävare, amfibiefarkoster m m (11)
 Prt Transportväsen (2 628)
 Ps Brandteknik och brandväsen (1 278) (räddningstjänst till 61)

Pt Patentbeskrivningar (111)
 Pu Datorer och databehandling (44 517) (användning av datorer o d till 651)(tele även 654)

sverige.se

Tekniska högskolan, Kungl., KTH (Även på 7957)
 Ingenjörsvetenskapsakademien, Kungl.
 Chalmers tekniska högskola (Även på 7957)
 Institutet för tillämpad matematik
 Närings- och teknikutvecklingsverket NUTEK
 Institutet för Medieteknik
 SIS - Swedish Standards Insitute
 Sveriges Provnings- och Forskningsinstitut
 Institutet för Verkstadsteknisk forskning IVF
 Luleå tekniska universitet (Även på 7957)
 Skogsindustrins tekniska forskningsinstitut STFI
 Statens geotekniska institut SGI
 Ingenjörssamfundet
 Institutet för Kvalitetsutveckling SIQ
 Institutet för metallforskning, IM
 Institutet för vatten-och luftvårdsforskning IVL
 SWEDAC, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
 Svenska Petroleum Institutet
 Svenska Uppfinnareföreningen
 Verket för innovationssystem, Vinnova
 Stiftelsen Innovationscentrum
 Bergsstaten
 Imego AB- Institutet för mikroelektronik i Göteborg
 Miljöteknikdelegationen
 Stiftelsen PACKFORSK- Institutet för förpackning och distribution
 SvenskTeknik och Design, STD

Statens institut för ekologisk hållbarhet, IEH
Nämnd för arbetstagares uppfinningar, Statens
Standardiseringsråd, Sveriges, SSR

Forskningsämnen enligt SCB:

235 Teknik och social förändring

2351 Teknik och social förändring, Till 62

16 TEKNIKVETENSKAP

160 Informationsteknik Även 651 och 654

1601 Datavetenskap.

Häri ingår (exempel):

Datalogi

Kognitionsvetenskap

Programvaruteknik

1602 Reglerteknik

1603 Telekommunikation

1604 Signalbehandling

1605 Bildanalys

1606 Datorteknik

1607 Systemteknik

1609 Övrig informationsteknik

161 Teknisk fysik

1611 Teknisk fysik

Häri ingår (exempel):

Akustik

Biofysik

Materialfysik med ytfysik

Optisk fysik

Plasmafysik med fusion

162 Elektroteknik, elektronik och fotonik

1621 Elektroteknik

1622 Elektronik

1623 Elektrofysik

1624 Fotonik

1625 Elektronisk mät- och apparatteknik

1626 Elkraftteknik

1629 Övrig elektroteknik, elektronik och fotonik

163 Kemiteknik

1631 Kemisk process- och produktionsteknik

Häri ingår (exempel):

Cellulosa- och pappersteknik

Elektrokemi

Kärnkemi

Materialkemi

Processkemi

Yt- och kolloidkemi

1632 Metallurgisk process- och produktionsteknik

1633 Livsmedelsteknik

1639 Övrig kemiteknik

164 Bioteknik

1641 Bioteknik

Häri ingår (exempel):

Bioanalytisk teknik

Bioinformatik

Biokemisk och bioteknisk processteknik

Bioorganisk syntes

Bioteknisk separation

Enzymteknik

Genteknik inkl. protein engineering
Immunteknik
Växtbioteknik

165 Teknisk mekanik
1651 Fastkroppsmekanik
1652 Strömningsmekanik
1653 Konstruktionsteknik
1654 Mekanisk tillverkningsmekanik
1655 Mekanisk och termisk energiteknik
1656 Farkostteknik
1659 Övrig teknisk mekanik

166 Teknisk materialvetenskap
1661 Funktionella material
1662 Konstruktionsmaterial
1663 Ytbehandlingsteknik
1664 Övrig bearbetning/sammanfogning
1669 Övrig teknisk materialvetenskap

167 Samhällsbyggnadsteknik och arkitektur
1671 Geoteknik och gruvteknik
1672 Byggnadsteknik
1673 Byggproduktionsteknik
1674 Vattenteknik
Häri ingår (exempel):
Vatten- och avloppsteknik
Vattenbyggnad
Vattenresurslära
Vattenteknik
1675 Lantmäteri

1676 Arkitektur och bebyggelsevård. Till 72
1679 Övrig samhällsbyggnadsteknik och arkitektur. Till 72

168 Industriell teknik och ekonomi
1681 Produktion och arbetsvetenskap
Häri ingår (exempel):
Arbetsvetenskap och ergonomi
Produktionsteknik
1682 Industriell organisation, administration och ekonomi
1683 Fysisk planläggning m.m.
1689 Övrig industriell teknik och ekonomi

169 Övriga teknikvetenskaper
1691 Medicinsk teknik
1692 Miljöteknik
1693 Rymdteknik
1699 All annan teknikvetenskap
1113 del.Teknikhistoria

63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.

Qd Lantbruk (31 133)
Qd(x) Lantbrukslexikon (83)
Qd:bf Lantbruksorganisationer och -institutioner (79)
Qd:k Lantbrukets och lantbruksforskningens historia (755)
Qd:oe Lantbrukslagstiftning (60)
Qd- Särskilda länder och områden (12 026)
Qda Lantbruksekonomi (908)
Qdb Lantbrukets byggnader, redskap och maskiner (1 083)
Qdc Jordbrukslära (2 464)
Qdd Växtodlingslära (2 084)
Qde Växternas sjukdomar och skadedjur, växtskydd (1 077)
Qdf Husdjurslära (9 415)
Qdg Mjölkproduktion (409)
Qdh Äggproduktion (28)
Qdi Köttproduktion (110)
Qe Trädgårdsskötsel (4 510)
Qe(x) Trädgårdsexikon (32)
Qe:k Trädgårdsskötselns och trädgårdsforskningens historia (109)
Qe- Särskilda länder och områden (874)
Qec Trädgårdsarbete (195)
Qed Köksväxtodling (491)
Qee Frukt- och bärodling (588)
Qef Prydnadsväxtodling (1 403)
Qf Skogsbruk (7 556)
Qf(x) Skogsbrukslexikon (31)
Qf:bf Skogsbruksorganisationer och -institutioner (28)
Qf:k Skogsbrukets och skogsforskningens historia (135)
Qf- Särskilda länder och områden (3 975)
Qfb Skogsekonomi (271)

Qfd Skogsbotanik (717)
Qfe Skogsvård (700)
Qfh Avverkning och transport (387)
Qfj Skogsuppskattning och virkesmätning (277)
Qfk Flottning och sortering (180)
Qg Jakt och fiske (5 963)
Qg- Allmänt: ärskilda länder och områden (93)
Qga Jakt (1 909)
Qgb Fiske (3 962)
Uh Miljöfrågor och naturskydd (31 586) (vetenskap till 57, för övrigt till 71 och praktiska skyddsarbeten o d till 63)

sverige.se

Svenska FAO-kommittén
Statens utsädeskontroll
Gentekniknämnden
SIK - Institutet för Livsmedel och Bioteknik
Statens jordbruksverk
Jordbrukstekniska institutet JTI
Lantbruksuniversitet, Sveriges, SLU
Skogsstyrelsen
Fiskeriverket
Hushållningssällskapens förbund
Institutet för jordbruks- och miljöteknik
Jägarnas Riksförbund
Kungliga Skogs- och Lantbruksakademien
Lantbrukarnas Riksförbund LRF
Svenska Jägareförbundet
Växtsorts nämnd, Statens
Fasta utskottet enligt svensk-norska renbeteskonventionen
Sveaskog AB
Svenska Skogsplantor AB

Djurskyddsmyndigheten
Grönare skog
Min skog

Forskningsämnen enligt SCB:

17 SKOGS- och JORDBRUKSVETENSKAP samt
LANDSKAPSPLANERING
(Landskapsplanering o d till omr 71)

171 Markvetenskap
1711 Markfysik
1712 Markkemi
1713 Markbiologi
1714 Jordmånslära

172 Växtproduktion
1721 Växtförädling
1722 Trädgårdsväxtodling
1723 Jordbruksväxtodling
1724 Skogsskötsel
Häri ingår (exempel):
Skogsförnygring
Skogsproduktion
1725 Växt- och skogsskydd

173 Animalieproduktion
1731 Husdjursförädling
1732 Husdjurens utfodring och vård
1733 Vattenbruk
1734 Fiske

174 Produktforskning
1741 Livsmedelsvetenskap
Häri ingår (exempel):
Köttvetenskap
Livsmedelskemi
Mjölksproduktlära
Växtproduktlära
1742 Träfiber- och virkeslära
1743 Fytokemi inklusive alger och industribioråvaror

175 Landskapsplanering . Till 71
1751 Landskapsarkitektur. Till 71
1752 Vegetationsbyggnad. Även till 71
1753 Natur- och landskapsvård . Även till 71
1754 Översiktlig planering . Till 71

176 Areell teknik
1761 Jordbruksteknik
1762 Jordbrukets byggnadsteknik
1763 Skogsteknik
1764 Fjärranalys
177 Areell ekonomi
1771 Jordbruksekonomi
1772 Skogsekonomi
1773 Skogsuppskattning och skogsindelning
1774 Informationslära
1113 del.Agrarhistoria

64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

Qc Hem och hushåll (24 908) (till 640-649)

Qc(x) Allmänt: lexikon (75)

Qc- Särskilda länder och områden (1 046)

641 Matlagning. 642 Måltider, matservering, restauranger.

Qca Mat och dryck (inkl kulturhistoriska arbeten) (15 495)

sverige.se:

Statens livsmedelsverk

Livsmedelsekonomiska institutet

Matplatsen.nu

Forskningsämnen enligt SCB:

232 Hushålls- och kostvetenskap.

2321 Hushålls- och kostvetenskap

1741 Livsmedelsvetenskap

Häri ingår (exempel):

Köttvetenskap

Livsmedelskemi

Mjölksproduktlära

Växtproduktlära

643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.

Qm Hotell och turistväsen (4 895) (transporter till 656, reseskildringar till 91)

Qm(x)Hotell- och turistlexikon (24)

Qm:k Hotell- och turistväsendets historia (81)

Qm- Särskilda länder och områden

644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.

Pc Elektroteknik och elektrisk industri (17 476) (drift av energisystem till 644)

Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien (23 063) (drift av hygien till 644)

Ppd Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m (6 042) (Drift till 644)

Ppda Vattenförsörjning och avlopp (1 960)

Ppdb Renhållning och avfallshantering (1 874)

Ppdd Buller (416)

Ppde Gatu- och vägbelysning (52)

Ppdf Värmeförsörjning (228)

sverige.se:

Statens Energimyndighet, STEM

Statens oljelager SOL

VA-nämnd, Statens

Vattenfall AB

Statens råd för kärnavfallsfrågor

Elsäkerhetsverket

Statens kärnkraftinspektion SKI

Kärnavfallsfondens styrelse

Oljekrisnämnden

Svensk Energi

Svenska Fjärrvärmeföreningen

Svenska Vatten- och Avloppsverksföreningen VAV

Delegationen för energiförsörjning i Sydsverige, DESS

Svenska kraftnät, Affärsverket

Svenskt Vatten AB www.svensktvatten.se

Svenska Elektriska Kommissionen, SEK

645 Användning av inventarier o d.

646 Personlig hygien od, klädvård (utom 648 tvätt od)

Qcd Personlig hygien (531)

Qcc Kläder och sömnad (2 998)

647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter

mm.

Qci Privatekonomi (1 542)

sverige.se:

Akademiska Hus AB

Statens fastighetsverk SFV

Fastighetsmäklarnämnden

Hyresgästernas riksförbund

Bostadsdelegationen

Fideikommissnämnden

Förvaltningsaktiebolaget Stattum

Harpsundsnämnden

Kasernen Fastighets AB

Tjänstebostadsnämnd, Statens

Hyresnämnden

Stängselnämnden

Sveriges konsumentråd

Specialfastigheter Sverige AB

Venantius AB

Konsumentverket

Allmänna reklamationsnämnden

Fideikommissnämnden

Fonden för fukt- och mögelskador (Småhusskadenämnden)

Konsument Europa

Konsumenternas Bank- och finansbyrå

Konsumenternas elrådgivningsbyrå

Konsumenternas försäkringsbyrå

Våga handla! (Kampanj)

648 Städnings-, rengörings- o tvättverksamheter o d.

Qcb Hemmets vård (1 482)

649 Personvård: barn, hemsjukvård, allmänt hushållsarbete.

Qcg Umgängeskunst, etikettfrågor och andra personliga förhållanden (664) (Även 649)

Forskningsämnen enligt SCB:

2373 Omvårdnad. Till 61+64+7951

2375 Social omsorg/socialpedagogik. Till 61+ 64+7951

2376 Vetenskapsteori med inriktning mot vård- och omsorgsområdet.

Till 61+64+7951

65 Administration, distribution, kommunikation, organisation o d.

651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning

- Bv Informationsteknik (IT) (2 970) (delar även till 654)
- Bv- Särskilda länder och områden (590)
- Pu Datorer och databehandling (44 517) (användning av datorer o d till 651)(tele även 654)
- Qbg Kontorsteknik (2 650)

sverige.se:

Datainspektionen DI
IT-kommissionen (även 654)
Person- och adressregisternämnd, Statens SPAR-nämnden
Registernämnden

Forskningsämnen enligt SCB:

160 Informationsteknik
Även 651 och 654
1601 Datavetenskap.
Häri ingår (exempel):
Datalogi
Kognitionsvetenskap
Programvaruteknik
1602 Reglerteknik
1603 Telekommunikation
1604 Signalbehandling
1605 Bildanalys
1606 Datorteknik
1607 Systemteknik

6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.

- Od Förvaltning (40 958)
- Od(x) Allmänna förvaltningslexikon (48)
- Od:d Allmän förvaltningsteori och metodlära (263)
- Od:k Allmän förvaltningshistoria (45)
- Od.0 Allmän central- och lokalförvaltning (245)
- Odb Förvaltningsrätt (3 734)
- Odc Förvaltning: Sverige (12 547)
- Odf Främmande länders förvaltning (6 101)
- Odg Samhällsplanering (18 642) (Till 71)

sverige.se:

Offentliga sektorn (Även på 35)
Riksdagen (Även på 35)
Sveriges kommuner (Även på 352)
Landsting (Även på 352)
Statliga myndigheter
Myndigheter o d under departementen :
Finansdepartementet
Försvarsdepartementet
Jordbruksdepartementet
Justitiedepartementet
Kulturdepartementet
Miljödepartementet
Näringsdepartementet
Socialdepartementet
Utbildningsdepartementet
Utrikesdepartementet
Kammarkollegiet
Partibidragsnämnden
Riksdagens arvodesnämnd

Statsrådsarvodesnämnden
Statskontoret
Sametinget
Överstyrelsen för civil beredskap ÖCB
Svenska FN-förbundet
Ansvarsnämnd, Statens
Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi ESO
Justitiekanslern JK
Justitieombudsmannen JO
Länsstyrelserna
Offentliga sektorns särskilda nämnd SHA-nämnden
Statens kvalitets- och kompetensråd
Amassader och konsulat
Utvecklingsrådet för statliga sektorn
Kommunförbundet, Svenska
Landstingsförbundet
Hovstaterna, Kungl
Sveriges Kommuner
Sveriges Kommuner och Landsting
24-timmarsmyndigheten
Nämnden för elektronisk förvaltning
Valideringsdelegationen ??
Tillsyns- och föreskriftsrådet ??
Svenska ESF-rådet www.esf.se ???
Län, landsting, regioner
Blekinge län
Dalarnas län
Gotlands län
Gävleborgs län
Hallands län
Jämtlands län

Jönköpings län
Kalmar län
Kronobergs län
Norrbottnens län
Skåne län
Stockholms län
Södermanlands län
Uppsala län
Värmlands län
Västerbottens län
Västernorrlands län
Västmanlands län
Västra Götalands län
Örebro län
Östergötlands län

6525-6529 Militära verksamheter o d.

S Militärväsen (50892)

- S(x) Militära lexikon (288)
- S:bf Militära institutioner (14)
- S:do Allmänt: militär psykologi (208)
- S:k Allmän krigshistoria och krigskonstens historia (1 067)
- S:oa Allmänt: militär sociologi (170)
- S.0 Allmänt: särskilda militära aspekter (2 240)
- S- Allmänt: särskilda länder och områden (13 429)
- Sa Lantkrigsväsen (15 272)
- Sb Sjökrigsväsen (5 536)
- Sc Luftkrigsväsen (2 741)
- Se Total krigföring (1 790)
- Sf Kärnvapenkrigföring (1 098)
- Sg Kemisk och biologisk krigföring (337)
- Sh Psykologiskt försvar (207)
- Si Civilförsvar (917)
- Sj Ekonomiskt försvar (130)
- Sk Frivilligt försvarsarbete (822)
- Sv Vapen (4 827)

sverige.se:

Fortifikationsverket FORTV
Centralförbundet Folk och Försvar - CFF
Pliktverket.
Försvarsmakten
Försvarshögskolan FHS
Försvarets materielverk FMV
Delegationen för militärhistorisk forskning
Försvarets underrättelsenämnd
Rikshemvärnsrådet RiksHvr
Försvarets radioanstalt

Försvarets traditionsnämnd
Styrelsen för psykologiskt försvar SPF
Kustbevakningen KBV
Allmänna Försvarsföreningen
Centralförbundet Folk och Försvar
Centralförbundet för befälsutbildning CFB
Frivilliga automobilkårens riksförbund FAK
Frivilliga försvarorganisationernas samarbetskommitté
Frivilliga skytterörelsen FSR
Föreningen Sveriges Sjöfart och Sjöförsvar
Granskningsnämnden för försvarsuppfinningar
Inspektionen för strategiska produkter ISP
Krigsförsäkringsnämnden KFN
Krigsvetenskapsakademien, Kungl.
Örlogsmannasällskapet, Kungl., KÖMS
Nämnden för personalvård för totalförsvarspliktiga, NPT
Riksförbundet Sveriges lottakårer
Riksvärderingsnämnden
Svenska blå stjärnan SBS
Sveriges civilförsvarsförbund SCF
Sveriges kvinnliga bilkårens riksförbund SKBR
Totalförsvarets chefsnämnd TCN
Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI
Lumpen.nu
Överklagandenämnden för totalförsvaret, ÖNT

653 Handelsverksamheter.

Qi Handel (12 778)
Qi(x) Allmänt: lexikon och uppslagsverk (159)
Qi:k Handels historia (200)
Qi:oe Handelslagstiftning (77)
Qi- Särskilda länder och områden (4 877)
Qia Handelsteknik (854)
Qik Varukänedom (132)
Qil Handelskalendrar och -lexikon (611)
Qim Handel med speciella varor (2 881)
Qis Marknader och varumässor (765)
Qiv Handelskammare, handelsrepresentation (245)

sverige.se:

Konkurrensverket
Kommerskollegium
Sveriges exportråd
Exportkreditnämnden EKN
Handelsprocedurrådet, SWEPRO
Nämnden för offentlig upphandling NOU
Systembolaget AB
Apoteket AB (Även på 615)
Allmänna reklamationsnämnden ARN
Internationella Handelskammarens Svenska Natio-nalkommitté
Stiftelsen för insamlingskontroll
Svensk Handel
Svenska Bokhandlarföreningen
Sveriges allmänna exportförening
Vin & Sprit AB, V&S
AB Svensk Exportkredit
Baltic Market - temawebbplats
Gränslösa affärer (om offentlig upphandling)
Handelskammarförbundet, Svenska

654 Telekommunikationsverksamheter.

Bv Informationsteknik (IT) (2 970) (delar även till 654)
Bv- Särskilda länder och områden (590)
Pu Datorer och databehandling (44 517) (användning av datorer o
d till 651)(tele även 654)
Qjg Televäsen (1 274)

sverige.se:

Telia AB
Post-och telestyrelsen PTS (Även på 656)
Svenska rymdaktiebolaget
IT-kommissionen. Även på 651
Teracom AB
SeniorNet Sweden
Nummer.nu ??

Forskningsämnen enligt SCB:

160 Informationsteknik Även 651 och 654
1601 Datavetenskap.
Häri ingår (exempel):
Datalogi
Kognitionsvetenskap
Programvaruteknik
1602 Reglerteknik
1603 Telekommunikation
1604 Signalbehandling
1605 Bildanalys
1606 Datorteknik
1607 Systemteknik

655 Förlagsverksamheter o d.

Ad Bokförlag och bokhandel (5 008)

sverige.se:

Svenska förläggarföreningen

Svenska bokhandlareföreningen, även på 653.

656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.

Pr Transportmedel och kommunikationer (30 474) (drift av transporter till 656)
(konstruktion till 62, tillverkning av transportmedel till 68)

Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik (10 769)

Prb Järnvägar och spårvägar (2 883)

PrC Fartyg och sjöfart (8 802)

Prd Luft- och rymdfarkostteknik (4 091)

Prf Svävare, amfibiefarkoster m m (11)

Prt Transportväsen (2 628)

Qjf Postväsen (2 489)

sverige.se:

A-banan Projekt AB

Institut för kommunikationsanalys, Statens, SIKA

Statens haverikommission SHK

Generaltullstyrelsen GTS

Statens väg- och transportforskningsinstitut VTI

AB Svensk Bilprovning

Svensk-Danska Broförbindelsen, SVEDAB AB

Vägverket VV

Banverket BV

Väg- och Baninvest AB, Statens

Green Cargo AB

SJ AB

Sjöfartsverket SjöV

Swedish National Road Consulting AB, SweRoad

AB Göta kanalbolag

Handelsflottans kultur- o fritidsråd HKF (Äv 7955)

Luffartsverket LfV

Flygplatsnämnden

Post-och telestyrelsen PTS (Även på 654)
Posten AB
Resegarantinämnden
Sveriges Rese-och Turistråd AB
Fartygsuttagingskommissionen FUK
Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande NTF
Rikstrafiken
Sjöhistoriska samfundet
Svenska vägföreningen
Sveriges redarförening
Tullverket
Vänerns seglationsstyrelse
Järnvägsinspektionen
Svenska Lagerhus AB
Rederinämnden
AB SwedCarrier
Estoniasamlingen
Järnvägsstyrelsen
Trafiken.nu

657 Penningverksamheter. Finans. Försäkring.

Skatter.

Ok Försäkring (9 947)
Ok(x)Allmänt: försäkringslexikon (70)
Ok- Allmänt: särskilda länder och områden (1 769)
Oka Försäkringsteknik (97)
Okb Försäkringsrätt (1 565)
Okc Socialförsäkring (4 465)
Okd Livförsäkring (790)
Oke Skadeförsäkring (1 500)
Okz Särskilda försäkringsföretag (526)
Qae Penning- och bankväsen (19 497)
Qaf Finansväsen med finansrätt (17 348) (Delar till 657)
Qbc Redovisning (11 309)

sverige.se:

AB Bostadsgaranti
Första AP-fonden
Andra AP-fonden
Tredje AP-fonden
Fjärde AP-fonden
Sjätte AP-fonden
Sjunde AP-fonden
Bostadsfinansieringsaktiebolag, Statens,SBAB
Riksbanken
Riksbanksfullmäktige
Invest in Sweden Agency,
Finansinspektionen
Försäkringskassaförbundet
Sveriges Försäkringsförbund
Statens förnyelsefond

Norrlandsfonden, Stiftelsen
OM Stockholmsbörsen
Stockholmsbörsen (Part of OM)
Riksförsäkringsverket RFV
Riksskatteverket
Riksrevisionsverket
Riksgäldskontoret
Bokföringsnämnden
Ekobrottsmyndigheten
Ekonomiska rådet
Ekonomistyrningsverket
Fonden för svensk-norskt industriellt samarb.,SNI
Forskarskattenämnden
FAR - föreningen för revisionsbyråbranschen
Insättningsgarantinämnden, IGN
Längmanska kulturfondens nämnd
Pensionsverk, Statens SPV
Premiepensionsmyndigheten, PPM
Revisorsnämnden
Sjöassuradörernas Förening
Skatterättsnämnden
Bostadskreditnämnd, Statens, BKN
Swedfund International AB
Svenska försäkringsföreningen
Svenska Revisorsamfundet
Sveriges Försäkringsförbund
Tjänstepensions- och grupplivsnämnden
Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
Bostadsnämnd, Statens
Civitas Holding AB
Arvsfondsdelegationen

Industrifonden, Stiftelsen
Nämnden för statens avtalsförsäkringar
Försäkringskassan
Kronofogdemyndigheter
Minpension.se
Riksrevisionen
Skatteverket
Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
Sveriges riksbank

658 Allm.företagsekonomi. Arbetsförmedling o- marknad

Oha Arbete och arbetsmarknad (48 272) (Även 7951)
Om Kooperation (1 685)
Om- Allmänt: särskilda länder och områden (1 076)
Oma Konsumentkooperation (181)
Omb Producentkooperation (132)
Q(x) Ekonomiska lexikon (521)
Qb Företagsekonomi (73 557)
Qb(x) Företagsekonomiska lexikon (315)
Qb:bf Allmänt: Organisationer och institutioner (35)
Qb:d Företagsteori, metodlära (647)
Qb:k Företagsekonomins historia (135)
Qb- Särskilda länder och områden (1 612)
Qba Företagsorganisation, företagsformer, företagsledning (27 639)
Qbb Standardisering (772)
Qbd Anläggningar och inventarier (652)
Qbf Personaladministration (8 049)
Qbi Driftsorganisation (11 093)
Qbk Materialadministration (2 316)
Qz Särskilda företag (12 600)

sverige.se

Nämnden för styrelserepresentation
Expertgruppen för arbetsmarknadspolitiska utvärderingsstudier EFA
Statens nämnd för arbetstagares uppfinningar
Skiljenämnden för arbetsmiljöfrågor
Arbetsgivarverket
Statliga sektorns arbetsmiljönämnd
Arbetslivsinstitutet
Arbetsmarknadsstyrelsen

Jämställdshetsombudsmannen JämO
Trygghetsstiftelsen
Handelshögskolan i Stockholm, SSE(Även på 7957)
LO - Landsorganisationen i Sverige
TCO - Tjänstemännens Centralorganisation
SACO - Sveriges Akademikers Centralorganisation
SKTF
Samhall AB
ALMI Företagspartner AB
Företagarnas Riksorganisation
ILO-kommittén
Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
Konkurrensverket . KKV
Offentliganställdas förhandlingsråd. OFR
Kooperativa förbundet, KF
Svenskt Näringsliv
Svenska Civilekonomiföreningen
Trygghetsnämnden TrN
Utlandslönenämnd, Statens UtN
Arbetsmiljöverket
Näringslivets nämnd för regelgranskning NNR
Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
Medlingsinstitutet
Arbetsförmedlingar
Företagarguiden
Företagsregistrering
Länsarbetsnämnder
NUTEK, Verket för näringslivsutveckling
Offentliga Jobb
Verket för näringslivsutveckling, NUTEK

Forskningsämnen enligt SCB:

1321 Företagsekonomi

Se även område 62 med:

168 Industriell teknik och ekonomi

1681 Produktion och arbetsvetenskap

Häri ingår (exempel):

Arbetsvetenskap och ergonomi

Produktionsteknik

1682 Industriell organisation, administration och ekonomi

1683 Fysisk planläggning m.m.

1689 Övrig industriell teknik och ekonomi

659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

Qbl Försäljningsorganisation. Marknadsföring (9 169)

Qbm Reklam och PR (public relations) (2 861)

Marknadsföring och reklam använder sig av påverkansmöjligheter som finns med verksamheterna i områdena 7-9.

66/68 Tillverkning av varor.

66 Tillverkning av kemivaror o d

67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d

68 Tillverkning av komplexvaror

P Teknik, industri och kommunikationer (183153)

Till 62 hör delar av P som gäller ingenjörskonstruktion o d.

Delar som gäller tillverkning i industrier o d ingår i 66-69.

P(x) Tekniklexikon (730)

P:b Teknisk forskning och tekniska institutioner (547)

P:d Teknisk teori och filosofi (354)

P:k Allmän teknikhistoria (1 592) (Undergrupper se 62)

P:oa Allmänt: sociologiska aspekter (953)

P.0 Allmänt särskilda aspekter,amatör- o hobbyverksamhet (20753)

Pa Teknisk fysik (2 491)

Paa Teknisk akustik (834)

Pab Teknisk optik (961)

Pac Teknisk värmelära (470)

Pb Maskinteknik (6 339)

Pc Elektroteknik och elektrisk industri (17 476) (drift av energisystem till 644)

Pc:bf Allmänt: institutioner (19)

Pc:oe Allmänt: lagstiftning (12)

Pc.0 Allmänt: särskilda aspekter (369)

Pca Elektrisk kraftproduktion (500)

Pcb Elektrisk kraftöverföring och distribution (1 141)

Pcc Elektriska maskiner (525)

Pcf Elektrisk ljusteknik (313)

Pcg Elektrisk värmeteknik (49)

Pch Teknisk elektrokemi (131)

Pci Elektronik (5 516)

Pcj Radio- och teleteknik (7 294)

Pd Bergsbruk (4 974)

Pe Metallbearbetning och metallindustri (4 303)

Pf Stenindustri (287)

Pg Glas, keramik, porslin (1 061)

Ph Träteknik och träindustri (2 758)

Pi Pappersindustri (2 363)

Pj Textil- och beklädnadsindustri (2 550)

Pk Läder- och pälsvaruindustri (464)

Pl Övriga produkter (258)

Pm Kemisk teknik och kemisk industri (10 873)

Pn Fotografi o filmteknik (9 774) (drift av fotoverksamhet till 78)

Pna Fotografi (1 909)

Pnb Filmteknik, TV- och videofotografering (498)

Pnd Vetenskaplig och teknisk fotografi (1 164)

Pni Fotokonst (3 504)

Pny Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering (57)

Pnz Särskilda fotografier (3 289)

Po Tryckeri och bokbinderi (1 683)

Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien (23 063) (tillv.till 69, drift till 644)

Pr Transportmedel och kommunikationer (30 474) (drift av transporter till 656)

Pra Landsvägsfordon och landsvägstrafik (10 769)

Prb Järnvägar och spårvägar (2 883)

Prc Fartyg och sjöfart (8 802)

Prd Luft- och rymdfarkostteknik (4 091)

Prf Svävare, amfibiefarkoster m m (11)

Prt Transportväsen (2 628)

Ps Brandteknik och brandväsen (1 278) (räddningstjänst till 61)

Pt Patentbeskrivningar (111)

Pu Datorer o databehandling (44 517)(användning datorer till 651)

sverige.se

Jernkontoret

Loussavara-Kiirunavara AB. LKAB

Föreningen Sveriges Skogsindustrier

AB Tumba Bruk

Svensk Bilprovning AB

Forskningsämnen enligt SCB: Se 62.

69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

Till 62 hör delar av P som gäller ingenjörskonstruktion o d.
Delar som gäller tillverkning i industrier o d ingår i 66-69.

- Pp Byggnadsteknik, byggnadsproduktion, teknisk hygien (23 063)
(tillv.till 69, drift till 644) Pp.01Materiallära (11)
- Pp.02 Mätteknik och mätinstrument (6)
- Pp.03 Maskiner och redskap (22)
- Pp.05 Industri (352)
- Pp:bf Allmänt: organisationer och institutioner (87)
- Pp:oe Byggnadslagstiftning (462)
- Pp.0 Allmänt: särskilda aspekter (392)
- Ppa Byggnadsteknik (3 490)
- Ppb Byggnadsproduktion: husbyggnad (7 295)
- Ppba Projektering, produktion (790)
- Ppbb Byggnadsdelar (797)
- Ppbc Värme, vatten, ventilation, kyla (2 143)
- Ppbd Byggnader för särskilda ändamål (2 302)
- Ppc Byggnadsproduktion: väg- och vattenbyggnad (3 593)
- Ppca Väg- och gatubyggnad (1 155)
- Ppcb Järnvägsbyggnad (210)
- Ppcc Tunnelbyggnad (101)
- Ppcd Brobyggnad (376)
- Ppce Flygplatsbyggnad (16)
- Ppcf Vattenbyggnad (788)
- Ppcg Vattenkraftbyggnader (402)
- Ppch Torrläggning och bevattning (124)
- Ppd Teknisk hygien, vatten och avlopp, värmeförsörjning m m (6 042) (Drift till 644)
- Ppda Vattenförsörjning och avlopp (1 960)

- Ppdb Renhållning och avfallshantering (1 874)
- Ppdd Buller (416)
- Ppde Gat- och vägbelysning (52)
- Ppdf Värmeförsörjning (228)

Forskningsämnen enligt SCB: Se 62.

7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

70 Allmänt om konst o kultur.

- Bf Allmän vetenskaplig och kulturell verksamhet (14 354)
- Bf- Allmänt: särskilda länder och områden (6 360)
- Bfa Allmän vetenskaplig verksamhet (3 404)
- Bfk Allmän kulturell verksamhet (2 961)
- I Konst, musik, teater och film (243262) (Del. Delar även på 72-78,7914,792)
- Ia Konst: allmänt (8 709)
- Ia:bf Konstinstitutioner (18)
- Ia:do Konstpsykologi (460)
- Ia:k Vetenskapshistoria (16)
- Ia:oa Konstsociologi (715)
- Iaa Konstteori och -estetik (5 486)
- Iab Stillära (143)
- Ib Konsthistoria (76 908)
- Ib:bf Konsthistoriska organisationer och institutioner (15)
- Ib:k Vetenskapshistoria (95)
- Ib. Särskilda konsthistoriska perioder (8 712)
- Ib- Särskilda länder och områden (17 060)
- Ibh Otraditionella konstformer (1 361)
- Ibt Kyrklig konst (2 592)
- Ibu Folkkonst (1 685)
- Ibv Ikonografi (9 243)
- Ibz Särskilda konstnärer (39 715)
- Kt Allmän kulturhistoria (21 750) (även till 70)
- Kt. Särskilda historiska perioder (3 770)
- Kt- Särskilda länder och områden (15 082)

sverige.se

Riksantikvarieämbetet
Konsthögskolan, Kungl.
Stiftelsen Framtidens kultur
Statens konstråd SK
Statens kulturråd
Konstakademien
Konstnärsnämnden
Svenska humanistiska förbundet
Sveriges allmänna konstförening
Kultur nät Sverige (även 102)

Forskningsämnen enligt SCB:

112 Estetiska ämnen
1121 Estetiska ämnen
Häri ingår (exempel):
1121 del Bebyggelseforskning. Till 71
1121 del Dansvetenskap . Till 792
1121 del Filmvetenskap. Till 7914
1121 del Konstvetenskap. Till 75
1121 del Litteraturvetenskap. Till 81
1121 del Musikvetenskap. Till 78
1121 del Retorik. Till 80
1121 del Teatervetenskap. Till 792
119 Övrig humaniora och religionsvetenskap. Till 11-19+70 resp 2
1199 Övrig humaniora och religionsvetenskap
241 Kulturarv och kulturproduktion. Till 70
2411 Kulturarv och kulturproduktion

71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.

Se även område 72

- Odg Samhällsplanering (18 642)
- Odg(x) Allmänt: lexikon (34)
- Odg:bf Organisationer och institutioner (14)
- Odg:d Samhällsplneringens teori, filosofi och metodlär (236)
- Odg:k Samhällsplaneringens historia (42)
- Odg:oe Lagstiftning (30)
- Odg- Allmänt: särskilda länder och områden (6 963)
- Odgb Riksplanering (92)
- Odgc Regionplanering (2 447)
- Odgd Kommunal planering (4 758)
- Odgl Planering för bostäder (823)
- Odgm Planering för rekreation, lek, fritid och kultur (511)
- Odgp Planering för handel, industri och arbetsplatser (352)
- Odgq Planering för kommunikationer och transporter (1 543)
- Uh Miljöfrågor och naturskydd (31 586) (vetenskap till 57, för övrigt till 71 och praktiska skyddsarbeten o d till 63)

sverige.se:

Glesbygdsverket
Naturvårdsverket
Boverket
Svenska Naturskyddsföreningen
Statens institut för regionalforskning SIR
Lantmäteriverket
Miljövårdsberedningen
Stadsmiljörådet
Sverige Hembyggsförbund
Stockholm International Water Institute

Swedesurvey AB
Institut för ekologisk hållbarhet, Statens, IEH
AB Svenska Miljöstyrningsrådet
Miljömålsportalen
Regionkommittén
Storstadsdelegationen
Svenska Miljönätet

Forskningsämnen enligt SCB:

1754 Översiktlig planering .
1121 del Bebyggelseforskning.
1753 Natur- och landskapsvård . Även till 63
175 Landskapsplanering .
1751 Landskapsarkitektur.
1752 Vegetationsbyggnad. Även till 63
1753 Natur- och landskapsvård . Även till 63
236 Vatten i natur och samhälle
2361 Vatten i natur och samhälle.

72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur

- Ic Arkitektur (41 897) (Delar hör även till 71)
- Ic:bf Arkitekturorganisationer och -institutioner (39)
- Ic:d Arkitekturteori och -psykologi (1 353)
- Ic:do Arkitekturpsykologi (169)
- Ic:k Vetenskapshistoria (72)
- Ic. Särskilda perioder (2 711)
- Ic- Särskilda länder och områden (26 543)
- Icd Byggnader för särskilda ändamål (6 494)
- Ict Stadsplanekunst (3 433)
- Icu Landskapsarkitektur (2 317)
- Icv Byggnadsvård (1 766)

sverige.se:

Arkitekturmuseet (Även på 739)
Arkitekt- och Ingenjörsföretagen

Forskningsämnen enligt SCB:

1676 Arkitektur och bebyggelsevård.
1679 Övrig samhällsbyggnadsteknik och arkitektur.

73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.

- Bg Allmänna museer (9 134)
- Bh Allmänna utställningar (735)
- Id Skulptur (5 950)
- Id. Särskilda perioder (2 018)
- Id- Särskilda länder och områden (3 561)
- Idy Material, metoder, teknik (209)
- Ii Konstsamlingar och -utställningar (19 574)
- Ky Historiska hjälpvetenskaper (10 868) (även till 73)
- Kya Diplomantik (410)
- Kyb Heraldik (2 174)
- Kyc Sfragistik (sigillkunskap) (486)
- Kyd Flaggor (460)
- Kye Emblematik (536)
- Kyf Rang- och titelväsen (108) Del.
- Kyg Historisk kronologi (inkl tideräkning och kalendrar) (516) Del.
- Kyh Numismatik (5 631)
- Kyi Ordensväsen (739). Del.

sverige.se:

Riksutställningar
Åjtte - Svenskt fjäll- och samemuseum
Naturhistoriska riksmuseet (Även på 50)
Etnografiska museet
Historiska museum, Statens
Vasamuseet
Skansen
Statens konstmuseer SKM
Sjöhistoriska museet
Nordiska Museet
Arkitekturmuseet (Även på 72)

Arbetets museum
Armémuseum
Dansmuseet
Flygvapenmuseum
Försvarshistoriska museer, Statens
Millesgården
Myntkabinettet, Kungl.
Moderna Museet
Nationalmuseum
Prins Eugens Waldemarsudde
Svenska Numismatiska Föreningen
Tekniska museet
Thielska galleriet
Sveriges teatermuseum
Museer för världskultur, Statens
Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
Historiska muséer, Statens, SHMM
Marinmuseum
Maritima museer, Statens
Medelhavsmuseet
Zornsamlingarna
Östasiatiska museet

74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål.

Inredning.

Ig Teckningskonst (3 047)
Ig. Särskilda perioder (379)
Ig- Särskilda länder och områden (1 641)
Igy Material, metoder, teknik (496)
Ih Konsthantverk (22 599)
Ih. Allmänt: särskilda perioder (362)
Ih- Allmänt: Särskilda länder och områden (2 215)
Iha Ornamentik (636)
Ihb Industriell formgivning (1 806)
Ihc Textil konst (3 098)
Ihd Konsthantverk i trä (492)
Ihe Konsthantverk i metall (2 855)
Ihf Keramik och glas (4 812)
Ihh Inredning (2 838)
Ihk Dräkthistoria (3 000)
Ihq Reklamkonst (165)
Ihö Övrigt konsthantverk (471)

sverige.se:

Nämnden för hemslöjdsfrågor NFH
Konstfack
Föreningen Svensk Form

75/77 Bildkonst .75 Måleri. 76 Grafik, tecken. 77

Fotografi.

- Ae Bokväsen (11 463)
- Aea Bokhistoria (3 870)
- Aeb Skrivredskap och skrivmaterial (350)
- Aec Boktryckerihistoria (3 215)
- Aed Bokbandshistoria (606)
- Aef Redigeringsteknik (2 616)
- Aet Bibliofili (785)
- Af Skrift (2 548)
- Afa Skrift- och alfabetshistoria (1 103)
- Afb Paleografi (886)
- Afc Kalligrafi (437)
- Afd Chiffer (123)
- Ie Målarkonst (14 806)
- Ie. Särskilda perioder (2 342)
- Ie- Särskilda länder och områden (9 303)
- Ieb Bokmåleri (1 114)
- Iem Miniaturmåleri (154)
- Ien Muralmåleri (704)
- Iet Teaterdekorationer (358)
- Iey Material, metoder, teknik (765)
- If Grafisk konst (6 159)
- If. Särskilda perioder (329)
- If- Särskilda länder och områden (2 312)
- Ifq Bruksgrafik (1 219)
- Ifr Bokillustration (1 471)
- Ify Material, metoder, teknik (328)
- Pn Fotografi och filmteknik (9 774) (drift av fotoverksamhet t 77)
- Pna Fotografi (1 909)
- Pnb Filmteknik, TV- och videofotografering (498)

- Pnd Vetenskaplig och teknisk fotografi (1 164)
- Pni Fotokonst (3 504)
- Pny Fotografi och filmteknik: restaurering och konservering (57)
- Pnz Särskilda fotografer (3 289)

sverige.se:

Svenska fotografers förbund

Forskningsämnen enligt SCB:

1121 del Konstvetenskap.

78 Musik (konserter o d 792).

- Ij Musik (55 092)
- Ij:d Musikteori, -filosofi och -psykologi (2 151)
- Ij:k Musikforskningens historia (70)
- Ij:oa Musiksociologi (971)
- Ija Musikteori, musikarkeologi m fl musikvetenskapliga delområden (4 215)
- Ijb Musikhistoria (11 223)
- Ijc Musikinstrument: allmänt (559)
- Ijd Tangentinstrument (2 240)
- Ije Stråkinstrument (652)
- Ijf Blåsinstrument (618)
- Ijg Knäppinstrument (733)
- Ijh Slagverk och strykidiofoner (202)
- Iji Elektriska musikinstrument (427)
- Ijj Mekaniska musikinstrument (124)
- Ijk Instrumentalmusik: kammarmusik (197)
- Ijl Instrumentalmusik: orkestrar (182)
- Ijm Instrumentalmusik: särskilda former (515)
- Ijn Vokalmusik: allmänt (688)
- Ijo Vokalmusik: solosång (103)
- Ijp Vokalmusik: körsång (323)
- Ijq Vokalmusik: särskilda former (821)
- Ijr Dramatisk och scenisk musik (2 100)
- Ijs Religiös musik (1 637)
- Ijt Skolmusik (62)
- Iju Västerländsk folkmusik (2 277)
- Ijv Icke-västerländska kulturers musik (1 391)
- Ijx Jazz, rock och populärmusik (3 608)
- Ijy Musikprogram (49)
- Ijz Särskilda tonkonstnärer (22 548)

- Ijä Parodier, signaler, ljudeffekter m m (17)
- Ijö Övrig musik (156)
- X Musikalier (noter) (68086)**
- X(s) Musikalier: Samlingar och studiepartitur (72)
- Xa Musikteori (405)
- Xb Musikhistoria (2 962)
- Xc Soloverk: valfri besättning (29)
- Xd Instrumentalmusik: tangentinstrument (9 024)
- Xe Instrumentalmusik: stråkinstrument (4 001)
- Xf Instrumentalmusik: blåsinstrument (5 271)
- Xg Instrumentalmusik: knäppinstrument (1 836)
- Xh Instrumentalmusik: slagverk och strykidiofoner (548)
- Xi Instrumentalmusik: elektriska musikinstrument (7)
- Xj Instrumentalmusik: Mekaniska musikinstrument (4)
- Xk Instrumentalensemble (6 747)
- Xl Instrumentalmusik: orkestrar (7 869)
- Xm Instrumentalmusik: särskilda former (13 470)
- Xn Elektroakustisk musik och ljudkonst (36)
- Xo Solosång (7 391)
- Xp Körsång (8 875)
- Xq Vokalmusik: särskilda former (13 571)
- Xr Dramatisk och scenisk musik (6 021)
- Xs Religiös musik (3 195)
- Xu Västerländsk folkmusik (2 130)
- Xv Icke-västerländska kulturers musik (220)
- Xx Jazz, rock och populärmusik (9 458)
- Xy texter till vokal och dramatisk musik (2 049)
- Xä Parodier, signaler, ljudeffekter m m (16)
- Xö Övrigt (1 532)
- Y Musikinspelningar (7568)**
- Y(s) Samlingar (69)

Ya Musikteori (4)
Yb Musikhistoria (97)
Yc Soloverk: valfri besättning (44)
Yd Instrumentalmusik: tangentinstrument (373)
Ye Instrumentalmusik: stråkinstrument (180)
Yf Instrumentalmusik: blåsinstrument (574)
Yg Instrumentalmusik: knäppinstrument (96)
Yh Instrumentalmusik: slagverk och strykidiofoner (32)
Yi Instrumentalmusik: elektriska musikinstrument (5)
Yj Instrumentalmusik: Mekaniska musikinstrument (0)
Yk Instrumentalensemble (474)
Yl Instrumentalmusik: orkestrar (311)
Ym Instrumentalmusik: särskilda former (917)
Yn Elektroakustisk musik och ljudkonst (98)
Yo Solosång (337)
Yp Körsång (202)
Yq Vokalmusik: särskilda former (929)
Yr Dramatisk och scenisk musik (678)
Ys Religiös musik (80)
Yu Västerländsk folkmusik (442)
Yv Icke-västerländska kulturers musik (154)
Yx Jazz, rock och populärmusik (1 715)
Yä Parodier, signaler, ljudeffekter m m (4)
Yö Övrigt (69)

sverige.se:

Musikhögskolan i Stockholm, Kungl., KMH
Statens musiksamlingar
Musikaliska akademien, Kungl.

Forskningsämnen enligt SCB:

1121 del Musikvetenskap.

79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.

Ku Allmän socialhistoria (24 909) (även till 93-99)
Ku. Särskilda historiska perioder (2 684)
Ku- särskilda länder och områden (20 822)
Oa Sociologi (49 762) (även till 79)
Oa(x) Sociologiska lexikon (118)
Oa:bf Sociologiska institutioner (14)
Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära (4 910)
Oa:k Sociologins historia (853)
Oaa Socialpsykologi (9 342)
Oab Sociala strukturer (24 308)
Oac Familjesociologi (5 482)

7911-7913 Seder och bruk.

- Bl Omstridda fenomen och företeelser (1 401)
- Blb Ockultism (357)
- Blc Spådomskonst (divination) (588)
- Bld Frenologi (27)
- Blf Kryptozoologi (19)
- Blg Ufo (121)

M Etnografi, socialantropologi och etnologi (50709)

- M(x) Etnografiska etc. lexikon (125)
- M:b Etnografisk etc. forskning. Institutioner (337)
- M:d Etnografisk etc teori, filosofi och metodlära (2 370)
- M:k Etnografins etc historia (462)
- Ma Europa: allmänt (912)
- Mb Norden: allmänt (539)
- Mc Sverige (8 864)
- Md Övriga Norden (1 478)
- Me Brittiska öarna (Storbritannien) (342)
- Mf Mellaneuropa (924)
- Mg Nederländerna, Belgien och Luxemburg (68)
- Mh Schweiz (116)
- Mi Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta) (187)
- Mj Frankrike (277)
- Mk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar) (205)
- Ml Portugal (61)
- Mm Östeuropa (1 102)
- Mn Balkanländerna (463)
- Mo Asien (4 271)
- Mp Afrika (3 918)
- Mq Amerika (5 364)
- Mr Oceanien (1 381)
- Ms Polarländerna (598)

- Mu Bebyggelse och byggnader (1 577)
- Mv Föremål (1 076)
- Mx Näringsliv och arbetsliv (2 929)
- My Samhälls- och familjeliv (3 391)
- Mz Folketro och folkseder (7 601)
- Qcg Umgängeskunst, etikettfrågor och andra personliga förhållanden (664) (Även 7911)

sverige.se:

- Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige (Äv 7951)
- Fysiografiska Sällskapet i Lund, Kungl
- Gustav Adolfs Akademien för svensk folkkultur, Kungl.
- Svenska Samernas Riksförbund SSR
- Svenska sällskapet för antropologi och geografi
- Jämställdhet.nu
- Kondom.nu
- Kvinnofridsportalen

Forskningsämnen enligt SCB:

- 1114 Etnologi
- Häri ingår (exempel):
- Kulturanthropologi
- Nordisk historisk och nutida folklivsforskning
- 1313 Socialantropologi/etnografi
- 238 Etnicitet. Till 7911-7913
- 2381 Etnicitet
- 239 Genus. Till 7911-7913
- 2391 Genus

7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.

Bu Masskommunikation: radio och television (5 236)
Bu- Särskilda länder och områden (1 753)
Bua Radio (675)
Bub Television och video (2 545)
Im Film (9 983)
Ima Film: allmänt (4 099)
Imb Filmhistoria (6 740)

sverige.se:

Radio- och TV-verket RTV
Svenska Filminstitutet
Granskningsnämnden för radio och TV
Statens biografbyrå. Filmcensuren
Föreningen Armé-, Marin- och Flygfilm AMF
Radiotjänst i Kiruna AB
Sveriges Radio AB SR
Sveriges Television AB SVT
Sveriges Utbildningsradio AB

Forskningsämnen enligt SCB:

1121 del Filmvetenskap.
1399 del. Medie- o kommunikationsvetenskap. Till 907+7914-7919.

792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.

Ik Teater (19 622)
Ika Teater: allmänt (3 028)
Ikb Teaterhistoria och -kritik (7 782)
Ike Teaterprogram (57)
Iks Grupp-teater (82)
Ikt Pantomim- och marionetteater (351)
Iku Barnteater (152)
Ikv Amatörteater (246)
Ikk Radio- och TV-teater (168)
Iky Konsthögskolan i Stockholm (1 681)
Ikz Särskilda sceniska konstnärer (5 819)
Ikö Övrig scenisk konst och offentliga nöjen (2 083)

sverige.se:

Svenska riksteatern
Teaterhögskolan i Stockholm
Dramatiska institutet DI
Svenska rikskonserter
Kungliga Dramatiska Teatern AB
Danshögskolan
Riksskådebanan
Dansens Hus
Dramaten
Operahögskolan i Stockholm
Riksteatern
Stiftelsen Svenska rikskonserter
Teaterförbundet
Operan (Kungl. Operan AB)

Forskningsämnen enligt SCB:

1121 del Dansvetenskap.
1121 del Teatervetenskap.

793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

Rc Danslekar och dans (1 179)

Rbo Friluftsliv (859) (Även 796/799)

794 Spel. Skicklighets-och turspel Lotteri. Lotto. Tips

Rd Spel och tidsfördriv (3 634)

Re Lotteri, vadhållning, tips (306)

sverige.se:

Lotteriinspektionen

AB Svenska Spel

795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.

7951 Sociologi. Socialvård. Kriminologi.

- Oa Sociologi (49 762) (även till 7951)
- Oa(x) Sociologiska lexikon (118)
- Oa:bf Sociologiska institutioner (14)
- Oa:d Sociologisk teori, filosofi och metodlära (4 910)
- Oa:k Sociologins historia (853)
- Oaa Socialpsykologi (9 342)
- Oab Sociala strukturer (24 308)
- Oac Familjesociologi (5 482)
- Obq Utvecklingsbistånd och internationell hjälpverksamhet (5 959)
(delar till 32)
- Obr Röda korset (och likvärdiga organisationer) (343) (delar till 32)
- Oh Sociala frågor o socialpolitik (138 739)(politiska krav t 36-39)
- Oh:oe Allmänt: sociallagstiftning (294)
- Oh- Allmänt: särskilda länder och områden (7 282)
- Oha Arbete och arbetsmarknad (48 272) (Även 658)
- Ohc Bostäder (7 432)
- Ohd Emigration och immigration (10 443). (Även 7952/7956)
- Ohe Minoriteter (11 616)
- Ohf Social omsorg (21 813)
- Ohg Frivillig hjälpverksamhet (2 322)
- Ohi Alkohol-, narkotika- och nikotinfrågor (7 247)
- Ohj Könsrollsfrågor (27 806)
- Ohk Fritidsverksamhet (2 133)
- Ohm Allmänna samlingslokaler (296)

sverige.se:

- BRIS, Barnens rätt i samhället
- Barnombudsmannen BO
- Brottsofferjourernas Riksförbund
- Handikappombudsmannen (Även på 614)

Statens invandrarverk
Ungdomsstyrelsen
Rädda Barnen
Brottsoffersmyndigheten
Ombudsmannen mot etnisk diskriminering DO
Brottsförebyggande rådet BRÅ
Socialstyrelsen (Även på 61)
Riksorganisationen för kvinnojourer i Sverige (Äv 7911)
Carnegiestiftelsen
Centralförbundet för socialt arbete CSA
Svenska UNICEF-kommittén
Jämställdhetsnämnden
Jämställdhetsombudsmannen JämO
Nationella sekretariatet för genusforskning
Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
SIDA - Styrelsen för internatinellt utvecklingssamarbete
Lutherhjälpen
Svenska kriminalistföreningen
Utlänningsnämnden UN
Institutionsstyrelse, Statens, SiS
Statens nämnd för internationella adoptionsfrågor
Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning,
HomO
Nämnden mot diskriminering
Migrationsverket Tidigare Invandrarverket
Integrationsverket
Alkoholprofilen (även 61)
Mobilisering mot narkotika, MOB (även 61)
Sverige mot rasism
Ungdom mot rasism
Tillsammans (Kampanj)

www.oppnare.se ??
Skyddsnetet ??
Cesam, Stiftelsen Centrum för Samhällsarbete och Mobilisering??
Arm i arm ??
Quick Response ???
Gränser www.granser.se ???
Glöd - en ungdomstidning ??

Forskningsämnen enligt SCB:

1314 Socialt arbete
1315 Kriminologi
1316 Sociologi
Häri ingår (exempel):
Socialpsykologi. Även 15
231 Barn Till 7951
2311 Barn
2373 Omvårdnad. Till 61+64+7951
2375 Social omsorg/socialpedagogik. Till 61+ 64+7951
2376 Vetenskapsteori med inriktning mot vård- och omsorgsområdet.
Till 61+64+7951
243 Äldre och åldrande. Till 7951
2431 Äldre och åldrande

7952/7956 Sociala miljöer o verks. i olika fysiska miljöer

Ohd Emigration och immigration (10 443). (Även 7951)

sverige.se:

Rikspolisstyrelsen RPS

Säkerhetspolisen, SÄPO

Handelsflottanskultur- o fritidsråd HKF (Ä 656)

Kriminalvårdsstyrelsen KVS

Kriminaltekniska laboratorium, Statens SKL

Kriminalvårdsnämnden

Migrationsverket Tidigare Invandrarverket

Integrationsverket

Polisen, Polismyndigheterna

7957 Undervisning o d.

E Uppfostran och undervisning (114702)

E:b Uppfostran och undervisning: forskning (111)

E:bf Organisationer och institutioner (71)

E:d Uppfostran och undervisning: teori och filosofi (556)

E:k Uppfostran och undervisning: historia (2 677)

E:oa Uppfostran och undervisning: sociologi (404)

Ea Pedagogik (51 451)

Eh Uppfostran i hemmiljö (890)

Em Undervisningsväsen (ej högskolor) (34 418)

Ep Högskolor (28 376)

Et Ungdomsvårdsskolor (209)

Eu Elever med särskilda behov (8 002)

Ev Folkbildning (3 108)

Ex Yrkesval (1 490)

sverige.se:

Svenska EU Programkontoret

Lärarhögskolan i Stockholm

Svenska Unescorådet

Statens skolverk

Centrala studiestödsnämnden CSN

Folkbildningsrådet

Statens skolor för vuxna SSV

Lernia AB (F d AmuGruppen AB)

Verket för högskoleservice, VHS

Högskoleverket, HSV

Rådet för forskning om universitet och högskolor

Lunds universitet

Linköpings universitet

Uppsala universitet

Umeå universitet

Göteborgs universitet
Luleå tekniska universitet (Även på 62)
Stockholms universitet
Högskolan i Borås
Chalmers tekniska högskola AB (Även på 62)
Högskolan i Kristianstad
Mälardalens högskola
Örebro universitet
Högskolan i Jönköping
Södertörns högskola
Tekniska högskolan, Kungl., KTH (Även på 62)
Högskolan Dalarna
Högskolan i Halmstad
Handelshögskolan i Stockholm, SSE (Även på 33+658)
Växjö universitet
Blekinge Tekniska Högskola
Högskolan på Gotland
Malmö högskola
Karlstad universitet
Mittuniversitetet
Högskolan i Gävle (/Sandviken)
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
Högskolan i Skövde
Stiftelsen Institutet för framtidsstudier
Institutet för Kvalitetsutveckling SIQ
Akademiska rektorskonventet i Stockholm
Birgittaskolan, Örebro
Finsk-svenska utbildningsrådet
Folkhögskolornas informationstjänst
Forskningsberedningen

Stiftelsen Gällöfsta utbildningscentrum.
Högskolans avskiljandenämnd HAN
Idrottshögskolan i Stockholm IH
Institut för särskilt utbildningsstöd, Statens
Kristinaskolan, Härnösand
Humanistiska Vetenskapssamfundet i Lund, Kungl.
Humanistiska Vetenskapssamfundet i Uppsala, Kungl.
Vetenskaps- och Vitterhetssamhället i Göteborg, Kungl.
Vetenskaps-Societeten i Uppsala, Kungl.
Vetenskapsakademien, Kungl.
Vetenskapssamhället i Uppsala, Kungl.
Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, Kungl.
CSN-kontor
Manillaskolan, Stockholm
Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning. KY
Nätuniversitetet
Nobelstiftelsen
Nämnden för Rh-anpassad utbildning
Rådet för forsknings- och utvecklingssamarbete
mellan Sverige och EU
Sameskolstyrelsen
Skolväsendets överklagandenämnd
Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
Studieförbundet Näringsliv och samhälle SNS
Sveriges universitets- och högskoleförbund
Vetenskapsocieteten i Lund
Delegationen för IT i skolan, ITiS
Internationella programkontoret för utbildnings-området
Institutet för handikappfrågor i skolan, Statens
Specialskolemyndigheten, SPM
KK-stiftelsen, Stiftelsen för Kunskaps- och Kompetensutveckling

Sveriges Utbildningsradio AB (även på 7914)
Vetenskapsrådet
Stiftelsen för miljöstrategisk forskning, MISTRA
Stiftelsen för strategisk forskning
Nämnden för svensk-amerikanskt forskarutbyte
Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS
Forskningsrådet för miljö, ariella näringar och samhällsbyggande,
Formas
IRECO Holding AB
Kvalitets- och kompetensråd, Statens, KKR
Doktorandhandboken
Expertsvar
Folke Bernadotteakademin
Forskning.se (även 105)
Myndigheten för skolutveckling
Nationellt centrum för flexibelt lärande
Skoldatanätet (även 102 och 107)
Specialpedagogiska institutet, SIT
Specialskolor
Stiftelsen utbildning Nordkalotten
Stockholms Akademiska Forum
Studera.nu
Study In Sweden
Svenska institutet för europapolitiska studier, Sieps (även 32)
Sveriges universitets- och högskoleförbund
TBV, Tjänstemännens Bildningsverksamhet
Vårdalstiftelsen?
Örebro Universitet
Överklagandenämnden för högskolan, ÖNH
Överklagandenämnden för studiestöd, ÖKS
Teknikbrostiftelsen?
Real Campus ??

Forskningsämnen enligt SCB:

1311 Pedagogik
Häri ingår (exempel):
Didaktik inkl ämnesdidaktik
Idrottspedagogik
Musikpedagogik
Vårdpedagogik
1319 Pedagogiskt arbete

7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.

7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.

Bi Förenings- och mötesteknik (935)

Bk Allmänna sällskap och föreningar (2 680)

sverige.se:

Patriotiska Sällskapet, Kungl.

Kungliga Sällskapet Pro Patria

Letterstedska föreningen

Pensionärernas Riksorganisation PRO

Riddarhuset

Sveriges Nationaldag, Rikskommittén

Sveriges Pensionärsförbund SPF

Skytteanska samfundet, Kungl.?

Stora Sköndal, Stiftelsen?

796/799 Sport, idrott o d.

R Idrott, lek och spel (23956) (Del. Delar även på 793,794)
Rb:bf Idrottsorganisationer och -institutioner (221)
Rb:do Idrottspsykologi (512)
Rb:k Idrottsforskningens historia (310)
Rb:oa Idrottssociologi (639)
Rb- Särskilda länder och områden (2 812)
Rba Allmän idrott. Friidrott (456)
Rbb Boll- och kägelsport (2 018)
Rbc Simning, simhopp, dykning m m (440)
Rbd Sjösport. Båtsport (753)
Rbe Djursport (828)
Rbf Cykel-, motor- och flygsport (593)
Rbg Vintersport (1 030)
Rbh Rullskridskor, rullbräda, rullskidor (28)
Rbi Budo (kampsporter) (262)
Rbj Brottning (138)
Rbk Boxning (90)
Rbl Tyngdlyftning (42)
Rbm Orienteringssport (inkl skidororientering) (1 587)
Rbn Alpinism (167)
Rbo Friluftsliv (859) (Även 793)
Rbp Fäktning (57)
Rbq Skytte (209)
Rbr Handikappidrott (121)
Rbv Olympiska spelen (374)
Rbz Särskilda idrottsutövare (2 130)
Ra Gymnastik (1 560)
Rb Idrott och sport (16 854)
Rh Scoutrörelsen (494)

sverige.se:

Idrottshögskolan i Stockholm IH
Riksidrottsförbundet
Gymnastikförbundet, Svenska
Voxenåsen A/S ?

Forskningsämnen enligt SCB:

242 Idrott
2421 Idrott.

8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

80 Språk. Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.

F Språkvetenskap (167133)

- F(x) Flerspråkiga lexikon och språkvetenskapliga uppslagsverk (1 228)
- F:b Språkvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner (222)
- F:d Språkteori och -filosofi (11 566)
- F:k Språkvetenskapens historia (1 678)
- F:oa Språksociologi (5 736)
- F:oi Språkstatistik (122)
- F:pu Datalingvistik (1 334)
- F:t Matematisk lingvistik (117)
- F.0 Allmänt: särskilda språkvetenskapliga aspekter (16 887)
- Fb Indoeuropeiska språk: allmänt (4 268)
- Fc Svenska (19 144)
- Fd Övriga nordiska språk (4 869)
- Fe Engelska (19 698)
- Ff Tyska (14 882)
- Fg Nederländska (1 421)
- Fh Romanska språk: allmänt (2 371)
- Fi Italienska (3 053)
- Fj Franska (9 777)
- Fk Spanska (5 221)
- Fl Portugisiska (892)
- Fm Slaviska och baltiska språk (18 128)

- Fn Keltiska språk (751)
- Fo Grekiska och latin (12 864)
- Fp Indo-ariska språk (2 489)
- Fq Iranska språk (1 363)
- Fr Övriga indoeuropeiska språk (924)
- Fs Semitiska språk (9 372)
- Ft Hamitiska språk och tchadspråk (1 463)
- Fu Finsk-ugriska och altaiska språk (10 498)
- Fv Sino-tibetanska och austroasiatiska språk (2 429)
- Fx Övriga språk (7 280)
- Fy Konstgjorda språk (411)
- Få Teckenspråk (330)

sverige.se:

TerminologikumTNC
Svenska språknämnden
Föreningen Auktoriserade Translaterer FAT
Föreningen för svenska i världen
Språk- och folkminnesinstitutet SOFI
Svenska Akademien
Svenska fornskriftssällskapet
Sverigefinska språknämnden

Forskningsämnen enligt SCB:

113 Språkvetenskap
1131 Nordiska språk
Häri ingår (exempel):
Svenska
1132 Övriga germanska språk
1133 Romanska språk
1134 Finsk-ugriska språk

1135 Slaviska språk
1136 Klassiska språk
Häri ingår (exempel):
Klassisk grekiska
Latin
1137 Övriga språk
Häri ingår (exempel):
Sanskrit
1138 Teckenspråk
1139 Lingvistikämnen
Häri ingår (exempel):
Allmän språkvetenskap
Datorlingvistik
Fonetik
Tvåspråkighetsforskning
1121 del Retorik.

81 Litteraturvetenskap, litteraturhistoria. 812/819 **motsvarar 82/89.**

G Litteraturvetenskap (206059)

- G(x) Litteraturvetenskapliga lexikon (973)
- G:b Litteraturvetenskaplig forskning, organisationer och institutioner (205)
- G:dd Litteraturvetenskaplig metodlära (1 621)
- G:df Litteraturestetik (8 579)
- G:dg Litteraturkritik (3 389)
- G:do Litteraturpsykologi (1 241)
- G:k Litteraturvetenskapens historia (545)
- G:oa Litteratursociologi (2 738)
- G.0 Särskilda litterära genrer och motiv (25 005)
- G. Allmänt: särskilda litterära perioder (29 334)
- Gb Germansk och nordisk litteraturhistoria: allmän (1 269)
- Gc Svensk litteraturhistoria (21 087)
- Gd Övrig nordisk litteraturhistoria (6 700)
- Ge Engelsk litteraturhistoria (44 011)
- Gf Tysk litteraturhistoria (24 578)
- Gg Nederländsk litteraturhistoria (932)
- Gh Romansk litteraturhistoria: allmän (1 658)
- Gi Italiensk litteraturhistoria (4 500)
- Gj Fransk litteraturhistoria (20 823)
- Gk Spansk litteraturhistoria (8 160)
- Gl Portugisisk litteraturhistoria (1 639)
- Gm Slavisk och baltisk litteraturhistoria (21 777)
- Gn Keltisk litteraturhistoria (386)
- Go Grekisk och latinsk litteraturhistoria (11 499)
- Gp Indo-arisk litteraturhistoria (1 249)
- Gq Iransk litteraturhistoria (846)

- Gr Övrig indoeuropeisk litteraturhistoria (145)
- Gs Semitisk litteraturhistoria (3 549)
- Gt Litteraturhistoria: hamitiska språk och tchadspråk (96)
- Gu Finsk-ugrisk och altaisk litteraturhistoria (4 311)
- Gv Litteraturhistoria: sino-tibetanska o austroasiatiska språk (1178)
- Gx Övrig litteraturhistoria (2 484)
- Gz Särskilda utländska författare (7 541)

sverige.se:

Stiftelsen Svenska barnboksinstitutet
 Samfundet De Nio
 Svenska Akademien
 Svenska litteratursällskapet
 Svenska Vitterhetssamfundet
 Sveriges författarfond
 Sveriges Författarförbund SFF

Forskningsämnen enligt SCB:

1121 Litteraturvetenskap.

82/89 Skönlitteratur på olika språk.

- 82 Engelsk skönlitteratur o d.**
- 83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.**
- 84 Fransk skönlitteratur o d**
- 85 Italiensk skönlitteratur o d**
- 86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d**
- 87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d**
- 88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d**
- 89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d**

H Skönlitteratur (394859)

- H.07 Folkdiktning: allmänt (1 641)
- Hbn Nordisk skönlitteratur: samlingar (318)
- Hc Svensk skönlitteratur (157 178)
- Hd Övrig nordisk skönlitteratur (17 738)
- He Engelsk skönlitteratur (81 569)
- Hf Tysk skönlitteratur (25 274)
- Hg Nederländsk skönlitteratur (2 565)
- Hh Romansk skönlitteratur (1 655)
- Hi Italiensk skönlitteratur (5 846)
- Hj Fransk skönlitteratur (24 782)
- Hk Spansk skönlitteratur (14 258)
- Hl Portugisisk skönlitteratur (3 540)
- Hm Slavisk och baltisk skönlitteratur (36 229)
- Hn Keltisk skönlitteratur (466)
- Ho Grekisk och latinsk litteratur (18 891)
- Hp Indisk litteratur (3 606)
- Hq Iransk litteratur (3 256)
- Hr Övrig indoeuropeisk litteratur (678)
- Hs Semitisk litteratur (9 615)
- Ht Litteratur på hamitiska språk och tchadspråk (352)
- Hu Finsk-ugrisk och altaisk skönlitteratur (15 493)
- Hv Skönlitteratur på sino-tibetanska o austroasiatiska språk (3385)
- Hx Övrig skönlitteratur (4 494)
- Hy Skönlitteratur på konstgjorda språk (87)
- Hå Skönlitteratur på teckenspråk (32)

9 Saklitterära verks. Allmän geografi o historia. Biografi.

90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.

- B Allmänt och blandat (94142) (Del. Delar även på 103,109,70,73,7951,7959)
- Bb Allmänna samlingsverk (10 927)
- Bd Allmänna tidskrifter och allmänna serier (8 815)
- Br Kommunikation, cybernetik, informationsteori (5 474)
- Bra Kommunikation (2 501)
- Brb Cybernetik och informationsteori (2 342)
- Bs Masskommunikation: allmänt (10 656)
- Bs- Särskilda länder och områden (3 175)
- Bsi Indoktrinering och propaganda (370)
- Bt Publicistik (inkl tidningsväsen och -historia) (10 895)

Ä Tidningar (7950)

- Äc Sverige (5 037)
- Äd Övriga Norden (332)
- Äe Brittiska öarna (Storbritannien) (178)
- Äf Mellaneuropa (803)
- Äg Nederländerna, Belgien och Luxemburg (123)
- Äh Schweiz (77)
- Äi Italien (inkl Vatikanstaten, San Marino och Malta) (41)
- Äj Frankrike och Monaco (254)
- Äk Spanien (inkl Andorra och Gibraltar) (36)
- Äl Portugal (4) Äm Östeuropa (218)
- Än Balkanländerna (33) Äo Asien (67)
- Äp Afrika (4) Äq Amerika (136)
- Är Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien) (4)

sverige.se:

Lättläst nyhetsinformation och litteratur, LL-stiftelsen
Presstödsnämnden
Taltidningsnämnden
Stiftelsen Invandrartidningen

Forskningsämnen enligt SCB:

1399 del.Medie- o kommunikationsvetenskap. Till 907+7914-7919.

91 Allmän geografi, reseskildringar. 913/919
motsvarar 93/99.

N Geografi och lokalhistoria (149647)

- N(x) Allmänt: geografiska lexikon (461)
- N(y) Allmänt: kartor och bilder (789)
- N:d Geografisk teori, filosofi och metodlära (853)
- N:k Geografiforskningens historia (2 086)
- N.0 Allmänt: reseskildringar och -handböcker, särskilda geografiska aspekter (5 720)
- Na Europa: allmänt (2 059)
- Nb Norden: allmänt (1 704)
- Nc Sverige (57 202)
- Nd Övriga Norden (9 453)
- Ne Brittiska öarna (Storbritannien) (4 048)
- Nf Mellaneuropa (10 353)
- Ng Nederländerna, Belgien och Luxemburg (1 095)
- Nh Schweiz (1 140)
- Ni Italien (3 645)
- Nj Frankrike (3 624)
- Nk Spanien (1 499)
- Nl Portugal (378)
- Nm Östeuropa (6 641)
- Nn Balkanländerna (2 481)
- No Asien (13 489)
- Np Afrika (6 837)
- Nq Amerika (8 724)
- Nr Oceanien (Australien, Nya Zeeland, Melanesien, Polynesien, Mikronesien) (1 492)
- Ns Polarländerna (2 498)
- Nt Oceaner och hav (474)
- Ny Kartografi (3 450)

sverige.se:

Svenska Turistföreningen
Stiftelsen Svenska Institutet
Riksföreningen Sverigekontakt
Sverige-Amerika Stiftelsen
Turistdelegationen
Nordiska Afrikainstitutet
Sveriges nationalatlas
Visit Sweden

Forskningsämnen enligt SCB:

1322 Kulturgeografi, ekonomisk geografi
1399 del.Områdesstudier (språk ingår ej).

92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.

L Biografi med genealogi (136612)

- L:k Vetenskapshistoria (10)
- Ld Genealogi (7 642)
- Ld:bf Genealogiska organisationer och institutioner (16)
- Ld:k Vetenskapshistoria (21)
- Ld- Särskilda länder och områden (556)
- Lda Genealogi: metodlära (405)
- Ldm Genealogiska uppslagsverk (1 108)
- Lds Genealogiska samlingar (1 287)
- Ldz Särskilda släkter (4 431)
- Lk Biografisk vetenskap (590)
- Lm Biografiska uppslagsverk (14 285)
- Ls Biografiska samlingar (9 656)
- Lz Biografi: särskilda personer (105 316)

sverige.se:

Svenskt biografiskt lexikon SBL

Forskningsämnen enligt SCB:

Genealogi, heraldik

93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

- 93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.**
- 94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa**
- 95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.**
- 96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.**
- 97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika**
- 98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika**
- 99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden**

K Historia (302905)

- K(x) Historiska lexikon (274)
- K:bf Historiska organisationer och institutioner (163)
- K:d Historisk teori, filosofi och metodlära (4 245)
- K:k Historieforskningens historia (4 066)
- K. Allmänt: särskilda historiska perioder (38 278)
- K.2 Forntiden (14 321)
- K.3 Medeltiden (ca 500 - ca 1500) (5 964)
- K.4 Nya tiden (ca 1500-) (3 950)
- K.5 1914- (15 362)
- K.6 2000- (32)
- Ka Europa: allmänt (4 820)
- Kb Norden: allmänt (3 466)
- Kc Sverige (22 407)
- Kd Övriga Norden (13 150)
- Ke Brittiska öarna (Storbritannien) (13 222)
- Kf Mellaneuropa (28 375)
- Kg Nederländerna, Belgien och Luxemburg (1 818)
- Kh Schweiz (942)
- Ki Italien (4 737)
- Kj Frankrike (12 892)

Kk Spanien (3 685)
Kl Portugal (830)
Km Östeuropa (22 975)
Kn Balkanländerna (5 555)
Ko Asien (42 886)
Kp Afrika (11 781)
Kq Amerika (24 934)
Kr Oceanien (940)
Ks Polarländerna (247)
Kt Allmän kulturhistoria (21 750) (även till 70)
Kt. Särskilda historiska perioder (3 770)
Kt- Särskilda länder och områden (15 082)
Ku Allmän socialhistoria (24 909) (även till 79)
Ku. Särskilda historiska perioder (2 684)
Ku- Särskilda länder och områden (20 822)
Kv Allmän ekonomisk historia (22 409) (även till 60)
Kv. Särskilda historiska perioder (2 616)
Kv- Särskilda länder och områden (18 600)
Ky Historiska hjälpvetenskaper (10 868) (även till 73)
Kya Diplomantik (410)
Kyb Heraldik (2 174)
Kyc Sfragistik (sigillkunskap) (486)
Kyd Flaggor (460)
Kye Emblemantik (536)
Kyf Rang- och titelväsen (108)
Kyg Historisk kronologi (inkl tideräkning och kalendrar) (516)
Kyh Numismatik (5 631)
Kyi Ordensväsen (739)

sverige.se:

Samfundet för utgivande av handskrifter rörande Skandinaviens historia, Kungl.

Föreningen Norden
Nordiska Afrikainstitutet
Svenska historiska föreningen
Forum för levande historia

Forskningsämnen enligt SCB:

1113 Historieämnen
Häri ingår (exempel):
1113.del Agrarhistoria. Till 63
1113.del Ekonomisk historia. Även 60
1113.del Idé- och lärdomshistoria. Till 109
1113.del Kyrkohistoria. Till 2
1113.del Teknikhistoria. Till 62
1113.del Vetenskapshistoria. Till 109
1115 Historiska kulturer
Häri ingår (exempel):
Altaistik
Antikens kultur- och samhällsliv
Assyriologi
Bysantinologi
Egyptologi
Övriga historiska kulturer

Antal arbetsställen 1998 enligt SNI.

Uppgifterna från SCBs Företagsregister 1999: Antal arbetsställen 1998 - fördelat på näringsgren och storleksklass. Senast uppdaterad: 1999-10-01. Här fördelat på områden i Sven Winnells klassifikationssystem. Uppgifterna gäller SNI-kod, näringsgren och antalet arbetsställen.

1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar

101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.

O 92513 Arkiv 113

102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning.

O 92511 Folkbibliotek 1340

O 92512 Forsknings- och specialbib. 12

103 Övergripande värderingar. Allmänna encyklopedier.

104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband.

105 Övergripande om forskning.

106 Övergripande om ekonomiska verksamheter.

107 Övergripande filosofier om utbildning o d.

108 Övergripande samhällskunskap. Samhällsguiden.

109 Ide- filosofi- och lärdoms historia.

11/19 Individernas inre verkligheter.

11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.

12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.

13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.

14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.

15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.

16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.

17 Individens moral och uppfattningar om moral.

18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

2 Religiösa verksamheter o d

20 Övergripande religiösa verksamheter o d

O 91310 Religiösa samfund 6181

21 Allmän religionsvetenskap

22/28 Kristna religioner

29 Icke kristna religioner o d

3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

31 Statistik och demografi

32 Statsvetenskap

33 Nationalekonomi, internationell ekonomi

34 Lagar o förordningar, traktat, juridik

K 74111 Advokatbyråer m.m. 3625
K 74112 Patentbyråer m.m. 294
L 75231 Åklagarväsendet 48
L 75232 Domstolar 152

35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.

L 75111 Stats- o kommunledande, lagstift o normerande organ 796

351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands)

352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.)

353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands)

354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d)

36/39 Politiska krav och politiska planeringar:

36...om individernas kroppsliga förhållanden.

37...om utbildning o d.

38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.

39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d

O 91320 Politiska partier och organisationer 770

4 Sambandsforskningsverksamheter.

40 Systemvetenskap. Infostruktur.

41-49. Samband o samordning mellan olika verksamheter.

5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.

50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap

K 73101 Naturvetenskapl. FoU-institutioner 259

51 Matematik

52 Astronomi, rymdforskning

53 Fysik o d

54 Kemi o d

55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d

56 Paleontologi, arkeologi o d

57 Biologi,ekologi.Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet

58 Botanik.

59 Zoologi

6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter

61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d. Veterinärverks

K 73103	Medicinska FoU-institutioner 782
L 75123	Myndigheter som adm hälso- o sjukvård 86
L 75250	Brandförsvaret 861
N 85110	Slutenvårdskliniker, sjukhem 909
N 85120	Hälso- och sjukvårdsmottagningar 5168
N 85130	Tandläkarmottagningar 3731
N 85140	Andra enheter f hälso- o sjukvård 6293
N 85200	Veterinärkliniker 813
O 93030	Begravningsbyråer m.m. 642

62 Ingenjörsverksamheter (konstruktion o d)

K 73102	Tekniska FoU-institutioner 572
K 73105	Tvärvetenskapl FoU-inst med tyngdpunkt vid naturvetenskap o teknik 63
K 74202	Byggkonsultbyråer, tekniska konsultbyråer 19523
K 74300	Tekniska provnings-, analysföretag 717

63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od

A 01	Jordbruk och serviceföretag till jordbruk 141523
A 02	Skogsbruk och serviceföretag till skogsbruk 15374
B 05	Fiskare, vattenbrukare inkl serviceföretag 1138
K 73104	Lantbruksvetenskapliga FoU-institutioner 60
L 75132	Myndigheter som adm jordbruk, skogsbruk, fiske 182

64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

641 Matlagning. 642 Måltider, matsservering, restauranger.

H 55300	Restauranger 16898
H 55400	Barer och pubar 60
H 55510	Personalmatsalar 483
H 55521	Cateringföretag för 19
H 55522	Centralkök för sjukhus 7
H 55523	Centralkök för skolor, omsorgs- o a inst. 138
H 55529	Övriga cateringföretag 707

643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.

H 55111	Hotell med restaurang utom konferensanläggning. 1400
H 55112	Konferensanläggningar 321
H 55120	Hotell utan restaurang 531
H 55210	Vandrarhem m.m. 218
H 55220	Campingplatser m.m. 452
H 55230	Stugbyar m.m. 334
N 85311	Servicehus, servicelägenheter, ålderdomshem 2519
N 85312	Gruppboendestäder för psykiskt utvecklingsstörda 2659
N 85313	Hem för vård eller boende 903
N 85314	Flyktingförläggningar 50
N 85315	Inackorderingshem 137
N 85323	Hemtjänst, dagcentraler 2604

644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.

E 40	El-, gas- och värmeverk 2316
E 41	Vattenverk 667
O 90	Reningsverk, avfallsanläggning, renhållningsverk 1633
K 74600	Företag f bevakning o säkerhetstjänst, detektivbyråer 688
K 74703	Skorstensfejare 392

645 Användning av inventarier o d.

646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).

- O 93021 Frisörsalonger 11674
- O 93022 Skönhetssalonger 1226
- O 93040 Inrättningar för kroppsvård 2887
- O 93050 Övriga serviceföretag 255

647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter mm.

- K70 Fastighetsbolag, fastighetsförvalt 43018

648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.

- K 74701 Städföretag 4611
- K 74702 Sanerings- desinfektionsföretag 490
- O 93011 Industri- o institutionstvätterier 183
- O 93012 Konsumenttvätterier 548

649 Personvård: barn, hemsjukvård, allmänt hushållsarbete.

- P 95000 Förvärvsarbete i hushåll 4

65 Adm, distribution, kommunikation, organisation o d

651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning

- K 72 Datakonsulter, dataservicebyråer 16096
även 66-68: K 72500 Servicefirmor för datorer
och kontorsmaskiner 486
- K 74830 Kontorsservice- och översättnings byråer 3106

6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.

- L 75112 Inspekterande, kontroll o tillståndsgivande myndigheter 225
- L 75140 Stödmyndigheter till offentlig förvaltning 135

- L 75211 Myndigheter som handlägger utrikesärenden 9
- Q 99000 Internat organisationer, utländska ambassader o.d. 45

6525-6529 Militära verksamheter

- L 75221 Militära operativa ledningsmyndigheter 15
- L 75222 Armén 88
- L 75223 Marinen 13
- L 75224 Flygvapnet 12
- L 75225 Centrala militära myndigheter 69
- L 75226 Civila försvaret och frivilligförsvaret 159

653 Handelsverksamheter.

- G 50 Handel m o serv.verkst f motorfordon; bensinstationer 19741. Del. Serv.verkst. till 689.
- G 50101 Handel med lastbilar, bussar och specialbilar 323
- G 50102 Handel med personbilar 3540
- G 50103 Handel m husvagnar,husbilar 239
- G 50301 Partih m reservd o tillbeh 865
- G 50302 Detaljh m reservd o tillbehör till motorfordon, ej motorcyklar 957
- G 50400 Motorcykelhandel inkl reparationsverkstäder 634.Del. Reparationer till 689.
- G 50500 Bensinstationer 2826
- G 51 Parti- och agenturhandel utom med motorfordon 45630
- G 52 Detaljh, reparation hushålls- o personliga artiklar 65334. Del. Reparationer till 681.
- K 71 Uthyrningsfirmor 5132

654 Telekommunikationsverksamheter.

- I 64201 Nätdriftsstationer 1821
- I 64202 Radiostationer 69
- I 64203 Kabel-TV-företag 72

655 Förlagsverksamheter o d.

DE 22110	Bokförlag 1 182
DE 22121	Dagstidningsförlag 616
DE 22122	Annonstidningsförlag 152
DE 22130	Tidskriftsförlag 757
DE 22140	Fonogramutgivare 1 046
DE 22150	Andra förlag 631

656 Transportverksamheter, resebyrå, lagring o d.

I 60	Landtransportföretag 27392
I 61	Rederier 816
I 62	Flygbolag 294
I 63	Serviceföretag t transport; resebyrå o transportförmedling 5442
I 64110	Posten 1398
I 64120	Budbils-, kurir-, andra postföretag 365
K 74820	Förpackningsfirmor 158

657 Penningverksamheter.Finans Försäkring.Skatter.

J 65	Banker och andra kreditinstitut 4518
J 66	Försäkringsbolag 946
J 67	Serviceföretag till finansiell verks.2341
K 74120	Bokföringsbyråer, revisionsbyråer m.m. 12909
K 74150	Holdingsbolag 649
K 74843	Inkasso- o kreditkontrollbyråer 196
L 75113	Skatteförvaltningen o kronofogdemyndigheter 246
L 75300	Försäkringskassorna 410

658 Allm.företagsekonomi,Arbetsförmedling o-marknad

K 74140	Konsultbyråer avs företags organisation, information m.m. 18635
K 74500	Arbetsförmedlingar och rekryteringsföretag 595
K 74849	Div övr företagsservicefirmor 2959

L 75133	Myndigheter som adm arbetsmarknadsprogram 162
L 75134	Myndigheter som adm andra näringslivsprogram 33
O 91111	Branschorganisationer 749
O 91112	Arbetsgivarorganisationer 185
O 91120	Yrkesorganisationer 202
O 91200	Arbetsstagarorganisationer 2247

659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

K 74130	Marknads- o opinionsun
K 74401	Reklambyråer 7953
K 74402	Annonsförmedlingsbyråer 505
K 74403	Direktreklamföretag 411
K 74409	Övr. marknadsföringsföretag 1360
K 74844	Mäss-, kongress- och dagkonferensarrangörer 522

66/68 Tillverkning av varor.**66 Tillverkning av kemivaror o d****661 Kemikalier.**

DG 24	Kemisk industri 930. Del om kemikalieindustri.
-------	--

662 Explosivämnen, tändmedel, bränslen.

DF 23	Ind f stenkolsprod, raff, petroleumprod o kärnbränsle 59. Del om kärnbränsle.
-------	---

663 Drycker, njutningsmedel.

DA 15	Livsmedels- och dryckesvaruindustri 3324. Del om drycker.
DA 16	Tobaksindustri 3

664 Livsmedel.

DA 15	Livsmedels- och dryckesvaruindustri 3324. Drycker till 663.
-------	--

665 Oljor, olje- o asphaltprodukter, fett, vax.

DF 23 Ind f stenkolsprodukter, raff, petroleumprod o kärnbränsle 59. Kärnbränsle till 662.

666 Glas och porslin, lergods, cement, betong.

DI 26 Jord- och stenvaruind 1774

667 Färger.

DG 24 Kemisk industri 930. Del om färgindustri..

668 Hygienartiklar, läkemedel, kemisk-tekniska artiklar.

DG 24 Kemisk industri 930. Delar om läkemedelsindustri och tvättmedels-och toalettmedelsindustri mm

669 Metaller od

DJ 27 Stål- och metallverk 384

67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d

671 Ädelmetallvaror, ädelstensvaror.

DJ 28 Industri f metallvaror utom maskiner o apparater 9 671. Del om ädelvaror.

G 52730 Reparationsverkstäder för ur och guldsmedsvaror 145. Rep av ur till 681.

672 Enkla metallvaror av järn o stål.+

673 Enkla föremål av metaller, ej ädelmetall, ej järn.

DJ 28 Industri f metallvaror utom maskiner o apparater 9 671. Utom ädelvaror.

674 Trävaror.

DD 20 Ind f trä o varor av trä, kork, rotting, ej möbler 5705

675 Läder och skinn .

DC 19 Garverier; ind f reseffekter, handväskor, skodon o.d. 409. Reseffekter etc till 685.

676 Pappersmassa, papper och pappersvaror .

DE 21 Massa-, pappers-.pappersvaruind 525

677 Garn, tråd, textilier.

DB 17 Textilindustri 1650

678 Plast- och gummivaror.

DH 25 Gummi- och plastvaruindustri 1 555

679 Gruvbrytning, oljeutvinning o d, tillverkning av stenvaror

CA 10 Kolgruvor och torvindustri 146

CA 11 Ind för utv av råpetroleum o naturgas inkl serviceföret 20

CB 13 Metallmalmsgruvor 45

CB 14 Annan industri för mineralutvinning 631

DN 37 Återvinningsindustri 133

68 Tillverkning av komplexvaror

681 Finmekaniska produkter, instrument, optik, elektronik.

6DE 22310 Företag för reproduktion av ljudinspelningar 43

DE 22320 Företag för reproduktion av videoinspelningar 34

DE 22330 Företag f reproduktion av data o datorprogram 60

DL 30 Industri kontorsmaskiner,datorer 441

DL 32 Teleproduktindustri 647

DL 33 Ind f precisions-, medicinska o optiska instr; ur 2 098

G 52 Detaljh, reparation hushålls- o personliga artiklar 65334. Del. Handel till 653.

G 52730 Reparationsverkstäder för ur och guldsmedsvaror 145
Rep av guldsmedsvaror till 671.
G 52740 Andra rep.verkst f hushållsartiklar o personl art 957
K 72500 Servicefirmor för datorer och kontorsmaskiner 486
K 74814 Fotolaboratorier 368. Del. Även till 77.

682 Maskiner.

DK 29 Maskinindustri som ej ingår i annan
underavdelning 5 286

683 Maskiner och apparater för värme, ventilation, sanitet o för el od

DL 31 Annan elektroindustri 1 381.
G 52720 Reparationsverkstäder för elektriska hushålls-
artiklar 1942

684 Möbler o d.

DN 36 Möbelindustri; annan tillverkningsindustri 4719. Del.
Annan industri till 688.

685 Skor,lädervaror, hjälpmedel för gång o d, sportartiklar.

DC 19 Garverier; ind f reseffekter, handväskor, skodon
o.d. 409. Del. Garverier o d till 675.
G 52710 Skomakerier, klackbarer m.m. 610

686 Grafiska produkter, bokbindning o d.

DE 22 Förlag; grafisk och annan reproduktionsindu-
stri 8 827 . Förlag till 655.
DE 22210 Dagstidningstryckerier 42
DE 22221 Tidskriftstryckerier 143
DE 22222 Boktryckerier,övr.tryckerier 2 742
DE 22230 Bokbinderier o industri för trycksaksbehandling 253
DE 22240 Ind för sättning o annan framst av tryckoriginal 502
DE 22250 Annan grafisk industri 624

687 Beklädnadsartiklar.

DB 18 Beklädnadsind; pälsind 1657

688 Dekorationsartiklar, leksaker o d.

DN 36 Möbelindustri; annan tillverkningsindustri 4719. Del.
Möbler till 684.

689 Transportmedel.

DM 34 Industri för motorfordon, släpfordon o
påhängsvagnar 707
DM 35 Annan transportmedelsind 1 309
G 50201 Bilserviceverkstäder, ej specialiserade 7753
G 50202 Bilplåt- och billackeringsverkstäder 1335
G 50203 Bilel-,bilelektronikverkstäder 307
G 50204 Däckserviceverkstäder 962
G 50400 Motorcykelhandel inkl reparationsverkstäder 634.Del.
Handel till 653.
G 50 Handel m o serv.verkst f motorfordon;
bensinstationer 19741. Del. Handel till 653.

69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar

SNI Antal arbetsställen 1998:

F 45 Byggindustri 52659
F 45110 Entreprenörer för rivning av hus o markarbeten 6356
F 45120 Entreprenörer för markundersökning 35
F 45211 Husbyggnadsentreprenörer 11556
F 45212 Entreprenörer för andra byggnadsverk 414
F 45221 Byggnadsplåtslagerier 2401
F 45229 Övriga entreprenörer för takarbeten 330
F 45230 Väg- o markanläggningsentreprenörer 1360
F 45240 Vattenbyggnadsentreprenörer 134
F 45250 Andra bygg- och anläggningsentreprenörer 3046

F 45310	Elinstallationsfirmor 7697
F 45320	Isoleringsfirmor 337
F 45331	Rörfirmor 4422
F 45332	Ventilationsfirmor 1535
F 45333	Kyl- och frysinstallationsfirmor 294
F 45339	Övriga VVS-firmor 102
F 45340	Andra bygginstillationsfirmor 121
F 45410	Firmor för puts-, fasad- och stuckatörsarbeten 401
F 45420	Firmor för byggnads- och snickeriarbeten 2739
F 45430	Golv- och väggbeläggningsfirmor 2175
F 45441	Målerier 4972
F 45442	Glasmästerier 926
F 45450	Andra firmor för slutbehandling av byggnader 67
F 45500	Uthyrningsfirmor f bygg- o anlägg.maskin m förare 1239

7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

70 Allmänt om konst o kultur.

71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer

L 75131 Myndigheter som adm infrastruktur-program 219

72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur

K 74201 Arkitektkontor 2249

73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning

O 92520 Museer och kulturminnesinst. 622

74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning

K 74842 Andra formgivare 1804

75/77 Bildkonst. 75 Måleri. 76 Grafik, tecken. 77 Fotografi

O 92310 Artister och producenter av konstnärliga etc
alster 6597

K 74841 Byråer för grafisk formgivning och service 2552

K 74811 Porträttfotoateljéer 797

K 74812 Reklamfotoateljéer 824

K 74813 Press- och övriga fotografer 1136

K 74814 Fotolaboratorier 368 . Del även 681.

78 Musik (konserter o d 792)

79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport

7911-7913 Seder och bruk .

7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.

- O 92110 Film- o videoproduktionsbol. 1620
- O 92120 Film- o videodistributionsbolag 111
- O 92130 Biografer 311
- O 92200 Radio- och TV-bolag 572
- O 92330 Nöjesparker 120
- O 92340 Dans- o andra nöjesarran. 568
- O 92530 Botaniska trädgårdar, djurparker o naturreservat 37

792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.

- O 92320 Teater o konserthusföretag o.d. 703

793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

- O 92729 Diverse övriga arrangörer av rekreativ- verksamhet 1968

794 Spel. Skicklighets- och turspel Lotteri. Lotto. Tips etc.

- O 92710 Spel- och vadhållningsföretag inkl ombud 487

795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.**7951 Sociologi. Socialvård. Kriminologi.**

- L 75124 Myndigheter som adm social verksamhet 302
- L 75125 Myndigheter som adm kultur, miljö, boende m.m. 267
- L 75212 Myndigheter som handlägger biståndsverks. 30
- N 85324 Socialkontor 925
- N 85325 Humanitära hjälporganisatio. 296

7952/7956 Sociala miljöer o verks. i olika fysiska miljöer

- L 75233 Kriminalvårdsanstalter 150
- L 75240 Polisen 363

7957 Undervisning o d.

- K 73201 Samhällsvetenskapliga FoU-institutioner 121
- K 73202 Humanistiska FoU-institutioner 150
- K 73203 Tvärvetensk FoU-inst m tyngdpunkt sam.vet o humaniora 23
- L 75121 Myndigheter som adm grundskola o gymnasie- skola 220
- L 75122 Myndigheter som adm högskola och forskning 68
- M 80 Utbildningsväsendet 13682
- N 85321 Förskolor 9818
- N 85322 Fritidshem, familjedaghem od 2063

7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet**7959 Sociala miljöer o verks. i allmänna grupper o d**

- O 91330 Andra intresseorganisationer 5161

796/799 Sport, idrott o d.

- O 92611 Skidsportanläggningar 61
- O 92612 Golfbanor, golfklubbar 491
- O 92613 Motorbanor 12
- O 92614 Trav- och galoppbanor 110
- O 92615 Sporthallar, idrottsplatser o andra sportanläggningar 1724
- O 92621 Idrottsföreningar och professionella idrottare 3765
- O 92622 Tävlingsstall 2324
- O 92623 Sportskolor, båtklubbar m.m 464
- O 92624 Sportarrangörer 171
- O 92625 Sportadministratörer 499
- O 92721 Ridskolor och uthyrningsstall 954
- O 92722 Förvaltare av sportfiskevatten 122

**8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap.
Skönlitteratur.**

80 Språk. Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.

81 Litteraturvetenskap, litteraturhistoria. 812/819 motsvarar 82/89.

82/89 Skönlitteratur på olika språk

82 Engelsk skönlitteratur o d.

83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.

84 Fransk skönlitteratur o d

85 Italiensk skönlitteratur o d

86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d

87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d

88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d

89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d

**9 Saklitterära verks.Allmän geografi o historia.
Biografi.**

90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen

L 75114 Informationsverk 48

O 92400 Nyhets- och bildbyråer 151

91 Allmän geografi, reseskildringar.913/919 motsvarar 93/99.

92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d

93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.

94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa

95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.

96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.

97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika

98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika

99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden

050206 bytt till denna senare version.

Sven Winnell 050203: SSYK 96.
STANDARD FÖR SVENSK
YRKESKLASSIFICERING.
Yrken inplacerade i SW-
klassifikationssystem.

(Ersätter tidigare version grundad på äldre NYK)

1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

10 Samlade kunskaper och övergripande värderingar

101 Bibliografiska verksamheter. Arkiv.

2431 Arkivarier, (museitjänstemän)m.fl.

102 Biblioteksverksamheter. Databaser. Internetsökning.

2432 Bibliotekarier m.fl.

4140 Biblioteksassistenter m.fl.

103 Övergripande värderingar. Allmänna encyklopedier.

104 Övergripande filosofiska verksamheter om samband.

105 Övergripande om forskning.

106 Övergripande om ekonomiska verksamheter.

107 Övergripande filosofier om utbildning o d.

108 Övergripande samhällskunskap. Samhällsguiden.

109 Ide- filosofi- och lärdomshistoria.

2443 Filosofer, (historiker och statsvetare)

11/19 Individernas inre verkligheter.

2443 Filosofer, (historiker och statsvetare)

11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.

12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.

13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.

14 Individens ideologi / uppfattning om samband o d.

15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.

2491 Psykologer m.fl.

16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.

17 Individens moral och uppfattningar om moral.

18/19 Filosofer, äldre och senare, i öst och väst.

2 Religiösa verksamheter o d.

20 Övergripande religiösa verksamheter o d.

2460 Präster

3480 Pastorer

21 Allmän religionsvetenskap.

22/28 Kristna religioner.

29 Icke kristna religioner o d.

3 Politikvetenskaper och politiska verksamheter.

31 Statistik och demografi.

2122 Statistiker

32 Statsvetenskap.

2443 (Filosofer, historiker och) statsvetare

33 Nationalekonomi, internationell ekonomi.

2441 Nationalekonomer

34 Lagar o förordningar, traktat, juridik.

2421 Advokater och åklagare

2422 Domare

2423 Företags-, förvaltnings- och organisationsjurister

2429 Övriga jurister

35 De demokratiskt valda församlingarnas verksamheter.

351 Sveriges riksdag (och motsvarande utomlands).

1110 (Högre ämbetsmän och) politiker

352 Kommun- och landstingsfullmäktige (och mots.).

1110 (Högre ämbetsmän och) politiker

353 Sveriges regering (och motsvarande utomlands).

1110 (Högre ämbetsmän och) politiker

354 Mellanfolkliga centrala organ (FN, EU o d).

1110 (Högre ämbetsmän och) politiker

36/39 Politiska krav och politiska planeringar:

36...om individernas kroppsliga förhållanden.

37...om utbildning o d.

38...om fysiska miljöer o ekonomiska verks.

39...om sociala miljöer, nöjen, sport o d.

1110 (Högre ämbetsmän och) politiker

4 Sambandsforskningsverksamheter.

40 Systemvetenskap. Infostruktur.

41-49. Samband o samordning mellan olika verksamheter.

5 Naturforsknings- och matematikverksamheter.

50 Allmänt om naturforskning. Naturkunskap.

51 Matematik.

2121 Matematiker

52 Astronomi, rymdforskning.

2111 (Fysiker och) astronomer

53 Fysik o d.

2111 Fysiker(och astronomer)

54 Kemi o d.

2113 Kemister

55 Geologi, meteorologi, hydrologi o d.

2112 Meteorologer

2114 Geologer, geofysiker m.fl.

56 Paleontologi, arkeologi o d.

2442 (Sociologer,) arkeologer m.fl.

57 Biologi,ekologi. Naturgeogr. Utv.lära, ärftlighet.

2211 Biologer

58 Botanik.

59 Zoologi

6 Teknologiska / Ekonomiska verksamheter.

60 Allmänt om teknologiska o ekonomiska verksamheter.

61 Hälso- o sjukvårdsverks., räddning o d.

Veterinärverks.

1228	Verksamhetschefer inom vård (och omsorg)
1318	Chefer för mindre enheter inom vård (och omsorg)
2212	Farmakologer m.fl.
2221	Läkare
2222	Tandläkare
2223	Veterinärer
2224	Apotekare
2225	Logopeder
2229	Övriga hälso- och sjukvårdsspecialister
2231	Barnmorskor
2232	Avdelningschefer, vårdavdelning/mottagning
2233	Akutsjuksköterskor m.fl.
2234	Barnsjuksköterskor
2235	Distriktsköterskor
2236	Andra sjuksköterskor med särskild kompetens
3134	Sjukhusingenjörer och sjukhustekniker
3151	(Byggnads- och) brandinspektörer
3152	Säkerhetsinspektörer m.fl.
3221	Arbetssterapeuter
3222	Miljö- och hälsoskyddsinspektörer m.fl.
3223	Dietister
3224	Optiker
3225	Tandhygienister
3226	Sjukgymnaster m.fl.
3227	Djursjukvårdare
3228	Receptarier
3229	Övriga terapeuter
3231	Sjuksköterskor, medicin/kirurgi
3232	Operationssjuksköterskor
3233	Geriatricsjuksköterskor
3234	Sjuksköterskor, psykiatrisk vård

3235	Röntgensjuksköterskor
3239	Övriga sjuksköterskor
3240	Biomedicinska analytiker
5131	Barnskötare m.fl.
5132	Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.
5133	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
5134	Skötare och vårdare
5135	Tandsköterskor
5139	Övrig vård- och omsorgspersonal
5142	Begravningsentreprenörer
5151	Brandmän

62 Ingenjörssammansättningar (konstruktion o d).

2131	Systemerare och programmerare
2139	Övriga dataspecialister
2141	Arkitekter och stadsplanerare. Även 71 och 72
2142	Civilingenjörer m.fl., bygg och anläggning
2143	Civilingenjörer m.fl., elkraft
2144	Civilingenjörer m.fl., elektronik och teleteknik
2145	Civilingenjörer m.fl., maskin
2146	Civilingenjörer m.fl., kemi
2147	Civilingenjörer m.fl., gruvteknik och metallurgi
2148	Lantmätare
2149	Övriga civilingenjörer m.fl.
3111	Laboratorieingenjörer
3112	Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker
3113	Elingenjörer och eltekniker
3114	Ingenjörer och tekniker inom elektronik och teleteknik
3115	Maskiningenjörer och maskintekniker
3116	Kemiingenjörer och kemitekniker
3117	Ingenjörer och tekniker inom gruvteknik och metallurgi
3118	Kartingenjörer m.fl.
3119	Övriga ingenjörer och tekniker

63 Biologisk produktion. Jordbruk, skogsbruk, jakt, fiske od.

1221	Driftchefer inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
1311	Chefer för mindre företag inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
2213	Agronomer och hortonomer
2214	Jägmästare m.fl.
3211	Lantmästare, trädgårdsingenjörer m.fl.
3212	Skogsmästare m.fl.
6111	Odlare av jordbruksväxter, frukt- och bärödlare
6112	Trädgårdsodlare
6113	Trädgårdsanläggare m.fl.
6121	Husdjursuppfödare och husdjurskötare
6122	Fjäderfäuppfödare
6129	Övriga djuruppfödare och djurskötare
6130	Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
6140	Skogsbrukare
6151	Fiskodlare
6152	Fiskare
6153	Jägare
8331	Förare av jordbruks- och skogsmaskiner
9210	Medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och

64 Hushållsarbeten. Energi- och hygienförsörjning.

641 Matlagning. 642 Måltider, matservering, restauranger.

- 1224 Driftchefer inom (handel, hotell och) restaurang, (transport och kommunikation)
- 1314 Chefer för mindre företag inom (handel, hotell och) restaurang, (transport och kommunikation)
- 5121 Storhushållsföreståndare m.fl.
- 5122 Kockar och kokerskor
- 5123 Hovmästare, servitörer och bartendrar
- 5223 Kaféföreståndare
- 9130 Köks- och restaurangbiträden

643 Organisation av boende, personalrum o d, hotell.

- 1224 Driftchefer inom (handel,) hotell (och restaurang, transport och kommunikation)
- 1314 Chefer för mindre företag inom (handel,) hotell(och restaurang, transport och kommunikation)

644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.

- 1222 Driftchefer inom (tillverkning,) el-, värme- och vattenförsörjning m.m.
- 312 Chefer för mindre företag inom (tillverkning,) el-, värme- och vattenförsörjning m.m.
- 7143 Skorstensfejare och saneringsarbetare
- 9143 Mätaravläsare
- 9150 Renhållnings- och återvinningsarbetare

645 Användning av inventarier o d.

- 9190 Övriga servicearbetare

646 Personlig hygien o d, klädvård (utom 648 tvätt o d).

- 5141 Frisörer, hudterapeuter m.fl.
- 5149 Övrig servicepersonal, personliga tjänster

647 Allmän hushållsekonomi. Inkomster och utgifter mm.

- 1225 Driftchefer inom (finansiell verksamhet,) fastighetsbolag, (företagstjänster) m.m.
- 1315 Chefer för mindre företag inom (finansiell verksamhet,) fastighetsbolag, (företagstjänster) m.m.
- 3413 Fastighetsmäklare, fastighetsförvaltare m.fl.
- 3432 Boutredare
- 7137 Fastighetsskötare
- 9142 Vaktmästare m.fl.

648 Städnings-, rengörings- och tvättverksamheter o d.

- 9122 Hotell- och kontorsstädare m.fl.
- 9123 Fönsterputsare

649 Personvård: barn, hemsjukvård, allmänt hushållsarbete.

- 9121 Hembiträden m.fl.

65 Administration, distribution, kommunikation, organisation od

651 Kontorsarbete o d. Datoranvändning.

1236	IT-chefer
3121	Datatekniker
3122	Dataoperatörer
3431	Administrativa assistenter
4111	Dataregistrerare
4112	Kontorssekreterare, läkarsekreterare m.fl.
4190	Övrig kontorspersonal
4222	Receptionister m.fl.

6520-6524 Opolitisk offentlig civil förvaltning.

1110	Högre ämbetsmän (och politiker)
1226	Verksamhetschefer inom offentlig förvaltning m.m.
1316	Chefer för mindre enheter inom offentlig förvaltning m.m.
2470	Administratörer i offentlig förvaltning

6525-6529 Militära verksamheter od.

0110	Militärer
------	-----------

653 Handelsverksamheter.

1224	Driftchefer inom handel, (hotell och restaurang, transport och kommunikation)
1233	Försäljnings- och marknadschefer
1235	Inköps- och distributionschefer
1314	Chefer för mindre företag inom handel, (hotell och restaurang, transport och kommunikation)
3415	Företagssäljare
3416	Inköpare
3417	Värderare och auktionister
3419	Övriga säljare, inköpare, mäklare m.fl.

3421	Agenter
3429	Övriga agenter m.fl.
5221	Försäljare, dagligvaror
5222	Försäljare, fackhandel
5224	Kioskföreståndare
5225	Bensinstationsföreståndare m.fl.
5226	Bil-, båt- och husvagnsförsäljare
5227	Demonstratörer, uthyrare m.fl.
9110	Torg- och marknadsförsäljare

654 Telekommunikationsverksamheter.

1224	Driftchefer inom (handel, hotell och restaurang, transport och) kommunikation
1314	Chefer för mindre företag inom (handel, hotell och restaurang, transport och) kommunikation
4223	Telefonister

655 Förlagsverksamheter o d.

656 Transportverksamheter, resbyrå, lagring o d.

1224	Driftchefer inom (handel, hotell och restaurang,) transport och kommunikation
1314	Chefer för mindre företag inom (handel, hotell och restaurang,) transport och kommunikation
3141	Maskinbefäl
3142	Fartygsbefäl m.fl.
3143	Piloter m.fl.
3144	Flygledare
3145	Flygtekniker
3414	Reseproducenter
3422	Speditörer
4131	Lagerassistenter m.fl.
4132	Transportassistenter
4150	Brevbärare m.fl.

4221	Resebyrå- och turistbyråtjänstemän
4224	Trafikinformatörer m.fl.
5111	Flygvärdinnor m.fl.
5112	Tågmästare m.fl.
5113	Guider och reseledare
8311	Lokförare
8312	Bangårdspersonal
8321	Bil- och taxiförare
8322	Buss- och spårvagnsförare
8323	Lastbils- och långtradarförare
8340	Däckspersonal
9141	Tidningsdistributörer m.fl.
9320	Handpakterare och andra fabriksarbetare
9330	Godshanterare och expressbud

657 Penningverksamheter.Finans Försäkring.Skatter.

1225	Driftchefer inom finansiell verksamhet, (fastighetsbolag, företagstjänster) m.m.
1315	Chefer för mindre företag inom finansiell verksamhet, (fastighetsbolag, företagstjänster) m.m.
2411	Revisorer m.fl.
3411	Värdepappersmäklare
3412	Försäkringsrepresentanter
3418	Banktjänstemän och kreditrådgivare
3433	Redovisningsekonomer m.fl.
3441	Tulltjänstemän
3442	Taxeringstjänstemän
3443	Socialförsäkringstjänstemän
3449	Övriga tull-, taxerings- och socialförsäkringstjänstemän
4120	Bokförings- och redovisningsassistenter
4211	Butikskassörer, biljettförsäljare m.fl.
4212	Bank- och postkassörer
4214	Pantlånare
4215	Inkasserare m.fl.

658 Allm.företagsekonomi, Arbetsförmedling o-marknad.

1120	Chefstjänstemän i intresseorganisationer
1210	Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.
1222	Driftchefer inom tillverkning, el-, värme- och vattenförsörjning m.m.
1225	Driftchefer inom (finansiell verksamhet, fastighetsbolag,) företagstjänster m.m.
1229	Övriga drift- och verksamhetschefer
1231	Ekonomichefer och administrativa chefer
1232	Personalchefer
1239	Övriga chefer inom specialområden
312	Chefer för mindre företag inom tillverkning, el-, värme- och vattenförsörjning m.m.
1315	Chefer för mindre företag inom (finansiell verksamhet, fastighetsbolag,) företagstjänster m.m.
1319	Chefer för övriga mindre företag och enheter
2412	Personaltjänstemän och yrkesvägledare
2414	Organisationsutvecklare
2419	Övriga företagsekonomer
2480	Administratörer i intresseorganisationer
3423	Platsförmedlare och arbetsvägledare

659 Marknadsförings- och reklamverksamheter od.

1234	Reklam- och PR-chefer
2413	Marknadsanalytiker och marknadsförare

66/68 Tillverkning av varor.

66 Tillverkning av kemivaror o d.

661 Kemikalier o d.

8150 Processoperatörer, kemisk basindustri

662 Explosivämnen, tändmedel, bränslen.

8222 Maskinoperatörer, ammunitions- och sprängämnesindustri

663 Drycker, njutningsmedel o d.

8277 Maskinoperatörer, te-, kaffe- och kakaoberedning

8278 Maskinoperatörer, bryggeri m.m.

8279 Maskinoperatörer, tobaksindustri

664 Livsmedel.

7411 Slaktare, styckare m.fl.

7412 Bagare och konditorer

7413 Provsamakare och kvalitetsbedömare

8271 Maskinoperatörer, kött- och fiskberedning

8272 Maskinoperatörer, mejeri

8273 Maskinoperatörer, kvarnindustri

8274 Maskinoperatörer, bageri och konfektyrindustri

8275 Maskinoperatörer, frukt- och grönsaksberedning

8276 Maskinoperatörer, sockerindustri

665 Oljor, olje-och asfaltprodukter,fett,vax o d.

666 Glas,porslin,lergods,cement,betong o d.

7321 Drejare m.fl.

7322 Glashyttarbetare m.fl.

7323 Glasgravörer

8130 Processoperatörer, glas och keramiska produkter

8212 Maskinoperatörer, sten-, cement- och betongvaror

667 Färger o d.

8223 Maskinoperatörer, ytbehandling

668 Hygienartiklar,läkemedel od.

8221 Maskinoperatörer, läkemedelsindustri och hygienteknisk industri

8224 Maskinoperatörer, fotografiska produkter

8229 Övriga maskinoperatörer, kemisk-teknisk industri

669 Metaller o d.

7211 Gjutare

8121 Ugnoperatörer m.fl.

8122 Valsverksoperatörer

8123 Värmebehandlingsoperatörer

8124 Tråddragare m.fl.

8125 Gjuterioperatörer

67 Tillverkning av bearbetningsvaror o d.

671 Ädelmetallvaror, ädelstensvaror o d.

7313 Guld- och silversmeder

672/673 Metallvaror ej av ädelmetall.

Kan gälla även andra områden:

7221 Smeder
7222 Verktygsmakare m.fl.
7223 Verktygsuppsättare
7224 Slipare m.fl.
8211 Verktygsmaskinoperatörer
8283 Montörer, metall-, (gummi- och plast)produkter

674 Trävaror od.

8141 Sågverksoperatörer
8142 Processoperatörer, träfiberindustri
8240 Maskinoperatörer, trävaruindustri
8284 Montörer, träprodukter m.m.

675 Läder, skinn .

7441 Garvare och skinnberedare
8269 Övriga maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri

676 Pappersmassa, papper, pappersvaror.

8143 Processoperatörer, pappersmassa
8144 Processoperatörer, papper
8253 Maskinoperatörer, pappersvaruindustri

677 Garn, tråd, textilier od.

8261 Maskinoperatörer, garnberedning
8262 Maskinoperatörer, vävning och stickning

8263 Symaskinoperatörer
8264 Maskinoperatörer, blekning, färgning och tvättning
8269 Övriga maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri

678 Plast- o gummivaror.

8231 Maskinoperatörer, gummiindustri
8232 Maskinoperatörer, plastindustri
8283 Montörer, (metall-,) gummi- och plastprodukter

679 Gruvbrytning od. Stenvaror o d.

7111 Gruv- och bergarbetare
7112 Stenhuggare m.fl.
8111 Operatörer, stenkross- och malmförädlingsanläggning
8112 Brunnsborrare m.fl.

68 Tillverkning av komplexvaror.

681 Finmekaniska produkter, instrument o d.

7242	Tele- och elektronikreparatörer m.fl.
7311	Finmekaniker
7312	Musikinstrumentmakare m.fl.
8282	Montörer, el- och teleutrustning

682 Maskiner.

Kan gälla även andra områden:

7233	Maskinmekaniker, maskinmontörer och maskinreparatörer
8160	Driftmaskinister m.fl.
8170	Industrirobotoperatörer
8290	Övriga maskinoperatörer och montörer

683 Apparater för värme, ventilation, sanitet, el o d.

8282	Montörer, el- (och tele)utrustning
------	------------------------------------

684 Möbler o d.

7421	Møbelsnickare m.fl.
7422	Korgmakare och borstbindare
7435	Tapetserare
8284	Montörer, träprodukter m.m.

685 Lädervaror, gång- o sportartiklar o d.

7442	Skomakare m.fl.
8265	Maskinoperatörer, skoindustri m.m.

686 Grafiska produkter, bokbindning o d.

7341	Text- och bildoperatörer m.fl.
7342	Etsare och gravörer, tryckmedier

7343	Privatbokbindare
7344	Screen- och schablontryckare
8251	Maskinoperatörer, tryckeri
8252	Maskinoperatörer, bokbinderi
8285	Montörer, papp- (och textil)produkter m.m.

687 Beklädnadsartiklar

7431	Skräddare, modister och ateljésömmerskor
7432	Körsnärer
7433	Tillskärare
7434	Sömmare
8263	Symaskinoperatörer
8285	Montörer, (papp- och) textilprodukter m.m.

688 Dekorationsartiklar, leksaker o d.

689 Transportmedel.

7231	Motorfordonsmekaniker och motorfordonsreparatörer
7232	Flygmekaniker och flygpreparatörer
8281	Fordonsmontörer m.fl.

69 Tillverkning/ byggande av byggnader o anläggningar.

223	Driftchefer inom byggverksamhet
1313	Chefer för mindre byggföretag
3151	Byggnads- och brandinspektörer
7121	Murare m.fl.
7122	Betongarbetare
7123	Byggnadsträarbetare, inredningssnickare m.fl.
7124	Anläggningsarbetare
7129	Övriga byggnads- och anläggningsarbetare
7131	Takmontörer
7132	Golvläggare
7133	Isoleringsmontörer
7134	Glasmästare
7135	VVS-montörer m.fl.
7136	Installationselektriker
7139	Övriga byggnadshantverkare
7141	Målare
7142	Lackerare
7212	Svetsare och gasskärare
7213	Tunnplåtslagare
7214	Stålkonstruktionsmontörer och grovplåtslagare
7215	Riggare och kabelsplitsare
7216	Dykare
7241	Elmontörer och elreparatörer
7243	Distributionselektriker
8333	Kranförare m.fl.
8334	Truckförare
9310	Grovarbetare inom bygg och anläggning

7 Formgivning av fysiska och sociala miljöer.

70 Allmänt om konst o kultur.

71 Övergripande formgivning/planering av fysiska miljöer.

2141 (Arkitekter och) stadsplanerare. Även 71 och 72

72 Formgivning av byggnader o anläggningar, arkitektur.

2141 Arkitekter (och stadsplanerare). Även 71 och 72

73 Skulptur o d. Museiverksamheter, konstutställning.

2431 (Arkivarier,) museitjänstemän m.fl.

2452 Skulptörer, (målare) m.fl.

74 Konsthantverk, formgivning av bruksföremål. Inredning.

2456 Formgivare

3471 Tecknare, illustratörer, dekoratörer m.fl.

7324 Dekorationsmålare

7330 Konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.

75/77 Bildkonst. 75 Måleri. 76 Grafik, tecken. 77 Fotografi.

2452 (Skulptörer,) målare m.fl.

3131 Fotografer

3471 Tecknare, illustratörer, dekoratörer m.fl.

5210 Fotomodeller m.fl.

78 Musik (konserter o d 792).

2453 Kompositörer, musiker och sångare inom klassisk musik

79 Seder o bruk, nöjen, sociala miljöer o verks. Sport.

7911-7913 Seder och bruk .

7914-7919 Film, radio, TV, offentliga fester mm.

- 3132 Ljud- och bildtekniker
- 3133 Kopplingstekniker, radioassistenter m.fl.
- 3472 Presentatörer i radio, TV m.m.
- 3474 Cirkus- och varietéartister m.fl.

792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.

- 2454 Koreografer och dansare
- 2455 Regissörer och skådespelare
- 3473 Musiker, sångare, dansare m.fl. inom underhållning
- 3476 Inspicenter, rekvisitörer m.fl.

793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek.

794 Spel. Skicklighets-och turspel Lotteri. Lotto. Tips etc.

- 4213 Croupierer m.fl.

795 Sociala miljöer och sociala verksamheter.

7951 Sociologi. Socialvård. Kriminologi.

- 1228 Verksamhetschefer inom vård och omsorg
- 1318 Chefer för mindre enheter inom vård och omsorg
- 2442 Sociologer, arkeologer m.fl.
- 2492 Socialsekreterare och kuratorer
- 3461 Behandlingsassistenter m.fl.
- 3462 Fritidsledare m.fl.

7952/7956 Sociala miljöer o verks. i olika fysiska miljöer.

- 3450 Poliser
- 5152 Väktare och ordningsvakter
- 5153 Kriminalvårdare
- 5159 Övrig säkerhetspersonal

7957 Undervisning o d.

- 1227 Verksamhetschefer inom utbildning
- 1237 Forsknings- och utvecklingschefer
- 1317 Chefer för mindre enheter inom utbildning
- 2310 Universitets- och högskollärare
- 2321 Gymnasielärare i allmänna ämnen
- 2322 Gymnasielärare i yrkesämnen
- 2323 Lärare i estetiska och praktiska ämnen
- 2330 Grundskollärare
- 2340 Speciallärare
- 2351 Skol- och utbildningskonsulenter m.fl.
- 2359 Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens
- 3310 Förskollärare och fritidspedagoger
- 3320 Andra lärare och instruktörer

7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet.

7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d.

796/799 Sport, idrott o d.

- 3475 Idrottstränare, professionella idrottsutövare m.fl.

8 Språkvetenskap. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

80 Språk. Språkliga verksamheter. 802/809 motsvarar 82/89.
2444 Språkvetare, översättare och tolkar

81 Litteraturvetenskap, litt.historia. 812/819 motsvarar 82/89.

82/89 Skönlitteratur på olika språk.

82 Engelsk skönlitteratur o d.

83 Tysk, nederländsk, nordisk skönlitt.

84 Fransk skönlitteratur o d.

85 Italiensk skönlitteratur o d.

86 Spansk och portugisisk skönlitteratur o d.

87 Grekisk och latinsk skönlitteratur o d.

88 Slavisk och baltisk skönlitteratur o d.

89 Skönlitt på orientaliska och övriga språk o d.

2451 (Journalister,)författare, (informatörer) m.fl.

9 Saklitterära verks. Allmän geografi o historia. Biografi.

90 Tidningar, tidkrifter, journalistik. Blandade ämnen.
2451 Journalister, (författare,) informatörer m.fl.

91 Allmän geografi, reseskildringar..913/919 motsvarar 93/99.

92 Biografiska verksamheter, släkthistoria o d.

93/99 Historieskrivande verksamheter, allmän historia.

93 Allmänt om allm. historia. Världs- och forntidshistoria.

94 Medeltidens o nya tidens hist. i allmänhet och i Europa.

95 Medeltidens o nya tidens historia i Asien.

96 Medeltidens o nya tidens historia i Afrika.

97 Medeltidens o nya tidens hist i Nord- o Mellanamerika.

98 Medeltidens o nya tidens historia i Sydamerika.

99 Medeltiden o nya tiden: Australien. Oceanien. Rymden.

2443 (Filosofer,)historiker (och statsvetare)

Svenska statistiknätet.

Från Internet 020127. (Kollad 050202)

Ämnesområden för val av statistik

Arbetsmarknad

Befolkning

Boende, byggande och bebyggelse

Energi

Finansmarknad

Handel med varor och tjänster

Hälso- och sjukvård

Hushållens ekonomi

Jord- och skogsbruk, fiske

Kultur och fritid

Levnadsförhållanden

Medborgarinflytande

Miljö

Nationalräkenskaper

Näringsverksamhet

Offentlig ekonomi

Priser och konsumtion

Rättsväsende

Socialförsäkring m.m.

Socialtjänst

Transporter och kommunikationer

Utbildning och forskning

Under ämnesområdena anges statistikområden och myndigheter som svarar för statistiken.

31:

Ämnesområde: Befolkning

Befolkningens sammansättning : SCB

Befolkningens storlek och förändringar : SCB

Befolkningsframskrivningar : SCB

Invandring och asylsökande : SCB

32:

Ämnesområde: Medborgarinflytande.

Allmänna val : SCB

Partisympatier : SCB

33:

Ämnesområde: Nationalräkenskaper

Nationalräkenskaper : SCB

34:

Ämnesområde: Rättsväsende

Även på 7952-7956

Brott : Brottsförebyggande rådet

Domstolarnas verksamhet : Brottsförebygg. rådet

För brott lagförda personer : Brottsförebygg. rådet

Kriminalvård : Brottsförebyggande rådet

Återfall i brott : Brottsförebyggande rådet

61:

Ämnesområde: Hälso- och sjukvård

Dödsorsaker : Socialstyrelsen

Hälsa och sjukdomar : Socialstyrelsen

Hälso- och sjukvård : Socialstyrelsen

63:

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

Fiske : Fiskeriverket

Jordbrukets ekonomi : Jordbruksverket

Jordbrukets produktion : Jordbruksverket

Jordbrukets struktur : Jordbruksverket

Prisutvecklingen i jordbruket : Jordbruksverket

Produktion i skogsbruket : Skogsstyrelsen

Riksskogstaxeringar : Sveriges lantbruksunivers.

Sysselsättning i jordbruket : Jordbruksverket

Sysselsättning i skogsbruket : Skogsstyrelsen

Vattenbruk : Fiskeriverket

643:

Ämnesområde: Näringsverksamhet

Del om inkvartering.

Inkvartering : Turistdelegationen

644:

Ämnesområde: Energi

Energibalanser : Statens energimyndighet

Prisutvecklingen inom energiområdet : Statens energimyndighet

Tillförsel och användning av energi : Statens energimyndighet

647:

Ämnesområde: Hushållens ekonomi

Hushållens utgifter : SCB

Inkomster och inkomstfördelning : SCB

647:

Ämnesområde: Priser och konsumtion

Byggnadsprisindex samt faktorprisindex för byggnader : SCB

Hushållens inköpsplaner : Konjunkturinstitutet

Konsumentprisindex : SCB

Köpkraftspariteter : SCB

Prisindex i producent- och importled : SCB

647:

Ämnesområde: Boende, byggande och bebyggelse

Bostadsbyggande och ombyggnad : SCB

Bostads- och hyresuppgifter : SCB

Bygglövsstatistik för bostäder och lokaler : SCB

Byggnadskostnader : SCB

Fastighetspriser och lagfarter : SCB

Fastighetstaxeringar : SCB

Intäkter, kostnader och outhyrt i flerbostadshus : SCB

653:

Ämnesområde: Handel med varor och tjänster

Inrikeshandel : SCB

Utrikeshandel : SCB

654:

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

Del om televerksamhet:

Televerksamhet : SIKA

656:

Ämnesområde: Transporter och kommunikationer

Bantrafik : SIKA

Kommunikationsvanor : SIKA

Luftfart : SIKA

Postverksamhet : SIKA

Sjöfart : SIKA

(Televerksamhet) till 654 : SIKA

Vägtrafik : SIKA

657:

Ämnesområde: Finansmarknad

Aktieägarstatistik : Finansinspektionen

Finansiella företag utom försäkringsföretag : Finansinspektionen

Finansräkenskaper : Finansinspektionen

Försäkringsföretag inkl. understödsföreningar : Finansinspekt.

In- och utlåningsstatistik : Finansinspektionen

657:

Ämnesområde: Socialförsäkring

Stöd till barnfamiljer : Riksförsäkringsverket

Stöd vid sjukdom och handikapp : Riksförs.v.

Stöd vid ålderdom : Riksförsäkringsverket

657:

Ämnesområde: Offentlig ekonomi

Kommunernas finanser : SCB

Statlig upplåning och statsskuld : Riksgäldskont.

Taxering : Ekonomistyrningsverket

Utfallet av statsbudgeten : Ekonomistyrningsverket

658:

Ämnesområde: Näringsverksamhet

Industrins kapacitetsutnyttjande : SCB

Industrins lager : SCB

Industrins leveranser och order : SCB

Industriproduktionens utveckling : SCB

(Inkvartering) Till 643 : Turistdelegationen

Internationella företag : Institutet för tillväxtpolitiska studier

Konkurser och offentliga ackord: Institutet för tillväxtpolitiska studier

Nyetableringar : Inst. för tillväxtpolitiska studier

Näringslivets investeringar : Konjunkturinstitutet

Näringslivets struktur : SCB

658:

Ämnesområde: Arbetsmarknad

Arbetsförmedling : Arbetsmarknadsstyrelsen

Arbetskraftsundersökningar : SCB

Arbetsmiljö : Arbetsmiljöverket

Arbetssskador : Arbetsmiljöverket

Löner och arbetskostnader : Medlingsinstitutet

Lönesummor : SCB

Sysselsättning, förvärvsarbete o arbetstider : SCB

Vakanser och arbetslöshet : SCB

70:

Ämnesområde: Kultur och fritid

Bibliotek till 102: Statens kulturråd

Kulturmiljövård till 71: Statens kulturråd

Museer till 73: Statens kulturråd

Samhällets kulturutgifter : Statens kulturråd

Studieförbund till 7957: Statens kulturråd

71:

Ämnesområde: Miljö

Avfall : Naturvårdsverket

Belastning : Naturvårdsverket

Gödselmedel och kalk : SCB

Kemikalier, försäljning och användning : Kemikalieinspektionen

Markanvändning : SCB

Miljöbalkens tillämpning : Naturvårdsverket

Miljöskyddskostnader : SCB

Miljötillstånd : Naturvårdsverket

Utsläpp : Naturvårdsverket

Vattenanvändning : SCB

795:

Ämnesområde: Levnadsförhållanden

Levnadsförhållanden : SCB

Jämställdhet : SCB

7951:

Ämnesområde: Socialtjänst

Individ- och familjeomsorg : Socialstyrelsen

Äldre- och handikappomsorg : Socialstyrelsen

7952-7956:

Ämnesområde: Rättsväsende

Även på 34

Brott : Brottsförebyggande rådet

Domstolarnas verksamhet : Brottsförebygg. rådet

För brott lagförda personer : Brottsförebygg. rådet

Kriminalvård : Brottsförebyggande rådet

Återfall i brott : Brottsförebyggande rådet

7957:

Ämnesområde: Utbildning och forskning

Befolkningens utbildning : SCB

Forskning : SCB

Högskoleväsende : Högskoleverket

Skolväsende och barnomsorg : Skolverket

Studiestöd : Centrala studiestödsnämnden

Om välfärdsmått.

DN 040308 sid 2: SVEN THIBERG Professor em, KTH, arkitekt SAR/MSA om välfärdsmått.

“**ALLT SEDAN SALIG** Levnadsnivåundersökningen i början av 70-talet ("Om levnadsnivåundersökningar", Allmänna förlaget 1970) har det kivats om hur man skall mäta välfärd och ofärd.

Då var det redan nära tjugo år sedan FN publicerat sin klassiska "International Definition and Measurement of Standards and Levels of Living" (1954).

Det man konstaterade då, liksom man i ärlighetens namn bör göra nu, är att det inte finns några objektiva välfärdsåtgångar. Även om det går att välja kvantifierbara variabler är urval, vägning och summering en subjektiv process.

De som gör detta kallar DN "ideologiproducenter", inte så illa träffat. Det är bara det att valet av BNP som "välståndsmått" är lika ideologiskt. Dessutom är BNP oerhört trubbigt, för att inte säga missvisande, om man vill komma nära medborgarnas faktiska livskvalitet, möjlighet att förverkliga sina drömmar eller få vård när man är sjuk.

Därför är Bosse Ringholms påstående om "20 000 kronor mer i månaden sedan 1970" enligt OECD (citerat i DN-ledaren 4/3) också dubiöst.

MOT DENNA BAKGRUND är både DN:s fem frågor och SCB:s svar svåra att förlikas med. Det är också fånigt att diskutera vilka auktoriteter som är bäst att luta sig mot när man skall angripa varandra för att vara mest eller minst ideologisk. Vogel eller fisk? Man kan ifrågasätta om välfärdsåtgångar över huvud taget är meningsfulla mellan länder på aggregerad nivå.

Kanske måste man begränsa sig till att mäta enstaka variabler med en noggrann definition både av vad man mäter och hur. Den som vill kan då summera till sin egen privata helhetsbild av välfärd.”

På <http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr36-39e.pdf> en pdf-fil med en sammanställning om demokrati, välfärdsåtgång, EU och EMU, 020425, finns redovisningar om levnadsnivåundersökningen.

Vad ska demokratin användas till?

Från Sven Winnell 031020: Om hård och mjuk infostruktur. Information, informationsteknik, informationssystem, tillväxt, välfärdsåtgång och demokrati och dylikt. (<http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr40b.pdf>)

Rimligt är att använda demokratin till att hantera levnadsvillkoren. De beror av individens kroppsliga och psykiska förhållanden och individens fysiska och sociala miljöer. Politiska förslag bör åtföljas av beskrivningar av konsekvenserna för dessa levnadsvillkor.

Förslag kan ge olika konsekvenser för olika personer och olika grupper, några kan få det bättre, andra sämre. Förslag kan syfta till just detta, och det ingår i politikens uppgifter att besluta så att fördelningen av förbättringar och försämringar blir den man avser.

I dagens politiska debatt förekommer många förslag, men det är sällan konsekvenserna beskrivs på riktigt sätt, uttalanden om konsekvenser är ofta lösa spekulationer eller önsketänkande som framställs som om de vore fakta. Det går att ge många exempel på det, men för att snabbt komma vidare ska bara konstateras, att de politiska partierna ofta är dåliga på att sköta sina politiska uppgifter. Det är främst de politiska partierna som har ansvar för politikerföraktet och de svårigheter det demokratiska systemet nu har.

Planera människornas levnadsvillkor.

De politiska partierna borde hålla igång rejäla planeringar om människornas levnadsvillkor och därvid behandla frågorna Hur var det ?, Hur är det ?, Hur kan det bli ? och Hur bör det bli ? Planeringarna bör använda sig av riktiga kunskaper.

Att de kroppsliga förhållandena bör planeras har väl partierna klart för sig: - i stort sett:

- 61 Hälsa- o sjukdom, sjukvård, räddning o d.
- 641 Mat
- 643 Boende.
- 644 El-, gas-, värme-, vatten- hygienförsörjning o d.
- 645 Inventarier, hjälpmedel.
- 646 Personlig hygien, kläder.
- 647 Hushållsekonomi. Inkomster och utgifter mm.
- 648 Städning-, rengörings- och tvättverksamheter.
- 649 Personvård: barn, hemsjukvård, hemtjänst.
- 658 Förvärvsarbete och arbetsförhållanden.

Men det är angeläget påpeka att stor vikt bör läggas vid planeringen av de psykiska förhållandena:

- 11/19 Individernas inre verkligheter:
- 11 Individens lager av kunskaper, erfarenheter o d.
- 12 Individens visioner, framtidsvisioner o d.
- 13 Individens känslor, värderingar od. Estetik.
- 14 Individens ideologi / uppfattning om samband od
- 15 Individens psykiska mekanismer Psykologi o d.
- 16 Individens logik. Vetenskapsteori o d.
- 17 Individens moral och uppfattningar om moral.

Man bör noga beakta påverkan från de fysiska och de sociala miljöerna, isynnerhet påverkan på psyken:

Gör planeringar om påverkan från individens fysiska miljö - fysiska samhälle:

- 71 Stadsmiljöer, glesbygdsmiljöer etc.
- 72 Byggnader o anläggningar, arkitektur.
- 73 Konstföremål o d. Museer, konstutställningar.
- 74 Konsthantverk, bruksföremål. Inredningar o d.
- 75/77 Bildkonst.75 Måleri.76 Grafik, tecken.77 Foto.
- 78 Musik och ljud.

Gör planeringar om påverkan från: individens sociala miljö - sociala samhälle:

- 791 Seder,nöjen, film,radio, TV, offentliga fester mm.
- 792 Teater. Opera. Konserter. Revyer. Konstdans.
- 793 Sällskapsnöjen. Sällskapsdans. Lek. Hobby.
- 794 Spel. Skicklighets-o turspel. Lotteri. Lotto etc.
- 7951 Socialvård od.
- 7952/7956 Sociala miljöer o verksamheter i olika fysiska miljöer.
- 7957 Undervisning och skolors sociala miljö.
- 7958 Sociala miljöer o sociala verksamheter i boendet
- 7959 Sociala miljöer o verks.i allmänna grupper o d
- 796/799 Sport, idrott o d.

I planeringarna bör ingå påverkan på psyken från:

- 80-89 Språk, skönlitteratur.
- 90 Tidningar o d.
- 91 Geografiska skildringar od.
- 92 Biografier och memoarer o d.
- 93-99 Historiska skildringar.

I alla verksamheter 10-99 kan förekomma utredningar och förslag o d som är av betydelse för utvecklingen.

Påverkan på psyken påverkar individernas inre verkligheter: bl a kunskaper, framtidsvisioner, värderingar, uppfattningar om sammanhang, psykiska mekanismer, logik, moral, vilja, egoism och solidaritet.

Individerna behöver kunskaper, visioner etc i sina fyra roller.

I rollen A1 gäller det att leva innanför de politiskt givna ramarna och i A2 styr man, eller försöker man styra, levnadsvillkoren med hjälp av demokratin. I rollerna B1 och B2 finns kunskapsbehovet för de verksamheter som ger pengar och levererar varor och tjänster.

Individerna behöver kunskaper för att klara rollerna A1, B1 och B2. För att på politisk väg förbättra levnadsvillkoren behöver individerna kunskaper för rollen A2: individerna behöver veta om alla verksamheter och deras beroenden. A2 är alltså den svåraste rollen. Den är samtidigt heltidspolitikernas yrkesroll.

Den mjuka Infostrukturen.

Man räknar med att information i framtiden mer och mer kommer att överföras elektroniskt via Internet och andra liknande system.

IT-kommissionen söker "Den mjuka infostrukturen", dvs en struktur för informationer i samhället. Den "hårda" strukturen är systemet av ledningar och utrustningar o d för informationsöverföring, inklusive tekniska anordningar bl a för Internet och likande system.

Den mjuka infostrukturen gäller det som ska överföras i den hårda strukturen. Den hårda strukturen bör givetvis anpassas efter kraven från den mjuka strukturen.

Den mjuka infostrukturen bör byggas upp så att man för de olika rollerna får de kunskaper man behöver.

Med hänsyn till demokratins krav bör den mjuka infostrukturen byggas upp för att passa till rollen A2. Gör man det tillfredsställer det automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat om sådant som man behöver veta i

de andra rollerna. Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet.

I forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem har gjorts ett förslag till den mjuka infostrukturen som bygger på det uppgjorda klassifikationssystemet för mänskliga verksamheter.

För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med den föreslagna infostrukturen.

Den föreslagna infostrukturen innehåller alla verksamheterna 10-99
1-9 Mänskliga verksamheter.

1 Psykologiska och filosofiska verksamheter

2 Religiösa verksamheter o d

3 Politikvetenskaper. Politiska verksamheter.

4 Sambandsforskning. Informationsstruktur.

5 Naturforskning. Matematikverksamheter.

6 Teknologiska /ekonomiska verksamheter.

7 Formgivning av fysiska o sociala miljöer.

8 Språk. Litteraturvetenskap. Skönlitteratur.

9 Saklitterärt. Allm. geografi. Biografi. Allm. historia.

I de politiska planeringarna 36-38 bör man planera:

36 de kroppsliga förhållandena

37 de psykiska förhållandena

38 de fysiska miljöerna

39 de sociala miljöerna

I de politiska planeringarna ska man komma fram till lämpliga politiska styrningar av verksamheterna 10-99 som resulterar i de kroppsliga och de psykiska förhållanden och de fysiska och sociala miljöer man vill ha.

I alla verksamheterna 10-99 bör finnas några som gör opolitiska planeringar för de egna verksamheterna inom de politiskt givna ramarna, dvs ställer frågorna Hur var det ?, Hur är det ?, Hur kan det bli ? och Hur bör det bli ? Under de opolitiska planeringarna kan man upptäcka att det behövs ändrade politiska styrningar och då får man skicka meddelanden om det till dem som sköter planeringarna av de politiska styrningarna.

Finns det inga opolitiska planeringar inom en verksamhet får de som sköter de politiska planeringarna, eller borde sköta dem, se till att det kommer till sådana. Och det är i första hand de politiska partierna som borde ägna sig åt de politiska planeringarna.

Det ska demokratin användas till.

Demokratin bör användas till att planera individernas levnadsförhållanden. För den planeringen behövs politiska planeringar 36-39 och opolitiska planeringar för alla verksamheter 10-99.

En strategi finns i forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem, på

Sven Winnells hemsida på Internet:

(<http://w1.861.telia.com/~u86105430/>)

Några kommentarer om infostrukturen.

Från "Sven Winnell 020606: Den mjuka infostrukturen."

Den "hårda" strukturen som ska användas av den mjuka infostrukturen har en viktig faktor i Internetsystemet och liknande system med datorutrustningar, ledningar och trådlösa förbindelser.

Driften av Internetsystemet och andra telesystem är verksamheter som ligger i området 654.

Innan man kan börja driva Internet och telesystemen behövs utrustningar och anläggningar, bl a ledningssystem o d. Anläggningar och ledningssystem byggs av verksamheterna 69 och utrustningar och material tillverkas av verksamheterna i 66-68.

Innan tillverkningar och byggandet kommit igång måste det ha skett ingenjörsmässiga konstruktionsarbeten i verksamheterna 62, och det måste ha förekommit planeringar av anläggningar och nät i verksamheterna 71-72 om planering av fysiska miljöer.

Anläggningar och ledningsnät o d måste anpassas till annat i de fysiska miljöerna, bl a måste ledningar och radiomaster för trådlösa förbindelser anpassas till andra slags ledningar och till miljön. Satelliter för radiokommunikation måste konstrueras, byggas och skickas upp och anpassas till andra satelliter mm.

Ingenjörerna som konstruerar anläggningar och utrustningar hämtar kunskaper främst från forskarna i verksamheterna 51 matematik, 52 astronomi o d , 53 fysik, 54 kemi och 55 geologi o d.

Forskarna där och ingenjörerna måste bl a ha kunskaper (11), visioner (12) och logik (16). Och kunskaper måste de få bl a genom utbildningsverksamheter i 7957 och i särskilda fack, bl a 16, 51-55, och 62.

Men för allt detta krävs ett samhälle som kan ordna de resurser som behövs för utbildning, forskning, konstruktionsarbeten, tillverkningsarbeten, byggnadsarbeten och fysisk samhällsplanering för att bara nämna något.

Det svenska samhället styrs av riksdag (351) och regering (353) genom lagar och förordningar (34) och pengar. Somligt delegeras till kommuner och landsting (352). Domstolar (34) och myndigheter vakar över att regeringens och riksdagens beslut följs.

På senare år har delar av riksdagens och regeringens verksamheter flyttats över till EU (354). Genom traktat och är riksdagen och regeringen bundna till internationella överenskommelser och, bl a i samband med FN (354). Traktaten finns i 34.

Regeringen och riksdagen delegerar vissa styrfunktioner till ett stort antal myndigheter, som i vissa avseenden styr självständigt inom givna ramar.

Sverige betraktas som en demokrati. Det finns många slags demokratier. USA-demokratien är inte lik den svenska demokratin t ex. Vetenskapsmän, statsvetare, har att i 32 bl a beskriva olika demokratier och deras funktionssätt. Sådana beskrivningar är viktiga isynnerhet nu när EU är under omarbetning och EMU har börjat, med okända konsekvenser för människornas levnadsvillkor.

Sveriges inträde i EU har redan inneburit stora förändringar för svenskarna och mer kan väntas. Än så länge räknar vi med att svenskarna huvudsakligen styr sig själva, och det sker genom en sk representativ demokrati där folket i val väljer representanter till fullmäktigeförsamlingarna i 351 och 352. Vi väljer också till EU-parlamentet, men det har knappast någon makt. Det finns i EU ett sk demokratiskt underskott.

Det finns mycket att prisa i den svenska demokratins funktionssätt

men dessvärre också mycket att beklaga. Den fungerar genom de politiska partierna, och de är i kris. De klarar inte att sköta Sverige på bästa sätt. Det är partiernas ledningar överens om. De klagar ideligen över de andra partiernas inkompetens. Summan är att alla är inkompetenta. Man kan se det som ett under att det alls kommer ut något positivt.

Myndigheter har bl a till uppgift att följa utvecklingarna i sina områden och att komma med förslag till förbättringar. Man kan undra hur de sköter de uppgifterna. Människorna i folket kan i politiska krav komma med förslag till förbättringar.

Verksamheterna i 36-39 gäller att ställa krav på riksdagen och regeringen (och motsvarande i kommunerna) om förbättringar och gäller också att ställa samman kraven i politiska planeringar, som reder ut hur det var, är, kan bli och bör bli.

När man gör dessa planeringar bör man redovisa kravens konsekvenser för individernas levnadsförhållanden, som beror av individens kroppsliga och psykiska förhållanden och de fysiska och sociala miljöerna. Det är inte lätt att leva upp till detta, men strävan bör vara den.

Verksamheterna 36-39 är de politiska partierna viktigaste uppgifter, men man kan lätt konstatera, att de inte är särdeles duktiga där. Man kan säga, att svenskarna får det som de förtjänar när de väljer representanter som de gör.

Om demokratin ska fungera väl måste svenskarna välja personer som har tillräckligt med de kunskaper som behövs för att styra Sverige. För att välja rätt personer måste svenskarna ha stora kunskaper om samhället och styrandets problem.

I Sverige styrs alla väsentliga verksamheter direkt eller indirekt, och därmed levnadsförhållandena, genom politiska beslut, och så måste det vara. Det som bör ske är att åstadkomma bättre politiska beslut.

Därmed är man inne på den mjuka infostrukturen. Den handlar om att få grepp om alla verksamheter så att man kan styra Sverige på ett bra sätt.

Slutresultatet av alla politiska styrningar borde inriktas på individernas levnadsförhållanden som beror av deras kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer.

På senare år har man hört att politiken ska syssla med "skola, vård och omsorg" och så ska arbetslösheten bort - så att folk tjänar pengar till ett behagligt liv. Om skatterna finns två bud: sänk dem och "öka valfriheten" och öka dem så att det går att öka de gemensamma verksamheterna till nytta för alla och bli de mest behövande.

Kraven om skattesänkningar kommer mest från dem som redan har det gott ställt, de vill ha det ännu bättre. Glömda är de med låga inkomster som som måste betala höga skatter trots att inkomsterna inte räcker till den lägsta rimliga levnadsstandarden.

För att få bättre ordning på frågorna är det lämpligt se på människornas fyra roller, som behandlats tidigare :

A. Huvudroll: allmän levnadsroll-lekmannaroll-fritidsroll.

A1. Att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2. Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer.

B. Biroll: förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll

B1. Att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2. Att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfördelningen.

Den mjuka infostrukturen bör byggas upp så att man för de olika rollerna får de kunskaper man behöver.

Den här föreslagna mjuka infostrukturen är uppbyggt i första hand med hänsyn till rollen A2, men tillfredsställer automatiskt informationsbehoven i de andra rollerna eftersom man i rollen A2 behöver veta bland annat om sådant som man behöver veta i de andra rollerna.

Det som man ytterligare behöver veta i rollen A2 är hur alla verksamheter påverkar varandra och behöver veta vad man ska sträva mot, dvs veta vilka verksamheter som behövs och hur de bör vara fördelade.

Information för rollen A2 kan man inte få genom att söka på ett enda ord utan man måste orientera sig i hela informationsutbudet. För att inte drunkna i all information måste man ha hjälp att få ordning på frågorna, och den hjälpen får man med den föreslagna infostrukturen.

I rollerna B finns kunskapsbehovet för de verksamheter som ger pengar och levererar varor och tjänster. IT-kommissionen tycks vara mest intresserad av de verksamheterna. Det är bra om företag kan leverera bra varor och tjänster, men det är viktigt att allmänheten via politiken kan styra utbudet och fördelningen av varor och tjänster.

I IT-kommissionens utredningar nämns behovet av samarbete mellan olika verksamhetsområden och i seminariet 011127 ägnades en stor del av tiden åt problem kring gemensamma språk som kan användas vid samarbete. Språkproblem har sin plats i verksamhetsområdet 80. Diskussioner om språk kan sannolikt dra ut på tiden hur länge som helst, viktigare tycks vara att hitta strukturen för verksamheterna som beror av varandra och att sedan i första hand använda de språk som redan finns.

Verksamheterna

101 och 102 gäller verksamheter i arkiv- och bibliotek o d, dvs samhällets samlade kunskaper o d. 103-109 gäller verksamheter som ger korta överblickar över samhällsproblem och samhällsförhållanden.

Verksamheterna 11-19 gäller individernas inre verkligheter med deras kunskaper (11), visioner (12), värderingar (13), uppfattningar om samband (14), psykiska mekanismer (15), logik (16) och moral (17). Det är individernas inre verkligheter som levererar de viljor som styr världen.

Verksamheterna i 2 gäller religiösa verksamheter och kan ses som komplement till individernas inre verkligheter. Tiden efter 11 september 2001, med dåden mot skysraporna i New York, visar att religioner har stor betydelse för utvecklingen i världen.

Verksamheterna i 3 gäller de politiska styrningarna, och de beror av individernas inre verkligheter i områdena 1 och 2.

Verksamheterna i 4 är en ny uppfinning som gäller undersökningar om hur olika verksamheter beror av varandra, bl a till hjälp för verksamheterna i 3, och även 1-2.

Verksamheterna i 5 gäller matematik och naturforskning som är förutsättningar för verksamheterna i 6.

Verksamheterna i området 6 gäller ekonomiska/ teknologiska verksamheter som är till kroppslig/ materiell nytta, och verksamheterna i 7-9 gäller kulturella verksamheter eller i vid mening informationsverksamheter, med viktig ingrediens att påverka individernas psyken.

Verksamheterna i 71-72 har också ekonomisk betydelse, men de ekonomiska faktorerna finns företrädda i området 6, där bl a finns ingenjörsverksamheter i 62 och byggnadsverksamheter i 69.

Områdena 71-78 gäller de fysiska miljöerna och föremål och ljud däri. Område 79 gäller sociala miljöer, dvs verksamheter som kan sägas innebära psykiska utbyten människor emellan.

I 791-794 finns bl a seder och bruk, film, teater, sällskapsnöjen, lek o d. I 795 finns bl samhällets sociala verksamheter och utbildning. I 796-799 sport o d.

8 innehåller verksamheter med språk (80) litteraturvetenskap (81) och skönlitteratur (82-89). 9 innehåller verksamheter med saklitteratur, bl a tidningar, journalistik o d (90), allmän geografi (91), biografier o d (92) och allmän historia (93-99).

Alla de kulturella verksamheterna i 7-9 har mycket stor betydelse för individernas kunskaper, visioner och värderingar mm i 11-19.

De kulturella verksamheterna beror i hög grad av kommersiella krafter, som inte är intresserade av att ge individerna lämpliga kunskaper och värderingar med hänsyn till utvecklingsproblemen i världen, tvärtom lär de ofta åstadkomma olämpliga kunskaper och värderingar.

Vill man förbättra världen måste man samtidigt arbeta på förbättringar på många olika områden.

De många områdena kan sammanfattas i de fyra områdena 1 / 2, 3 / 4, 5 / 6 och 7 / 9.

Alla dessa fyra områden gäller medel för att nå mål, men 1 / 2 och endast 1 / 2 gäller också ett slutmål om upplevelse av tillfredsställelse.

De fyra områdena påverkar alla varandra och påverkar alla direkt och / eller indirekt slutmålet. Det finns behov av förbättringar på alla områdena. Man kan säga att områdena bildar länkar i en kedja som leder till målet, varvid som vanligt gäller att ingen kedja är starkare än den svagaste länken.

1 / 2 Individens inre verklighet (i psyket) sedd som medel.

Vilja och förmåga att förändra

3 / 4 Politiska styrningar i den yttre verkligheten (medel)

5 / 6 Ekonomiska handlingar i den yttre verkligheten (medel till kroppslig nytta)

7 / 9 Kulturella handlingar i den yttre verkligheten (medel till psykisk nytta)

1 / 2 Individens inre verklighet (i psyket) sedd som mål. Upplevelse av tillfredsställelse

Skatter och bidrag. Velfärdsfördelning.

Jämsides med mina studier av klassifikationssystem/ informations-system för verksamheter som förändrar världen har jag studerat och givit förslag om svensk velfärdsfördelning med skatter och bidrag. Jag har då försökt påverka politikerna och därvid lärt mig en hel del om deras sätt att vara.

Under mellankrigstiden och tiden närmast efter andra världskriget var en väsentlig del i hushållsstrukturen att av makar var den ene, vanligen mannen, förvärsarbetande med inkomster till hushållet, och den andre, vanligen frun - hemmafrun, var hemma och skötte hemmet. Skattesystemet byggde på det och innehöll sambeskattning av makarna. Kvinnorna skulle bli gifta och försörjda. Ogifta kvinnor fick försörja sig själva. Sedan började fruarna ta arbete och systemet med sambeskattning började te sig alltför ålderdomligt.

Bl a med uppgiften att avskaffa sambeskattningen arbetade Allmänna Skatteberedningen i början av 60-talet. Utredningens förslag var dåliga, det enda som kom ut av utredningen var momsens. Finansminister Gunnar Sträng (s) tillsatte Familjeskatteberedningen, som lämnade förslag som kan betecknas som svagsinta.

Gunnar Sträng utfomade på egen hand, med sina närmaste medhjälpare, 1970 års skattereform. I reformen avskaffades, huvudsakligen, sambeskattningen, men Sträng lyckades inte göra en reform som tillgodosåg kravet på skatt efter förmåga vilket hade varit möjligt. Ett led i reformen var en hemmamakeskattereduktion, som till en del fyllde några krav om skatt efter förmåga. Denna skattereduktion smälte sedan bort med inflationen och togs så småningom bort helt. När den togs bort hade hushållsstrukturen förändrats så att det inte fanns många hemmafruar kvar.

Det har hela efterkrigstiden funnits sådana som klagat över höga marginalskafter. I skattepropositionen 1970 tog Sträng bort allt om marginalskafter, han menade, att det viktiga var skatterna och inte marginalskafterna. Efter reformen var visserligen skatteskalen vid höga inkomster böjd uppåt, men det fanns en komponent som gjorde, att kurvan blev nästan rak. De gamla marginalskafterverulanterna fortsatte dock att tala om att marginalskafterna ökade med stigande inkomst, trots att så inte var fallet.

Under 50-och 60-talen var bostadsbristen ett stort politiskt kapitel. Det s k miljonprogrammet under 60-talet och början av 70-talet gav en miljon nya bostäder, en fantastisk satsning. Efteråt har många klankat på bostäderna från programmet, men lägenheterna håller god standard. Brådskan att bygga bort bostadsbristen gjorde att det blev många stora flerbostadshus, som sedan ogillades av somliga. De som fick bostäder fick ändå någonstans att bo, vilket är en fördel. På senare tid har kommit propåer om att stadslandskapen är för litet stadlika och att det behövs mer tät bebyggelse. När miljonprogrammet var utfört gick musten ur och det har sedan knappast funnits någon bostadspolitik med prisvärt engagemang. Efter miljonprogrammet följde småhusbyggande. Ingvar Carlsson var den förste bostadsministern (som inrättades på 70-talet, nu finns ingen bostadsminister) och avskaffade paritetslånen som betalades av de boende och ersatte dem med räntebidrag som betalades av staten. Senare har gjorts försök att förbättra bostadsfinansieringssystemet.

I 1970 års skatterform fanns kvar den kapitalinkomstbeskattning som gjorde att det gick att tjäna stora pengar på ränteavdrag, eftersom skattelättnad av ränteavdrag följde förvärsinkomstens marginalskafter. I 1982 års skatterform ändrades dessa avdragseffekter något. I 1990

års skattereform skildes kapitalinkomstskatten från skatt på andra inkomster, varigenom effekterna av ränteavdragen fick en bättre form.

Det har hänt mycket i skattesystemet sedan 1970. En tid minskades inkomstskatterna och i stället ökades arbetsgivaravgifterna. Senare har det gått i andra riktningen: arbetsgivaravgifter har minskats och istället har införts egenavgifter på inkomstsidan, och nu håller man på och reducerar egenavgifterna genom avdragsrätter.

Bostadsbidragen har ändrats många gånger sedan 1970 och sällan med goda resultat. Många av dem som i regeringarna sysslat med bostadsbidrag har blivit landshövdingar. Långa tider levde riksdagsmännen i tron att barnen i Sverige bara bestod av tvillingar, man buntade ihop barnen två och två och gav bostadsbidrag per par. För avtrappning av bostadsbidrag fanns länge två procentsatser, den högsta 23 %, nu är det en på 20%. I mitten på 70-talet förlorade socialdemokraterna regeringsmakten till de borgerliga, som införde flerbarnstillägg. 1982 återtog socialdemokraterna makten.

I skattesystemet fanns mellan 1970 och 1990 mycket höga marginalsatser vid höga inkomster. Bostadsbidrag kunde utgå vid mycket höga inkomster i fall med många barn, och vid höga inkomster kunde summan av avtrappning och marginalsatt ligga nära 100 %. Hans Gustafsson var den bäste bostadsministern och på mitt förslag överförde han en del av bostadsbidragen till ej avtrappade flerbarnstillägg, vilket i några fall minskade de annars otrevliga höga summamarginaleffekterna.

Hans Gustafsson införde också, efter påpekanden från mig, bostadsbidrag för barnlösa med låga inkomster, dels ett s k ungdomsbostadsbidrag, dels ett bidrag för äldre icke-pensionärer med låga inkomster. Det senare bidraget har i ovist nit tagits bort i samband med neddragningarna under 90-talet, men bör återinföras enligt mina förslag.

I 1990 års skattereform sänktes marginalsatserna mycket avsevärt

för de högsta inkomsterna, reformatörerna räknade med "dynamiska effekter" som skulle göra så att staten ändå skulle få in tillräckligt med pengar för den förlust staten gjorde med de sänkta marginalsatserna. De dynamiska effekterna som verkligen uppstod skulle redovisas när de hade uppstått. Redovisningar har förekommit, men har smygits undan, det har nog inte uppstått så mycket dynamiska effekter man hoppats på, men det är inte heller lätt att räkna ut. Nu är det glömt att marginalsatserna sänktes rejält för höga inkomster och höginkomsttagare fortsätter med att kräva sänkta marginalsatser.

I samband med 1990 års skattereform ändrades bostadsbidragen för barnfamiljerna. Ändringarna av skatterna medförde behov av ändrade bostadsbidrag, och barnfamiljerna kompengades i bostadsbidragen, noga räknat kompengades två gånger, men det var det nog inte många som förstod. En förändring var att tidigare fem kategorier barnantal minskades till tre: ett, två och tre+. Det finns numera inte många familjer med fyra eller fler barn.

En epokgörande och storartad förändring har inträtt med det nya systemet med maxtaxa på dagis. Det minskar margineffekten för berörda med ca 5%enheter. Märkligt är, att partier som vanligen brukar kräva sänkta marginalsatser, ogillat maxtaxan.

I 1970 års skattereform var skatteskalen inte indexreglerad och folkpartiledaren Bertil Ohlin, som vid den tiden var oppositionsledare, krävde många år enträget en indexreglering. Utan indexreglering och med inflation och högre löner fick staten in mer och mer i skatter, vilket Gunnar Sträng gillade. I ett TV-program kommenterade Ohlin detta och sa, att om han varit finansminister skulle han nog också gillat en skatteskala utan indexreglering. Nu är skalen indexreglerad genom koppling till basbelopp.

I de sista skälvande minuterna innan 1990 års skattereform-

proposition lades fast krävde LO och fick en förändring av grundavdraget på så sätt, att grundavdraget vid en viss låg inkomst ökades på med 25% (2004 20%) av ökande inkomst och sedan vid en viss inkomst litet över 100 000 sedan minskas med 10% av ökande inkomst. Detta gör, att en skatt längst ned på 32% minskades till 24% (2004 25,6%) i ett intervall och därefter ökas till 35,2% för att vid vissa höga inkomster gå ned till 32%, och över den s k brytpunkten öka till 52% och längst upp till 57%. Detta lär vara föga känt av den stora allmänheten. I de hjälpredor de skattskyldiga får från myndigheterna inför deklarationen finns inte detta nämnt, däremot finns tabeller med grundavdrag för olika inkomster, men det lär inte vara många som med ledning av tabellerna räknar ut vilka marginalskatterna är i olika inkomstlägen.

Jag har aldrig vågat föreslå politikerna att studera systemet med höjningar och sänkningar av grundavdraget, därför att jag fruktar att om de okunniga politikerna ger sig på det, och börjar ändra, blir det bara sämre.

Skatteskalen före 1970 och i 1970 års skattereform bestod av många skikt med allt högre skattesatser. Det stora antalet skattesatser gjorde skattesystemet onödigt otrevligt och komplicerat. Många år föreslog jag förenklingar av skalan till tre skikt. Mina förslag har burit frukt. I 1990 års skattereform var det i princip två skikt (bortsett från det buckliga grundavdraget), som åstadkoms av den procentuella kommunalskatten och av den kommunala plus den statliga procentuella skatten över den s k brytpunkten, ett begrepp jag införde för länge sedan. I slutet på 90-talet har det blivit ett skikt till allra överst där den statliga skatten ökar till 25%. Den gamla skalan med många skikt är nu bortglömd.

Ett stort fel med det nuvarande skattesystemet är att det inte fördelar efter bärkraft. Enligt min mening har man ingen kraft att

betala skatt förrän man har inkomster över det som behövs för att leva med en rimlig lägsta levnadsstandard. År 2004 är de lägsta rimliga levnadskostnaderna för vuxna icke-pensionärer avrundat 108 000 kr per år för ensam och 162 000 kr per år för två makar/sambor. Makar/sambor 150% av ensam.

Levnadsstandard beror av många förhållanden, men en viktig komponent är tillgången till pengar för det nödvändigaste. Det är dessa pengar som är av intresse när man ska konstruera ett skattesystem som fördelar efter bärkraft. Det ska redan nu sägas, att det idag, på grund av politiskt motstånd, torde vara nästan omöjligt att konstruera ett system som fördelar efter bärkraft, men man kan göra förbättringar i den riktningen.

Jag har mycket ägnat mig åt dem med låga inkomster eftersom politikerna intresserar sig så litet för dem.

När det gäller icke-pensionärerna är barnlösa med låga inkomster missgynnade, för dem bör införas bostadsbidrag enligt mina förslag, som jag lämnat under många år. När det gäller pensionärer med låga inkomster finns betydande brister.

Bostadsbidragen för barnfamiljerna har jag lämnat förslag om.

TV-licensen är en dryg post för dem med låga inkomster, den är orättvis och missgynnar ensamstående. Licensen bör för hushållen ersättas med en kollektivlicens betald av staten. Jag har lämnat förslag om finansiering. Jag har också ägnat mig åt annat, som jag inte vill kommentera nu.

Inkomster och inkomstskatter.

På nästa sida finns en tabell som visar skatt i % av lön. En ensamstående som tjänar 12 000 kr per månad, 144 000 kr per år, får kvar efter skatt ungefär till de lägsta rimliga levnadskostnaderna och betalar 28,4% av lönen i skatt.

En ensamstående som tjänar 20 000 kr per månad, 240 000 kr per år, ungefär genomsnitt för heltidsarbetare får ett överskott på ca 60 000 kr per år och betalar 31,8 % av lönen i skatt.

En ensamstående som tjänar 64 000 kr per månad, 768 000 kr per år, får ett överskott på ca 307 000 kr per år och betalar 46,5 % av lönen i skatt.

Ensam med lön 12000-25000 kr per månad (144 000 - 300 000 kr per år) betalar 28,4-32,4% i skatt. Ensam med lön 32000-64000 kr per månad (384 000 -768 000 kr per år) betalar 36,7-46,5% i skatt.

Förvärvsinkomster 2000

enligt SCB. Medelvärden för dem som har inkomst. 1000 kr per år.

	Män		Kvinnor		Män+kvinnor		Alla. Antal
	pr år	mån	per år	mån	per år	mån	inkomsttagare
Samtl.	229,2	19,1	156,3	13,0	191,9	16,0	6 743 414
20-24år	119,1	9,9	91,3	7,6	105,4	8,9	516 722
25-34	221,0	18,4	160,5	13,4	191,4	16,0	1 219 948
35-44	266,8	22,2	185,8	15,5	227,2	18,9	1 216 651
45-54	276,6	23,0	201,5	16,8	239,4	20,0	1 225 548
55-64	262,5	21,9	184,3	15,4	223,8	18,7	1 033 658
20-64	243,6	20,3	174,5	14,5	209,6	17,5	5 212 527
65-74	191,3	15,9	119,3	9,9	152,9	12,7	740 334
75-	151,7	12,6	93,7	7,8	116,1	9,7	790 553

Det finns många kloka riksdagsledamöter, men också många som uppvisar oklokheter. När det gäller fördelningspolitik med hjälp av skatter och bidrag är partiernas åsikter ofta behäftade med okunnighet och fördomar. I den politiska debatten får man ofta höra, att det inte lönar sig att arbeta, ”efter skatt blir det inget kvar” sägs det. Men tabellen på nästa sida visar, att det blir mycket kvar efter skatt.

Att sänka skatten för inkomster över 38000 kr per månad, något som finns bland kraven från höger hösten 2004, kan tyckas onödigt. En sänkning av skatten för ensamma med inkomst 12000 kr per månad tycks mer agelägen. En sänkning av skatten för låga inkomster medför sänkning också för högre inkomster om man inte samtidigt höjer marginalskatten ovanför de låga inkomsterna, och det ogillar de med högre inkomster. Denna marginalskatteproblematik har inte syns till i riksdagens handlingar.

Trots mycket tal om att skatter bör fördelas efter bärkraft är inkomstskattesystemet ett fiskalt system som inte fördelar efter bärkraft. En viss korrigering av skatteutfallet sker genom barnbidrag, bostadsbidrag o d, men från högerhåll finns ett starkt motstånd mot sådana korrigeringar, som sägs inskränka friheten. Moderaterna vill ta bort bostadsbidragen för barnfamiljerna och ersätta dem med ett barnbidrag. De med låga inkomster kan dock inte få full kompensation eftersom det inte går att ge alla barnfamiljer en ökning av barnbidragen med så mycket som svarar mot de lägsta inkomsternas bostadsbidrag, det skulle kosta statskassan enorma summor. Moderaternas förslag innebär mycket betydande försämringar för låga inkomster och medför behov av ökade socialbidrag, med den frihetsinskränkning det innebär för de låga inkomsterna.

Moderaterna vill ta bort bidrag för att öka friheten för lågin- komster, men vill införa skatteravdrag (som är detsamma som bidrag) för pigtjänster, för att öka friheten för höginkomster.

Jag går inte mer in på fördelningspolitiken nu.

Från Riksskatteverkets preliminärskatttabeller för 2003

Förvärvsarbetande. K-skatt 32%

Kolumn 1: Kolumnen gäller för den som ska betala allmän pensionsavgift på inkomsten. Sådan avgift ska betalas av löntagare som är födda 1938 eller senare. Avgiften ingår i de angivna skattebeloppen.

Överskott 1 avser överskott i hushållsbudgeten sedan 104000 kr betalats för det minsta rimliga i ensamhushåll. Översk.2 avser överskott per person i hushåll med 2 vuxna, då det minsta rimliga är 78000 kr per person

I de angivna lägsta kostnaderna (enligt tidigare redovisning ovan) inår ej semesterkostnader och andra resor än lokalresor. Läger man till 6000 för semester och resor måste en ensam ha minst ca 13000 kr per månad= 156000 kr per år och en make minst ca 9500 kr = 114000 kr per år..

Vid samma lön som ensam har varje make 26000 kr högre överskott än en ensam.

Månadslön	Prelskatt	Eft. skatt	=per år	Överskott 1 Ensam	Överskott 2 Make	Skatt % av lön	Årslön
8001	2057	5944	71328	-32672	-6672	25,7	96 000
9001	2345	6656	79872	-24128	1872	26,1	108 000
10001	2685	7316	87792	-16208	9792	26,8	120 000
11001	3048	7973	95676	-8324	17672	27,7	132 000
12001	3412	8589	103068	-932	25068	28,4	144 000
13001	3775	9226	110712	6712	32712	29,0	156 000
14001	4138	9863	118356	14356	40356	29,6	168 000
15001	4502	10499	125988	21998	47988	30,0	180 000
16001	4865	11136	133632	29632	55632	30,4	192 000
17001	5228	11773	141276	37276	63276	30,8	204 000
18001	5592	12409	148908	44908	70908	31,1	216 000
19001	5955	13046	156552	52552	78552	31,3	228 000
20001	6361	13640	163680	59680	85680	31,8	240 000
21001	6725	14276	171312	67312	93312	32,0	252 000
22001	7083	14918	179016	75016	101016	32,2	264 000
23001	7414	15587	187044	83044	109044	32,2	276 000
24001	7745	16256	195072	91072	117072	32,3	288 000
25001	8100	16901	202812	98812	124812	32,4	300 000
26001	8628	17373	208476	104476	130476	33,2	312 000
32001	11760	20241	242892	138892	164892	36,7	384 000
38001	14927	23074	276888	172888	198888	39,3	456 000
50001	21767	28234	338808	234808	260808	43,5	600 000
64001	29747	34254	411048	307048	333048	46,5	768 000

Något om kostnader för datorer.

Post-och Telestyrelsen, Konsumentverket och Konkursverket har givit ut en rapport "Alltid på. Bredbandsmarknaden ur ett konsumentperspektiv." Avser våren 2002 står det i förordet. På sid 26 börjar en beskrivning om kostnader:

"2.4 Bredband och hushållsekonomin

2.4.1 Datorinnehav – tröskeln till informationssamhället

Bland hushållen med dator verkar Internetanvändningen till viss del ha ett samband med inkomstnivån. Stelacons undersökning "Hushållsbussen 2002" visar att ju lägre inkomst hushållet har, desto mindre använder hushållen Internet hemma. Tittar man enbart på bredbandsanvändningen är skillnaden dock marginell.

Idag har två tredjedelar av alla hushåll i Sverige dator hemma, vilket är en viss ökning jämfört med 2001. Det torde inte råda någon tvekan om att den s.k. personaldatorreformen fått stora effekter på omfattningen av hushållens datorinnehav. Skälet till att denna reform fått så stort genomslag är att den omfattar en mycket stor del av befolkningen. De som omfattas får en lägre kostnad för anskaffningen av datorn än om de själva skulle stå för inköpet eftersom den nu hyrs av arbetsgivaren under tre år via ett avdrag på bruttolönen.

I inkomstjämförelserna ovan förutsätts att hushållen redan har dator i hemmet samt konstateras att skillnaden mellan olika inkomstgruppers Internetanvändning är inte anmärkningsvärt hög. En tydligare skillnad mellan inkomstgrupperna visar sig däremot när andelen hushåll som överhuvudtaget har dator jämförs. Det visar sig att bland hushållen med de lägsta inkomsterna finns även den lägsta andelen datorinnehavare. Mer än 50 procent av alla hushåll med en inkomst på högst 200 000 kronor per år saknar dator, personaldatorreformen till trots. Bland hushåll med en inkomst på mer än 400000 kronor per år

är motsvarande siffra endast 5 procent. Hushållsinkomsten kan därmed antas påverka tillgången till dator i stor utsträckning.

2.4.2 Många kostnader på vägen innan surfning är möjligt Inköp av dator

För att kunna använda webbtjänster är det en rad kostnader som dyker upp på vägen. Om man utgår från de hushåll som i dagsläget inte har dator hemma krävs till att börja med inköp av en dator med nätverkskort. En sådan kan kosta drygt 10 000 kr. Detta är en återkommande kostnad då livslängden på en dator i praktiken är begränsad. Som exempel kan nämnas att innehållet på Internet successivt blir allt mer multimedialt och funktionaliteten på olika hemsidor utvecklas. För att kunna tillgodogöra sig det utbud som finns på Internet måste användarna uppgradera webbläsare och datorkapacitet med jämna mellanrum. Sammantaget leder detta till att den enskilde användaren kan behöva köpa en ny och kraftfullare dator minst vart tredje till vart femte år.

Om prisläget på datorer kommer att ligga kvar på nuvarande nivå innebär detta en stor inköpspost och att de som inte har råd att byta ut sin gamla dator mot en ny i praktiken kan stängas ute från många av de tjänster som erbjuds. Det är rimligt att anta att konsumenterna vill kunna fortsätta att utnyttja Internettjänsterna effektivt och på sikt kommer förmodligen tillgången till dator med bredbandsuppkoppling ses som en nödvändighetsvara i likhet med TV:n. Samhällets arbete med ökad information som är webbaserad och s.k. 24-timmarsmyndigheter förstärker detta behov.

Kostnader för anslutning

För boende i tätorter finns en rad alternativ med olika priser och olika kvalitet på den tjänst man köper. De sex dominerande aktörerna

har anslutningsavgifter som varierar mellan 495 och omkring 1 500 kr. De mindre aktörerna på marknaden, som oftast är lokala, erbjuder också bredband till ungefär samma priser som de marknadsledande.

För de lösningar som baseras på mindre vanliga teknologier som satellit, radio eller fiber till enskilda villor är dock startkostnaden vanligtvis högre och kan ofta ligga mellan 5 000 och 15 000 kronor. För boende i glesbygd är det just radio- eller satellitlösningarna som är alternativet i de fall de inte kan ges tillgång till ADSL-tekniken. Förutom att dessa lösningar i de flesta fall är avsevärt dyrare har radiolösningen dessutom en sämre kvalitet eftersom den är väderkänslig och kan drabbas av signalstörningar.

Månadsavgifterna

I denna rapport diskuteras på flera ställen de löpande avgifterna i samband med bredbandsanslutningen. Prisbilden visar sig vara tämligen homogen och i jämförelse med andra jämförbara utgifter som TV-licens, telefon- och mobiltelefonabonnemang är den inte heller anmärkningsvärt hög. I allmänhet ligger avgiften på omkring 300 kr/mån.

Kostnader i genomsnitt

Även om också telefoni och TV-tittande är förknippade med vissa investeringskostnader, är dessa i dagsläget betydligt lägre än de kostnader som drabbar den som vill använda sig av bredbandstjänster. Det finns fortfarande en stor andel hushåll som inte har någon dator i hemmet och framförallt gäller detta låginkomsthushåll. För dessa blir kostnaderna för datorinköp och anslutningskostnad extra kännbara i den redan ansträngda hushållsekonomin. Datorkostnaden är dessutom en återkommande utgift då utvecklingen kräver att utrustningen måste uppgraderas med jämna mellanrum. Fördelas samtliga kostnader över tiden blir kostnaden i genomsnitt på flera hundra kronor

högre än de kostnader som gäller för enbart bredbandsabonnemanget. Med utgångspunkt att datorutrustningen byts ut vart fjärde år får konsumenten en genomsnittlig månadskostnad på mellan drygt 500 och knappt 800 kr. Köps dessutom datorn på kredit blir kostnaden ännu högre. (En fotnot se nedan)

2.4.3 Möjlighet till skattelättnad för anslutningen

I januari 2001 trädde lagen om skattereduktioner för utgifter för vissa anslutningar för tele- och datakommunikation (SFS 2000:1380) i kraft. Lagen innebär bl.a. att småhusägare kan få en skattereduktion för en dyr bredbandsanslutning. Konsumentverket har i flera remissvar ifrågasatt den höga beloppsgränsen för att kunna erhålla skattelättnaden. En investeringskostnad på lägst 8 000 kr innan skattelättnaden kan komma i fråga är enligt Konsumentverkets mening en alltför hög kostnad för att hushåll med låga inkomster skall stimuleras till att skaffa bredband.

Utfallet visar att regeringens prognoser om hushållens bidragsansökningar för bredbandsanslutningar ännu ligger långt ifrån utfallet. Förfrågningarna rörande skattereduktionen är många bland bostadsrättsföreningar och hushåll, men majoriteten uppfyller inte kraven gällande storlek på anslutningsavgiften. Skälet till att så få privatpersoner ansökt om skattereduktionen torde vara de höga egenavgifterna. De som bor på orter där ADSL-anslutning erbjuds, förefaller välja denna anslutningsform. För ADSL uppgår anslutningsavgifterna sällan till mer än 2 000–3 000 kr. Förmodligen behåller också många sina långsammare uppringda modemuppkopplingar. Dessa konsumenter riskerar därmed också att på sikt inte kunna tillgodogöra sig Internettjänsterna tillfredsställande."

I en fotnot anges: Kostnaderna har räknats fram utifrån två

exempel, ett billigare och ett dyrare. I det billigare exemplet är utgångspunkten en dator som kostar 10 000 kr i inköp och där bredbandsanslutningen inklusive modem kostar 1 500 kr. Motsvarande i det dyrare exemplet är 15 000 kr respektive 7 500 kr. Månadsavgiften för bredbandsabonnemanget är i båda exemplen 300 kr."

Sedan 2002 har priserna på datorer minskat med säg 20%, vilket med bruksid 4 år gör ca 500 kr lägre pris per år (40 kr per mån) i fallet med den billigare datorn och ca 750 kr per år (60 kr per mån) med den dyrare. Månadskostnaden blir då ca 460 kr i det billigare fallet och ca 740 kr i det dyrare fallet. Per år ca 5500 kr i det billigare fallet och ca 8850 kr i det dyrare.

Konsekvenser för hushållsbudgetarna.

För pensionärerna med de lägsta inkomsterna innebär kravet om dator att pensionerna behöver höjas med ca 5500 kr per år (460 kr per mån). Socialhjälpnormen behöver höjas med samma belopp. Om regeringen inte ändrar sin hemsida så att den blir användbar för dem som har dator nu, behöver beloppen ökas mera.

Kommentarer om bredband och modem.

Bredband är dyrt, för dyrt, om det ens går att få. Den som vill bringa ned kostnaderna får nöja sig med modem och betala uppkoppling per minut. Med minutbetalning kan man av kostnadsskäl inte läsa hemsidor online så som bredbandsägare kan, utan man får använda sig av tekniken att snabbt ladda hem det man vill läsa och sedan läsa hemma när man inte är uppkopplad. Därför är det viktigt att hemladdning kan ske enkelt och smärtfritt.

Hushållsbudgetar se:

<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr647.html>

Samhällsplanering. Några kommentarer. **Planering av fysiska och sociala miljöer.**

020417 från omr.71: (om fysiska och sociala miljöer)

"De finns i princip två slags samhällen: de fysiska samhällena, som gäller det fysiska - materiella, och de sociala samhällena som gäller människornas relationer. När det talas om samhällsplanering är det vanligen planeringen av de fysiska samhällena som avses. När det gäller det fysiska talar man om fysisk planering och fysisk miljö, och det är det som avhandlas i Plan-och Bygglagen, planeringen där utgår från markanvändningen: hur marken ska användas och vilka regler som ska gälla för det.

I fråga om de sociala samhällena, de sociala miljöerna, finns inte planeringsregler som på samma sätt anknyter till markanvändningen, men det finns många regler av olika slag. På den världsomspännade nivån finns bl a FN:s konvention om de mänskliga rättigheterna, i den finns många regler om vad man får och inte får göra i förhållandet människor emellan. På mindre omfattande nivåer finns bl a i EU många regler och bl a också regler om mänskliga rättigheter, som avviker något från FN:s.

På nationsnivå har de olika nationerna sina egna lagsystem, med regler för bl a demokrati, uppfostran och undervisning, brott och straff, regler för handel och avtal, arbetsmiljöer, jämlikhet, jämställdhet, välfärdsfördelning o s v.

I Sverige idag fungerar inte demokratin tillräckligt bra, skulden till det kan läggas på de politiska partierna, de kan inte fånga upp folkets uppfattningar och på lämpligt sätt forma de fysiska och sociala miljöerna och deras innehåll efter dem.

Om man ska kunna nå en bättre framtid måste man ha klart för sig

att det finns både fysiska och sociala samhällen och miljöer. I någon mån kan man förbättra de sociala miljöerna genom att förbättra de fysiska miljöerna, men förbättringar av de sociala miljöerna kräver mer än ändringar av de fysiska miljöerna.

Bra planeringar av de fysiska miljöerna är viktiga. I Sverige har kommunerna det s k planmonopolet som innebär rätt att föreskriva markanvändningen i fysiska planeringar, med hjälp av kartor och byggnadsregler o d. Svensk fysisk samhällsplanering av svenska samhällen hade en storhetstid under ett par årtionden efter andra världskriget.

Kommunerna planerade de fysiska miljöerna och hade bl a höga ambitioner om bostäderna, men kunde inte tillräckligt väl styra bostadsproduktionen. Efter kriget flyttade folk till arbetsplatser i städerna och staten prioriterade anläggningar för varuproduktion före bostadsbyggande, vilket ledde till bostadsbrist som bara blev större och större. Till slut, i mitten på 60-talet, måste staten börja med det sk miljonprogrammet där en miljon bostäder skulle byggas på tio år. I det läget fick byggnadsentreprenörerna större betydelse och den mer allomfattande samhällsplaneringen halkade efter.

Efter de tio årens bostadsbyggande gick, kan man säga, luften ur planeringssverige. Efter miljonprogrammets dagar har den fysiska samhällsplaneringen vartefter ändrat karaktär. Nu talar man om att samhällsplaneringen domineras av en förhandlingsplanering, som innebär, att kommunernas planerare minskar sina planeringsinsatser och överlåter delar av planeringen till byggföretag som köpt mark och i visst samråd med kommunerna planerar för de egna markområdena. Från samhällets sida kan det innebära vinster då byggföretagen delvis tar hand om risker och delvis utför planeringar som kommunerna annars skulle utföra och betala.

Men denna ordning rör kanske inte på planeringsproblem som gäller sådant som segregation, nedslitna förorter, kriminalitet och

utanförskap, ökande ekonomiska klyftor. Överlåtandet av delar av planeringen till privata aktörer innebär att planeringen sker mer på företagets villkor och att det demokratiska inflytande äventyras.

Hur det kommer att gå hänger på de politiska partiernas kunskaper, vilja och förmåga att rikta in samhällsplaneringen på lämpligt sätt. Man kan frukta, att partierna inte klarar att reda upp samhällsplaneringsproblemen. Någon rejäl bostadspolitik finns inte. Det är svårt upptäcka någon framgångsrik segregationspolitik. Sjukskrivningarna har ökat till oanade höjder. Välfärdsklyftorna tycks öka.”

Informationsförsörjning i planprocessen.

Från område 71: Några kommentarer till rapporten.

“Informationsförsörjning för ökat medborgarinflytande i planprocessen.”

“Man bör observera, att det man kan styra med planer som ingår i “fysisk planering” är bara den fysiska miljön. Man kan inte styra användningen av den fysiska miljön annat än i ringa grad genom att bestämma, att något ska vara för bostäder, för kontor, för begravningsändamål etc. Man kan inte styra mer detaljerat hur användningen ska gå till. Och om ingen vill bygga bostäder, kontor, begravningsplatser etc kan vanligen inte sådant framtvingas med planens hjälp.

Rapporten avhandlar medborgarinflytande, men det medborgarna ofta mest är intresserade av är användningen av miljöerna. Planerna kan ange gator och vägar, men de kan inte ange hur busstrafiken bör ordnas. I planer kan man i viss mån ange platser för olika slags verksamheter, men man kan inte styra verksamheterna. Skolor och sjukhus etc kan få platser i planerna, men hur verksamheterna i skolorna, sjukhusen etc bör bedrivas kan inte styras med planerna. Åldringsvård

kan antagligen få förekomma på många olika platser i planerna, i bostadsområden, sjukhusområden t ex, men hur vården bör gå till kan man inte styra. Medborgarna är intresserade av inflytande över användningen av de fysiska miljöerna. Det finns mycket man skulle

vilja ha inflytande över. Vad ska man göra för ungdomar, invandrare, knarkare, alkoholister, kriminella, arbetslösa, sjuka, fattiga, bostadslösa, hemlösa etc etc.

De fysiska miljöerna bör ses som hjälpmedel för verksamheterna i dem. För verksamheterna bör finnas planer, som sedan kan ge underlag för utformningen av de fysiska miljöerna. Men i kommunerna finns vanligen inte planer för verksamheterna ordnade så att medborgarna får tillräckligt inflytande. Lagar om inflytande över verksamheterna finns inte på sätt som svarar mot lagarna för de fysiska miljöerna.

Det medborgarinflytande som avhandlas i rapporten är alltså av begränsat värde. Men det inflytandet är begränsat. Vägar och järnvägar kan i vissa fall byggas utan att de ingår i de kommunala planerna. Och inflytandet över de delar av de fysiska miljöerna som ingår i kommunernas planer är mycket starkt begränsat av reglerna om vilka som är berörda av planerna.

Översiktsplanerna lär alla i en kommun ha rätt till inflytande över, men de är inte ofta uppe för behandling, och enskilda medborgares åsikter när det gäller dem väger nog inte särdeles tungt. Översiktsplaner är inte heller bindande och kan sägas flyta hela tiden.

Detaljplanerna kan ses som de viktigaste styrinstrumenten, men när det gäller dem är det i stort sett så, att som berörda med rätt av överklaga ses bara sådana som bor inom eller strax utanför detaljplaneområdena, och det är en mycket liten del av medborgarna. Om man bor några hundra meter utanför ett detaljplaneområde betraktas man som "icke berörd" trots att man faktiskt ofta kan röra sig i

området och i hög grad vara berörd av dess utformning. De "icke berörda" kan yttra sig över detaljplanen men kommunen behöver inte bry sig om de framförda åsikterna, och att överklaga i högre instans är inte möjligt.

Summan av det hela är att medborgarnas direkta inflytande i planprocessen enligt gällande regler är nära noll.

De politiska partierna och deras ledamöter i kommunfullmäktige, som beslutar om planerna, borde som alternativ kunna kanalisera de vanliga medborgarnas åsikter om kommunernas planeringar, men politikernas engagemang i det här avseendet tycks på det hela taget och mestadels lysa med sin frånvaro."

Sveriges Arkitekter

"Sveriges Arkitekter" heter en förening för arkitekter som är bara ett par år gammal. Den innehåller arkitekter, inredningsarkitekter, landskapsarkitekter och fysiska planerare. Föreningen har i oktober 2004 givit ut "Att utbilda arkitekter. Sveriges Arkitekters utbildningspolicy." Finns på: <http://w1.861.telia.com/~u86119281/omr71d.pdf> I skriften definieras de fyra nämnda arkitektkategorierna.

Skriften innehåller i början "En omvärldsbild" en beskrivning av dagens bygg- och planeringssituation.

Där finns också beskrivningar av arkitekternas uppgifter och verksamhetsområden. I skriften läggs tonvikten vid den fysiska miljön och byggd miljö. I arkitektens arbetsuppgifter ingår bl a att utreda behov och förutsättningar, men det utvecklas inte närmare. I förutsättningar och behov ingår de sociala miljöerna och behoven i dem, dvs ett mycket stort problemområde. I arkitektutbildningen ska ingå "Förståelse för samspelet mellan människor och byggnader och mellan byggnader och omgivning, samt förståelse för nödvändigheten

att relatera byggnader och rummen dem emellan till människans behov och skala. Förståelse för arkitekturtyrket och arkitektrollen i samhället, särskilt vid programarbete som innefattar sociala faktorer.

“Den yrkesmässiga förmågan omfattar bl a: “Förmåga att planera och organisera den byggda livsmiljön i ett samhälleligt sammanhang, isynnerhet med beaktande av sociala faktorer. “

“Utbildningen ska visa individens relation till det allmänna och

förmedla en etisk hållning som, med utgångspunkt från Sveriges Arkitekters etiska program, visar ansvar för tredje man, helheten och samhället. Det professionella förhållningssättet innebär också att självständigt kunna bedöma och värdera skillnader mellan olika lösningar i både teknisk praktisk och estetisk mening.”

Det omfattar bl a “Respekt för människors integritet och sociala relationer samt förståelse för nödvändigheten av att relatera den byggda livsmiljön och dess rumsförhållanden till människors behov, skala och proportioner.”

Planeringsarkitektutbildningen ska bl a gälla “Kunskap om samhällets sociala och politiska organisation.”

Sveriges Arkitekters utbildningspolicy hänvisar till sociala faktorer men förbigår att det i alltför hög grad saknas planeringar om de sociala miljöerna som kan ge underlag för de fysiska planeringarna.

Sociala verksamheter och sociala miljöer

Från område 79:

“Beteenden, sociala verksamheter och sociala miljöer

Kommentarer om planeringsprocesser gällande bl a sociala miljöer finns på 70. Här på 79 ges nu en orientering om olika sociala verksamheter o d.

Verksamheterna i avd 6 gäller ekonomiska / teknologiska verksamheter till praktisk, kroppslig nytta. T ex odlar man potatis i avd 63 för att få potatis till föda och inte för att man tycker det är roligt att odla potatis.

Verksamheterna 7-9 gäller vad man kan kalla kulturella verksamheter och det gemensamma för dem är att de påverkar psyken. Verksamheterna i avd 8 gäller språk och litterära verksamheter med tonvikt på skönlitteratur. I avd 9 gäller det vad man kan kalla saklitterära verksamheter. Gränsen mellan skönlitteratur och saklitteratur är inte alltid helt klar.

Avd 70 gäller verksamheter som gäller alla eller ett flertal av verksamheterna 71-79.

Verksamheterna i 71-78 gäller formgivning av fysiska föremål av olika storlekar och formgivning av bilder o d och ljud med hänsyn till praktiska krav men också, och det är det väsentliga, med hänsyn till påverkan på psyken. Det största föremålet är jordklotet och andra stora föremål är städer o d. Påverkan kan vara av typen ”det är vackert”, ”det är fult”, ”det uttrycker maktförhållanden, klassförhållanden eller andra förhållanden jag gillar / ogillar”.

Verksamheterna i avd 79 gäller människornas betenden ensamma och sinsemellan. Verksamheterna bildar tillsammans vad man kan kalla sociala miljöer.

Talspråket är en viktig del av de mänskliga relationerna. Språkliga verksamheter i avd 80 som gäller talspråk ingår i de sociala miljöerna.

Verksamheterna i 79 behandlas av många vetenskaper med olika

namn, bl a etnologi, etnografi, folklivsforskning, folkminnesforskning, folklöre, kulturhistoria, socialantropologi och sociologi, och de delar upp sina områden på olika sätt. Ämnena i 79 avser huvudsakligen aktuella förhållanden i utvecklade kulturer, men ämnena i 7911 är hämtade från de etnologiska / etnografiska vetenskaperna som mer gäller förhållanden i äldre eller mindre utvecklade kulturer. Ämnena i 7911 är emellertid i stor utsträckning användbara även för aktuella förhållanden i utvecklade länder.

Avd 7911 gäller vanliga beteenden under livet, seder och bruk i den enskildes liv o d. 791 för övrigt gäller offentliga evenemang, offentliga nöjesverksamheter o d. Här ingår bl a, på 7914, film, radio och TV o d som genom tal- och bildkommunikationen är delar av de sociala miljöerna. I 791 ingår dock ej teater o d, som finns på 792. 793 gäller nöjesverksamheter och lek o d i mer privat miljö och 794 gäller spel av olika slag. Sport och idrott o d är beteenden som gör att de hör hemma i 79 och finns på 796-799.

Sociala miljöer i området 795.

Område 795 är organiserad som område 72 om arkitektur, dvs formgivning av byggnader och anläggningar.

I avd 72 står 721 för arkitekturverksamheter i allmänhet och i avd 795 står 7951 för sociala relationer och verksamheter i allmänhet (komplement till 791), med bl a socialvård och hjälpverksamhet o d.

Avd 722-724 gäller byggnader och fysiska miljöer från olika tids-epoker, forntid, medeltid och nutid. 7952-7954 gäller sociala miljöer med anknytning till dessa fysiska miljöer. 7952 kan t ex gälla sociala miljöer kring pyramiderna, idag eller under forntiden.

Avd 725-728 gäller byggnader av olika slag och tillhörande fysiska miljöer. 7955-7958 gäller sociala miljöer i motsvarande fysiska miljöer

Exempel: 7254 gäller industribyggnader, fabriker, verkstäder, lantbruksbyggnader o d. 79554 gäller sociala miljöer i dessa fysiska miljöer. I 79554 ingår ej verksamheter som ingår i de ekonomiska verksamheterna. Ordergivning inom lantbruket som del av arbetsprocesserna ingår i 63 om lantbruk. Formgivning av industribyggnader ingår i 7254, tillverkning i industrier ingår i 66-68, sociala miljöer i industrier ingår i 79554.

På arbetsplatser av alla slag förekommer sociala relationer och beteenden människor emellan, som ej direkt hör till de ekonomiska verksamheterna, det är sociala miljöer, och det är intressant att få veta något om dessa sociala miljöer. Det finns vanligen inga institutioner som sysslar med sociala miljöer inom bara en ekonomisk verksamhet, t ex jordbruket eller någon speciell industri. Däremot kan det komma enstaka vetenskapliga rapporter om sociala miljöer i särskilda ekonomiska verksamheter.

Sociala miljöer skildras ofta i skönlitteraturen, men den sorteras vanligen inte efter innehållens sociala miljöer. Vilhelm Mobergs utvandrarserie skildrar sociala miljöer inom jordbruket och skulle kunna placeras på 79554, men i biblioteken placeras den serien på avdelningen för svensk skönlitteratur.

Ett annat exempel: Formgivning av restaurangbyggnader och restauranglokaler sker i 7257. Restaurangverksamheterna finns på 641-642 och de sociala miljöerna med anknytning till restauranger finns på 79557.

Inom 795 placeras verksamheter som har social karaktär och inte lämpligen kan ingå i de ekonomiska verksamheterna i 6. Utbildningsverksamheter är sådana verksamheter och finns på 7957. Där finns bl a högskolor och universitet på 79578. Skolor med stark tillhörighet till särskilda verksamheter kan placeras på den särskilda verksamheten. Sjukvårdshögskolor kan placeras på 61, jordbruksskolor på 63, tekniska högskolor på 62 etc. Universiteten kan inte placeras ut lika

enkelt, ska man placera ut universitetens utbildningar måste man dela upp efter olika institutioner och då kan man t ex placera naturvetenskapliga institutioner på avd 5. Men gemensamma verksamheter för högskolor och universitet placeras på 79578. Sociala miljöer i utbildningsanstalter placeras på 79579.

Forskningsverksamheter placeras tillsammans med högskolor och universitet och på 795787 och för de verksamheterna gäller samma placeringsproblem som för högskolorna. Medicinska forskningsrådet kan placeras på 61, men forskningsrådet för socialvetenskap o d sysslar med så många verksamhetsområden att det är svårt placera det på någon speciell verksamhet. (För att avlasta 7957 har 105 tagits i anspråk för en del forskningsverksamheter)

Polis och kriminalvård o d är verksamheter som har placerats på 79556. Sociala miljöer i boendet finns på 7958 och sociala miljöer i föreningar o d finns på 7959.

Här har inte behandlats alla problem med placering av sociala miljöer, men principerna har antytts.

Sociala miljöer är viktiga bl a med hänsyn till barnens utveckling till bättre samhällsmedborgare. Hur uppfostrar man barn, hur ska de hållas i frihet och själva utveckla sig, vad ska de lära sig, det är några frågor som berör de sociala verksamheterna och de sociala miljöerna. Hur kan man förhindra kriminalitet ? Kommentarer om brottslighet och moral finns på 17. “

De fysiska miljöerna är hjälpmedel för de viktigare sociala miljöerna, men det finns ingen sammanhållen planering av de sociala miljöerna som underlag för planeringen av de fysiska miljöerna. Vilka sociala miljöer vill vi ha?

Sociala miljöer i Kina.

DN 050119 sid Kultur 4:

“Högt pris i Kina för billiga varor i väst.

Tre kronor i timmen. Sexton timmar om dagen. Inga raster. Tillstånd krävs för toabesök. Västvärldens storföretag stortrivs i Kina.

En arbetare berättar om sin arbetsdag i en av de fabriker i Kina där en stor del av västvärldens kläder och skor tillverkas.

"Klockan 6.30 måste vi stiga upp varje morgon. Vi har tio minuter på oss att bli klara. Sedan får vi stå i kö till kafeterian för två brödskivor och två bullar. Klockan 7.00 måste vi börja arbeta. Vi lär oss tåla förmännens utskällningar som överröstar maskinerna hela dagen.

Vi kom hit för att tjäna pengar men i våra hjärtan gömmer vi tårarna. Varje morgon ser vi stjärnorna på himlen i mörkret när vi går till fabriken, när vi tillåts sluta lyser de i mörkret igen. Vi arbetar från klockan 7.00 till klockan 11 - på kvällen. Över hälften av oss känner stark hunger och svälter. Maten är dålig, ibland måste vi äta snabbt för att arbeta igen."

De 3.000 arbetarna i den här fabriken, som ligger i Dongguan City i södra Kina, tillverkar sportskor till Puma. Men berättelsen är inte unik på något sätt. Rader av rapporter om Kinas sweatshops visar på orimliga och förödmjukande arbetsförhållanden.

I fabriken är 70-80 procent kvinnor i åldern 16-25 år. De tvingas arbeta 13-16 timmar per dag 6-7 dagar i veckan, ibland upp till 29 dagar i sträck utan ledighet. Arbetsmiljön är ofta hälsofarlig.

Lönen ligger kring 3 kronor i timmen vilket ger en månadslön på 300-500 kronor. Men delar av den lagfästa övertidsersättningen luras de ofta på. De låga lönerna ligger ofta under lagstadgad minimilön. I

en sådan fabrik kan man se hur unga 16-åriga kvinnor vid ett snabbt rullande löpande band syr en och samma söm i en typ av sportsko från klockan sju på morgonen till elva på kvällen i en takt som är beundransvärd men människoovänlig.

Tillstånd krävs för toalettbesök, inga raster förekommer. I klistringen av träningskorna hanterar de farliga kemikalier utan skyddsutrustning. Ofta bor arbetarna i stora barackliknande hus inne på fabriksområdet, 15-20 personer i ett litet rum. På kvällen låses de in på fabriksområdet.

Sedan årsskiftet tillverkas en allt större del av våra kläder och skor i Kina, som utan överdrift kan kallas "världens fabrik". Kommerskollegium, som är regeringens myndighet för internationella handelsfrågor hyllar förändringen och kallar den för en "big bang". Kläder och skor väntas bli 5-20 procent billigare vilket ska stimulera oss konsumenter till en ökad köpvilja.

Det hävdas att "även länder som förlorar tekoproduktion kan vinna på liberaliseringen". Men hur ska de unga kvinnor som blir arbetslösa i fattiga länder där den enda industrin finns i denna sektor köpa kläder som tillverkas i Kina för en lön som de inte längre får?

Det som utlöst euforin är att ett gammalt skyddssystem, Multifiberavtalet, avvecklades den 1 januari i år. Med hjälp av maxkvoter har det reglerat hur mycket varje tillverkningsland har tillåtits exportera. Endast mindre begränsningar för smärre varutyper kan bli kvar mellan vissa länder.

Avsikten med kvotsystemet var att skydda arbetarna i industriländernas textil- och konfektionsindustrier från företagens utflyttning av produktionen till länder med låga löner. För svensk industri har kvoterna för länge sedan spelat ut sin roll. Det finns ingen konfektionstillverkning kvar i landet längre. Allt är utflyttat.

Kvotsystemet skulle skydda industriländernas arbetare, men fick en

från början inte förutsedd, men mycket positiv effekt för en rad utvecklingsländer. När storproducenterna Kina och Mexiko slog i kvottaket och inte fick exportera mer gav det utrymme för uppbyggnaden av en tekoindustri i till exempel Bangladesh, Kambodja, Laos, Nepal, Mongoliet, Sri Lanka, Honduras och Indonesien.

När kvoterna nu försvinner kan de här ländernas fabriker inte konkurrera med Kina och Indien, utan industrinedläggningar i stor skala och arbetslöshet blir följderna. I en färsk rapport från World Trade Organisation, WTO, förutskickas att många arbetare, kanske så många som 27 miljoner kommer att bli utan jobb i olika fattiga länder när fabriker tvingas stänga.

Trots mycket låga löner blir de ändå inte konkurrenskraftiga med den prisnivå som kinesiska fabriker kan erbjuda med hjälp av ett omänskligt sweatshopssystem och bristen på mänskliga rättigheter.

I en rapport, "Rags to riches to rags", från den engelska organisationen Christian Aid visas hur Bangladesh kommer att drabbas. Hur kvinnor som blir arbetslösa i stor omfattning kommer att tvingas in i sexhandel och trafficking eftersom det inte finns någon väg tillbaka för ogifta kvinnor till den landsbygd varifrån de en gång kom.

Förväntningarna är starka hos de stora transnationella företagen, Nike, Adidas-Salomon, Reebok och Puma liksom hos de svenskägda klädföretagen H & M, Lindex, JC, Kapp Ahl med flera. Friheten från kvoterna innebär att de tänker köpa alltmer av sin tillverkning i Kina och vara aktörer i det som kallas "the race to the bottom", kapplöpningen till Kinas sweatshops.

De stora världsledande varumärkesföretagen inom kläd- och skobranschen är numera ett slags gatekeepers. De har skaffat sig en formidabel makt via en position mellan konsumenterna och arbetarna i de fabriker där varorna tillverkas. De äger inga fabriker utan köper all tillverkning.

De bestämmer i praktiken vad de vill betala för den och sätter också priset i försäljningsledet. De utnyttjar sin maktposition i upphandlingen och köper oftast tillverkning av ett plagg i taget eller sko för sko för att ständigt kunna byta till en annan ännu billigare fabrik i samma eller något annat land. De tar inget direkt ansvar för hur fabriken behandlar sin personal.

De flesta låglöneföretagen, oftast sweatshops, finns i särskilda exportfrizoner där särskilt förmånliga produktionsvillkor gäller. Tullfri import av insatsvaror, generös beskattning, billig hyra av mark och fabriksbyggnader, ingen arbetsrättslagstiftning, lagstadgat förbud mot facklig organisering, med mera stimulerar investeringar utifrån. I zonerna finns i dag 43 miljoner arbetare. Av dessa finns 30 miljoner i Kinas drygt 2.000 zoner.

Kina är utan konkurrens i tävlingen mot botten vilket dock inte beror på en överlägsenhet i produktkvalitet eller leveranssnabbhet. Avgörande är att det ingen annanstans i världen finns ett så effektivt system att pressa ner lönerna och förödmjuka arbetarna som i de kinesiska fabriken. I en rad rapporter redovisas hur rättslösa arbetare utnyttjas.

De unga kvinnorna är migranter i sitt eget hemland och lyder under passlagar liknande dem som fanns under apartheidtiden i Sydafrika. De är slavarbetare nästan helt utan samhällsliga rättigheter eller socialt skyddsnät i sin nya provins i södra Kinas fabriksområden.

Enligt den kinesiska hukou-ordningen, ett här i väst nästan okänt registrerings- och kontrollsystem, blir de andra klassens medborgare .

Hukou innebär att kvinnorna som söker arbete i fabriken måste köpa ett särskilt regionsgränspass och en rad tillstånd för att få lämna sin fattiga hemprovins i norr samt arbets- och uppehållstillstånd i den nya provinsen. För att få ett arbete måste de dessutom deponera en

månadslön. De logeras sedan i fabriksbaracker där de får dela ett litet rum med 15-20 andra.

Vanligtvis betalar arbetsgivaren inte ut hela lönen varje månad utan lovar att det ska ske inför det kinesiska nyåret. Det är dock vanligt att det aldrig sker. Arbetsgivaren stjälar helt enkelt lönen. Något som är ett väl känt problem i Kina. När kvinnorna närmar sig 30 år får de sparken för att de är för gamla och skickas till hemprovinsen igen. Samma sak sker om de drabbas av en arbetsskada.

Hukou och en samhällsmiljö där arbetsgivarna i samråd med provinsregeringen och med hjälp av mutor bryter mot lagar, uppförandekoder och konventioner om mänskliga rättigheter leder till att tävlingen mot botten är utan konkurrens. Kina vinner den föga ärorika tävlingen.

Arbetet sker under tvång, både fysiska och psykiska hot används. Den som till exempel vägrar olagligt övertidsarbete får omedelbart sparken. Arbetsgivaren kontrollerar arbetarnas liv, de låses in om nätterna och ofta även under arbetstid. När revisorer och kontrollanter kommer på besök för att se hur företagen följer lagar och uppförandekoder har det städats. Falska lönekort tas fram för att kunna visas upp. Arbetarna får extra betalt för att ljuga. Gör de inte det får de sparken.

Behandlingen av arbetarna uppfyller väl kriterierna i organisationen Anti-Slavery Internationals definition av slaveri. Uppemot hälften av de kläder som vi konsumenter kommer att köpa hos H & M, Intersport, Lindex och de andra försäljningskedjorna kommer att vara tillverkade i Kinas sweatshops.

Det är väl belagt hur Kina åsidosätter ILO:s konventioner, FN:s mänskliga rättigheter och OECD:s uppföranderegler för företag. De arbetare som försöker ändra på förhållandena kastas i fängelse. Arbetarna är i praktiken rättslösa fångar i ett omänskligt fabriks-

system. Hittills har västvärlden visat en enastående flathet och närmast stillatigande åsett dessa brott mot många miljoner människor som bara vill arbeta och försörja sig.

Sverige kan utifrån en position där vi inte kan misstänkas agera protektionistiskt ta en rad initiativ inom WTO, ILO och FN för förbättringar och införandet av mänskliga rättigheter för arbetarna. EU har kraft att agera mot Kina. Sverige borde ta initiativ för en samlad EU-aktion mot Kina för att sätta stopp på den ovärdiga tävlingen mot botten.

Sverker Lindström, författare”

Sverker Lindström har skrivit boken "Gränslösa kläder".

Vilka sociala miljöer vill vi ha?

Sverige har ändrats under de 30-40 år som arbetet om samhällsplaneringens problem pågått. Åren kring 1970 fick Sverige en ny regeringsform, då bl a kungens makt minskades och kungen bara fick representativa uppgifter. Riksdagen blev enkammarriksdag. En period blev den också lotteririksdag då beslut ibland skedde med lottning. Eftersom antalet ledamöter då var ett jämnt tal, något som senare ändrades till ett udda tal.

Tage Erlander avgick som statsminister 1969 och följdes av Olof Palme. Tage Erlander utopade 70-talet som arbetsmiljöns årtionde, med syftet att miljöerna skulle bli bättre. De fysiska arbetsmiljöerna har kanske blivit bättre, men i de sociala arbetsmiljöerna finns fortfarande stora brister.

I början på 70-talet var departementen tillgängliga för alla utan krångel. Man kunde gå in i korridorerna och knacka på ministerns dörr. Men kriminaliteten tilltog och snart låstes departementens entrédörrar och förseddes med beväpnade vakter. Hemma i bostaden måste man låsa ordentligt. Allt måste låsas. Kanske var orsaken det tilltagande narkotikamissbruket. Hur som helst har narkotikabruket, brott och våldsdåd ökat sedan dess.

I förhandlingarna om Sveriges inträde i EU lurades vi att tro att vi skulle få behålla vår alkoholpolitik, vilket vi inte får. Enligt EU är alkoholrestriktioner, som hindrar att vi super ihjäl oss, ett hinder för de fria marknadskrafterna.

Före TV-åldern fanns en biokultur. Från 70-talet är TV-n väl etablerad och den som betalar kan nu ta in tjugovis med kanaler. TV-programmen bidrar sannolikt i hög grad till livsstilsutvecklingen. Brott och våld förekommer ofta i programmen. Programmen visar ofta livsstilar med överdriven konsumtion som bara välbeställda kan ha råd med, och livsstilar med flams och prål som inte stödjer en god

samhällsutveckling.

De sociala miljöerna gäller de sociala beteendena, dvs hur människor beter sig mot varandra. Uppfattningar om hur man bör bete sig förändras med tiden. Vill man förstå detta väl bör man gå tillbaka i tiden och se på förhållandena och förändringarna under historiens gång. Hur betedde man sig under forntiden, medeltiden, 1500-talet, 1600-talet, 1700-talet, 1800-talet, 1900-talet ? Det är en historia om kamp mellan övermakt/överklass och undersåtar/ underklass. Den kampen är inte avslutad, den pågår.

Demokratin med lika rösträtt för alla är i Sverige ungefär bara 80 år gammal. I stora delar av världen är den ännu yngre, men det kan ses som klart, att det är demokrati som eftersträvas i världen. Demokrati bygger på jämlikhet. Ska demokratin fungera väl måste alla ha kunskaper om förändringsproblemen och förändringarnas konsekvenser för individernas levnadsvillkor. Det finns stora brister i de kunskaperna och brister i moralen, dvs brister i tillämpningen av kunskaperna.

Individer och samhällen planerar framtiden.

Planeringar går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheterna i varje planeringsfall :

Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.

Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.

Hur kan det bli ? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?

Hur bör det bli ? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter.

Man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna, sedda i jämlikhetsperspektiv, på individernas levnadsvillkor, som ges av

psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

Riksdagens och regeringens styrningar av Sverige har konsekvenser för de sociala miljöerna i allt som de beslutar om även om syftet inte primärt är förändring av de sociala miljöerna. I statsbudgetens siffror finns ej klart uttalade konsekvenser för de sociala miljöerna.

Regeringens utgiftsområden i statsbudgeten:

- 1 Rikets styrelse
- 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning
- 3 Skatteförvaltning och uppbörd
- 4 Rättsväsendet
- 5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan
- 6 Totalförsvaret
- 7 Internationellt bistånd
- 8 Invandrare och flyktingar
- 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg
- 10 Ekonomisk trygghet vid sjukdom och handikapp
- 11 Ekonomisk trygghet vid ålderdom
- 12 Ekonomisk trygghet för familjer och barn
- 13 Ekonomisk trygghet vid arbetslöshet
- 14 Arbetsmarknad och arbetsliv
- 15 Studiestöd
- 16 Utbildning och universitetsforskning
- 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid
- 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande
- 19 Regional utjämning och utveckling
- 20 Allmän miljö- och naturvård
- 21 Energi
- 22 Kommunikationer

23 Jord- och skogsbruk, fiske med anslutande näringar

24 Näringsliv

25 Allmänna bidrag till kommuner

26 Statsskuldräntor m.m.

27 Avgiften till Europeiska gemenskapen

Regeringens politikområden:

Effektiv statsförvaltning

Finansiella system och tillsyn

Skatt, tull och exekution

Rättsväsendet

Utrikes- och säkerhetspolitik

Försvarspolitik

Skydd mot olyckor

Internationell utvecklingssamarbete

Samarbete Central- och Östeuropa

Integrationspolitik

Storstadspolitik

Migrationspolitik

Hälso- o sjukvårdspolitik

Folkhälsa

Barnpolitik

Handikappolitik

Äldrepolitik

Socialtjänstpolitik

Ersättning vid arbetsförmåga

Ekonomisk äldrepolitik

Ekonomisk familjepolitik

Arbetsmarknadspolitik

Arbetslivspolitik

Jämställdhetspolitik

Utbildningspolitik

Forskningspolitik

Mediepolitik

Kulturpolitik

Ungdomspolitik

Folkrörelsepolitik

Bostadspolitik

Regional samhällsorganisation

Regionalpolitik

Miljöpolitik

Energipolitik

Transportpolitik

IT, tele och post

Näringspolitik

Utrikeshandel, export och investeringsfrämjande

Konsumentpolitik

Skogspolitik

Djurpolitik

Livsmedelspolitik

Landsbygdspolitik

Samepolitik

Demokrati

Minoritetspolitik ”

De politiska partierna

De politiska partierna avgör hur Sverige styrs och bl a vilka sociala miljöer det blir av det. Partiernas Internetadresser:

Moderaterna <http://www.moderat.se>

Kristdemokraterna <http://www.kristdemokrat.se>

Folkpartiet <http://www.folkpartiet.se>

Centerpartiet <http://www.centerpartiet.se>

Miljöpartiet de Gröna <http://www.mp.se>

Socialdemokraterna <http://www.sap.se>

Vänsterpartiet <http://www.vansterpartiet.se>

I en pdf-fil 020210 lämnade jag innehållsförteckningar till parti-programmen som de var 020210, med några kommentarer och Internetadresser till programmen. Pdf-filen finns på:
<http://w1.861.telia.com/~u86107412/omr36-39c.pdf>

Hur ska man kunna förbättra världen?

Sverige är en demokrati som bygger på politiska partier. Det är denna demokrati man har till sitt förfogande när man vill förändra världen. Det är många som vill förändra. En del vill förändra åt höger, andra åt vänster. Partierna försöker övertala folk att rösta på dem och kommer med "valfläsk" av olika slag. I striden mellan partierna är det inte klara sanningar som gäller utan ofta halvsanningar, allehanda reklamtrick och vädjanden till fördomar och människors dumhet.. Vill man förbättra världen måste man förmå partierna att ge korrekta beskrivningar.

Partierna lämnar förslag till åtgärder som sägs förbättra och förslagen kan förbättra i något avseende men vanligtvis har förslagen följder som försämrar i något annat avseende, men det underlåter man ofta att nämna. Man använder värdeladdade ord som frihet och rättvisa, men nämner inte hur eller vem som får frihet och rättvisa. Och partierna anser sig tydligen tvungna att använda oklarheter för att få eller behålla beslutsmakten.

Exempel på hur det går till i val kan hämtas från presidentvalet i USA hösten 2004, valet av kommissionärer i EU hösten 2004 och den svenska folkomröstningen om EMU tidigare. Det är alltid samma sak: sanningar blandade med halvsanningar, lögnar och fördomar.

Partiernas åsikter kommer till genom strider mellan partimedlemmarna, vars antal i Sverige tycks bli mindre och mindre. Några i varje parti tar makten och en del kan tänkas göra det för att göra en egen god ekonomisk karriär. I EMU-omröstningen visade det sig att väljarna hade helt andra åsikter än riksdagsledamöterna.

Vänsterpartiledaren är kommunist trots att kommunistbeteckningen tagis bort ur partinamnet. Den finns många oklarheter i den svenska demokratin.

Fr o m 1 november 2004 har Sverige en ny demokratiminister, känd från TV. Det vore bra om ministern kunde klargöra hur man ska kunna få den svenska demokratin att fungera bättre. Det har gjorts stora demokratiutredningar som borde kunna ge underlag för en presentation av sveriges demokratiproblem. Den svenska demokratin är ingen idyll med bara klarhet och god logik.

Den nye finansministern fr o m 1 november 2004 har i en artikel i DN beskrivit sina uppfattningar :

"Som nyttillträdd finansminister vill jag inrikta mitt arbete på att göra Sverige ännu mer konkurrenskraftigt för framtiden. Det handlar om att öka arbetsutbudet, att ställa om Sverige till ett grönt folkhem och att ge våra barn bästa möjliga utbildning. Så länge vi inte sopar några problem under mattan utan lägger alla fakta på bordet är jag övertygad om att vi kommer att lyckas, skriver Pär Nuder." Och:

"Hur kommer det sig att Sverige har så förändringsbenägna medborgare och så konstruktiva fackföreningar? Jag är övertygad om att vår svenska välfärdsmodell, med trygghet och rättvisa åt alla, är en viktig förklaring. Välfärden skapar bryggor att gå på från det gamla till det nya. Bryggorna, som vi i dagligt tal kallar a-kassa, arbetsmarknadsutbildning, komvux, högskola och påbyggnadskurser, hjälper inte bara den som blir av med ett jobb att hitta ett nytt. De hjälper hela Sverige att successivt ställa om från gamla strukturer till nya och växande branscher. I tider av ökad global konkurrens och ständiga förändringar vet vi egentligen bara en sak om framtiden: Den kommer att se annorlunda ut.

Mot den här bakgrunden behöver Sverige mer av rättvisa och trygghet - inte mindre. Trygga människor vågar ställa om, möta förändringar och utvecklas. Ett Sverige i trygghet och rättvisa är ett dynamiskt, kreativt och förändringsbenäget samhälle.....

Som nyttillträdd finansminister vill jag inrikta mitt arbete på att göra

Sverige ännu mer konkurrenskraftigt för framtiden. Därför kommer jag att fokusera på följande:

1. Full sysselsättning.
2. Sunda offentliga finanser.
3. Fler företag och fler företagare.
4. Sverige ska konkurrera med kunskap. Sverige ska inte konkurrera med låga löner eller dåliga anställningsvillkor. Sverige ska konkurrera med kunskap, kompetens och kreativitet.
5. Investera i framtiden. Utöver alla problem som vi har att brottas med här och nu, måste vi även ta oss an de stora framtidsfrågorna. Den ekonomiska politiken får aldrig sjangsera till en kortsiktig kvartalspolitik....

Avslutningsvis: Det finns de som hävdar att ett välfärdssamhälle som Sverige inte kommer att klara av att möta konkurrensen i en global ekonomi. Jag håller inte med. Jag menar att vår välfärdsmodell inte är ett hinder för framtida tillväxt, utan tvärtom en konkurrensfördel....

Det finns ingen motsättning mellan tillväxt och rättvisa eller mellan utveckling och trygghet. Välfärd skapar utveckling, och utveckling är en förutsättning för välfärd. ”

Finansministerns deklARATIONER innebär löften.

Finansministern lovar, att välfärd, trygghet och rättvisa inte ska ses som hinder för tillväxt och utveckling. Tvärtom lovar han att välfärd trygghet och rättvisa ska ses som något som skapar tillväxt och utveckling. Kraven om välfärd, trygghet och rättvisa ska gälla för alla. Finansministerns löften är något att lägga på minnet.

Finansministern.

DN 041101:

"Jag tänker inte sopa problem under mattan"

“Nye finansministern Pär Nuder presenterar fempunktsprogram för ökad svensk konkurrenskraft.”

“Som nytilträd finansminister vill jag inrikta mitt arbete på att göra Sverige ännu mer konkurrenskraftigt för framtiden. Det handlar om att öka arbetsutbudet, att ställa om Sverige till ett grönt folkhem och att ge våra barn bästa möjliga utbildning. Så länge vi inte sopar några problem under mattan utan lägger alla fakta på bordet är jag övertygad om att vi kommer att lyckas, skriver Pär Nuder.”

“För något år sedan besökte jag Hofors, en liten ort, starkt beroende av ett enda stålverk. Fabriken hade varslat ett stort antal anställda, och den lokala fackklubben satt i förhandlingar med företagsledningen.

Jag frågade fackklubbens ordförande hur de kunde ställa upp på att i praktiken förhandla bort sina egna arbetskamrater. Förhandlingen gick ut på att peka ut dem som skulle förlora jobbet.

Svaret jag fick var: ‘Alternativet är värre.’ Alternativet var att företaget skulle tappa i konkurrenskraft, gå miste om nya anbud och då skulle alla anställda på sikt kunna mista jobbet. Hofors riskerade att dö sotsdöden.

På många andra håll i världen skulle den lokala fackföreningen ha agerat annorlunda. Den skulle säkert ha kämpat med näbbar och klor för att behålla varje enskild anställd - oavsett vad det skulle innebära

för företagets möjlighet att överleva i en värld av ständigt tilltagande konkurrens. Hur kommer det sig att Sverige har så förändringsbenägna medborgare och så konstruktiva fackföreningar?

Jag är övertygad om att vår svenska välfärdsmodell, med trygghet och rättvisa åt alla, är en viktig förklaring. Välfärden skapar bryggor att gå på från det gamla till det nya. Bryggorna, som vi i dagligt tal kallar a-kassa, arbetsmarknadsutbildning, komvux, högskola och påbyggnadskurser, hjälper inte bara den som blir av med ett jobb att hitta ett nytt. De hjälper hela Sverige att successivt ställa om från gamla strukturer till nya och växande branscher.

I tider av ökad global konkurrens och ständiga förändringar vet vi egentligen bara en sak om framtiden: Den kommer att se annorlunda ut. Om femtio eller hundra år kommer inte Sverige att exportera samma produkter som vi gör i dag. Det kan vi vara tämligen säkra på. Rygggraden i form av våra rika naturtillgångar kommer säkert att finnas där. Men vidareförädlingen har med all sannolikhet kommit mycket längre.

Mot den här bakgrunden behöver Sverige mer av rättvisa och trygghet - inte mindre. Trygga människor vågar ställa om, möta förändringar och utvecklas. Ett Sverige i trygghet och rättvisa är ett dynamiskt, kreativt och förändringsbenäget samhälle.

Den svenska ekonomin är i dag en av de mest konkurrenskraftiga i världen. World Economic Forum rankar Sverige på tredje plats när de bedömer vilka länder som har bäst förutsättningar för framtida tillväxt.

Sverige har ordning och reda i den offentliga ekonomin, låg inflation och låga räntor och en sjudande export. Tillväxten i år kommer att bli 3,5 procent. Man får gå tillbaka till 1960-talet för att finna ett läge då Sverige mött en högkonjunktur i en liknande styrkeposition.

Som nyttillträdd finansminister vill jag inrikta mitt arbete på att göra Sverige ännu mer konkurrenskraftigt för framtiden. Därför kommer jag att fokusera på följande:

1. Full sysselsättning. I dag är en kvarts miljon människor öppet arbetslösa. En del är välutbildade från världens alla högskolor och universitet, andra har mångårig erfarenhet från olika delar av näringslivet eller den offentliga sektorn. Trots detta möter de stängda dörrar när de söker arbete.

Min främsta uppgift som ny finansminister är att bekämpa arbetslösheten och öka sysselsättningen. Delmålet är att pressa tillbaka den öppna arbetslösheten till 4 procent. Målet är full sysselsättning. Arbetslösheten är inte bara till skada för den som drabbas; den är också skadlig för hela samhällsutvecklingen. Den riskerar att minska det framtida arbetskraftsutbudet.

Vi måste bli betydligt bättre på att utnyttja den stora tillgång som Sverige har i alla svenskar med utländsk bakgrund. I en tid av ökad internationalisering är kunskaper i språk och kunskap om andra kulturer viktiga konkurrensfördelar. Sverige är ett av de länder i Europa som har flest invånare med utländsk bakgrund. Det borde vi utnyttja mer. Integration är inte bara rättvist utan också lönsamt.

2. Sunda offentliga finanser. Jag kommer aldrig att glömma början av 1990-talet, då utgifterna och statsskulden skenade i väg och räntorna sköt i höjden. Budgetaneringen var plågsam, men den skapade förutsättningar för rekordlåga räntor och ökad sysselsättning.

Nu ser vi också de långsiktiga konsekvenserna av omläggningen av den ekonomiska politiken, den självständiga Riksbanken och den nya lönebildningen. För första gången på flera decennier har Sverige lyckats gå igenom en internationell lågkonjunktur utan vare sig omfattande besparingar eller skenande underskott i de offentliga finanserna eller försämrad bytesbalans.

Sunda offentliga finanser är ett avgörande mål för den socialdemokratiska ekonomiska politiken. Den traditionen tar jag med mig som ny finansminister. Detta står inte i konflikt med full syssel-

sättning. Tvärtom. Ordning och reda i den offentliga ekonomin är en grundläggande förutsättning för låg arbetslöshet. Utgiftstaken ska klaras. Saldomålet ligger fast.

3. Fler företag och fler företagare. Sverige behöver fler och växande företag. Ett livskraftigt näringsliv är en förutsättning för att minska arbetslösheten och öka sysselsättningen.

Men varken nya företag eller nya jobb kan kommenderas fram. Bakom varje arbetstillfälle i statistiken döljer sig männi-skor som driver företag och organisationer, och som vågar ta risker, starta nya projekt och utveckla gamla - och vågar anställa.

Villkoren för företag och företagare är därför avgörande för den framtida tillväxten. Den ekonomiska politiken ska se till att skapa gynnsamma förutsättningar med stabila spelregler.

Just nu firar svensk exportindustri stora framgångar. Kombinationen av en hög produktivitet utveckling, en ansvarsfull lönebildning och ständigt förändringsbenägna företag är några förklaringar till att Sverige bättre än andra kan rida på den internationella konjunkturen.

Men det betyder inte att vi kan slå oss till ro och förlita oss på gårdagens segrar. Sverige måste satsa mer på exportfrämjande insatser. Både i vårt närområde kring Östersjön och mot strategiskt viktiga marknader som Kina, Indien och Brasilien. Svenska företag ska inte gå miste om viktiga exportmöjligheter.

4. Sverige ska konkurrera med kunskap. Sverige ska inte konkurrera med låga löner eller dåliga anställningsvillkor. Sverige ska konkurrera med kunskap, kompetens och kreativitet.

Sverige står i dag betydligt bättre rustat än för bara tio år sedan.

Mitt under den brinnande lågkonjunkturen under 1990-talet kompletterade eller slutförde drygt en miljon människor sin utbildning genom kunskapslyftet. Samtidigt byggdes högskolorna och universitetet ut med 100 000 nya platser. Däremot gjordes besparingar i grundskolan.

Fortfarande lämnar alltför många barn skolan utan godkända betyg i kärnämnen, och fortfarande har många ungdomar för dåliga kunskaper i matematik och svenska. Nu vänder vi den trenden när 15 000 fler lärare och andra specialister anställs i skolan.

Samtidigt fortsätter kraven på kunskap och kompetens att öka, både inom den privata och offentliga sektorn. Och vi vet att tillväxten på lång sikt drivs av ny kunskap. Ytterligare insatser kommer att behövas.

5. Investera i framtiden. Utöver alla problem som vi har att brottas med här och nu, måste vi även ta oss an de stora framtidsfrågorna. Den ekonomiska politiken får aldrig sjangsera till en kortsiktig kvartalspolitik.

Det handlar om att finna strategier för att stärka Sveriges framtida konkurrenskraft i en tid av ständigt ökad global konkurrens. Det handlar om att öka arbetsutbudet när det blir allt färre i arbetsför ålder som ska försörja allt fler äldre. Det handlar om att ställa om Sverige till ett grönt folkhem. Dessutom handlar det om att investera i det bästa vi har: våra barn och deras möjligheter att växa och utvecklas och möta framtiden.

Det kommer att krävas åtgärder på en rad områden. Men så länge vi inte sopar några problem under mattan utan vågar lägga alla fakta på bordet är jag övertygad om att vi kommer att lyckas.

Avslutningsvis: Det finns de som hävdar att ett välfärdssamhälle som Sverige inte kommer att klara av att möta konkurrensen i en global ekonomi. Jag håller inte med. Jag menar att vår välfärdsmodell inte är ett hinder för framtida tillväxt, utan tvärtom en konkurrensfördel.

Eller som Financial Times uttryckte det på sin ledarsida häromveckan:

‘Om någonting [---] så tenderar ekonomier med starka välfärdsstater att vara duktiga på att möta globaliseringen och ha lite regleringar, därför att de lyckas kombinera flexibla arbetsmarknader med ekonomisk trygghet i stället för att försöka skydda löntagare genom att kasta grus i företagsmaskinerierna. Skatterna kan vara oroväckande höga i sådana länder, men så länge människor får någonting för det som de betalar, så länge skatterna utformas omsorgsfullt så att de uppmuntrar arbete och sparande - och inte tvärtom - och så länge systemet säkras mot bördan av allt fler äldre i befolkningen, så borde de inte vara alltför betungande.’

Financial Times är ingen socialdemokratisk idétidskrift. Därför är det noterbart att den nu för fram de argument som vi socialdemokrater har använt i decennier. Det finns ingen motsättning mellan tillväxt och rättvisa eller mellan utveckling och trygghet. Välfärd skapar utveckling, och utveckling är en förutsättning för välfärd.

Pär Nuder “

Företagsflytt.

DN 050121 sid Ekonomi 6:

“ Låga löner lockar företag till Polen

Ytterligare 120 industrijobb försvinner när golvföretaget Tarkett flyttar delar av tillverkningen till Polen. Beskedet igår var det senaste i raden om fabriksflyttar till det nya EU-landet.

Av jobben försvinner 60 i nordskånska Broby och lika många i grannorten Hanaskog. Nedskärningarna ska vara klara 2006 och företaget hoppas att hälften av tjänsterna ska kunna dras in genom naturlig avgång.

Enligt Tarketts vd Mats Friberg handlar det om att det är för dyrt att tillverka golv i Sverige.

- Konkurrensen från Östeuropa och Asien har blivit stenhård de senaste åren, säger han.

Fabriken i Broby läggs ned helt och delar av tillverkningen ska nu flyttas till Tarketts fabrik i Polen, där ett trettiotal nya jobb skapas.

- Lönerna i Polen är en sjundedel av de svenska, säger Mats Friberg. Och vi har goda erfarenheter av att bedriva verksamhet där sedan många år.

Det är Tarkett uppenbarligen inte ensamt om.

Sedan Polen i fjol blev EU-medlem har allt fler svenska företag valt att flytta sina fabriker dit. Så sent som i måndags sände Duni chockvågor genom Dalsland när det beslutade sig för att flytta servetttillverkningen i Bengtsfors till just Polen.

Och på den svenska ambassaden i Warszawa märker man av det snabbväxande intresset.

- Vi har framför allt sett en förändring det senaste året, sedan företagen märkt hur smidigt övergången till EU gått, säger handläggaren Hans Andersson.

Efter en svacka under lågkonjunkturen för några år sedan är de svenska företagens aktivitet i Polen åter febril. Det som lockar mest är självklart lönerna. Men Polen har andra fördelar också: arbetskraften är relativt välutbildad och läget mellan Sverige och kontinenten i det närmaste optimalt.

- Det är lite av en andra våg vi ser nu, säger Hans Andersson. Och det är mycket på gång framöver, enbart Ikea aviserade nyligen att de skulle investera 465 miljoner dollar här.

Totalt har svenskarna investerat 21 miljarder kronor i Polen de senaste fem åren, enligt Kommerskollegium.

Det gör Sverige till sjunde största investerare i Polen. Men allt handlar inte om att flytta ut fabriker. Den inhemska marknaden växer snabbt i Polen och svenska detaljhandelsföretag som H&M satsar stort på att vara med. Exakt hur många utflyttade industrijobb investeringarna motsvarar är det därför ingen som vet.

På LO oroar man sig inte märkbart för utflytningstrenden. I ett längre perspektiv tjänar Sverige på att enklare industrijobb lämnar plats för bättre, mer högproduktiva arbeten, menar man.

- Men det är viktigt att de små och medelstora svenska företagen verkligen är med och tar vara på de möjligheter som finns på snabbväxande marknader som Polen, säger Jan Edling, utredare på LO.

Inte heller Mats Friberg på Tarkett gör tummen ner helt och hållet för Sverige.

De cirka fem hundra jobb som fortfarande blir kvar efter nedskärningarna är inte hotade inom den närmaste framtiden, menar han.

- Norden är en stark marknad och vi har investerat mycket i fabriker i Sverige, säger han.

- Så även om vi kommer att fortsätta rationaliseringarna räknar vi inte med någon ytterligare utflytning de närmaste tre fyra åren.

Staffan Lindberg, staffan.lindberg@dn.se

Sjukskrivningar.

DN 041030 sid 4:

**“En liten maning till besinning
P C Jersild om sjukskrivningar”**

“Svenskar i arbetsför ålder som inte arbetar brukar anges till så många som uppåt 1,4 miljoner. Det är så man baxnar! Här ligger över en miljon svenskar hemma på soffan, eller jobbar svart eller snickrar i smyg på fritidshuset, medan vi andra sliter i vårt anletes svett för att få ihop till skatten.

Sjuk- och hälsovården i Sverige kostar ungefär 100 miljarder per år. Kostnaden för sjukskrivna och förtidspensionerade kostar också omkring 100 miljarder. Avsevärda belopp läggs ner på medicinsk forskning om sjukdomar och sjukvård. Till denna sektor finns knutna 1 000 professurer. Medan det för forskning om sjukfrånvaron i dagsläget inte finns en enda svensk professur. Är skälet att vi redan vet tillräckligt om varför människor är frånvarande på grund av sjukdom, eller påstådd sjukdom? Inte alls. För att citera ledaren i det dagsfärskta numret av Scandinavian Journal of Public Health (5/2004): de vetenskapligt belagda kunskaperna om sjukfrånvaron är "very limited", mycket begränsade.

I sin rapport "Sjukskrivning - orsaker, konsekvenser och praxis" (167:2003) redovisar Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU), att man vid en litteraturgenomgång inte funnit någon undersökning som uppfyller de högsta kraven på vetenskaplig kvalitet. Bevis på en lägre, hygglig, nivå finns för att anställda med inflytande över sin arbetssituation mer sällan är sjukskrivna; att sjukförsäkringens utformning har betydelse; att det finns ett samband mellan lägre samhällsklass och högre sjukfrekvens samt att dålig arbetstill-

fredsställelse ökar risken för sjukskrivning för nack- och ryggbesvär. Det är i stort sett allt.

Vid sidan av de undersökningar SBU utvärderat finns vad man på vetenskaplig jargong kallar anekdotisk kunskap: någon har jobbat på vårdcentral och träffat på flera långtidssjukskrivna som jobbar svart. Eller försäkringskassan har sökt ett antal sjukskrivna i hemmet och inte funnit dem där. Med flera liknande olycksbådande exempel. Men ingen vet om dessa fynd är generellt giltiga. Anekdotisk kunskap kan fungera som larmsignal - men kan aldrig ersätta systematiska studier. Trots detta uttalar sig politiker, debattörer och ledarskribenter inte bara med emfas utan inte sällan också förtrytsamt över att så många svenskar inte är i jobb.

Varför är det så svårt att ta fram hårda fakta om sjukfrånvaron? Därför att det är ett problem med ett flertal in- och utgångar. Vad menas till exempel med "arbetsför". I princip antas vi alla vara arbetsföra från sena tonår och upp till 65 eller numera 67 år. Men varför är man arbetsför upp till 65/67 års ålder - varpå denna förmåga plötsligt upphör? Kan det möjligen vara så att denna gräns är godtycklig? Att alla antas kunna jobba för fullt till 65/67 år är en administrativ, ekonomisk och politisk gräns. Det är faktiskt lättare att beskriva vad denna gräns inte är, nämligen fysiologisk.

Fysiologisk eller reell arbetsförmåga skiftar som bekant. Ibland hör man att arbetsförmågan är kompensatorisk, alltså att den som inte är så begåvad å huvudets vägnar i stället är kroppsligt stark, och vise versa. Det är - tyvärr! - inte riktigt sant. Så orättvis är naturen att positiva egenskaper ofta är kopplade till varandra, som teoretisk begåvning, kroppskrafter och god hälsa. Man skulle kunna påstå att de som har de tyngsta, skitigaste, de mest låsta och repetitiva jobben är de som är minst lämpade just för den typen av uppgifter.

Om vi bortser från åldern - vem är då arbetsför? Försäkringskassan bestämmer, men som sjukskrivande läkare vacklar man mellan två

synsätt. Det ena går ut på att en person efter rehabilitering ska ställa

sig till arbetsmarknadens förfogande. Men finns i praktiken inget arbete, varken på deltid eller efter omplacering, inte ens om personen flyttar, anses hon eller han knappast arbetsför. Det är en definition som tar hänsyn till realiteterna. Den andra linjen menar att den som rent teoretiskt skulle kunna utföra någon form av sysselsättning inte har rätt till sjukskrivning eller förtida pension. Och rent teoretiskt kan förstås en sextioårig norrländska med dålig rygg och en bakgrund i hemtjänsten ta ett deltidsjobb som arkivarbetare i Skåne.

Andra, får vi anta, som står vid sidan av arbetslivet är tvärtom i högsta grad arbetsföra, men inte motiverade att jobba. De har anpassat sig till ett bidragsliv de inte har rätt till. Den lön de kan erbjudas skiljer sig inte påtagligt från bidraget. Skillnaden kan öka om bidraget sänks eller, vilket sällan påpekas, lönen höjs. Somliga tillhör inte alls någon låglönekategori. Dit hör egna företagare, avdankade politiker, högre tjänstemän och andra som "pensionerat sig" fem-tio-femton år för tidigt och inte visar någon påträngande lust att lämna södra Spaniens golfbanor.

Sänkta bidrag kan säkert röka ut en del av de sjukskrivna i låglöneyrken. Men sänkningen riskerar fungera som en kollektiv bestraffning. Många kommer att få sänkt bidrag - men inget nytt jobb på köpet, bara lång näsa. Andra långtidssjuka skulle kunna rehabiliteras om resurserna funnes. Men rehabilitering kan vara som att lackera om en rostig bil; det krävs ett omsorgsfullt underarbete innan. Sådant kostar. Liksom resurser till forskning om sjukfrånvaron. Ännu mer kan det kosta att fatta politiska beslut på dåliga faktaunderlag.”

P C Jersild

Samma välfärd i hela landet.

DN 041105 sid 6:

"Samma välfärd i hela landet viktigare än lokalt självstyre"

“Det är viktigare att sjukvården, äldreomsorgen och skolan är lika för alla i Sverige än att välfärdens kvalitet avgörs lokalt genom det kommunala självstyret. Det anser 70 procent av svenska folket i en ny Sifoundersökning. Kvinnor, offentliganställda och äldre hör till de grupper som är mest negativa till stora skillnader i landet. Undersökningen visar att ett nationellt ansvar för välfärdens kärnområden måste gå före kraven på ett ökat kommunalt självbestämmande, skriver Irene Wennemo och Anna Fransson på LO.”

“Under de senaste åren har frågan om ansvarsfördelningen mellan stat, landsting och kommun blivit allt mer aktuell. Tydligaste uttrycket för det är tillsättandet av den statliga ansvarskommitté som har fått i uppgift att utreda frågan.

De flesta medborgare anser att de delar av välfärdspolitikerna som kommuner och landsting har ansvaret för är de mest angelägna. Den socialdemokratiska regeringen har i tre valrörelser i rad vunnit val genom att stå som en garant för kvaliteten i vården, skolan och omsorgen. Det starka stödet för att prioritera dessa verksamheter har till och med fått moderaterna att helt omorientera sin politik för att inte återigen förlora ett val på denna fråga.

Samtidigt har regeringen ett mindre inflytande över de kommunala och landstingskommunala verksamheterna än vad man har över de statliga. De nationellt valda företrädarna, som kommit till makten på att utlova en bättre vård, skola och omsorg, har endast trubbiga

instrument för att tillgodose väljarnas krav på förbättringar.

Under de senaste åren har regeringen med den ena innovativa metoden efter den andra försökt styra kommunernas verksamhet. När det inte går att styra välfärdstjänsternas utformning direkt, kan man i stället välja att ge medborgarna rättigheter visavi kommunen eller villkora statliga bidrag till kommunala motprestationer, vilket var fallet med både maxtaxan och de så kallade Wärnerssonpengarna.

Denna utveckling innebär att det kommunala självstyret gröps ur och att vi är på väg att hamna i en situation där den kommunala demokratin spelat ut sin roll. I ett läge där den kommunala ekonomin är pressad blir frihetsgraden begränsad för kommunen att göra något mer än det den verkligen måste. Att vara kommunpolitiker i dag betyder att man får ta ansvar, men att man endast i liten utsträckning har möjligheter att realisera sina politiska visioner.

Grovt förenklat kan man säga att det finns två strategier för att hantera situationen. Den ena är att staten får det fulla ansvaret för att både styra och finansiera delar av verksamheten där det är angeläget med nationellt bestämda individuella rättigheter. Den andra strategin är att låta kommunerna få bestämma mer än i dag. Det betyder att dagens nationella rättighetslagstiftning måste modifieras och att regeringen slutar att villkora statsbidragen. Det kommer leda till att skillnaderna mellan kommunerna tillåts att öka och att utfallet i de kommunala valen blir mer utslagsgivande. Dessa två strategier behöver inte utesluta varandra. Det kan vara möjligt att välja den ena strategin för vissa verksamheter och den alternativa för andra.

Det finns dock en tendens till att detta vägval endast diskuteras utifrån ett politikerperspektiv - hur påverkar vägvalet möjligheter och förutsättningar för politiker på olika nivåer i samhällsorganisationen att förverkliga sina politiska mål? Det som har saknats i debatten är

den självklara frågan om hur medborgarna ser på vägvalet. Om jag som medborgare måste välja mellan en större nationell likhet eller ett ökat kommunalt självbestämmande - där min röst väger tyngre än på nationell nivå - vad väljer jag då?

För att belysa denna fråga har LO låtit göra en opinionsundersökning i Sifos regi. De som svarade fick prioritera mellan att kvaliteten är ungefär lika bra i hela landet, även om det kan minska det kommunala självbestämmandet och att medborgarna genom kommunala beslut har möjlighet att påverka, trots att det kan ge upphov till stora skillnader. Frågan ställdes för fem olika politikområden: sjukvård, äldreomsorg, skola, förskola och kulturutbudet (till exempel bibliotek, musikskola och teater).

Det visade sig att för de tre första områdena, sjukvård, äldreomsorg och skola, var andelen som prioriterade att det skulle vara lika i hela landet mycket stor. Över 70 procent svarade detta medan runt 20 procent ansåg att det lokala inflytandet var viktigast. De resterande var osäkra. För förskolans del var det något färre som ansåg att likhet i hela landet var viktigast, 63 procent, medan nästan 30 procent prioriterade lokalt inflytande. När det gäller kulturutbudet var skillnaden minst, 51 procent ansåg att det skulle vara lika, medan 42 procent ansåg att det lokala inflytandet var viktigast.

Sammantaget finns endast ett begränsat stöd för att det kommunala självbestämmandet ska få något stort genomslag på välfärdsområdet. Inom framför allt välfärdens kärnområden anser medborgarna att det är högt prioriterat med nationell likhet. Det lokala inflytandet kan gärna få stryka på foten för att sjukvården, äldreomsorgen och skolan ska bli lika för alla i landet.

De som är minst positiva till kommunalt självbestämmande är kvinnor, offentligt anställda, medelålders och äldre, de som bor i

glesbygd och i mindre orter och de som röstar på socialdemokraterna och vänsterpartiet.

När det gäller det sistnämnda kan det vara ett uttryck för att de med vänstersympatier gärna vill att den socialdemokratiska regeringens politik får genomslag i hela landet. De med borgerliga sympatier, undantaget är kristdemokraternas väljare, vill antagligen göra det möjligt att genomdriva en konsekvent borgerlig politik i borgerligt styrda kommuner och landsting.

De miljöpartistiska sympatisörerna intar en intressant mellanposition. När det gäller sjukvård och äldreomsorg intar de ungefär samma position som vänstern. För skola, förskola och kultur ligger de betydligt närmare borgerligheten, vilket stämmer väl med miljöpartiets linje i rikspolitiken.

De grupper som uttrycker en misstro mot det kommunala självstyret har en sak gemensamt, de är mer beroende av välfärdspolitiken. Kvinnor och offentliganställda jobbar i större utsträckning med välfärdsproduktion. Medelålders har oftare barn som går i förskola och skola. I de äldre grupperna behöver man mer vård och omsorg. För kvinnor har förskolan och äldreomsorgen spelat en viktig roll för att man ska kunna kombinera arbete och familj. De ovan nämnda grupperna har också, med kanske något undantag, visat sig ha en mer positiv inställning till den skattefinansierade välfärden.

Man kan dock hävda, att bara för att staten har ansvar för en viss verksamhet behöver det inte bli lika för alla. Det finns regionala skillnader mellan hur både försäkringskassor och arbetsförmedlingar fungerar. Men skillnaden är att inom statens ansvarsområde ses det som ett problem som behöver åtgärdas. Stora regionala skillnader är ett misslyckande från myndighetens sida. När det gäller kommuners och landstings verksamhet borde skillnader vara ett uttryck för att valutslaget i de lokala valen faktiskt spelar någon roll.

Resultatet av denna studie kan inte tas som intäkt för att man ska förstatliga alla de verksamheter där en majoritet av medborgarna inte prioriterar möjligheten till kommunalt självstyre. Det kan fortfarande finnas starka skäl till att kommuner och landsting har ansvar för vissa verksamheter. Bland annat är det möjligt att kommuner och landsting är mer kostnadseffektiva utförare.

Men efterfrågan på ökat kommunalt självbestämmande kan inte vara ett argument för att kommunerna och landstingen ska få ett vidgat ansvar och inflytande på välfärdspolitikens kärnområden. För dessa kärnområden finns inte i någon av de belysta undergrupperna en majoritet som anser att kommunalt självbestämmande är viktigare än att undvika stora skillnader mellan olika delar av Sverige. Resultaten kan vidare tolkas som ett starkt stöd för en omfattande utjämning av villkoren mellan Sveriges kommuner och landsting.

När Ansvarskommittén fortsätter sitt arbete med den framtida ansvarsfördelningen mellan stat, landsting och kommun måste hänsyn tas till dessa prioriteringar. När det gäller välfärdspolitikens kärna, som en bra skolgång under uppväxten, bra sjukvård när vi är sjuka och bra äldreomsorg när vi blir gamla, krävs ett nationellt ansvarstagande för kvaliteten. Ett ansvarstagande som kanske måste ske på bekostnad av kommunernas självbestämmande.

Vi kan inte öka det kommunala självstyret bara för att det annars är för tråkigt och tröstlöst att vara kommunalpolitiker. Det slutgiltiga ansvaret för de viktigaste verksamheterna i välfärdspolitiken måste ligga på nationell nivå.

Anna Fransson, Utredare LO
Irene Wennemo, Näringspolitisk chef LO

Politikerna måste bli ärligare

Från Riksdag och Departement nr 33, 1 november 2004. Sid 24:

“Politikerna måste bli ärligare

Författaren Majgull Axelsson önskar att politiker vågade slåss för rätten att uttrycka sig ärligare. De skulle förvisso få många snytingar av medierna, men hon tror att medborgarna har en beredskap för att politiker tvekar, ändrar sig och omfattar flera sanningar samtidigt.

I Majgull Axelssons senaste roman, "Den jag aldrig var", drabbas en av huvudpersonerna av tillfällig afasi. När biståndsmminister Mary Sundin ställer sig i talarstolen för att prata om "vår tids slaveri, trafficking", är hon full av självförtroende. Hon blir lika förvånad som publiken när det bara kommer ett ord över hennes läppar: Albatross. Kanske beror den akuta afasin på att biståndsmministern inte på flera år uttryckt sig på ärligt sätt, vare sig politiskt eller privat.

Varför har du lagt berättelsen om en människas längtan att bli hel till en politisk miljö?

- Det fanns ingen medveten koppling när jag skrev, men det har nog att göra med att det politiska språket har blivit så tomt på innehåll. Jag tror det är politikernas känsla av att leva under evig belägring som urholkat deras språk. De bevakar varandra och bevakas av medier, säger Majgull Axelsson.

Politiker redovisar sällan sina verkliga motiv, de försöker vara entydiga och hålla fasaden uppe, säger hon. Att använda det politiska språket på det sättet är farligt, eftersom medborgarna till slut upphör att ta det på allvar. Det är särskilt farligt när det politiska samtalet inte längre hämtar näring i de politiska lokalavdelningarna, utan förs uppifrån och ner, via medierna. Den senaste romanen handlar, på ett plan, om maktbalansen mellan politik och medier.

Själv har Majgull Axelsson befunnit sig i båda världarna. Hon var journalist i 20 år. På 1980-talet var hon en period pressekreterare åt handelsminister Mats Hellström.

Var du tvungen att ljuga med språket som pressekreterare?

-Det fanns färdigskrivna formuleringar om hur saker låg till som kändes obekväma i munnen. Jag var sliten mellan lojaliteten till Mats och viljan att berätta allt, vilket gjorde mig ständigt nervös. Följden blev tyvärr att det kom ut ganska lite information.

Som författare behöver Majgull Axelssons varken vara entydig eller överslättande. Hennes böcker är ofta skoningslösa skildringar av samtidens sämsta samvete - offer för barnprostitution, handikappade, fattiga människor.

Majgull Axelsson säger att varje tid har en självbild som ofta är en aning självgod. Själv var hon barn under hoppets 50-tal, då framtidsbilden av obegränsade förbättringar skapades av socialdemokraterna. Halvt på skoj säger hon att samtiden tillhör dem som berättar de bästa historierna.

- I USA berättar man fortfarande historier, man biter sig fast vid den amerikanska drömmen. Vi kan tycka att de är uppblåsta och tröttsamma. Men de har ändå den där drömmen.

Vi som lever i dag har en mer uppgiven självuppfattning. Vi har inte någon riktig bild av framtiden - förluster värda att sörja, anser Majgull Axelsson. I dag står inte socialdemokraterna för framtidsbilden, utan medierna. Eftersom medierna är inriktade på svårigheter, är det oändligt mycket svårare att göra sig en god bild av framtiden.

- Det gäller att hitta något slags balans. Att ha en bild av framtiden, och att ha en bild som inte är fullkomligt enfaldig, säger Majgull Axelsson. **Anna Rosenberg** “

“Majgull Axelsson är 57 år och lever med Rapportchefen Jan Axelson i Vasastan i Stockholm. Yngsta sonen är nyligen utflugen. Gör just nu: Reser runt och pratar om senaste boken "Den jag aldrig var". Har just fått en ny romanidé, men borde börja med att skriva en utlovad pjäs. Bakgrund: Född i Landskrona. Jobbat inom fackförbundspressen. Dokumentära böcker: "Rosario är död" (om barnprostitution), "Dom som inte har" (om nyfattigdom i Sverige). Skönlitterära böcker: "Långt borta från Nifelheim" (1994) , "Aprilhäxan" (1997)”

Kandidaterna i presidentvalet i USA

041102:

DN 041102 sid16-17:

“ PRESIDENT GEORGE W BUSH. REPUBLIKAN:

IRAK. Hävdar att Irakkriget har gjort USA och världen säkrare. Har som president introducerat en helt ny försvarsdoktrin som går ut på att USA tar sig rätten att slå till mot möjliga fiender först, i förebyggande syfte. Irakkriget kan ses som ett exempel på detta.

SÄKERHET. Anses vara Bushs trumfkort. Har tredubblat anslagen till intern säkerhet sedan 11 september. Drev igenom den kontroversiella patriotlagen som inskränker medborgares rättigheter. Har från början lanserat Irakkriget som en del av "kriget mot terrorn".

EKONOMI. Har infört enorma skattesänkningar som främst gynnar höginkornsttagare. Under tio år motsvarar Bushs skattesänkningar 9500 miljarder kronor. Han vill att de ska permanentas av kongressen. Skattepolitiken har lett till att Clintonårens budgetöverskott har förvandlats till ett rekordstort underskott.

HANDEL. Frihandelsvän som stöder en avreglerad handel omfattande hela Nord- och Sydamerika. Han ökade dock jordbrukssubventionerna och införde skyddstullar på amerikanskt stål, en åtgärd som senare drogs tillbaka efter hårt tryck från bland annat EU.

ABORT. Motståndare till abort utom när det gäller våldtäkter och incest. Har dock inte drivit frågan särskilt hårt för att undvika att stöta bort moderata väljare. Stoppade federalt stöd till forskning med stamceller från foster.

DÖDSSTRAFF. Stark förespråkare. Under sin tid som Texasguvernör slog han nytt rekord i antal avrättade: 152 stycken.

VAPEN. Den fyra miljoner medlemmar starka vapenlobbyn NRA:s favorit. Har dock stött en förlängning av förbudet mot automatiska så kallade attackvapen men inte gjort något för att driva igenom detta i kongressen.

SJUKVÅRD. Införde läkemedelsförmåner för pensionärer, men antalet icke sjukförsäkrade amerikaner har ökat med 5 miljoner under hans presidenttid. Kritiserar Kerrys sjukförsäkringsreform för att den är dyr och byråkratisk. Har själv fått kritik för bristen på influensavaccin.

HOMOSEXUELLA. Mot äktenskap för homosexuella och stöder ett särskilt tillägg till konstitutionen som utesluter detta. Tillåter, liksom Clinton, homosexuella i försvaret, men bara om de inte är öppna med sin läggning.

SENATOR JOHN F KERRY. DEMOKRAT:

IRAK. Röstade för Irakkriget i senaten men hävdar nu att han gjorde det på felaktiga grunder: han trodde på Bushs försäkran att Irak hade massförstörelsevapen. I dag kallar Kerry invasionen för "en kolossal felbedömning" Hans plan för att avsluta kriget är nästan identisk med Bushs, men med mer betoning på internationellt samarbete.

SÄKERHET. Har berömt Bush för hans "superba agerande" efter 11 september, men hävdar att Irakkriget tar resurser från terrorbekämpningen. Vill fokusera på al-Qaida i stället. Menar att Bush har försummat kontroll av bland annat USA:s hamnar. Vill "se över" patriotlagen.

EKONOMI. Har lovat avskaffa en stor del av Bushs skattesänkningar, särskilt för familjer som tjänar mer än 1,4 miljoner kronor om året. Lovar att halvera budgetunderskottet på fyra år.

HANDEL. Har som senator röstat för de flesta frihandelsavtal och mot ståltullar 1999. I retoriken har han dock blivit allt mindre frihandelsvänlig. Vill "se över" handelsavtal, inklusive Nafta, och genom ekonomiska styrmedel förhindra att jobb flyttas utomlands. Vicekandidaten Edwards har en tydligt protektionistisk profil.

ABORT. Är för aborträtten och säger att han kommer att välja domare till högsta domstolen som är av samma uppfattning. Är för fortsatt satsning på stamcellsforskning.

DÖSSTRAFF. Motståndare, utom när det galler terrorister. Kan bli den förste presidenten som är emot dödsstraffet sedan Lyndon Johnson på 60-talet - men hans vice presidentkandidat John Edwards är för.

VAPEN Har många gånger röstat för hårdare vapenlagar i senaten och kallas "den mest vapenfientliga presidentkandidaten någonsin" av vapenlobbyn NRA. Han påpekar dock ofta att han själv äger vapen och har i intervjuer betonat sitt intresse för jakt.

SJUKVÅRD. Vill reformera sjukförsäkringssystemet, så att fler av USA:s 45 miljoner oförsäkrade täcks. Hans förslag är mindre ambitiöst än det Clinton misslyckades med att införa men kommer ändå att kosta 4 600 miljarder kronor på tio år. Systemet finansieras genom att Bushs skattelättnader för höginkomsttagare tas tillbaka.

HOMOSEXUELLA. Stöder inte förslaget om tillägg till konstitutionen om äktenskapet. Stöder heller inte äktenskap för homosexuella men anser att delstaterna får bestämma. Vill låta öppet homosexuella tjänstgöra i försvaret."

USAs folk valde, med det valsysteem de har, Bush till president.
Omvärlden tycker mestadels att det var ett dåligt val, men så är det.

DN 041102 sid 4:

“Respekten för Amerika.

Göran Rosenberg om presidentvalet i USA.

OM GEORGE W BUSH och John Kerry hade tävlat om makten i ett annat land än USA hade John Kerry vunnit överlägset nästan överallt. I närliggande Storbritannien skulle 50 procent rösta för Kerry mot 22 procent för Bush, i om möjligt än mer närliggande Sydkorea skulle resultatet bli 68 mot 18, i allt mindre närliggande Frankrike 72 mot 16, i närliggande Kanada 60 mot 20, i lika närliggande Mexiko 50 mot 20.

Att välja president i USA är och förblir naturligtvis en intern amerikansk angelägenhet, men kanske mer än någonsin tidigare är Amerikas val denna gång också vårt. Det beror inte på att Amerika fått mera makt i världen sedan sist, utan på att Amerika sedan sist valt att använda alltmer av sin makt i världen vid sidan av eller i strid med det internationella samfundets Institutioner och konventioner och följaktligen med allt mindre hänsyn till det som i den amerikanska självständighetsförklaringen kallas "en anständig respekt för mänsklighetens åsikter", *a decent respect for the opinions of mankind*.

I DEN MÅN AMERIKA5 VAL denna gång är ett val mellan mer och mindre respekt för mänsklighetens åsikter, vilket jag tror att det är, så spelar det onekligen en viss roll i sammanhanget hur människor utanför Amerika ser på saken. Respekt är ju inget man tilldelar sig själv utan något man får av andra. Vad jag tror en stor majoritet av människorna utanför Amerika denna gång ser är skillnaden mellan en president som i ord och handling visat att Amerika kan strunta i mänsklighetens åsikter och en presidentkandidat som åtminstone i ord hävdar att Amerika inte kan göra det.

Konsekvensen av ett Amerika som allt mindre respekterar världen är i alla händelser en värld som allt mindre respekterar Amerika och därmed på sikt en annan värld än den vi hittills levt i eftersom vi i snart ett århundrade levt i en värld som varit beroende av att ett allt mäktigare Amerika på ett något så när respekterat sätt kunnat förena sina nationella intressen med världens, eller i varje fall inte på ett flagrant sätt skapat konflikter mellan det ena och det andra.

Det betyder inte att den förlorade respekten snabbt kan återupprättas. Jag känner många som hoppas eller önsketänker att en andra Bush-administration ska visa upp ett nytt och mera respektfullt ansikte mot världen - om inte av andra skäl så för att den politiska nöden (det hotande fiaskot i Irak) så kommer att kräva. Bortsett från att jag inte ser vad de förhoppningarna grundar sig på (om vi inte helt ska bortse från retoriken och politiken i presidentens återvalskampanj), så blir det mycket svårt för George W Bush att återupprätta en respekt som han högst personligen har förlorat.

DET HANDLAR INTE BARA om den egenmäktigt och under falska förevändningar genomdrivna ockupationen av Irak, utan kanske i lika hög grad om en för omvärlden svårsmält kombination av nationalistisk aggressivitet (den som inte är med oss är med terroristerna), messiansk självgodhet (Amerika har Guds uppdrag i världen) och isolationistisk självtillräcklighet (Amerika behöver inte världen). Presidentens djupt odiplomatiska sätt att delge världen dessa skiftande ståndpunkter har inte precis gjort hans ställning i världssopinionen starkare.

Det är inte svårt att förstå varför valet av en ny president i USA skulle mötas med lättnad och förväntan i stora delar av världen.

Men inte heller en ny president kommer så lätt att kunna överbrygga den växande klyftan mellan USA och världen i synen på hur en global ordning i den gränslösa kapitalismens och terrorismens epok ska

organiseras och upprätthållas. Många amerikaner är och förblir miss-tänksamma mot internationellt bindande avtal och konventioner, djupt övertygade om att Amerika inte kan eller får uppge ett uns av sin nationella suveränitet, starkt fientliga till allt som kan uppfattas som utifrån pådyvlade inskränkningar i "den amerikanska livsstilen", *the American way of life*. Återkommande undersökningar visar att amerikaner är betydligt mer nationalistiska än andra folk i väst, mer skeptiska till staten, mindre skeptiska till Gud och mer okunniga om världen utanför.

UNDER PRESIDENT GEORGE W BUSH har den uppflammande nationalismen och rädslan efter terrorattackerna den 11 september 2001 kunnat mobiliseras för en politik som dramatiskt vidgat klyftan mellan Amerika och världen. Under en ny president måste samma krafter och stämningar kunna mobiliseras för en politik som kan minska den igen. Det förutsätter bland mycket annat en president som kan övertyga amerikanerna om att de för sin säkerhet och frihet är lika beroende av världen som världen är beroende av Amerika och att det därför är lika viktigt för Amerika som för världen att etablera en global ordning som kan respekteras av både Amerika och världen.

Amerika är förvisso fortfarande, med Madeleine Albrights ord, *the indispensable nation*, "den oundgängliga nationen", i så måtto att förutsättningarna för en något så när anständig global ordning tills vidare står och faller med ett något så när respekterat och legitimt utövande av Amerikas makt och inflytande. Minskar respekten minskar också oundgängligheten. Ett icke respekterat Amerika är ett osäkert Amerika, och ett osäkert Amerika är inte en tillgång för världen utan ett problem.

Att jag därvid råkar anse att George W Bush är en del av problemet och att John Kerry i bästa fall kan bli en del av lösningen har naturligtvis ingen som helst betydelse i sammanhanget. Detta är och förblir Amerikas val.”

Göran Rosenberg info@rosenberg.se

USA-valet. USA-politik.

DN 050119 sid Kultur 6:

“Kvinnorna avgjorde valet.

Trots Irakkriget svär George W Bush i morgon presidenten för andra gången. Den korta förklaringen är terrorattacken 2001. Den långa att republikanerna lyckats göra ordet "liberal" oanvändbart.

Omvärlden tycks aldrig bli riktigt klok på George W Bush. Hur kan en så till synes lättviktig politiker ha blivit vald och omvald till president i världens mäktigaste nation? Och hur kunde hans parti få förstärkt majoritet efter ett omstritt krig, tortyrskandaler och en påver ekonomi?

Svaret på frågorna bör sökas i den omvandling av USA:s politiska karta som inleddes för dryga fyrtio år sedan och som bekräftades i och med Bushs återval. Ända sedan början av 1960-talet har republikanerna gradvis stärkt sin ställning i landet alltmedan demokraterna fortsatt att tappa mark. Tydligast har förskjutningen varit i den djupa Södern.

I den nyvalda kongressen är bara 4 av 22 senatorer från Södern demokrater, det lägsta antalet sedan perioden efter inbördeskriget. Som jämförelse kan nämnas att ännu 1990 var 15 av sydstatssenatorerna demokrater. Utvecklingen i representanthuset har varit likartad.

Siffrorna talar sitt tydliga språk. Mellan 1932 och 1994 hände det bara två gånger att demokraterna förlorade majoriteten i representanthuset innan de kunde återta den i nästföljande val. Under den senaste tioårsperioden har de fem val i rad misslyckats med att vinna en majoritet i huset.

I senaten styrde partiet under nära ett halvsekel med en majoritet på 10 platser eller mera. Sedan 1994 har demokraterna tillbringat den mesta tiden i opposition, och när de någon gång erövrat en majoritet i senaten har den aldrig varit större än någon enstaka röst. Också demokraternas ställning på delstatlig och lokal nivå - länge deras verkliga styrkebalte - har stegvis eroderats. I dag kontrollerar partiet endast 17 delstatslegislaturer jämfört med 37 för trettio år sedan.

West Virginia kan ses som ett slags mikrokosmos för landet i stort. Det är en delstat med starka demokratiska anor, och partiet har fortfarande fler registrerade väljare där än motståndarna.

Al Gore gjorde väl ifrån sig i delstaten 2000 även om han förlorade, och demokraterna närde länge förhoppningar om John Kerrys chanser i höstens val. Men Bush vann med 13 procentenheter, och republikanerna tog också hem segrar i flera av de övriga valen.

Skälet till urgröpningen av demokraternas väljarbas står att finna i såväl demografiska förändringar som i formeringen av en slagkraftig religiös höger. Främst handlar det om en inflyttning av inkomststarka grupper i öster, som är den snabbast växande delen av West Virginia. De gamla kolfälten i söder däremot, där demokraterna länge dominerat, har successivt förlorat invånare i takt med företagskriser och fabriksnedläggningar.

Det går att på året när precisera när demokraternas marsch utför inleddes. Efter att Lyndon Johnson hade undertecknat 1964 års banbrytande medborgarrättslag yttrade han till en nära medarbetare: "Jag tror att vi just har levererat Södern till republikanerna för lång tid framåt."

Sydstaten Johnson begrep att åtskilliga av Söderns vita väljare, historiskt anhängare av demokraterna och rasåtskillnadspolitiken, skulle vända sig mot partiet när det sent omsider på allvar tog sig an medborgarrättsfrågorna och de svartas frigörelsekrav. Det var exakt vad som med någon fördröjning inträffade. Efter 1964 har ingen

demokratisk presidentkandidat, inte ens Georgias Jimmy Carter, vunnit en majoritet av de vita sydstatsväljarnas röster.

Ännu vid 1950-talets mitt stöddes republikanen Dwight Eisenhower av nära 40 procent av de svarta väljarna, de som då tilläts att rösta. I fjolårets val röstade 89 procent av de svarta på John Kerry och bara 11 procent på Bush. Ingen enskild väljargrupp är i dag så trogen demokraterna som de svarta. Stora vita medelklassgrupper däremot, inte bara i Södern utan även i storstädernas växande förorter, ser i dag demokraterna som ett parti för de svarta och de sexuellt avvikande.

Den förändring vi här talar om har inte bara med val och partipolitik utan lika mycket med idépolitik att göra. På relativt kort tid har republikanerna lyckats med bedriften att göra motståndarnas främsta ideologiska slagord obrukbara. I dag går det inte annat än undantagsvis för demokratiska kandidater i val att kalla sig för politiskt liberala. Ord som liberal och liberalism har numera blivit närmast pestsmittade i amerikansk politik, så negativt laddade att de inte längre kan användas annat än som invektiv.

Det hela kan framstå som synnerligen egendomligt om man betänker att den klassiska liberalismen är en av hörnstenarna i USA:s nationella idéarv. Konstitutionen och det tidiga samhällsbygget var starkt influerade av det slags liberalism som vi förknippar med namn som John Locke och James Madison.

Men under den progressiva eran och senare under Franklin Roosevelts "nya giv" försköts liberalismens innebörd från en betoning av individualism och egendomsrätt till att betyda en statligt ledd välfärdspolitik. Som sådan var liberalismen ledande statsfilosofi under flera decennier.

Inte många opponerade sig när litteraturkritikern Lionel Trilling år 1950 skrev att den liberala dominansen var total och att det inte längre fanns några konservativa idéer i offentligheten att ta hänsyn till.

Utvecklingen bryts under 70-talet då Roosevelts gamla koalition av

vita sydstatsbor, minoritetsgrupper och fackligt anslutna i nordöst och i Mellanvästern definitivt upplöses. Samtidigt formerar sig de konservativa i nya organisationer och satsar stort på lanseringen av tankesmedjor, bokutgivning och nya medier.

Nu sker ännu en betydelseförskjutning av den politiska liberalismen som tappar attraktionskraft i och med att den i högerpropagandan förknippas inte bara med en vurm för staten utan också med demonstrationer, sexuell frigjordhet och alternativa livsstilar. Gradvis förändras det idépolitiska klimatet och det blir snart mera acceptabelt att kalla sig konservativ eller oberoende än liberal.

Den som vinner striden om orden har vunnit en stor seger. Ett sådant nederlag är betydligt värre än att förlora ett eller annat val; det försätter ofelbart de besegrade på defensiven, vrider ett avgörande vapen ur deras händer, gör dem hukande och hummande och ständigt medvetna om att de retoriskt befinner sig i underläge.

Demokraterna har inte funnit något motvapen mot republikanernas ideologiska peststämpel. I stället verkar de ha resignerat och givit upp kampen. Symboliskt markerades detta 1996 när den "nye" demokraten Bill Clinton i sitt tal till nationen förkunnade att den stora regeringsmaktens tid nu var till ända ("The era of big government is over"). En president har nog aldrig i modern tid mötts av sådana ovationer från oppositionsbänkarna som när Clinton yttrade de orden.

I Sverige och Europa har termen "liberal" ännu en övervägande positiv klang, må vara att dess innehåll tunnats ut och att vänstern gärna använder "nyliberal" som ett skällsord. Men det finns exempel på ideologiska kapitulationer även på våra breddgrader. Ett sådant exempel är när dåvarande högerpartiet bytte namn till moderata samlingspartiet 1969.

Men då gällde det att göra sig av med ett förbrukat ord, inte att markera distans till en hel åskådning. Vi har även Gudrun Schymans

dödförklaring av kommunismen under sin partiledartid, en reträtt som Lars Ohly obegripligt nog har frångått med känt katastrofalt resultat. Vad exemplen visar är att de stora värdeorden fortfarande betyder mycket i politiken, och att den som lyckas få genomslag för sin tolkning i opinionen har en betydande fördel.

Ändå ska man ta lätt på de prognosmakare som nu förutspår en lång period av republikansk överhöghet i USA-politiken. Bush vann för det första med mindre än tre procentenheter, den minsta marginalen någonsin för en president som återvalts.

För det andra var flera av de snabbanalyser som gjordes dagarna efter valet missvisande. Då uppstod det snabbt ett samförstånd om att Bush skulle ha segrat på grund av moralfrågorna, alltså ett religiöst färgat motstånd mot aborter, äktenskap mellan homosexuella och dylikt. Men det visar sig nu att den slutsatsen var förhastad och troligen felaktig.

De djupare analyser som nu börjar komma av valet, särskilt en artikel av Harvardstatsvetaren Barry C Burden i tidskriften The Forum, hävdar i stället att Bushs seger främst förklaras av den oro som fanns i breda väljarskikt över säkerheten och terrorhoten i det egna landet. Den oron var inte minst påtaglig bland många vita gifta medelklasskvinnor - "security moms", med Burdens terminologi - vilka övergav demokraterna mellan 2001 och 2004 just på grund av säkerhets- och terrorfrågorna.

För fyra år sedan vann Al Gore de kvinnliga rösterna med hela 11 procentenheters marginal (54-43). Senast segrade John Kerry i samma väljargrupp men bara med siffrorna 51-48, en betydande framgång för Bush som också vann en klar majoritet av de vita kvinnornas röster (55-44). För dessa väljare vägde uppenbarligen farhågorna för den egna säkerheten tyngre än frågor om jobben, ekonomin och välfärden.

Det var sålunda kvinnornas förändrade röstning som avgjorde valet, inte moralfrågorna eller den kristna högern. Av detta kan man konkludera att utan 11 september-attackerna skulle George Bush ha fått svårt att vinna detta val, republikanernas ideologiska dominans till trots.

Slutligen ska man inte glömma att USA:s politiska historia präglas av ett cykliskt mönster, där konservativa perioder regelbundet har avlösts av mera reformistiska. Inget talar för att det mönstret kommer att ändras ens av framtida terrorattacker. Fast under de närmaste åren får vi leva med en missionerande konservatism och en tills vidare lamslagen opposition.

Efter en tid tenderar emellertid historiens tunga pendel, som ville den återställa balansen, att förskjutas i motsatt riktning. Men en förutsättning för att så ska ske är att USA:s progressiva krafter omformulerar sitt uppdrag på ett språk som bär och som appellerar till människors längtan efter något annat och bättre. Och det är inte det lättaste när kärnan i det egna språket har ödelagts.

Erik Åsard, erik.asard@dn.se “

USAs skulder.

DN 050121 sid 20:

“Supermakt på kredit lever farligt.

USA är världens överlägset starkaste militärmakt. Men George W Bushs imperium lever över sina tillgångar. USA:s ekonomiska obalanser gentemot omvärlden är så stora att de kan bli supermaktens fall. Åtminstone ger de ett formidabelt finansiellt vapen åt den kommande stormakten Kina.

NEW YORK. I en inte alltför avlägsen Framtid beslutar Taiwan att det är dags att formellt deklarerera sin självständighet. Kina, som efter mer än ett halvsekel fortfarande ser Taiwan som en del av det egna territoriet, blir inte bara provocerat utan styrs också av en lag som föreskriver ett militärt ingripande.

USA gör sig berett att intervensera på Taiwans sida i enlighet med de försvarsutfästelser som kongressen gjort i Taiwan Relations Act.

Som världens enda supermakt med överlägsna militära resurser borde ett hot från USA räcka för att avstyra ett krig. Men vapenmakt är inte allt. I detta scenario har Kina även en finansiell arsenal till förfogande.

Regeringen i Peking kan besluta att sälja av Kinas USA-tillgångar i form av staspapper, aktier, företagsobligationer och andra investeringar, ta hem pengarna eller flytta dem någon annanstans.

DET HANDLAR INTE om små belopp. Den senaste statistiken från USA:s finansdepartement visar att Kinas innehav bara av räntebärande amerikanska statspapper uppgick till mer än 191 miljarder dollar vid utgången av november 2004. Det enda land som har ett större inne hav är Japan.

Om Kina använder finansvapnet skulle det med stor sannolikhet

utlösa en dollarkollaps. USA:s centralbank, Federal Reserve, skulle tvingas till kraftiga räntehöjningar med den uppenbara risken att USA-ekonomin kastas ned i en djup recession.

När president George W Bush svurits in för sin andra mandatperiod är det i vilket fall ett ofrånkomligt faktum att USA är en supermakt som lever på kredit och är beroende av ett massivt tillflöde av utländskt kapital.

Det är investeringar från utlandet som delvis finansierar både USA-hushållens höga konsumtion och landets militära operationer i Irak och på andra håll.

För att täcka det rekordstora underskottet i USA:s bytesbalans krävs ett stadigt inflöde av kapital på nästan 2 miljarder dollar per dag.

Jämför man totala utländska tillgångar i USA - såväl direktinvesteringar som värdepapper med USA:s tillgångar i utlandet har USA en negativ balans på över 2 400 miljarder dollar, vilket motsvarar ungefär en fjärdedel av landets bnp enligt siffrorna för 2003,

En fråga som nu börjar diskuteras alltmör är i vad man detta för hållande gör USA sårbart och i framtiden kan inskränka landets säkerhetspolitiska handlingsfrihet, göra det svårare att både möta kärnvapenhot från länder som Iran och Nordkorea och utöva ett inflytande på andra håll.

Kan en situation uppstå där USA helt enkelt inte längre har råd att fullfölja sina internationella politiska och militära ambitioner? Svaret är inte helt givet. De ekonomiska obalanser som nu råder mellan USA och omvärlden har aldrig setts förr, och det har aldrig hänt tidigare att världens ledar-nation också varit världens största skuldnation.

HISTORIKERN PAUL KENNEDY myntade begreppet "imperial overstretch" redan i slutet av 80-talet när han i bästsäljaren "The rise and fall of great powers" förutspådde att USA inte skulle klara att ekonomiskt bära alla sina militära åtaganden och därmed var på väg nedåt, precis som flera tidigare imperier i historien.

Han fick fel den gången. Trots de underskott i budget och bytesbalans som följde på Ronald Reagans militära upprustning var det USA inte Japan eller EU - som ledde världsekonomin under 90-talet.

Nu menar dock Kennedy att det är dags att åter tala om USA som ett imperium som lever över sina tillgångar.

Han kan också peka på att riskerna framstår som större. Underskottet i bytesbalansen nådde aldrig mer än drygt 3 procent av bnp under 80-talet. För 2004 överstiger det 600 miljarder dollar och närmar sig 6 procent av bnp.

AVEN JEFFREY GARTEN, som nu leder Yale School of Management och har lång erfarenhet från såväl Washington som Wall Street, hör till dem som varnar för att en finansiell kris snabbt kan tvinga Bushadministrationen till politiska kursändringar.

"En sådan kris uppstår om utländska investerare ändrar sina investeringsmönster, satsar mer i sina egna ekonomier eller flyttar kapital till euro eller andra tillgångar", konstaterar han i senaste numret av Foreign Affairs och fortsätter: "Ett budgettryck dikterat från utlandet kan påverka storleken och sammansättningen på USA:s militära styrkor och tvinga USA att be andra länder om militär hjälp."

Men en del andra bedömare inte minst ekonomiska experter tonar ned riskerna. Inflödet av kapital visar bara att det finns ett förtroende för USA-ekonomin, hävdar de. Ett land som Kina kan utnyttja USA:s efterfrågan med en export av konkurrenskraftiga produkter som skapar sysselsättning på hemmaplan.

Sedan används överskottet till att köpa amerikanska statspapper i en harmonisk rundgång som möjliggör en lånefinansierad överkonsumtion i USA.

Alla kan vara nöjda och med tiden kan obalanserna justeras på ett naturligt sätt. Att störa denna ordning vore oklokt och skulle få katastrofala konsekvenser för alla parter - även Kina och omvärlden i övrigt får lida om USA-ekonomin havererar.

USA:S FÖRRE FINANSMINISTER Lawrence Summers, som nu

är rektor vid Harvard-universitetet, har talat om en finansiell terrorbalans. Liksom under det kalla kriget och kärnvapen-kapprustningen mellan USA och Sovjetunionen finns en så stark hotbild att ingen vågar trycka på knappen.

Men när han efter USA-valet i november talade till nyvalda kongressledamöter slog Summers ändå fast att USA nu lånar utomlands i en omfattning som helt enkelt inte kan upprätthållas på sikt.

Mot den bakgrunden uppmanade han de nya kongressmedlemmarna att göra vad de kan för att bidra till att få ner USA:s federala budgetunderskott och öka det inhemska sparandet.

Problemet är att det förutsätter politiskt besvärliga och impopulära åtstramningsåtgärder i ett land där rätten att konsumera hålls högt. USA-hushållens sparande ligger på en historiskt låg nivå, är närmast obefintligt när det pendlar mellan 0 och 2 procent räknat på den disponibla inkomsten. Det var i oktober förra året nere i 0,2 procent.

Samtidigt har president Bush under sin första mandatperiod gett budgetunderskottet låg prioritet, inte bara beroende på kostnaderna för kampen mot terrorismen.

När hans budget för 2006 presenteras om ett par veckor väntas prognosen bli att underskottet minskar från 413 miljarder dollar 2004 till 260 miljarder dollar 2009, det vill säga när Bushs andra mandatperiod avslutas.

MEN FRÅGETECKNEN ÄR MÅNGA. Den positiva utvecklingen förutsätter stigande skatteintäkter av aldrig skåadat slag. Kostnaderna för de militära operationerna i Irak och Afghanistan - där kongressen redan beviljat 112 miljarder dollar och snart väntas få en begäran om ytterligare 80 miljarder dollar för 2005 - läggs utanför den ordinarie budgeten.

Och om Bush fullföljer sitt vallöfte att delprivatisera det allmänna pensionssystemet social securi - kan det medföra övergångskostnader på upp till 2 000 miljarder dollar under en period på 10-20 år.

Det är därmed inte självklart att Bush kan övertyga de internationella finansmarknaderna.

Timothy Geithner, som är chef för New York Federal Reserve, den del i USA:s centralbankssystem som hanterar internationella operationer, varnade förra veckan för att underskotten i budgeten och bytesbalansen kan utlösa en chock i det finansiella systemet.

"Vad som är nytt är att vi blivit avsevärt mer beroende av omvärldens förtroende för USA:s ekonomiska politik", förklarade han i ett tal.

Han betonade också särskilt betydelsen av Kinas och Indiens växande roll i världsekonomin. Det är något som även underrättelsetjänsten CIA:s tankesmedja National Intelligence Council, NIC, uppehåller sig vid i nyutkomna "Mapping the global future", en rapport som främst uppmärksammas för sin hotbild om hur islamistisk terrorism kan få en ny grogrund i Irak.

NIC spår att ett betydande skifte är på gång i den globala maktbalansen och att Kinas och Indiens framväxt kan få lika avgörande geopolitisk betydelse som när Tyskland enades på 1800-talet och när USA blev en stormakt i början av 1900-talet.

2020 ÄR KINA inte bara världens största ekonomi efter USA utan har också passerat Ryssland som världens näst största militärmakt.

En av de stora osäkerhetsfaktorerna är, enligt NIC, i vad mån Kina, liksom även Indien, kommer att utöva sin växande makt för att samverka eller konkurrera med andra länder i det internationella systemet.

Kina-Taiwan-scenariet kan mot den bakgrunden utvecklas på olika sätt. Ett närmande är givetvis möjligt. Men initiativ har nyligen tagits i Peking till en "återföreningslag" som innebär att en militär attack ska ske automatiskt om Taiwan förklarar sig självständigt. I ett sådant läge går det knappast att utesluta att fordringsägaren Kina också kan ta till finansvapnet mot låntagaren USA.

Lennart Pehrson.

lennart.pehrson@dn.se

Mellanöstern

DN 041029 sid 6:

"Omvärlden är alltför passiv till vanvettet i Mellanöstern"

“Det är nödvändigt att omvärlden bryter sin passivitet och mobiliserar ny energi för att bidra till att vanvettet i Mellanöstern får ett slut. Huvuddragen i en fredsuppgörelse står redan klara för alla, utom för extremisterna. Den isra--eliska regeringen har som den starkare parten ett särskilt ansvar att ta det första steget mot fred. Det skriver sju tidigare svenska utrikesministrar.”

“Flera av våra mest angelägna förhoppningar kunde gå i uppfyllelse. Det kom aldrig till en väpnad urladdning mellan de forna stormakterna. I stället kom en avspänning, järnridån monterades ned och kommunismen i Östeuropa avvecklades utan blodspillan. Apartheidsystemet i Sydafrika gick i graven och ersattes av ett demokratiskt majoritetsstyre efter fredliga val. Östra Timor har blivit fritt och mänskliga rättigheter har satts högt på den internationella dagordningen.

Men i en värld där förnuftet, fredsviljan och demokratin vunnit terräng har det tyvärr inte varit möjligt att bilägga motsättningarna i Mellanöstern. Vi följde den konflikten intensivt under våra respektive perioder som utrikesminister och det är med verklig sorg vi tvingas konstatera att våldet trots alla diplomatiska ansträngningar inte bara fortsatt, utan eskalerat.

Under militäroffensiven Ångerns dagar i norra Gaza tidigare i oktober dödades inte mindre än 120 människor, många av dem vanliga civila. Totalt har över fyra tusen människor dödats sedan hösten 2000 då den så kallade andra intifadan började, drygt 3 000

palestinier och närmare 1 000 israeler. Mångfaldigt fler har sårats, fysiskt och mentalt.

Palestinierna drabbas av utgångsförbud, vägspärrar, demolering av bostadshus, utomrättsliga avrättningar riktade mot politiska ledare och militärt våld som också drabbar oskyldiga civila. Det israeliska samhället är svårt traumatiserat av självmordsbombningarna och andra urskillningslösa terrorattacker. På bägge sidor frodas nu hatstämningar och rent rasistiska tendenser som i sin tur ger extremistgrupper oförtjänt näring.

Konfliktens skadeverkningar kan knappast underskattas. Den paralyserar dessutom hela regionen och har blivit en förevändning för att fördröja en nödvändig demokratisering. Dessutom har, som Tony Blair sade vid Labourkongressen nyligen, denna konflikt blivit ett svårt hinder i kampen mot den internationella terrorismen. Vidare har den förpestat atmosfären inom Förenta Nationerna och andra multilaterala organ.

Många politiker och diplomater som mer aktivt relaterat till konflikten har bränt fingrarna och intar en pessimistisk, passiv hållning. Men det är nödvändigt att omvärlden mobiliserar förnyad energi för att bidra till att vanvettet får ett slut. Det handlar inte om att komma upp med nya modeller för hur den slutliga fredsuppgörelsen skulle se ut. Det är en av paradoxerna i denna konflikt att huvuddragen i en lösning är självklara för alla - utom extremisterna.

Seriösa aktörer och observatörer vet att ockupationen måste upphöra och att en livskraftig och demokratisk palestinsk stat etableras; att Israel liksom Palestina får övertygande säkerhetsgarantier; att bägge nationerna har sin huvudstad i Jerusalem; att flyktingarnas rättigheter erkänns och får en anständig lösning; att de israeliska bosättningarna avvecklas men att förhandlingar om ömsesidiga gränsjusteringar blir möjliga.

Det finns en plan som konkret och i detalj beskriver en sådan lösning. Det är det så kallade Genève-initiativet som utarbetades av fristående politiker, akademiker och kulturpersonligheter på bägge sidor. De tongivande politikerna, bland andra Yossi Beilin och Yasser Abed Rabbo, hade tidigare suttit i regeringsställning och i den rollen förhandlat officiellt om en uppgörelse, främst i den egyptiska staden Taba i januari 2001. Förra året fullföljde de samtalen, men nu i privat egenskap.

Denna plan välkomnades av Nelson Mandela, Kofi Annan, Jimmy Carter, John Hume och andra fredspristagare, liksom av en rad tidigare regeringschefer, däribland Carl Bildt och Ingvar Carlsson. Men tyvärr avvisades den bryskt av premiärminister Sharon. Även på den palestinska sidan har undertecknarna drabbats av bitter kritik - framför allt för kompromisserna om flyktingarnas rättigheter. Men opinionsmätningar har visat att många israeler och palestinier skulle föredra planen framför fortsatt konflikt.

Två andra fredsplaner ligger på bordet. En är den färdplan (road map) som framlagts av en kvartett bestående av USA, EU, Ryssland och FN:s generalsekreterare och som parterna i princip accepterat. Den är främst en tidsplan för när de olika stegen mot ett fredsavtal skulle tas. Vid slutet av nästa år skulle en garanterad och säker fred uppnås och en palestinsk stat etableras. Genève-initiativet står inte i konflikt med den planen utan skulle, tvärtom, kunna ses som en precisering.

Ett ytterligare förslag kompletterar bilden. Det är det förslag som antogs häromåret av det arabiska toppmötet, som på saudiskt förslag erbjöd Israel fred och fullt erkännande om Israel lämnade de ockuperade områdena. Också det kan ses som en väsentlig komplettering till "kvartettens" färdplan.

För att utveckla ömsesidigt förtroende är det viktigt att fredsarbetet också får en regional dimension. I det sammanhanget bör även disku-

teras förslag om att Mellanöstern görs till en zon fri från massförstörelsevapen, något som blivit än mer angeläget genom oron för att Iran skulle vara på väg mot kärnvapen.

Huvuddragen i en framtida fredsuppgörelse mellan israeler och palestinier finns således redan på bordet. Problemet är att parterna inte rör sig i den riktningen, inga förhandlingar pågår. Den israeliska regeringen har som den starkare parten ett särskilt ansvar att ta det första steget.

Vändningen måste ske via förhandlingar. Beslutet häromdagen i israeliska knesset om en framtida utrymning från Gaza var ett steg i rätt riktning, men det blir aldrig en verklig fredslösning genom ensidiga beslut. Det är nödvändigt att det sker kompromisser och att ledningen på bägge sidor tar ansvar för att förklara och försvara sådana eftergifter inför sina respektive grupper.

Sharons argument är att han inte har någon palestinsk part att förhandla med. Den nu sjuke Yassir Arafat sattes i husarrest för snart tre år sedan och har hotats med deportation eller avrättning. Utländska politiker har uppmanats att inte möta honom. Detta har varit destruktivt och underminerat fredsmöjligheterna. Samtidigt har instängningen och hotelserna mot Arafat försvårat förutsättningarna för en öppen, kritisk opposition i det palestinska samhället mot korruption och maktmissbruk.

Till bilden hör också att både Sharon och Arafat har visat lågt intresse för att möjliggöra politiska val bland palestinerna. Detta trots att mandattiden för de som valdes 1996, inklusive Arafat själv, löpte ut för ett par år sedan.

Palestinerna måste ges en chans att utse sina egna ledare, och därmed förhandlare. Det kan inte ske genom israeliska, amerikanska eller internationella beslut utan bara genom en demokratisk process i

det palestinska samhället. Det kravet har ytterligare aktualiserats av rapporterna om Arafats hälsotillstånd. Kraftfulla initiativ bör därför tas för att göra verklighet av förslagen om allmänna val på Västbanken och i Gaza.

Det räcker inte med de planerade kommunala valen i slutet av december för en fjärdedel av distrikten. Garantier bör ges för att lokala val ska kunna genomföras i alla de palestinska områdena, inklusive östra Jerusalem, utan störningar av den israeliska armén. Än viktigare är att datum nu sätts och förberedelser görs för val av den nationella ledningen. Sådana val skulle kunna bidra till att bryta dödläget; palestinska förhandlare med otvetydig folklig förankring skulle kunna ändra dynamiken i fredsarbetet. Självklart borde de valen hållas före den israeliska utrymningen av Gaza under det kommande året.

Denna process kräver en stark internationell närvaro i de palestinska områdena - valobservatörer och fredsstyrkor - för att garantera möjligheten till en fri valrörelse utan hinder från israeliska militärer eller islamistiska fundamentalister. En sådan närvaro skulle vara positiv i sig och kunna skapa nya förutsättningar i Genève-initiativets anda.

Ett annat strategiskt steg för att bryta den nuvarande låsningen vore att avbryta bygget av muren/stängslet genom palestinska områden inne på Västbanken. Internationella domstolen i Haag har otvetydigt slagit fast att bygget strider mot folkrätten. Respekten för folkrätten är viktig i sig - och nödvändig om fred skall kunna uppnås.

Samtidigt är det avgörande viktigt att omvärlden tar steg som ger israelerna klara bevis för att deras berättigade krav till skydd mot terrordåd tas på allvar. Självordsbombningarna måste upphöra. Här handlar det om garantier. Egyptiska ansträngningar att påverka militanta palestinska grupper bör ges stöd; alla palestinska ledare upp-

manas att ta otvetydigt avstånd från allt våld mot civila; tydliga säkerhetsarrangemang utarbetas inför framtiden i Genève-initiativets och det saudiska fredsförslagets anda.

Vi anser det är viktigt att den Europeiska unionen intensifierar sitt engagemang i fredsarbetet - det vore i linje med en bred folklig opinion i vårt land Det finns viktiga byggstenar i "kvartettens" färdplan, Genève-initiativet och det arabiska toppmötets erbjudande om att respektera Israels integritet.

Ett stopp för bygget av barriären inne på palestinskt område, internationella garantier mot terrordåd och palestinska val under internationell översyn vore viktiga första steg. Kraft måste sättas in för att förnuftet ska få fotfäste också i Mellanöstern.

Karin Söder

Utrikesminister (c) 1976-78

Hans Blix

Utrikesminister (fp) 1978-79

Ola Ullsten

Utrikesminister (fp) 1979-82

Lennart Bodström

Utrikesminister (s) 1982-85

Sten Andersson

Utrikesminister (s) 1985-91

Margaretha af Ugglas

Utrikesminister (m) 1991-94

Lena Hjelm-Wallén

Utrikesminister (s) 1994-98 “

Utfallet av presidentvalet i USA får betydelse för Mellanöstern.

En palestinsk epok har gått i graven.

DN på Internet 11 november 2004 09:19 efter Arafats död:

“LEDARE: En palestinsk epok har gått i graven.”

“Yassir Arafat var för många palestinier en symbol för självständighetskampen. Som fredsmäklare nådde han dock ingen vart.

Efter dagar av ovisshet och motstridiga rapporter dog Yassir Arafat på det franska sjukhus dit han fördes för två veckor sedan.

Redan vid avfärden till Paris stod det klart att hans tid på den politiska arenan var över. De bilder som kablades ut visade inte en man i uniform, de visade en sjuklig ledare utan någon egentlig glöd kvar.

Det är knappast en överdrift att påstå att en epok har gått i graven. Yassir Arafat har varit en symbol för palestinernas självständighetskamp, en ställning han höll in i det sista. Det var han som en gång i tiden satte frågan på dagordningen. Palestiniernas krav på en självständig stat är legitimt, och detta har med tiden accepterats av statsamfundet inklusive USA.

Arafats framgångar var dock begränsade. Han må ha belönats med Nobels fredspris, men hans mål nåddes inte, hans folks ställning förbättrades inte, och någon fred skapade han inte.

Parterna lär visserligen tvista länge än om vems fel det var att det senaste stora fredsförsöket havererade. Men klart är att Arafat i den israeliske premiärministern Ehud Barak hade en motpart som var beredd att ta risker och göra eftergifter för att nå en lösning. Klart är också att bakslagen den gången, åtminstone indirekt, banade vägen för den betydligt mer hårdföre och kompromisslöse Ariel Sharon.

Också som fredstida politiker var hans framgångar begränsade. Den palestinska myndigheten anses allmänt vara både ineffektiv och korrupt.

Men Arafat behöll ändå sin särställning. Visst är det så att Israel den sista tiden såg till att han blev totalt marginaliserad. Regeringen Sharon tog ifrån honom möjligheterna att utöva makt men krävde

samtidigt att han skulle agera för att få stopp på våldet.

Även i sin påtvingade husarrest var han dock en ledande aktör. Ingen hade kunnat "sälja" en överenskommelse med israelerna till mannen på gatan om inte Arafat först hade accepterat den.

Nu är han död, och en ny fas inträder i Mellanöstern. De första utmaningarna kan komma snabbt. Redan begravningen riskerar att bli våldsam, trots att det tycks råda enighet om hur den ska gå till.

Efterträdarfrågan är också osäker. Arafat brydde sig föga om successionsordningen och det finns ingen klart uttalad ny ledare. Val ska hållas, men i värsta fall kan en blodig maktkamp vara att vänta.

För Ariel Sharon, som tidigare förklarat att ett av hans främsta misstag var att han inte dödade Arafat när möjligheten fanns, finns utmaningen också där. Han har, med understöd från USA, kunnat hävda att Israel inte haft någon trovärdig motpart i fredsförhandlingarna. Skulle ett palestinskt ledarskifte leda till att moderatare krafter tar över, faller detta argument.

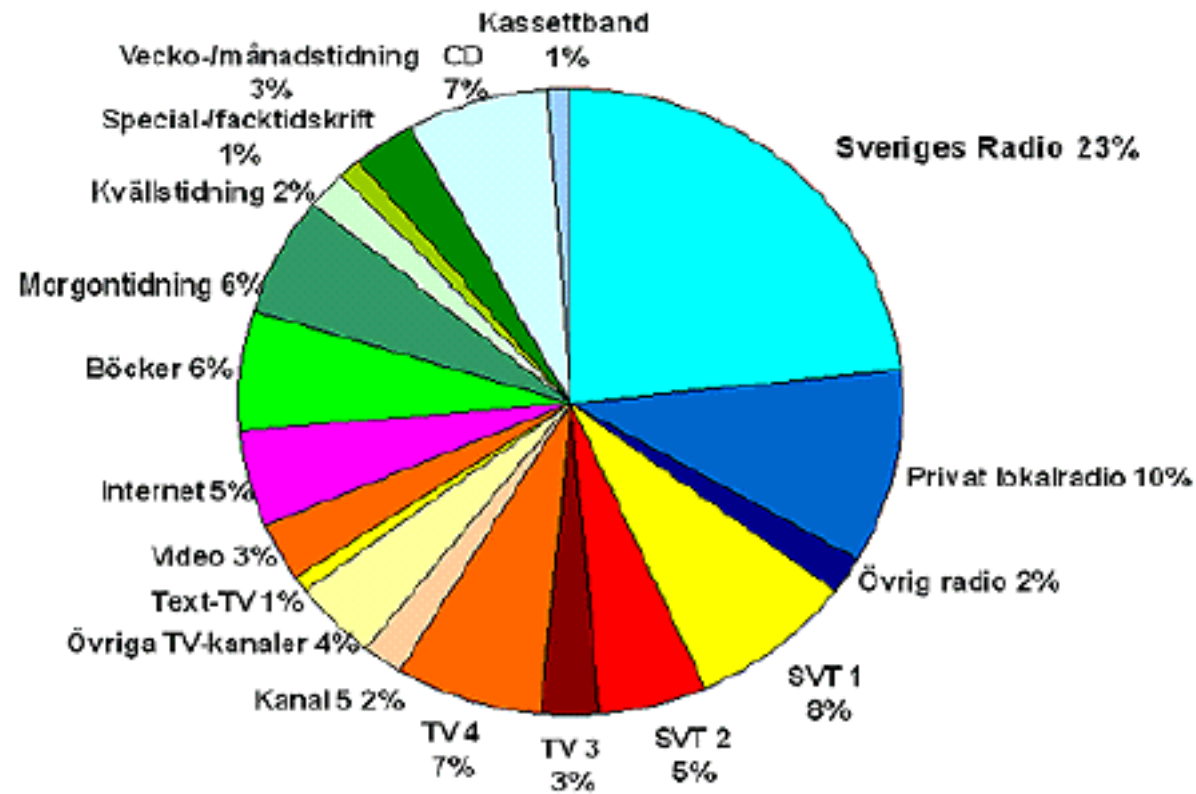
Vad som än sker är det uppenbart att kraven på engagemang från omvärldens sida måste öka. Och det tycks finnas en beredskap att göra en nystart.

Den brittiske premiärministern Tony Blair framhöll i sin första kommentar till utgången av det amerikanska presidentvalet att Mellanöstern var den viktigaste utrikespolitiska frågan de närmaste åren. Kampen mot terrorismen kan inte vinnas om detta öppna sår finns kvar.

Blairs adressat är tydlig, den omvalde George W Bush med vilken han sammanträffar i Washington om ett par dagar.

Många tror att det nu kan bli en annan amerikansk aktivitet när Bush inte mer behöver tänka på att bli omvald. Det lär behövas. Men, vilket historien givit åtskilliga exempel på, det behövs också parter i konflikten som är beredda att göra vad som krävs. Det är i Israel och i Palestina som den verkliga politiska viljan måste finnas.”

De olika mediernas andel av befolkningens (9-79 år) genomsnittliga mediekonsumtion

Källa: Mediebarometern 2002

Från Sveriges Radios public serviceredovisning 2003

Informations- och kunskapsflöden

Bilden på föregående sida visar olika mediers andel av befolkningens (9-79 år) genomsnittliga mediekonsumtion, i Sverige:

Sveriges radio. Privat lokalradio. Övrig radio. SVT 1. SVT 2. TV3. TV 4. Kanal 5. Övriga TV-kanaler. Text-TV. Video. Internet. Böcker. Morgontidning. Kvällstidning. Special-/facktidning. Vecko-/månadstidning. CD. Kassetband.

Men människor utsätts för påverkan också från annat:

Samtal i alla möjliga situationer, direktreklam, skyltar och anslag, varuutbud i butiker, skyltfönster, fysiska miljöer med alla deras innehåll av föremål från det minsta till det största, museer, utställningar, nöjeställningar, biografier, bibliotek, föredrag, kurser, sammankomster, fester, lekar, skolor av alla slag.

Det som förmedlas i flödena är fakta och åsikter. Vad bör informationsflödena innehålla ?

I det närmast följande infogas från hemsidans område 70:

- * Citat ur Agenda 21.
- * Kommentarer till Agenda 21.
- * Planeringsprocesser : samspel mellan inre verkligheter i demokratiska förändringsprocesser.
- * Individens möjligheter att förbättra för sig. Att påverka och förändra individer och miljöer.
- * Rådande och väntade bristsituationer och konfliktrisker medför krav om mer och bättre planeringar.
- * Människorna avgör tillsammans världens framtid. Inre och yttre verkligheter. Samspel med symboler.
- * Symboler, symbolsystem, informationsmedel, informationskanaler,

informationskanalsystem.

- * Människorna kan påverka fysiska ting med fysiska krafter och påverka psyken med information.
- * Processer i de inre verkligheterna som föregår människornas agerande i den yttre verkligheten.
- * Inre verkligheter, spekulativt tänkande och empirism. Framtidsplaneringens möjligheter. Medvetande. Ansvar.
- * Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.
- * Inre verkligheter och åsikter förändras vartefter. Åsiktsledande institutioner och organisationer.
- * Människor i samspel. Inre verkligheter och verksamheter kommer till uttryck i yttre verksamheter.
- * Viljor, framtidsvisioner, problem, makt och planeringar.
- * Inre och yttre verkligheter och verksamheter hos personer och organisationer.
- * Sändare, förmedlare, mottagare, överföringsfel och problem.

Citat från Agenda 21.

Citaten är avsedda att belysa några viktiga drag. Den första principen i Riodeklarationen handlar om att människan står i centrum och har rätt till ett hälsosamt och rikt liv i samklang med naturen. Det är viktigt att framhålla, att det primära är människornas rätt till ett hälsosamt och rikt liv. Detta liv ska levas i samklang med naturen.

Den första punkten i första kapitlet i Agenda 21 :

”1.1 Människan står vid ett vägskaft i historien. Vi står inför möjligheten av en bestående ojämlikhet mellan och inom nationer, ökad fattigdom, hunger, ohälsa och analfabetism och fortsatt förstöring av de ekosystem som vi är beroende av för vår välfärd. En integrering av miljö- och utvecklingsfrågor och ett större engagemang i dessa frågor kommer emellertid att leda till att människors basbehov tillgodoses, till en förbättrad levnadsstandard för alla, bättre skydd av och hushållning med ekosystemen och en tryggare, lyckligare framtid. Ingen nation kan uppnå detta på egen hand, men tillsammans kan vi det, i ett globalt samarbete syftande till en hållbar utveckling.”

Kapitel 3 om fattigdomsbekämpning: ”Fattigdom är ett komplext flerdimensionellt problem vars upphov är både nationellt och internationellt...Undanröjande av fattigdom och svält samt större jämlikhet i fråga om inkomstfördelning och mänsklig resursutveckling tillhör fortfarande de största utmaningarna. Ansvar för kampen mot fattigdomen delas av alla länder...En miljöpolitik som huvudsakligen är inriktad på bevarande och skydd av naturresurser måste, samtidigt som den förvaltar dem på ett hållbart sätt, ta vederbörlig hänsyn till dem som är beroende av resurserna i fråga för sitt livsuppehälle. I annat fall kan den få en omvänd effekt såväl på fattigdomen som för möjligheterna att nå framgång på lång sikt vad gäller bevarandet av

naturresurser och miljö...En effektiv strategi för att samtidigt hantera problemen med fattigdom, utveckling och miljö bör inledas med fokusering på naturresurserna, produktionen och människorna och bör inbegripa demografiska frågor, förbättrad hälsovård och utbildning, kvinnornas rättigheter, den roll som spelas av ungdomen, ursprungsbefolkningen och lokala samhällen samt en demokratisk medbestämmandeprocess i förening med förbättrad styrelse.”

Kapitel 4 om förändring av konsumtionsmönster : ”Särskild vikt bör läggas vid av ohållbar konsumtion orsakad efterfrågan på naturresurser och vid en användning av dessa resurser som är effektiv och i överensstämmelse med målsättningen att minimera förbrukning samt minska föroreningar. Trots att konsumtionen i vissa delar av världen är mycket hög, är de grundläggande konsumtionsbehoven hos en stor del av mänskligheten inte tillfredsställda. Detta leder till överdriven efterfrågan och ohållbara livsstilar bland de rikare segmenten, något som innebär oerhörda påfrestningar på miljön. De fattigare segmenten kan å andra sidan inte tillfredsställa sina behov av livsmedel, hälsovård, bostäder och utbildning. En förändring av konsumtionsmönstren kommer att innebära krav på en mångsidig strategi som är inriktad på efterfrågan, tillfredsställande av de fattigas basbehov, och minskning av avfall och av användning av icke förnyelsebara resurser i produktionsprocessen.”

Kapitel 6 om människors hälsa : ”Det råder ett nära samband mellan hälsa och utveckling. Både otillräcklig utveckling som leder till fattigdom och olämplig utveckling som orsakar överkonsumtion kan, samtidigt som världens befolkning ökar, ge upphov till allvarliga miljöorsakade hälsoproblem i utvecklade länder och utvecklingsländer... Det krävs tvärssektoriella åtgärder för att koppla samman en

förbättring av hälsa, miljö och samhällsekonomiska förhållanden. Sådana åtgärder, vilka omfattar utbildning, bostadspolitik, anläggningsarbeten och samhällsgrupper, i vilka ingår företag, skolor och universitet och religiösa, medborgerliga och kulturella organisationer, är inriktade på att möjliggöra för människor i lokala samhällen att säkerställa hållbar utveckling. Det är av särskild betydelse att man i stället för att enbart förlita sig på rehabilitering och behandling även inbegriper förebyggande program.”

Kapitel 7 om boende och bebyggelse: ”Det övergripande målet för boende- och bebyggelsesektorn är att förbättra boendets sociala, ekonomiska och miljömässiga kvalitet och alla människors livs- och arbetsmiljö - särskilt de fattiga i städerna och på landsbygden.”

Kapitel 8 om att integrera miljö och utveckling i beslutsfattandet: ”Det övergripande målet är att förbättra eller omstrukturera beslutsprocessen så att beaktandet av socioekonomiska frågor och miljöfrågor helt integreras och en bredare delaktighet från allmänhetens sida garanteras...Det primära behovet är att integrera beslutsprocesserna inom miljö- och utvecklingsområdena. För detta ändamål bör regeringarna genomföra en nationell översyn och, när så är lämpligt, förbättra beslutsprocesserna så att en integrering av ekonomiska och sociala frågor samt miljöfrågor gradvis uppnås i strävandet efter en utveckling som är ekonomiskt effektiv, socialt rättvis och ansvarsfull och miljömässigt sund. Länderna gör egna prioriteringar, i enlighet med sina nationella planer och program, bland följande åtgärder:

- a) Att säkerställa en integrering av ekonomiska, sociala och miljömässiga överväganden i beslutsfattandet på alla nivåer och i alla departement,
- b) att anta inhemskt utformade programramar som ger uttryck för ett

långsiktigt perspektiv och ett sektorövergripande angreppssätt som grund för besluten med beaktande av kopplingarna mellan och inom de olika politiska, ekonomiska, sociala och miljömässiga frågor som sammanhänger med utvecklingsprocessen,

c) att fastställa nationellt beslutade mål och medel för att säkerställa enhetlighet mellan sektoriella, ekonomiska, sociala och miljömässiga program, planer och instrument för genomförandet av programmen, även skatte- och budgetinstrument - dessa mekanismer skall tillämpas på flera nivåer och sammanföra dem som är engagerade i utvecklingsprocessen,

d) att systematiskt kontrollera och utvärdera utvecklingsprocessen genom regelbundna översyner av tillståndet inom utvecklingen av mänskliga resurser, ekonomiska och sociala förhållanden och utvecklingslinjer och situationen för miljö- och naturresurserna; detta kan kompletteras med årliga miljö- och utvecklingsöversyner för att de olika departementen skall kunna bedöma om långsiktiga utvecklingsmål har uppnåtts,

e) att garantera öppenhet om, och ansvar för, de miljömässiga följdverkningarna av ekonomiska och sektoriella program,

f) att garantera att allmänheten får tillgång till relevant information, vilket gör det lättare att inhämta allmänhetens åsikter och möjliggör en effektiv delaktighet....”

Kapitel 23. Förord till avsnitt III om att stärka viktiga samhällsgruppers roll. ” En av de grundläggande förutsättningarna för att uppnå en hållbar utveckling är ett brett allmänt deltagande i beslutsprocessen. Dessutom har det på miljö- och utvecklingsområdet vuxit fram ett behov av nya former för deltagande. Detta omfattar bl.a. behovet för enskilda individer, grupper och organisationer att delta vid utarbetandet av miljökonsekvensbedömningar och informera sig om

och delta i beslut, särskilt sådana som kan påverka de samhällen där de lever och arbetar. Enskilda individer, grupper och organisationer bör få tillgång till information av betydelse för miljö och utveckling som är tillgänglig hos nationella myndigheter, inklusive information om produkter och åtgärder som har eller kan få betydande följder för miljön och information om miljöårsåtgärder.”

Kapitel 33 Finansiella resurser och mekanismer: ” Ekonomisk tillväxt, social utveckling och utrotande av fattigdom är de viktigaste prioriteringarna för utvecklingsländerna och är i själva verket en förutsättning för att de nationella och globala målen om en hållbar utveckling skall uppnås. Med hänsyn till de fördelar för hela världen som genomförandet av Agenda 21 i sin helhet bör medföra kommer en överföring till utvecklingsländerna av effektiva medel, bl.a. ekonomiska resurser och teknologi utan vilka de får svårt att till alla delar genomföra sina åtaganden, att tjäna såväl de utvecklade ländernas som utvecklingsländernas och hela mänsklighetens, inklusive kommande generationers, gemensamma intressen.”

Kapitel 35 Forskning för en hållbar utveckling : ”Detta kapitel fokuserar på vetenskapens roll och användning för att stödja en klok hantering av miljö- och utvecklingsfrågor med sikte på mänsklighetens överlevnad och framtida utveckling. De programområden som föreslås här skall vara övergripande för att stödja de särskilda krav på vetenskap som har nämnts i andra kapitel i Agenda 21. En uppgift för vetenskapen bör vara att tillhandahålla information som ett underlag för en bättre utformning av miljö- och utvecklingspolitik. För att uppfylla detta krav blir det nödvändigt att öka den vetenskapliga insikten, förbättra långsiktiga vetenskapliga bedömningar, stärka den vetenskapliga kapaciteten i alla länder och säkerställa att vetenskapen svarar mot de framväxande behoven.”

Kapitel 36 Att främja utbildning och höja det allmänna medvetandet : ” Utbildning, höjande av det allmänna vetandet och yrkesutbildning har beröringspunkter med så gott som alla områden som nämns i Agenda 21 och har särskilt nära samband med tillgodoseendet av grundläggande behov, kapacitetsuppbyggnad, information, vetenskap och vissa stora samhällsgruppers roll....

Utbildning, inbegripet formell utbildning, det allmänna medvetandet och yrkesutbildning, bör anses vara en process genom vilken människor och samhällen kan uppnå den högsta graden av självförverkligande. Utbildning är avgörande för att främja en hållbar utveckling och förbättra människors förmåga att lösa miljö- och utvecklingsproblem. Medan den grundläggande utbildningen utgör grundvalen för utbildning om miljö och utveckling, måste det senare medvetandegörandet utgöra en väsentlig del i inlärningsprocessen. Både formell och icke-formell utbildning är nödvändig för att ändra människors attityder så att de kan bedöma och lösa de problem som hör samman med hållbar utveckling. Den är också av avgörande betydelse för att uppnå medvetande om betydelsen av miljö och etik, värderingar, attityder, färdigheter och beteenden som är förenliga med hållbar utveckling och för att allmänheten effektivt skall kunna delta i beslutsprocessen. För att vara effektiv bör utbildning om miljö och utveckling omfatta dynamiken i såväl den fysiska/biologiska, sociala och ekonomiska miljön som människans utveckling (vilken kan inkludera andlig utveckling), och ingå i samtliga ämnen och vetenskapsgrenar. Såväl formella som icke-formella metoder och effektiva kommunikationsmedel bör utnyttjas i denna undervisning...

Länder och läroanstalter bör införliva miljö- och utvecklingsfrågorna med befintliga läroplaner och främja utbyte av metoder och utvärderingar....”

Kapitel 38 En internationell institutionell ordning : ” Alla fackorgan i FN-systemet har en nyckelroll vid

genomförandet av Agenda 21 inom sina respektive kompetensområden. För att säkerställa en effektiv samordning och undvika dubbelarbete vid genomförandet av Agenda 21 bör det finnas en effektiv arbetsfördelning mellan olika delar av FN-systemet utifrån dessas mandat och komparativa fördelar. Medlemsstaterna har möjlighet att genom vederbörande styrande organ se till att dessa uppgifter utförs effektivt. För att underlätta en utvärdering av fackorganens prestation och sprida kunskap om deras verksamhet bör alla FN-organ åläggas att regelbundet utarbeta och offentliggöra rapporter om sin verksamhet vad gäller genomförandet av Agenda 21. Det krävs även att deras politik, program, budget och verksamhet blir föremål för grundlig och kontinuerlig översyn.”

Kapitel 40 Information för beslutsfattande : ” Enligt principen om en hållbar utveckling är alla människor användare och producenter av information i vid mening. Med information förstås såväl sakuppgifter som lämpligt strukturerade erfarenheter och kunskaper. Behov av information uppstår på alla nivåer från överordnade beslutsfattare på nationell och internationell nivå till gräsrotsnivå och individens nivå. Följande två programområden måste genomföras för att säkerställa att beslut i högre grad baseras på tillförlitliga underlag:

- A. Att överbrygga informationsklyftan,
- B. Att förbättra tillgången på information....

De vanligaste indikatorerna såsom bruttonationalprodukt (BNP) och mätningar av individuella resurs- eller föroreningsflöden ger inte en tillräckligt bra bild av utvecklingens hållbara karaktär. Metoderna för att bedöma samverkan mellan miljömässiga, demografiska, sociala och utvecklingsmässiga parametrar inom olika sektorer är inte tillräckligt väl utvecklade eller utnyttjade. Det är nödvändigt att utveckla indikatorer för hållbar utveckling som kan ge tillförlitliga beslutsunderlag på alla nivåer och bidra till att integrerade miljö- och utvecklings-system reglerar sig själva och fungerar på ett hållbart sätt....

Regeringar bör överväga att genomföra de nödvändiga institutionella förändringarna på nationell nivå för att åstadkomma en integrering av miljö- och utvecklingsinformation. På internationell nivå behöver verksamhet för miljöutvärdering stärkas och samordnas med insatser för att utvärdera utvecklingstendenser....

Länder, internationella organisationer, inklusive FN-systemets organ och icke-statliga organisationer, bör utnyttja olika initiativ till elektronisk överföring som ett medel för att stödja informationsutbyte, ge tillgång till databaser och andra informationskällor, underlätta kommunikation i samband med mera övergripande projekt, t.ex. genomförandet av Agenda 21, underlätta mellanstatliga förhandlingar, övervaka konventioner om och insatser för hållbar utveckling, meddela miljövarningar och överföra teknisk information. Dessa organisationer bör också underlätta sammanlänkning av olika elektroniska nät och användning av lämpliga standard- och kommunikationsprotokoll för ett transparent utbyte av elektroniska meddelanden. Vid behov bör ny teknik utvecklas och dess utnyttjande uppmuntras för att de som inte har tillgång till den nödvändiga infrastrukturen också skall kunna delta. Mekanismer bör också upprättas för att genomföra den nödvändiga överföringen av information till och från icke-elektroniska system för att säkerställa att de som inte har möjlighet till elektronisk kommunikation kan delta...

Länder och internationella organisationer bör överväga att genomföra utredningar om den information om hållbar utveckling som finns tillgänglig inom den privata sektorn och om nuvarande arrangemang för informationsspridning för att konstatera förekomsten av luckor och hur dessa luckor skulle kunna fyllas genom kommersiell eller halvkommersiell verksamhet, särskilt verksamhet i och/eller med deltagande av utvecklingsländer, där detta är praktiskt genomförbart. Om det föreligger ekonomiska eller andra hinder för att tillhandahålla och få tillgång till information, särskilt i utvecklingsländerna, bör innovativa åtgärder övervägas för subventionering av tillgång till information eller för att undanröja hinder som inte är av ekonomisk art.”

Kommentarer till Agenda 21.

Människan står vid ett vägskäl i historien. Vi står inför möjligheten av en bestående ojämlikhet mellan och inom nationer, ökad fattigdom, hunger, ohälsa och analfabetism och fortsatt förstöring av de ekosystem som vi är beroende av för vår välfärd. En integrering av miljö- och utvecklingsfrågor och ett större engagemang i dessa frågor kommer emellertid att leda till att människors basbehov tillgodoses, till en förbättrad levnadsstandard för alla, bättre skydd av och hushållning med ekosystemen och en tryggare, lyckligare framtid. Ingen nation kan uppnå detta på egen hand, men tillsammans kan vi det, i ett globalt samarbete syftande till en hållbar utveckling.

Människan står i centrum. Hon har rätt till ett hälsosamt och rikt liv i samklang med naturen. Det ställer krav om:

- * Bekämpning av fattigdomen, i världen och i de olika länderna.
- * Bättre åtgärder för att minska befolkningstillväxten i världen.
- * Bättre lagar och förordningar och bättre institutioner för demokratin
- * Bättre sjukvård och förebyggande hälsovård. Kamp mot droger, alkoholism, tobaksrökning o d.
- * Bättre livsmedelsförsörjning.
- * Bättre bostadsförsörjning.
- * Bättre energiförsörjning och försörjning med vatten, avlopp, avfallshantering, bättre luft.
- * Kamp mot gifter och utsläpp som förstör klimatet och livsmiljön för människor, djur och växter.
- * Bättre försörjning med kläder och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven.
- * Bättre fördelning av människornas konsumtion. Penningmedel till livsuppehållet.
- * Bättre offentlig förvaltning och mindre av krig.
- * Bättre handel.

- * Bättre kommunikationsmedel.
- * Bättre penningverksamheter.
- * Bättre företagare. Kamp mot arbetslösheten. Bättre arbetsmiljöer. Bättre inkomstfördelning.
- * Bättre reklamverksamheter med hänsyn till problemen i världen med utveckling och miljöer.
- * Bättre produktion av varor, byggnader och anläggningar.
- * Bättre kulturella verksamheter.
- * Bättre planeringar av de fysiska miljöerna. Bättre integrering av utvecklings-och miljöfrågor.
- * Bättre integrering av fysiska och sociala miljöer i planeringarna.
- * Bättre omtanke om miljöernas estetiska värden.
- * Bättre kulturmiljövård.
- * Bättre hänsyn till konstnärliga verksameters betydelse för information om världens problem
- * Bättre hänsyn till seder och bruks betydelse för information om världens problem .
- * Bättre sociala miljöer och planering av sociala miljöer.
- * Bättre socialvård. Bättre omsorg om utsatta grupper: barn, sjuka, handikappade, gamla etc.
- * Kamp mot kriminalitet, mobbning, rasism o d.
- * Bättre vård av brottslingar och andra missanpassade.
- * Kamp mot korrupktion och maktmissbruk.
- * Bättre grundutbildning. Kamp mot analfabetismen.
- * Bättre yrkesutbildning och högre utbildning.
- * Bättre utbildning som höjer medvetandet om problemen med bättre utveckling och bättre miljö.
- * Bättre forskning för utvecklings-och miljöfrågor.
- * Bättre information om världens problem med utveckling och miljö.
- * Bättre informationssystem.
- * Bättre användning av elektroniska informationssystem.
- * Bättre informationer för demokratiskt deltagande.

Planeringsprocesser : samspel mellan inre verkligheter i demokratiska förändringsprocesser.

Samhällsplaneringens problem har behandlats översiktligt i det föregående, bl a med tanke på Riodeklarationens krav. Men planeringsproblemen är många.

Det som ska planeras är förändringar av mänskliga påverkningar som ändrar utvecklingen. Här behandlas mer personerna som planerar än det som planeras.

Först behandlas individens möjligheter att förbättra för sig genom att påverka och förändra individer och miljöer.

Sedan påtalas att rådande och väntade bristsituationer och konflikt-risker medför krav om mer och bättre planeringar. Människorna avgör tillsammans världens framtid.

Man måste noga beakta att människorna har både egna inre verkligheter och yttre verkligheter gemensamma med andra. Det är de inre verkligheterna som styr människornas agerande i den yttre verkligheten, och de inre verkligheterna samspelar sinsemellan med hjälp av symboler och informationssystem.

Människorna kan påverka fysiska ting med fysiska krafter och påverka egna och andras inre verkligheter med information. Det finns i informationssystemen många slags symboler och system för distribution av symboler, det vanligaste samspeletsmedlet är tal- och skriftspråk.

I de inre verkligheterna pågår processer som föregår människornas agerande i den yttre verkligheten. I de inre verkligheterna finns bl a kunskaper, framtidsvisioner och uppfattningar om hur man bör bete sig mot andra, moral.

De många inre verkligheterna i mänskligheten samspelar i sociala samhällen, sociala miljöer och var och en påverkar och påverkas av de

andra människorna och annat.

Möjligheter till samförstånd i viljor och beslut är beroende av samförstånd mellan de för alla olika inre verkligheterna.

Inre verkligheter och åsikter förändras vartefter och har ändrats betydligt under tidernas lopp.

Det finns personer som anses ha bättre kunskaper och åsikter än andra, det är bl a makthavare i institutioner och organisationer av många olika slag.

När alla ska samspela i demokratiska processer som gäller utvecklingen mot framtiden uppstår många problem i överföringarna av kunskaper och åsikter mellan individerna och det förekommer många allvarliga fel i överföringarna.

I en välfungerande demokrati måste människorna i folket ha bra inre verkligheter med bl a lämpliga kunskaper, bra logik och lämplig moral, som bl a ser till att kunskaper och åsikter utforskas och förmedlas på ett korrekt sätt.

Ett betydande hinder för en god utveckling i världen är att människorna har brister ifråga om kunskaper, logik och moral. Och bristerna finns både hos "gräsrötterna" och hos "makthavarna" på olika nivåer i alla de institutioner och organisationer som finns i hierarkierna i de mänskliga samhällena.

Frågorna om hur man ska ge alla ett hälsosamt och rikt liv och hur jorden ska vårdas så att det inte blir förstörd, blir i hög grad en fråga om hur man ska kunna ge människorna och isynnerhet makthavarna lämpliga kunskaper och lämplig moral.

Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.

Det innebär bl a att man mer medvetet måste vårda de sociala miljöerna med alla de kunskaper och värderingar, moraliska ställningstaganden o d som förmedlas i dem, eftersom människornas inre verkligheter i hög grad formas av de sociala miljöerna.

Även de fysiska miljöerna måste vårdas med hänsyn till deras påverkan på de inre verkligheterna.

Planeringar blir inte tillräckligt framgångsrika om aktörerna i planeringarna inte har lämpliga kunskaper och lämplig ansvarstagande moral. I goda planeringar ska man efterforska kunskapsbrister så att kunskapsluckorna kan fyllas.

Krigen i världen, bl a det som hänt i Jugoslavien, kan få en att tvivla på mänsklighetens möjligheter att någonsin åstadkomma det paradiset på jorden, som de flesta verkligen tycks önska sig, i varje fall för egen del.

Individens möjligheter att förbättra för sig. Att påverka och förändra individer och miljöer.

En människa kan förbättra de egna levnadsvillkoren genom att på lämpligt sätt påverka sina fysiska och sociala miljöer, sina kroppsliga förhållanden och psyket.

Vill individen påverka sin fysiska miljö med den egna kroppen så att miljön ändrar sig väsentligt är möjligheterna mycket små och i stort sett försumbara, det individen kan påverka är mest bara ett litet område runt sig själv, ungefär lika med bostaden och den egna arbetsplatsen. Påverkan på de större fysiska miljöerna måste huvudsakligen ske med andras hjälp.

Man kan tvinga andra med våld, fysisk påverkan, genom piskslag etc, eller övertyga dem och få dem att själva vilja utföra det som man önskar, psykisk påverkan.

Mellan ytterlighetsformerna av fysisk och psykisk påverkan finns mellanformer där man reglerar resurstillförseln till dem man önskar

påverka så att vederbörande förmås vilja det man önskar. Man kan påverka genom att påföra eller undandra något gott eller ont som genast eller på sikt medför förändringar.

Eftersom våldslinjen grovt sett inte accepteras återstår de andra möjligheterna. Reglering av resurser som påverkar de fysiska miljöerna direkt eller indirekt sker huvudsakligen kollektivt genom större och mindre grupper i de sociala samhällena, vilka förfogar över reglersystem av olika slag, t ex lagar och regler om penningströmmar.

Individen har en teoretisk möjlighet att påverka andra individer var och en för sig med psykiska medel så att de formar de fysiska miljöerna efter individens önskemål oberoende av reglersystemen, men det finns många som då ska övertygas och möjligheterna att lyckas bra är små. Vill individen påverka den fysiska miljön är han huvudsakligen hänvisad till att gå vägen över de sociala samhällena och påverka dem så att de påverkar reglersystemen som påverkar de fysiska miljöerna.

Vill individen påverka sin sociala miljö finns som förut möjligheterna att direkt övertyga individerna i den en i taget. Det är en svår uppgift. Ett annat sätt är att påverka reglersystemen som påverkar individerna i de sociala miljöerna.

Vill individen påverka sin kropp kan det ske genom förständig personlig vård och träning, lämplig föda, personliga hjälpmedel etc, för vilket krävs pengar, läkarvård av andra o d. I ett modernt samhälle kräver detta i hög grad medverkan från de sociala samhällena. Eftersam kroppen påverkas av den fysiska miljön kan kroppspåverkan också ske genom förändring av den fysiska miljön eller genom förflyttning till bättre fysisk miljö. Möjligheterna att påverka den fysiska miljön har nyss berörts. Kroppen kan också påverkas av det egna psyket.

Vill individen påverka sitt eget psyke kan detta ske genom påverkan på kroppen som i sin tur påverkar psyket och genom påverkan på de fysiska och de sociala miljöerna som i sin tur påverkar psyket. Man kan flytta till bättre fysisk och social miljö.

Viktigast är kanske ändå möjligheten att förändra psyket genom att själv tänka och lära sig på olika sätt. Möjligheterna för individen att direkt påverka sitt eget psyke är i hög grad beroende av medverkan från de sociala samhällena.

Individens problem med att påverka sina fysiska och sociala miljöer, sin kropp och sitt psyke leder till slut till problemet att påverka de sociala samhällena, och då finns möjligheterna att övertyga samhällsindividerna en i taget eller att påverka de sociala samhällenas reglersystem.

Det förefaller vara en hopplös uppgift att direkt påverka alla andra så att de gör som man vill - om man vet vad man vill. Kvar blir det stora problemet att påverka de sociala samhällenas reglersystem. För att kunna göra det måste man veta vilka de är. Kunskaper om reglersystemen är en förutsättning för individens möjligheter att väsentligen förbättra för sig.

Rådande och väntade bristsituationer och konfliktrisker medför krav om mer och bättre planeringar.

Befolkningsökning och brister i fråga om olika saker, bl a livsmedel, råvaror och energi, gör att världens problem kan tänkas bli större och större. Bristssituationer och ojämna fördelningar av tillgångar brukar resultera i strider om de knappa tillgångarna. Stora brister ger stora strider och små brister mindre strider eller konflikter.

Tillgångarna i fråga om sådant som livsmedel, råvaror och energi förändras inte plötsligt i stora steg utan vartefter i mindre steg. Striderna och konflikterna om tillgångarna kan då tänkas förändras sig också de i små steg. Det är risk att människorna vartefter vänjer sig vid brister och strider, även om det sker motvilligt, men till slut hamnar i en situation där de inte tål mer och det hela plötsligt kollapsar.

Det är inte bara fundamentala saker som livsmedel, råvaror och energi som kan orsaka konflikter utan även allt annat. I Sverige har på 1990-talet uppstått problem med fördelningar på grund av arbetslöshet och underskott i statens budget, och man kan se hur de svagare grupperna får inskränka sig till levnadsnivåer under det rimliga.

För att utröna riskerna och för att få kontroll över utvecklingen behöver man tänka igenom vad som kan hända i framtiden och man behöver göra klart vad man helst vill ha. Detta tankearbete bör ske i medvetna planeringar.

Planeringarnas tidshorisonter bör anpassas efter de farhågor och drömmar man har beträffande olika tidpunkter i framtiden och efter beslutens räckvidder. Det kan bli nog så svårt om 20 år men ännu värre tiden därefter, om 50 år och 100 år. Världsbefolkningen har ökat från 2 miljarder på 1930-talet till 4 miljarder på 1970-talet, 6 miljarder på 1990-talet och ökningen därefter lär fortsätta i hög takt. Ju fler

människorna blir desto flera ska dela på de tillgängliga materiella resurerna, som i en del fall samtidigt kan antas minska.

Situationen ställer krav om att man tänker igenom hur fördelningen av resurserna bör ske på individer och grupper av individer och på miljöer de vistas i. De teknologiska möjligheterna att med våld strida om tillgångarna är förfärande stora. Mer av krig och terrorism skymtar i fjärran om fördelningarna blir för skeva. De som har någon fantasi kan föreställa sig hur mänskligheten av oskicklighet styr in sig i en framtid med överbefolkning, knapphet på tillgångar, upptrappade konflikter, svåra motsättningar, terrorhandlingar, inbördeskrig, småkrig och i värsta fall storkrig.

Därför behöver planeringsverksamheterna förbättras. Planeringarna bör bli mer omfattande och mer långsiktiga. Förenta Nationerna kan förmodligen inte driva en tillräckligt utvecklad världsplanering innan det är för sent. Varje stat bör bedriva planeringar för förhållandena inom den egna staten och dessutom egna världsplaneringar för eget behov. Om en stat ska kunna planera de inre förhållandena måste samtidigt finnas uppfattningar om hur de inre förhållandena beror av världen utanför.

Man kan hoppas att människorna vartefter kommer att klara av de uppdykande problemen, men det kan man inte ha någon säker uppfattning om nu om man inte tänker igenom vad som kan komma och på tidigt stadium försöker tänka igenom hur man kan undvika svårigheterna.

Det är fyra viktiga typer av planeringar som behövs och som gäller

- * individernas kroppsliga förhållanden,
- * individernas psykiska förhållanden,
- * individernas fysiska miljöer,
- * individernas sociala miljöer.

Hur kan möjligen människornas kroppsliga och psykiska tillstånd vara och hur bör de vara vid olika framtida tidpunkter ? Hur kan

möjligen de fysiska och de sociala miljöerna vara och hur bör de vara vid olika framtida tidpunkter ? Vad är det för krafter som styr utvecklingen ? Hur kan man ändra dessa utvecklingskrafter så att utvecklingen går i den riktning man önskar?

Det finns vissa krafter som inte går att påverka, det är de orubbliga naturkrafterna. För övrigt är det människorna själva som utgör utvecklingskrafterna, medvetet eller omedvetet. De rådande bristerna ifråga om planering gör att man kan säga, att mänskligheten på det hela taget lever i ett planeringslöst tillstånd och att de mänskliga utvecklingskrafterna kan ses som främst omedvetna. Det är naturligtvis inte bra. Att planerna är ett sätt att göra människorna medvetna om hur de påverkar utvecklingen.

Människorna avgör tillsammans världens framtid. Inre och yttre verkligheter. Samspel med symboler.

Det är människornas handlingar som främst avgör tillstånden i framtiden och då är det särskilt angeläget att studera människornas påverkningar. Den stora frågan är alltså : hur påverkar och hur kan och bör människorna påverka utvecklingen ?

Det första man ställs inför är att förstå förändringsprocesserna. En sådan förståelse kan nås bara genom undersökningar om förändringar som redan ägt rum. Ska man kunna skaffa sig några uppfattningar om förändringarna som leder till tillstånden mot år 3000 måste man förstå förändringarna under en mycket lång tid i det förgångna. Har man förstått långsiktiga förändringar kan man lättare förstå kortsiktiga.

Människor handlar enskilt och i grupper. Gruppernas handlingar är summor av enakilda individers handlingar och individerna handlar viljemässigt som en följd av omedvetna och medvetna

tankeoperationer och andra psykiska processer.

Varje människa har en egen unik inre verklighet oåtkomlig för andra. Denna inre verklighet består av kunskaper och erfarenheter, minnen från det förgångna, tro och förhoppningar om framtiden, känslor, upplevelser, värderingar, föreställningar om världens stora och små sammanhang och föreställningar om hur man bör bete sig mot ting och människor så att de kan göra nytta praktiskt, estetiskt och socialt.

Varje människa har också en yttre verklighet som består av allt annat än den inre verkligheten. I den yttre verkligheten ingår hela universum, och där ingår andra människors både inre och yttre verkligheter, fastän andras inre verkligheter inte är direkt åtkomliga.

De materiella tingen i den yttre verkligheten har materiell betydelse men är också symboler med vars hjälp människorna bygger upp den inre verkligheten omdvetet eller medvetet. Människornas inre verkligheter kan bli kända för andra bara genom symboler och system av symboler. De viktigaste symbolsystemen är språken, talspråken och skriftspråken.

Samhällsplanering i en demokrati är en fråga om samverkan mellan människorna där alla de olika människornas inre verkligheter samspelar sinsemellan med hjälp av en fysisk yttre verklighet som fysiskt sett huvudsakligen är gemensam.

Sociala samhällen eller sociala miljöer bildas av samspelande människor när man ser dem som system av samspelande inre verkligheter, samspelande psyken.

Fysiska samhällen eller fysiska miljöer bildas av de fysiska tingen. De fysiska tingen fungerar praktiskt och ger de fysiska möjligheterna för de sociala miljöerna, men är också symboler som ger estetiska upplevelser och som symboliserar sociala relationer.

Grovt formulerat består de sociala miljöerna av människorna och de fysiska miljöerna av allt annat, men det är grovt bl a därför att de

fysiska tingen sedda som symboler ingår i de sociala miljöerna och därför att människorna sedda som ting också ingår i de fysiska miljöerna.

De förekommande etablerade samhällsplaneringarna som de förekommer idag är inriktade främst på planeringar kring de fysiska tingens praktiska användningar. De fysiska tingens symbolvärden beaktas mycket litet och de sociala miljöerna planeras inte medvetet i någon högre grad. De fysiska miljöerna styr de sociala miljöerna men denna styrning kan inte bli bra och medveten om inte de sociala miljöerna planeras bra och medvetet.

Symboler, symbolsystem, informationsmedel, informationskanaler, informationskanalsystem.

Kommunikation och samverkan mellan människor sker med hjälp av symboler och symbolsystem. Symbolerna överförs eller distribueras med hjälp av informationsmedel, informationskanaler och informationskanalsystem.

Symbolerna utgörs av och bärs av fysiska miljöer, föremål, bilder, tecken, ljud, musik, beteenden, sociala miljöer, talspråk och skriftspråk o d. Särskilt må framhållas, att de byggda fysiska miljöerna med sina former berättar om människors syn på livet .

Talspråk och skriftspråk bärs av talade och skrivna meddelanden och bildar relativt tydliga eller entydiga symbolsystem medan annat bildar relativt otydliga eller mångtydiga system .

Fysiska miljöer med innehåll av föremål, bilder etc bildar fysiska informationskanalsystem. Kontaktnät i de sociala miljöerna bildar också olika slag av sociala kanalsystem. Kanalsystemen kan vara formella / etablerade eller informella / otydliga.

Formella / etablerade kanalsystem bildas t ex av grundskolor, gymnasieskolor, universitet och högskolor, bibliotek, tidningar, tidskrifter, radio och TV, och av kontaktnät som byggs upp av privata och offentliga formella organisationer.

Informella / otydliga kanalsystem bildas av system av föremål, bilder, ljud etc och hela miljöer och av informationsnät mellan "bekanta" och deltagare i informella grupper o d.

Symbolerna och informationskanalerna kan vara mer eller mindre fast markanknutna och vara mer eller mindre flyttbara i rummet och / eller tiden. Fast markanknutna är fysiska miljöer.

Skrivna texter är av största betydelse för samhällsutvecklingen och står i särklass. Sådana kan vara tydliga och kan också vara flyttbara i rummet och tiden.

I distributionssystemen för tydligare talade och skrivna meddelandena ingår bl a möteslokaler, radio-TV-nät, nyhetsbyråer, papper, pennor, böcker, tidningar, spridningssystem för tryckta alster, bokförlag, bokhandel, tidningskiosker, bibliotek, datorsystem med lagrade texter etc.

Människorna kan påverka fysiska ting med fysiska krafter och påverka psyken med information.

Människorna kan agera i den yttre verkligheten bara med hjälp av kroppen :

- * tala, göra miner o d,
- * utnyttja kroppens större muskler vid lyft och för förflyttning av föremål,
- * använda händerna :
- * för praktiskt arbete eller

* för informativa åtgärder av olika slag :

* för att skriva och

* för att forma bilder, tecken, ljud, föremål etc som genom symbolverkan överför meddelanden. Människorna mottager information från yttervärlden bara genom sina sinnen : synen, hörseln och känselsinnen av olika slag som reagerar för temperatur, tryck mm och som berättar om kroppens läge och situation.

Människorna kan påverka utvecklingen genom ingripaden av två slag :

* genom att direkt med kroppen och händerna påverka den fysiska omgivningen med hänsyn till fysiska / praktiska / kroppsliga verkningar,

* genom att med tal eller skrift eller med andra informationsåtgärder påverka sitt psyke och / eller andras psyken så att människorna inklusive den egna personen förmås att utföra de fysiska / praktiska handlingarna på ett effektivt sätt och förmås att välja att utföra fysiska / praktiska handlingar som motsvarar önskemålen. Detta kan ske medvetet eller omedvetet.

De två nu nämnda slagen av påverkningar motsvarar i stort sett respektive

* de praktiska / teknologiska / ekonomiska tillämpningarna och

* de psykiska / estetiska / sociala / informativa / kulturella tillämpningarna . De informativa / kulturella åtgärderna är av fysisk natur men syftar till psykisk påverkan.

Bland alla medel för överförande av meddelanden är tal- och skriftspråken överordnade därför att alla de andra medlen i väsentlig utsträckning kan översättas till tal- och skriftspråken. De talade orden försvinner när ljuden klingat ut (men kan konserveras med moderna teknik), medan de skrivna orden finns kvar. De skrivna orden är de förnämsta informationsmedlen .

Processer i de inre verkligheterna som föregår människornas agerande i den yttre verkligheten.

Utvecklingen kan enligt det föregående påverkas genom fysisk påverkan som har antingen praktiska eller informativa syften.

Människornas fysiska handlingar föregås av mer eller mindre medvetna överväganden ifråga om hur de fysiska handlingarna ska utföras, när de ska utföras etc.

Människor agerar i viss utsträckning reflexmässigt, automatiskt och oöverlagt, men ägnar sig också åt att fundera över olika handlingsmöjligheter. Vid detta funderande använder sig människorna av de kunskaper och erfarenheter de har, återkallar i minnet sådant de varit med om tidigare och bygger i fantasin upp föreställningar om hur det kunde ha varit i stället och bygger också upp olika föreställningar om framtiden.

En människa kan i sin inre värld överbrygga både tid och rum och kan leva sig in i situationer som både i tid och rum är skilda från den faktiska situation hon befinner sig i. På en tiondels sekund kan en människa växla fantasibilder t ex från en bild av en situation i Egypten för 3000 år sedan till en bild av en situation i Sverige i nutiden. Hur de inre bilderna i de två fallen ser ut beror av individens i minnet inlagrade bilder, kunskaper och erfarenheter. Fantasibilderna byggs upp av fragment och kombinationer av det som finns i minnet.

En första förutsättning för en människas handlande finns i hennes lager av minnen. Minneslagret kan anses vara det första momentet i den följd av moment som kan läggas upp. Det andra momentet kan anses innehålla framtagandet av de fantasibilder som nämnts. I samhällsplaneringssammanhang är framtidsbilderna och framtidsvisionerna särskilt viktiga, men de kan å andra sidan bara skapas med hjälp av bilder från det förgångna.

Ett tredje moment kan sägas innehålla värderingar av fantasibilderna, som vid denna värdering kan te sig som önskade, goda eller onda, vackra eller fula etc. Man väljer här ut det som man anser är viktigt.

I några följande moment sätter människorna in sina visioner och värderingar i föreställningar om den yttre verklighetens kraftspel och gör om så erfordras observationer i den yttre verkligheten och överväger sitt handlande med hänsyn till både den inre verklighetens fantasier och den yttre verklighetens möjligheter och krav. Både praktiskt / ekonomiskt handlande och socialt / kulturellt handlande övervägs.

I ytterligare moment kan människorna göra språkliga beskrivningar av de inre fantasierna och de inre övervägandena som primärt kan anses vara av icke-språklig art. Vuxna analyserar sina inre icke-språkliga bilder och överväganden med språkets hjälp, i inre tysta monologer eller hörbart eller synbart för andra. Barn som inte tillägnat sig de vuxnas språk har fantasibilder som de inte undersöker med språkets hjälp.

Människor kan i ord beskriva både inre och yttre verkligheter. De inre verkligheterna kan innehålla bilder och överväganden ifråga om både sådant som hänt i det förgångna och sådant som kan hända eller önskas i framtiden. De yttre verkligheterna kan beskrivas bara ifråga om sådant som hänt i det förgångna. De yttre framtida verkligheterna kan inte beskrivas därför att de ännu inte finns. Människors förmåga att i fantasin föreställa sig ännu inte förekommande yttre verkligheter ingår i den speciella mänskliga livsutrustningen som skiljer människorna väsentligen från djuren.

När människor gör observationer eller utsätts för påverkan utifrån går nervimpulser in i lagret av minnen sedan impulserna tolkats, satts i sammanhang och värderats. Det som utifrån når ögat t ex är fysiska impulser som sedan via synnerver överförs till hjärnan. Där ges de

fysiska impulserna symbolvärden som tolkas och resulterar i inre föreställningar och upplevelser o d.

Under människornas dagliga agerande sker en ständig växelverkan mellan observation, tänkande och handlande. Den som cyklar eller kör bil korrigerar hela tiden sitt handlande efter observationer. Den cyklande avväger hela tiden sitt beteende så att han inte kör omkull och bilisten sköter ratten så att han inte kör av vägen. Cyklisten och bilisten har föreställningar om att de bör hålla sig på vägen och har dystra framtidsvisioner av vad som händer om de inte gör det. De olika momenten i de inre psykiska processerna kan genomlöpas mycket snabbt.

Inre verkligheter, spekulativt tänkande och empirism. Framtidsplaneringens möjligheter. Medvetande. Ansvar.

Studerar man utvecklingen i det förgångna kan man finna att människornas inre verkligheter skiftat genom tiderna. Man kan skönja intressanta utvecklingar i flera avseenden.

Människornas uppfattningar om kunskap har undergått en tydlig förändring. Människornas uppfattningar och kunskaper om den yttre verkligheten grundades till en början på spekulationer där i de inre verkligheterna byggdes upp bilder av den yttre verkligheten utan undersökningar av den yttre verkligheten. Detta sätt att bilda sig uppfattningar om den yttre verkligheten avlöstes såsmåningom av den s k empirismen enligt vilken uppfattningar ska grundas på undersökningar av det man vill skaffa sig uppfattningar om. Empirismen började slå igenom på 1500-talet, fick större utbredning först på 1800-talet men har ännu inte slagit igenom på alla områden.

Framför allt råder fortfarande det spekulativa tänkandet vid beslut

som formar framtiden. Det finns en utbredd missuppfattning om framtidsplaneringen. Man menar att framtiden inte kan utforskas därför att den ännu inte finns, och menar att allt om framtiden är spekulationer.

Till detta kan sägas att framtidsplanering innehåller spekulationer om hur framtiden sannolikt kommer att bli, men planering innehåller också normativa, värderande moment om hur det bör bli, vilket inte alls är spekulativt.

En medveten vetenskaplig planering kan bedrivas utifrån förslag om hur framtiden bör bli. Om man utformar konkreta förslag om framtiden kan det spekulativa inslaget reduceras. Det är alltså möjligt att bedriva en vetenskaplig framtidsplanering, vilket är angeläget att framhålla därför att en del tycks mena att det är omöjligt.

Att det är möjligt att bedriva en vetenskaplig framtidsplanering beror på omständigheterna kring uppfattningar om förändringskrafterna. Längre tillbaka i tiden menade man att världen förändrades på grund av gudomliga krafter eller på grund av "ödet". Under tidernas lopp har det skett en förändring i den uppfattningen så att det nu i välutvecklade samhällen är klart att det mest bara är människorna själva som avgör utvecklingen på jorden i framtiden.

Man kan hävda att människorna under hela den historiska tiden från omkring år 3000 f Kr själva styrte världen, men gjort det utan att veta om det. Att människorna huvudsakligen själva avgör sin framtid är en mycket sen insikt som ännu inte slagit igenom. Därför är det angeläget att framhålla också detta.

Studierna av det förgångna visar att människornas tankeförmåga, kunskaper, föreställningar och värderingar etc inte är av naturen givna utan är kulturellt betingade. Människorna har ett nervsystem med en hjärna genom biologiskt arv, men det som finns i och händer i systemet i form av kunskaper och värderingar, föreställningar om världen etc beror av den sociala miljön och symbolmiljön.

Om man eftersträvar tillstånd med människor som är medvetna och kan fatta goda beslut om framtiden måste man bygga sociala miljöer och symbolmiljöer som kan forma de eftersträvade människorna. De sociala miljöerna bör vara beskaffade så att de i nuet känns tillfredsställande för individerna och så att de gör människorna så kunniga och ansvarsmedvetna man vill ha dem. Det är ett gemensamt intresse för alla att människorna, vilka ju formar framtiden, är kunniga och ansvarsfulla. Det är särskilt angeläget i en demokrati som räknar med att alla ska vara med och bestämma.

Demokratin är en viktig faktor i framtidsplaneringen. Studier av det forgångna visar att uppfattningarna om bestämmanderätten har förändrats genom tiderna. Den nu rådande uppfattningen är demokratins idé och den idén torde bli bestående i framtiden, och borde då utvecklas och fördjupas.

Dagens demokratier kan ses som tämligen primitiva demokratier, och kan till och med ses som fåmansvälden där folkets valda representanter i princip är folkets representanter men i praktiken är det på ett ofullkomligt sätt, bl a därför att det inte finns planeringar som kan tjäna som kommunikationsinstrument mellan folket och dess representanter. Med hjälp av goda planeringar kan man förbättra framtiden, men med hjälp av goda planeringar kan man också förbättra demokratin.

Problemen har hopat sig och finns framför allt i de sociala miljöerna som formar de inre verkligheterna.

Människorna främst ansvariga för utvecklingen, vilket gör en omfattande planering möjlig. Alla människor har enligt demokratins idé rätt att delta i besluten. Man kan hävda att de då också när de deltar har skyldighet att delta på ett medvetet och kunnigt sätt.

Hur framtiden kommer att bli beror av i vilken utsträckning demokratins medborgare är medvetna om och har kunskaper om förändringskrafterna, styrningsproblemen och planeringsproblemen. Goda planeringar och styrningsbeslut kan inte komma till om inte medborgarna förstår samhällsplaneringens problem. Bristerna i fråga om förståelsen är nu så stor att de är ett hot mot en möjlig bra framtid.

De moderna utvecklade industrisamhällena är mycket specialiserade och så komplicerade att de är svåra att överblicka. De är så komplicerade att man kan räkna med att de som ytterst ansvarar för besluten inte riktigt vet vad de styr, bl a på grund av brister i planeringarna.

Specialiseringen har bl a medfört en stark uppdelning av vad man kan kalla produktion och konsumtion. Uppdelningen har givit till resultat kommersiella system med mycken reklam och propaganda som kan tänkas ofta förvilla människorna. De kommersiella reklam- och propagandasystemen, som på det hela taget vädjar till människornas kortsiktiga krav eller önskningar, har i stor utsträckning kopierats av de politiska partierna. Partierna arbetar nu mycket kortsiktigt och behandlar de långsiktiga problemen illa.

Specialiseringen har också medfört att utbildning och förvärvsarbete skilts åt, vilket har nackdelar. Elevernas liv i skolan tycks ofta isolerat från arbetslivet och vuxenlivet för övrigt. Eleverna förbereds inte tillräckligt väl för livet efter skolan.

Informationsflödena i de utvecklade samhällena är numera så omfattande att de flesta kan ha svårt att hinna med att ta del av och bearbeta informationerna på ett tillräckligt bra sätt.

Det har hopat sig en mängd problem :

- * Problem som följer av befolkningsökning och minskade materiella tillgångar har ökat behovet av medvetna goda styrningar.
- * Samhällena har blivit så specialiserade och komplicerade att det är svårt att få överblick över dem och förstå hur de arbetar.
- * Människornas kunskaper om sig själva och deras medvetande om

ansvaret för utvecklingen är för litet. Människorna har genom demokratin givits makt att påverka utvecklingen, men saknar på det hela taget kunskapsmässiga förutsättningar att fatta medvetna goda beslut.

* Reklam för kommersiella produkter gör samtidigt reklam för kortsiktigt tänkande. De förtroendevalda representanterna i demokratin är benägna att falla in i det kortsiktiga tänkandet och fästa större avseende vid kortsiktiga krav än vid långsiktiga.

* Vill man styra mot en framtid utan elände och katastrofer måste man beakta att demokratins idé medför krav om att alla har tillräckliga kunskaper och är tillräckligt ansvarsmedvetna, men informationsflödena börjar växa människorna över huvudet.

* Genom medvetna planeringar kan konflikter upptäckas i god tid och man kan då styra så att man undviker konflikterna. Planeringsverksamheter går ut på att skaffa fram kunskaper och bli a kunskaper om kunskapsbrister så att kunskapsluckorna kan fyllas. Men planeringsverksamheterna är outvecklade och kunskaperna om planerings- och framtidsproblemen små .

* Flera liknande satser kan ställas upp, men de nu uppställda räcker för att visa att problemen framför allt ligger i de sociala miljöerna i vilka ingår människornas inre verkligheter med kunskaper och värderingar etc.

Det är en viktig uppgift att ge alla kunskaper om framtidsproblemen. Alla vuxna i Sverige och världen bör känna till dem och det bör ordnas så att de kan följa med i vartefter inträffade förändringar i problemen. Eleverna i grundskolan bör få kunskaper om dem så tidigt som möjligt och bör sedan under skoltiden utveckla dem.

Att snabbt genomföra en bred utbildning av hela svenska folket och världens folk kan vara svårt. Det blir då viktigt att försöka ge goda kunskaper åtminstone till nyckelpersonerna i de många institutionerna och organisationerna som på ett avgörande sätt fattar de framtidspåverkande besluten. Särskilt viktigt blir det att ge kunskaper åt dem som utforskar och sprider kunskaper.

Inre verkligheter och åsikter förändras vartefter. Åsiktsledande institutioner och organisationer.

Om man vill förstå de komplicerade samspelet bör man noga beakta att allting hela tiden förändras. Åsikter som styr utvecklingen förändrar sig på ett sätt man kanske inte så lätt lägger märke till. Var och en blir litet äldre för varje dag som går och förändras varje dag något. Först efter en längre tid kan man kanske tydligt observera att det skett förändringar.

I samhällena finns alltid vissa uppfattningar som är härskande. Studerar man det förgångna kan man finna mycket tydliga skillnader mellan olika epoker. Efteråt kan man tycka att de härskande uppfattningarna varit tokiga, men det är ändå så att i varje tid är det vissa personers uppfattningar som anses riktiga och riktigare än andras.

När det gäller kunskaper, vad det nu kan vara, är det de etablerade vetenskapsmännen, och -kvinnorna, och deras sammanslutningar som avgör vad som är rätt. När det gäller tillämpningar av kunskaperna finns det etablerade institutioner som avgör hur man bäst bör tillämpa. Tillämpningarna kan vara praktiska / ekonomiska / teknologiska som sammanhänger med fysiska förhållanden eller estetiska / sociala / kulturella som sammanhänger med psykiska förhållanden.

De praktiska / ekonomiska tillämpningarna är underkastade naturkrafterna, men frågan om i vilken omfattning naturkrafterna och de fysiska materialen ska utnyttjas bestäms inte av naturkrafterna utan av människorna. Någon etablerad institution som helt avgör omfattningen av de ekonomiska tillämpningarna finns inte. Allt som inte är förbjudet är tillåtet. De praktiska tillämpningarna avgörs av var och en, kan man säga, även om förbuden är många och oräkneliga. Beslut om praktiska tillämpningar är decentraliserade till organisationer och enskilda individer.

När det gäller kulturella tillämpningar finns vissa övergripande institutioner som i viss mån utformar tillämpningarna. Till dessa kan räknas skolverket som i viss mån utformar föreskrifter om utbildningen i grundskolan.

Boverket utformar i viss mån föreskrifter om de fysiska miljöerna, både vissa teknologiska föreskrifter betingade av säkerhet och hygien och föreskrifter om estetiska / symbolmässiga / trevnadmässiga och socialt styrande förhållanden.

Socialstyrelsen utformar föreskrifter som ställer krav med utgångspunkt från individernas kroppsliga förhållanden och utformar föreskrifter som i viss utsträckning ställer krav på individernas fysiska och sociala miljöer.

För tidningarna finns inget övergripande organ därför att man anser att inga restriktioner ska läggas på "det fria ordet". Några restriktioner finns dock. De ledande åsikterna om tidningsinnehåll utformas decentraliserat av tidningsredaktioner o d. Journalisthögskolan har åsikter.

I fråga om forskning kan de statliga forskningsråden anses vara ledande ifråga om att bestämma vilken forskning som är mest angelägen.

Statsmakterna, dvs riksdagen och regeringen påverkar de statliga institutionerna genom lagar och förordningar, men de praktiska tillämpningarna styrs i vardagen av institutionerna. I Sverige finns hundratals myndigheter som på olika områden bestämmer vad som är de bästa uppfattningarna och det finns ett antal professorer med tillhörande vetenskapliga institutioner som var för sig i sina fack står för det bästa vetandet.

Om man lägger ihop uppfattningarna hos dem som i myndigheter och i institutioner och organisationer bestämmer om vilka uppfattningar som är de bästa, får man de etablerade, härskande uppfattningarna. Om dem kan man säga att de är härskande vid en

viss tidpunkt men att de sammantaget sannolikt inte är härskande efter ett år och ännu mindre efter tio eller hundra år.

De härskande uppfattningarna formuleras på olika nivåer i de etablerade institutionerna. Så formulerar t ex skolverket, boverket och socialstyrelsen på svensk central riksnivå vissa grundläggande åsikter som sedan kompletteras och detaljeras på lokala nivåer, länsvis, kommunvis eller kommundelsvis etc.

Till de centrala organens uppgifter kan anses höra att formulera uppfattningar och krav så att önskade jämlikhetsförhållanden uppnås.

Människor i samspel. Inre verkligheter och verksamheter kommer till uttryck i yttre verksamheter.

När olika människor har olika minnesförråd, värderingar etc men ställs inför uppgiften att handla gemensamt måste de enas om några gemensamma minnesbilder, uppfattningar, värderingar, visioner etc. De måste ur de många inre föreställningsvärldarna hos de många olika människorna i gemensamma yttre processer i den yttre verkligheten välja ut de uppfattningar och värderingar etc som man gemensamt kan komma överens om är de för stunden bästa.

Här har förut nämnts hur vissa övergripande etablerade institutioner och organisationer bestämmer i fråga om vilka uppfattningar som ska härskas. Dessa institutioner kan grupperas i en följd som svarar mot den rad av moment man kan urskilja i människornas inre psykiska processer. Det finns institutioner och grupper av personer som är inriktade på att lagra minnen, plocka fram minnen, värdera och välja ut det som är viktigt, sätta in fantasiföreställningar i större och mindre sammanhang, utföra observationer, tillämpa praktiskt, tillämpa kulturellt

och sådana som är inriktade på att beskriva och beskriver inre fantasivärldar eller beskriver sådant som hänt i det förgångna i den yttre verkligheten.

Människornas förmåga att bilda tal- och skriftspråk har gjort att det utvecklats stora gemensamma system av yttre verksamheter som bara går ut på att observera och beskriva eller komma överens om inre verkligheter som egentligen bara föregår praktiska yttre tillämpningar.

I de stora system av yttre verksamheter som bildas av vad man kan kalla filosofiska, religiösa och politiska verksamheter avhandlas inre föreställningar. I filosofin behandlas människornas inre föreställningar och processer i allmänhet, i de religiösa verksamheterna har man byggt upp yttre verksamheter kring vissa inre föreställningar och i de politiska verksamheterna försöker man komma överens om vad som är viktigt.

Naturforskningsverksamheter är av likartad karaktär. De är verksamheter som går ut på att observera och beskriva, men genom teknologins utveckling sker observerandet med hjälp av instrument så att observerandet också blivit en fråga om yttre handlingar i en yttre verklighet. I moderna atomforskningsanläggningar t ex kan observationsinstrumenten vara kilometerlånga och mycken personal kan åtgå bara för manövrering av instrumenten.

Teknologisk forskning som går ut på att utröna hur man kan leda och utnyttja naturkrafterna till praktisk och ekonomisk nytta kan på likartat sätt få inslag av mycket praktiskt hantverk vid prov av olika slag fastän det första syftet bara är att observera utnyttjningsmöjligheterna.

Naturforskning och teknologisk forskning går ut på att genom beskrivning av den yttre verkligheten förbättra de inre bilderna av naturkrafternas arbetssätt och de inre bilderna av möjligheterna att utnyttja dessa krafter. Det verkliga utnyttjandet av naturkrafterna kommer sedan i praktiska verksamheter som gäller tillverkning,

transporter etc.

De yttre verksamheterna gäller sammanfattningsvis praktiska / ekonomiska verksamheter och informativa uttrycksverksamheter som avser att påverka psyken med eller utan några tydligt uttalade syften med denna påverkan och gäller då bl a verksamheter som går ut på att beskriva observationer och överenskommelser. De inre tankarna blir yttre handlingar när de skrivs ned och de inre värderingarna blir yttre handlingar när värderingarna på något sätt uppenbaras för andra, t ex vid politiska överenskommelser och beslut.

Filosoferna har ett slags tillverkningsarbete som går ut på att tillverka beskrivningar av tankar och andra psykiska processer. De förtroendevalda politikerna har ett slags tillverkningsarbete som går ut på att tillverka beslut om styrningar grundade på deras uppfattningar om vad som är viktigt.

Tankar och andra psykiska processer i de inre verkligheterna blir till yttre verksamheter när tankarna etc genom symboler överförs till den yttre verkligheten, för vidare befordran till andra människors inre verkligheter. I moderna specialiserade samhällen sker överföringarna ofta i institutionaliserade former då bl a stora byråkratier med mängder av kontorspersonal egentligen bara sysslar med att bearbeta och överföra tankar med hjälp av symboler.

Viljor, framtidsvisioner, problem, makt och planeringar.

Man kan inte meningsfullt uttrycka några viljor om man inte har några visioner om vart de ska leda i framtiden. En förutsättning för att det ska vara mening med viljor är att det finns framtidsvisioner. En förutsättning för att det ska vara mening med gemensamma viljor är att det finns gemensamma framtidsvisioner.

Det är ingen mening med att värdera viljorna, vad man bör värdera är visionerna som föregår viljorna och de troliga konsekvenserna och effekterna av viljorna. Om man räknar rätt kommer effekterna att stämma med visionerna.

I Sverige finns nu inte tillräckligt med gemensamma tydliga framtidsförslag som kan ligga till grund för meningsfulla gemensamma viljor. Det behövs sanmanhängande och konsekventa framtidsförslag om individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och om fysiska och sociala miljöer i Sverige och utomlands, och det behövs stora arbetsinsatser för det, men arbeten med att skapa förslag är inte allmänt erkända som viktiga och som något som kräver arbete.

Det har sagts att politik är att vilja, men i politiken har man inte bara att pocka på att få sin vilja igenom. Politik är också i hög grad en fråga om att välja, välja mellan olika framtida möjligheter. Ska man kunna välja måste man ha förslag att välja mellan.

Utvecklingsprocesser eller förändrings- och fördelningsprocesser skapar individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer vare sig man vill det eller inte. Om förändringsprocesserna får fortgå aningslöst och omedvetet är det risk att framtiden blir outhärdlig.

Förändrings- och fördelningsprocesserna styrs väsentligen genom marknadsprocesser och politiska / demokratiska processer. Miljöerna kan inte medvetet styras genom marknadsprocesserna, för dem behövs de politiska processerna.

Behovet av att styra miljöförändringarna är stort men möjligheterna att styra begränsas av ineffektiviteter i privata och offentliga byråkratier som behövs för att göra och samorda framtidsförslag och för att genomföra överenskomna förslag i den yttre verkligheten. I Sverige behövs mer av politiska styrningar, men de förekommande byråkratierna tycks ha svårt att klara av att väl sköta de styrningar som redan förekommer. Hur ska de då klara av mera styrningar?

Svaret är att man måste öka effektiviteten i informationsprocesserna och framför allt få bort maktmissbruk och felaktiga informationsöverföringar som bl a beror av att yrkesroller blandas ihop med privata roller. Man måste ställa större krav om att människor i sina yrkesroller gör det de bör göra.

Ett sätt att få bort överföringsfel i de demokratiska informationsflödena är att ta bort mellanled som innebär risker för fel och maktmissbruk och så direkt som möjligt till allmänheten föra ut information från dem som har något väsentligt att framföra. Folkbiblioteken borde utvecklas för detta.

De förtroendevalda politikerna bör lära sig att arbeta mer vetenskapligt och lära sig att bättre anpassa sina metoder efter nya krav som kommer vartefter. Politikerna behöver bättre hjälp att klara sin roll A2+ B2.

Problem finns det alltid gott om. Vad som är intressant är att finna de stora väsentliga problemen och de växlar i viss mån från tid till annan. För att kunna avgöra vad som är stora och små problem måste man ha igång kontinuerliga planeringar. Med hjälp av planeringar kan man upptäcka problem och konflikter i tid medan det ännu är möjligt att göra något åt dem. Planeringar syftar till att ge svar på frågor om vad man bör vilja.

Politiker vill gärna ersätta planeringar med makt, men det är inte bra. För att få klart vad man bör vilja måste man veta problemen. I väl utförda planeringar ingår att reda ut vilka problemen är och vilka de troligen kommer att bli och i planeringarnas framtidsförslag måste redovisas inte bara det oproblematiske och vackra utan också konflikterna och de dystra sidorna.

Det finns i princip två olika sätt att angripa framtidsproblemen och i väl utförda planeringar bör de två angreppssätten användas i kombination och växelvis:

- * man utgår från nutiden och undersöker konsekvenserna i framtiden av förekommande och eventuellt ändrade styrningar,
- * man utgår från förslag om framtida tillstånd och undersöker vilka styrningar som nu behövs för att nå de föreslagna framtida tillstånden.

Inre och yttre verkligheter och verksamheter hos personer och organisationer.

Man bör skilja mellan individernas åsikter i enskilda fall, den stora allmänhetens åsikter, dvs något slags genomsnitt, och etablissemangets åsikter, dvs åsiktsledande personers och organisationers och institutioners åsikter. Strängt taget kan inte organisationer och institutioner ha åsikter, bara personer. Institutionernas åsikter är åsikterna hos dem som har makten i institutionerna.

Institutioner och organisationer, både offentliga och privata av många olika slag har ofta som en viktig uppgift att uttrycka åsikter, men enskilda individer behöver inte uttrycka några åsikter om det inte ingår i yrket att göra det.

De inre verkligheterna hos de enskilda individerna är på det hela taget okända för andra än de olika individerna själva. Det är dessa på det hela taget okända inre verkligheterna som i en välfungerande demokrati avgör utvecklingen.

De inre verkligheterna och de inre verksamheterna, de inre psykiska processerna, studeras av filosofer och psykologer o d så gott det går och av opinionsforskare od.

De inre verkligheterna är speglar av de yttre verkligheterna. Verksamheterna i de yttre verkligheterna finns som minnesföreställningar i de inre verkligheterna efter det de yttre verksamheterna pågått och finns också som föreställningar i de inre verkligheterna innan de yttre verksamheterna satts igång.

Man får alltså flera uppsättningar:

- * Individernas inre verkligheter och verksamheter.
- * Filosofers och andras studier och beskrivningar av de inre verkligheterna och verksamheterna.
- * De yttre verkligheterna och verksamheterna som svarar mot de inre.
- * Vetenskapsmäns och andras studier och beskrivningar av de yttre verkligheterna.
- * De etablerade, härskande uppfattningarna om de inre och yttre verkligheterna och verksamheterna och förhållandet mellan dem samt diskussioner av dessa uppfattningar.

Sändare, förmedlare, mottagare, överföringsfel och problem.

Informationsflödena går från sändare till mottagare och ofta via förmedlare av olika slag. Alla förmedlare kan tänkas förvränga informationer medvetet eller omedvetet. I praktiken förekommer långa rader av förmedlare i många steg och informationen från sändaren till mottagaren kan på vägen förändras till oigenkännlighet. Hönan kan bli en fjäder och tvärtom.

Det är viktigt att de som i yrket har till uppgift att förmedla och sortera information gör det på ett riktigt sätt och noga skiljer mellan sina olika roller A1, A2, B1, B2 och inte i sin förmedlarroll B2 blandar in rollerna A1, A2 och B1.

Effektiviteten i informationsöverföringarna är en fråga om hur sändarens avsikter överförs till mottagarens handlingar.

En tendens tycks vara att kvantiteten på onödig information ökar på bekostnad av information med kvalitet. Det finns mycket onödig information med sådant som är lättbedömt och oproblematiskt medan sådant som är svårbedömt och problematiskt - och viktigt - blir

liggande.

Sändare, förmedlare och mottagare är individer som kan ha brister i många avseenden. Ineffektivitet i informationsöverföringarna kan bero på mycket:

* Individen vill inte ha effektivitet och vill inte avslöja sitt inre. Individen kanske vill ljuga och vill kanske inte berätta så mycket att lögnerna avslöjas. Individen kanske inte vill höra sanningar, vill kanske bygga en sinnesfrid på osanningar och avskärmar alla sanningar som stör sinnesfriden.

* Informationsförmedlare är ofta makthavare. Förmedlare och makthavare vill kanske inte ha effektivitet därför att deras makt då minskar, därför att deras eventuella felaktiga informationsöverföringar och maktmissbruk avslöjas eller därför att deras möjligheter till felaktiga informationsöverföringar och maktmissbruk till egen och närståendes vinning minskar.

* Individen har ej förmåga att uttrycka sig, har ej förmåga att mottaga information, har låg nivå ifråga om kunskaper, visioner, känslor, uppfattningar om sammanhang och har låg nivå på logik och moral. Individen har inte något att uttrycka.

Sammanfattning om forskningsarbetet

(Från Sven Winnells hemsida. Avsnitt Forskningar.
<http://w1.861.telia.com/~u86105430/omr02.html>)

Fyra forskningsvägar om samhällsplaneringens problem.

Det uppgjorda klassifikationssystemet är resultat av ett forskningsprojekt om samhällsplaneringens problem.

När man ser ut över världen finner man lätt på både nära och långt håll kriser och elände som leder till olycka för många. Går det inte att vara litet mer förutseende så att man undviker sorgligheterna? Kan man inte planera och styra utvecklingen på ett förnuftigt sätt så att man når lyckligare förhållanden? Det är utgångspunkten.

För att få svar på detta har forskningsarbetet gått efter fyra vägar:

1. Undersökningar och beskrivningar om världen och alla dess problem med tillstånd och förändringar.
2. Konstruktion och beskrivning av ett beskrivningssystem eller ett klassifikationssystem som på ett systematiskt sätt redovisar eller ger en bild av världen och dess problem. I systemet klassificeras problemen in så att de och deras samband kan förstås och så att systemet kan bli ett hjälpmedel för styrningar mot framtiden.
3. Undersökningar och beskrivningar om planeringar som medel att förbättra världen och om beskrivningssystemet-klassifikationssystemet som ett hjälpmedel för planeringar.
4. Förslag om slutsatser och åtgärder som kan förbättra utvecklingen. Några påpekanden och förslag som är särskilt viktiga och av grundläggande betydelse.

Fundamentalt i forskningsarbetet är klassifikationssystemet i väg 2, men det innebär bara en systematisk sortering av världen och dess problem i väg 1. Studierna och analyserna i väg 1 är nödvändiga och omistliga förutsättningar för uppbyggandet av systemet.

Å andra sidan: Hur ett klassifikationssystem bör vara beskaffat beror på vad systemet ska användas till. Det uppgjorda systemet är avsett som underlag för och hjälpmedel för forskning, utredning, utbildning, information och planering som medverkar till förändring av världen i stort och smått. Med systemets hjälp ska man kunna få grepp om världen och dess förändringsproblem så att man kan hantera dem. En viktig användning finns inom verksamheter som går in under beteckningen "samhällsplanering". De avsedda användningarna av systemet i väg 3 är som analyserna i väg 1 nödvändiga och omistliga förutsättningar för uppbyggnaden av systemet.

Världen och dess problem. Förändringsprocesserna.

Hur ska man kunna förbättra världen ?

Som nämnt finns startpunkten för arbetena och syftet med dem i väg 3 om planeringar, i synnerhet samhällsplaneringar. I början där tornade frågorna upp sig: Vad är samhälle? Vad är planering? Vad är samhällsplanering? Hur går samhällsplanering till och hur bör det gå till? Vilka planerar och vad, var, när och hur? Vilka bör planera och vad, var, när och hur bör planeras? Vilka är samhällsplaneringens mål och medel och vilka bör de vara? När, var och hur nås målen och var, när och hur bör de nås?

Det var några grundläggande frågor som pockade på svar. Frågorna kan byggas på med flera liknande frågor. Tillsammans bildar frågorna ämneskomplexet om samhällsplaneringens problem.

När detta skulle redas ut upptäcktes ganska snart att det hela lätt blev mycket trassligt. Frågorna hakar i varandra och man kommer in i cirkelresonemang. De ord och begrepp som finns för att reda ut de här sakerna är ofta mångtydiga och oklara och det gör det hela än besvärligare. Tag t ex ordet samhälle, som har många betydelser. Man talar om ett stationssamhälle, då har ordet en betydelse, man talar om fackföreningarnas samhällsansvar, då betyder samhälle något annat och politiker brukar t ex tala om att samhället bör gripa in med stödåtgärder och då betyder samhälle statsmakterna och deras förgreningar. Också ordet planering är besvärligt, det har säkerligen en dunkel innebörd för många.

För att komma runt trassligheterna har frågorna sammanfattats i en enda grundläggande fråga, nämligen: Hur ska man kunna förbättra världen? I den frågan finns inte ordet planering med och det är helt avsiktligt. Om man binder tankegångarna för hårt till tankar om planering är det stor risk att man kommer snett. Vad det handlar om i grunden är ju att något ska förbättras och planeringar är bara hjälpmedel i strävanden att förbättra. Ett skäl till att utelämna ordet planering i den sammanfattande frågan är också att vi i världen på det hela taget kan sägas leva i ett planeringslöst tillstånd. Samhällsplaneringens första och stora problem är att det inte finns tillräckligt väl utvecklade planeringar i vilka man kan placera in de förekommande detaljproblemen.

Studieobjektet världen.

Frågan om hur man ska kunna förbättra världen rymmer bl a två viktiga dimensioner: tid och rum. Ordet förbättring antyder en förändring i tiden och ordet världen anger en rumsdimension.

För att få ett väl avgränsat ämne för undersökningarna har avgränsats ett studieobjekt, "världen", som består av ett rumsavsnitt och ett tidsavsnitt. Rumsavsnittet består av ett skikt kring jordytan där människorna och annat levande på jorden lever och verkar och som kort kan kallas biosfären - här inbegrips människornas verksamheter i rymden. Tidsavsnittet är tiden mellan år -3000 och år +3000. I astronomiskt perspektiv är det ett litet studieobjekt, för en enskild människa ett stort, men det är det man behöver för att få ordning på problemen.

Tidpunkten -3000 motsvarar den historiska tidens början och tidpunkten +3000 har tillkommit genom tillägg av 1000 år till dagens årtal. Rumsavsnittet kan delas upp i världsdelar, stater, kommuner etc och tidsavsnittet kan delas in i perioder på olika sätt.

Det som hänt före den historiska tiden är i sammanhanget inte särdeles intressant och inte heller det som händer efter år 3000. Man kan räkna med att jorden som planet, geologiskt och astronomiskt sett kommer att bestå i stort sett oförändrad i många tusen år framöver.

Det valda rums- och tidsavsnittet bildar ett system. I systemet förekommer krafter och förändringsprocesser. Krafterna som går in i och ut ur systemet är i sammanhanget ganska ointressanta varför systemet praktiskt taget kan ses som ett slutet system. I det stora slutna systemet kan man finna många olika delsystem, som kan ses som öppna system, dvs det finns krafter både i och mellan delsystemen. Delsystemen kan vara avsnitt i tiden, t ex världen under forntiden, eller i rummet, t ex Europa, eller i både tiden och rummet, t ex Sverige under 1996. De mänskliga individerna är relativt små delsystem.

Förändringsprocesserna i världen.

Frågan är nu: vad har hänt i det stora slutna systemet, hur kommer det troligen att gå i framtiden om inga nya initiativ tas och hur borde

det gå? Tanken att det borde gå på något sätt bygger på föreställningen att man kan styra utvecklingen, påverka förändringsprocesserna. Processerna hålls igång av krafter och frågan blir: vilka krafter är det som verkar?

Förändringskrafterna. Två sorters viljor, två sorters handlingar.

Inom naturvetenskaperna räknar man för närvarande med att det finns fyra olika slags krafter eller "växelverkande krafter" som det heter. De fyra krafterna verkar i och mellan atomerna. Men atomer bygger ibland ihop sig till organismer som vi kallar levande. De högsta organismerna rymmer något man kan kalla viljekrafter, som helt eller delvis styr organismernas verksamheter mot omgivningen. Det är i detta sammanhang lämpligt att dra en gräns mellan människorna å ena sidan och djuren och växterna å den andra och räkna med att viljekrafter finns bara hos människorna. Krafterna som hör samman med den döda materien och med djuren och växterna kan betraktas som naturkrafter.

Något förenklat kan man påstå att naturkrafterna dominerade under den förhistoriska tiden och att de krafter som grundas på människornas viljor och handlingar dominerat under den historiska tiden. Människorna har under den historiska tiden i stort sett varit världens herrar, och det utan att vanligen veta om det. Hur det kan och bör gå i framtiden beror i högsta grad på människorna som krafter i utvecklingen.

Naturkrafterna kan i grunden ses som stabila och opåverkbara, men kan utnyttjas av människorna. Naturkrafternas medverkan i förändringarna är intressanta bara i den mån de kan påverkas, och påverkan kommer in i kraftspelen genom människornas verksamheter. I det stora slutna systemet svarar alltså människorna för de avgörande förändringskrafterna. De förändrar världen genom sina viljor och

handlingar. När det gäller viljorna kan man räkna med två viktiga grupper: individernas viljor och kollektiva viljor. En av de viktigaste uppfinningarna människorna gjort är demokratins princip, som innebär att människorna i viss mån kan komma överens om gemensamma viljor, dvs kollektiva viljor.

Forskningsarbetet har bedrivits utifrån antagandet att demokratins princip är önskad och bra. Man får då:

- * individernas viljor och
- * de kollektiva viljorna så som de kommer till uttryck i de politiska-demokratiska styrningarna.

Handlingarna som följer av viljorna är i princip av två slag:

- * ekonomiska-teknologiska handlingar som syftar till praktisk-meteriell-kroppslig nytta och
- * kulturella handlingar-informationshandlingar som syftar till psykisk nytta.

Fyra levnadsvillkor och fyra roller.

Människornas levnadsvillkor beror av eller bestäms av fyra föränderbara faktorer:

- * individens kroppsliga förhållanden, dvs individens kroppsliga status och personliga hjälpmedel för de kroppsliga behoven,
- * individens psykiska förhållanden, dvs individens olika psykiska tillstånd och aktiviteter, individens inre verklighet,
- * individens fysiska miljö- fysiska samhälle,
- * individens sociala miljö- sociala samhälle.

Viljorna och handlingarna i det förgångna har lett till dagens levnadsvillkor. Man kan anta, att människorna avser att viljorna och handlingarna ska leda till förbättringar av levnadsvillkoren men sambanden är så komplicerade att effekterna inte säkert stämmer med avsikterna. Viljorna påverkar direkt och indirekt handlingarna, men

handlingarna påverkar också direkt och indirekt viljorna, viljorna förändras. I en demokrati deltar individerna i styrningarna av samhällsförändringarna genom att delta i formuleringarna av de kollektiva-demokratiska-politiska viljorna men är samtidigt styrda av de kollektiva viljorna. Alla har inte samma avsikter.

För att få ordning på krafternas samspel måste man studera individernas verksamheter och mål i olika roller. Det yttersta målet för individen är att söka i individens inre verklighet. Individens kroppsliga förhållanden och fysiska och sociala miljöer är medel för individens upplevelse av sin situation, medel för tillfredsställelse och välbefinnande. Men individens inre verklighet med bl a kunskaper och värderingar är också medel för upplevelse och tillfredsställelse och medel för att påverka den yttre verkligheten och då bl a påverka individens kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer.

I dagens långt utvecklade samhällen är individerna mestadels specialiserade, de har en arbetstid med speciella arbeten och en fritid. Större delen av tiden kan ses som fritid. En mindre del av tiden går till arbete i de gemensamma förvärvslivssystemen. I Sverige idag är ca 90% fritid och ca 10% förvärvstid.

Individerna har fyra viktiga roller:

A. Huvudroll: allmän levnadsroll-lekmannaroll-fritidsroll.

A1. Att i största allmänhet leva med kropp och psyke i de fysiska och sociala miljöerna med de möjligheter och innanför de ramar som ges av de politiska styrningarna.

A2. Att påverka de politiska styrningarna som direkt eller indirekt styr individernaskroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer.

B. Biroll:förvärvslivsroll-expertroll-yrkesroll

B1. Att hitta lämplig plats i de gemensamma förvärvslivssystemen och göra arbetet med hänsyn till egna egoistiska krav.

B2. Att sköta arbetsuppgifterna i förvärvsarbetet med hänsyn till vad de övriga samhällsmedlemmarna kan begära att få utträttat i den gemensamma arbetsfordelningen.

Viljorna och handlingarna blir olika för de olika rollerna och likaså krav och önskemål ifråga om individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och fysiska och sociala miljöer. Individens viktigaste roll är A1. Rollen A2 är medel för A1, men är så viktig att den också kan ses som en del av livet i A1. Rollen B är en viktig förutsättning för A1, den ger bl a pengar till verksamheterna i A. B1 är under individens aktiva år ett viktigt komplement till rollen A1, en individs förvärvsarbete kan på olika sätt berika hennes totala livssituation, berika rollen A1. Rollen B2 är ett medel för det gemensamma samhället och kommer indirekt individen till nytta genom samhällenas totala utbud av varor och tjänster.

Sammanfattning av förändringsprocesserna.

Sammanfattningsvis är det så att förändringsprocesserna i världen i väsentliga avseenden hålls igång av människorna. De förändrar genom fyra typer av förändringsverksamheter, de åstadkommer fyra typer av levnadsvillkor och har verksamheter i fyra olika roller. Det är tolv komponenter som påverkar varandra och som ger 144 olika grundläggande samband. Specificerar man komponenterna ökar sambandens antal mycket snabbt.

Samband finns på många sätt och inom och mellan olika delsystem på många olika storleksnivåer. Det finns t ex samband i delsystemet Sverige och mellan Sverige och världen för övrigt, och t ex mellan individer och grupper. Ska man kunna förbättra världen måste man få grepp om sambanden mellan verksamheterna. Klassifikationssystemet är upplagt så att sambanden utåt från grupperna blir i möjligaste mån enkla och lättförståeliga. Världen är ett dynamiskt system som ständigt förändras genom människorna.

Klassifikationssystemet.

Ett system som sorterar förändrings- verksamheterna och deras samband.

Som framgår av det föregående förändras världen genom ett kraftspel som byggs upp av människornas verksamheter. Kraftspelet ger olika tillstånd och fördelningar för olika personer och olika miljöer på olika ställen i rummet och vid olika tidpunkter i tiden. Levnadsvillkoren kan beskrivas i verksamhetstermer.

De som känner sig kallade att vara med att förändra världen, bl a de som kallar sig samhällsplanerare, har att studera kraftspelet och ge förslag om hur det bör påverkas. För att kunna ge goda förslag måste man ha klart för sig hur påverkningar fortplantar sig i kraftspelskedjorna. Det uppgjorda klassifikationssystemet sorterar kraftspelets verksamheter och deras samband så att man kan få grepp om orsaker till olika situationer och grepp om effekter av olika åtgärder.

Det uppgjorda klassifikationssystemet innehåller 9 huvudområden med fasta nummer 1-9 och uppbyggda med utgångspunkt från förändringskrafterna. Huvudområdena delas i 90 större delområden 10-99 och i mindre delområden enligt en decimalprincip. Eftersom främst människorna genom sina viljor och handlingar styr utvecklingen i världen bygger systemet på människornas verksamheter i form av bl a viljor och handlingar.

Begreppet verksamhet har ett mycket vidsträckt innehåll. Till verksamheter räknas alla psykiska verksamheter i de inre verkligheterna, både upplevande verksamheter som är mål för individerna och tankeverksamheter o d av olika slag som är medel för upplevelse och medel för agerande i den yttre verkligheten. I de inre verkligheterna finns kunskaper, framtidsvisioner, värderingar,

uppfattningar om stora och små sammanhang och kraftspel och uppfattningar om hur man bör bete sig i den yttre verkligheten med hänsyn till både praktisk-ekonomisk och estetisk-social-informativ nytta.

Till verksamheter räknas också särskilt organiserade kunskapshanterande verksamheter, t ex biblioteksverksamheter, planeringsverksamheter, forskningsverksamheter o d. Vidare räknas in politiska-demokratiska styrningsverksamheter samt handlingar, både ekonomiska-teknologiska och kulturella-informativa och både producerande och konsumerande. Till verksamheter räknas kort sagt alla slags mänskliga verksamheter.

Hantering av förändringsprocesserna.

Planeringar.

Världen och dess problem har ordnats ihop i ett klassifikationssystem som innehåller två viktiga saker: människornas verksamheter inom olika områden och människornas sambandsverksamheter mellan dessa områden.

Klassifikationssystemet ger en systematisk, sammanhängande bild av samhällenas tillstånd och förändringsverksamheter och en bild av hur de många olika förändringsverksamheterna påverkar varandra. Systemet bildar ett nät av verksamheter som förändrar världen.

Klassifikationssystemet är ett hjälpmedel, men det behövs också ett annat hjälpmedel, planeringar. Planeringar är verksamheter som går ut på att finna vad man bör vilja och innehåller följande fyra planeringsmoment som kan redovisas på många olika sätt alltefter omständigheter i varje planeringsfall:

- * Hur var det ? Kunskaper och erfarenheter från det förgångna.
- * Hur är det ? Riktiga kunskaper om rådande förhållanden.
- * Hur kan det bli? Vilka alternativ är möjliga i framtiden ?
- * Hur bör det bli ? Vilket eller vilka alternativ bör man välja ?

Dessa frågor bör ställas ifråga om alla mänskliga verksamheter, och man bör utforma svaren på frågorna om hur det bör bli med hänsyn till effekterna på individernas levnadsvillkor, som ges av deras psykiska och kroppsliga förhållanden och av deras fysiska och sociala miljöer.

Förslag om slutsatser och åtgärder.

Förbättra planeringarna och informationssystemen.

Man kan gott säga att alla mänskliga verksamheter behöver ändras i ett eller flera avseenden: kvalitet, kvantitet eller fördelning med hänsyn till jämlikhet. Observera att verksamheter kan både utgöra och förändra levnadsvillkoren. Innan man förändrar bör man veta om förändringarna leder till förbättringar eller ej. Man bör först undersöka vad man bör vilja, dvs man bör planera, dvs undersöka hur det var och är, kan bli och bör bli.

Planeringar är kunskaps- och informationsprocesser som är framtidsinriktade. Det finns i princip två olika sätt att angripa framtidsproblemen och i väl utförda planeringar bör de två angreppssätten användas i kombination och växelvis:

- * man utgår från nutiden och undersöker konsekvenserna i framtiden av förekommande och eventuellt ändrade styrningar,
- * man utgår från förslag om framtida tillstånd och undersöker vilka styrningar som nu behövs för att nå de föreslagna framtida tillstånden.

Planeringsverksamheter är delvis forskningsverksamheter men skiljer sig från sådana därigenom att i planeringsverksamheter ingår normativa element om hur det bör bli, vilka i princip inte finns i ren forskning. Viktiga element i planeringar är att göra tydliga framtidsvisioner om hur det bör bli. Utan tydliga medvetna visioner kan framtiden inte byggas medvetet.

Samhällsplaneringens problem är kort sagt: Den verksamhetsstruktur och den samverkansstruktur som klassifikationssystemet motsvarar: hur har den varit, hur är den, kan den bli och hur bör den bli - sett i jämlikhetsperspektiv. Ska man gemensamt kunna åstadkomma en bättre framtid i världen måste man ha gemensamma framtidsvisioner, det kräver gemensamma viljor och gemensamma planeringar. I en demokrati är alla medansvariga för utvecklingen och får försöka bilda sig uppfattningar och ta ställning och försöka påverka verksamheterna inklusive samverkansverksamheterna i lämplig riktning. I en demokrati är det viktigt att alla medborgare är så väl informerade att de kan delta i styrningarna mot framtiden. Det ställer stora krav på informationssystemen.

Resonemangen leder till att man bör göra allt som är möjligt för att till alla genom utbildning och information sprida ut kunskaper om världsförbättringsproblemen, dvs kunskaper om hur det var och är, kan bli och bör bli. För att ha något att sprida ut måste man hålla igång forskning, utredningar och planeringar. För att hålla ihop allt detta måste man hålla igång även kontinuerliga planeringar om forskning, utredning, utbildning, information och planeringar.

Planeringar bör finnas dels för en mängd ämnesområden-verksamhetsområden, dels för geografiska områden av olika storlekar. För alla planeringar bör finnas flera framtida tidshorisonter. Både tillstånd och framför allt processer bör planeras. Man bör alltså ha planeringar för tillstånd i rummet vid olika tidpunkter och planeringar

för processer som fördelar i rummet och förändrar med tiden.

Man bör noga skilja mellan planeringar och beslut. Planeringar är beslutsunderlag. När alla fått alla informationer i planeringsprocesserna ska alla åsikter slussas igenom i hierarkierna till dem som fått makt att besluta, och det är också informationsprocesser som ingår i samhällsplaneringens problem.

Till problemen hör också informationsprocesserna från beslut till det slutliga verkställandet. Samhällsplaneringsprocesserna bildar ett jättelikt informationssystem som rymmer alla informationsflöden. I själva verket är det så att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna.

Samhällsplaneringsprocessernas och beslutsprocessernas problem kan ses som en mängd informationsproblem med ca 6 miljarder personers, dvs världsbefolkningens, inre informationsproblem i psykiska processer och ett yttre informationsproblem med informationsutbyten mellan alla dessa personer. Samhällsplanering innebär bl a konstruktion av förslag till framtider, då det konstruktiva arbetet utförs i de psykiska processerna med hjälp av kunskapsmaterial som tillkommer genom både inre och yttre informationsflöden.

Förändringsprocesserna hålls igång av informationsflöden i och mellan människorna, och därför övergår förändringsproblemen och samhällsplaneringens problem i ett stort problem om produktion och spridning av kunskaper och värderingar, som leder till handlingar som förändrar världen.

Vill man förbättra världen bör man i första hand förbättra individernas inre verkligheter och viljor och förbättra de politiska-demokratiska styrningsprocesserna. Det kan man göra genom åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena.

Klassifikationssystemets användning.

Det uppgjorda systemschemat är ett analysinstrument och ett hjälpmedel vid intellektuellt konstruktionsarbete eller syntesarbete och då bl a ett hjälpmedel vid systematiserings- och sorteringsarbeten av olika slag, vid kunskapssökning, kunskapsproduktion och kunskapsspridning, vid arbeten med att göra förslag och beskriva och vid beslut i olika frågor där man vill vara säker på att man fått med alla synpunkter.

Schemat beskriver förändrings- och fördelningsprocesserna i biosfären-världen, verksamheterna som ingår i processerna och de problem verksamheterna avser att lösa. Det viktigaste med systemet är att alla verksamheter och samband i princip är med och att det inte finns några andra samband än de som kan utforskas med hjälp av systemet. Det mest väsentliga är fullständigheten som gör att man framför allt kan utforska kunskapsbrister.

Arbetet om samhällsplaneringens problem vänder sig till dem som har makten över förändrings- och fördelningsprocesserna på olika nivåer och i synnerhet på de politiska nivåerna. Eftersom Sverige är en demokrati har i princip folket makten. Arbetet vänder sig därför till folket, men då den sk representativa demokratin tillämpas har de förtroendevalda politikerna makten och arbetet vänder sig därför främst till dem. Men det vänder sig också i hög grad till alla som på ledande sätt på opolitiska nivåer medverkar vid förändring av individernas kroppsliga och psykiska förhållanden och deras fysiska och sociala miljöer, och de finns inom alla delar av systemet.

Förut har nämnts att de förekommande informationsprocesserna bildar eller utgör de förekommande planerings- och beslutsprocesserna. Därför vänder sig arbetet i hög grad till alla som sysslar med utbildning och information. Eftersom samhällsförändringarna i så hög grad beror av informationsprocesserna borde systemet vara intressant för

demokratiska utbildningsministrar, som får följande råd:

Styr bibliotek, informationsförsörjare o d, planerare, forskare, forskningsråd o d, skolläringar och andra organ på planerings-, forsknings-, utbildnings- och informationsområdena med utgångspunkt från krav som kan ställas med hänsyn till samhällsplaneringens-framtidsplaneringens problem i en demokratisk värld. Mer konkret betyder det att kunskapslagring, kunskapsproduktion och kunskapsspridning bör läggas upp i enlighet med vad som framförts i redogörelserna för forskningsarbetet om samhällsplaneringens problem.

Syftet med redogörelserna för forskningsarbetet är

- * att få läsarna att förstå världsförbättringsproblemen,
- * att presentera klassifikationssystemet som en förklarande bild av världen och dess problem med tillstånd och förändringar,
- * att påpeka behovet av goda planeringar och redovisa klassifikationssystemet som ett hjälpmedel för planeringar med vars hjälp man kan åstadkomma goda beslut om åtgärder som förbättrar världen i framtiden, och
- * att få läsarna att vidtaga åtgärder som förbättrar världen, i första hand några åtgärder på planerings-, forsknings-, utrednings-, utbildnings- och informationsområdena enligt förslag som antyds, men sedan också åtgärder på andra områden som läsarna själva borde kunna konstruera med hjälp av det framförda.